

Cassettes available

COLLOQUIAL

SLOVAK

The Complete Course for Beginners

James Naughton

Colloquial

Slovak

The Colloquial Series

The following languages are available in the Colloquial series:

Albanian
Amharic
Arabic (Levantine)
Arabic of Egypt
Arabic of the Gulf and Saudi Arabia
Basque
Bulgarian
* Cambodian
* Cantonese
* Chinese
Czech
Danish
Dutch
English
Estonian
French
German
* Greek
Gujarati
Hindi
Hungarian
Indonesian
Italian
Japanese
Korean
Latvian
Lithuanian
Malay
Norwegian
Panjabi
Persian
Polish
Portuguese
Romanian
* Russian
Serbo-Croat
Slovak
Slovene
Somali
* Spanish
Spanish of Latin America
Swedish
* Thai
Turkish
Ukrainian
* Vietnamese
Welsh

Accompanying cassette(s) are available for the above titles.

* Accompanying CDs are also available.

Colloquial
Slovak

The Complete Course for Beginners

James Naughton

London and New York

First published 1997
by Routledge
11 New Fetter Lane, London EC4P 4EE

Simultaneously published in the USA and Canada
by Routledge
29 West 35th Street, New York, NY 10001

Maps of Slovakia (p. 8) and the High Tatras (p. 171) by Kristoffer Blegvad
Map of Bratislava (p. 192) by Matthew Crabbe

Typeset in Times Ten by Florencetype Ltd, Stoodleigh, Devon

Printed and bound in England by Clays Ltd, St Ives PLC

British Library Cataloguing in Publication Data
A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloguing in Publication Data
Naughton, James, 1950–
Colloquial Slovak: The Complete Course for Beginners.
1. Slovak language—Textbooks for foreign speakers—English.
PG5239.3.E54C65 1996
491.8'682421—dc20 95–26195

ISBN 0–415–11540–X (book)
ISBN 0–415–11541–8 (cassettes)
ISBN 0–415–11542–6 (book and cassettes course)

Contents

Abbreviations used

acc.	accusative
adj.	adjective
dat.	dative
f.	feminine
freq.	frequentative
gen.	genitive
impf	imperfective
ins.	instrumental
loc.	locative
m.	masculine
n.	neuter
nom.	nominative
pf	perfective
pl.	plural
sg	singular
> <	arrowheads pointing to perfectives

Introduction

Slovakia, with its capital Bratislava (not far from Vienna), has been an independent state since Czechoslovakia split at the end of 1992. This 'Velvet Divorce' was preceded in 1989 by the 'Velvet Revolution', which saw the fall of communism in Czechoslovakia, during Russia's Gorbachev years. Now the rather less affluent next-door neighbour of the Czech Republic and Austria, Slovakia is grappling with problems of major adjustment to a radically changed economic and political environment. Far less visited by foreigners than the Czech Republic or Austria, Slovakia, with its mountains, ski resorts, remote country districts, viniculture, castles and old towns, merits more attention, along with its literature and other arts. Watch out for films, or Slovak orchestras and performers on your CDs.

Slovakia's present population is something over five and a quarter million (including a sizeable Hungarian minority). As a result of emigration last century and this, there are also many people of Slovak descent all over the globe, especially in North America.

Up to 1918 Slovakia had been part of the kingdom of Hungary since the tenth century. After the First World War, and the fall of the Habsburg-ruled Austro-Hungarian Empire, Slovakia became part of Czechoslovakia. During the Second World War it was briefly semi-independent under Nazi hegemony, before going back to Czechoslovakia, soon under communist rule.

The Slovak language is very close to Czech, both in vocabulary and in grammar, and Czechs can understand Slovak quite easily. Standard Slovak is rather modern in origin, based on central Slovak dialects, and shaped into its present form since the 1840s. It had to struggle to make headway under Hungarian educational dominance, but quickly became the main medium of education and public life in Slovakia from 1918.

There are no great conflicts today between educated spoken and written norms, though dialect usage is still strong and varied.

Sometimes however you find that a word in common everyday use which is also in Czech is rejected as 'incorrect' by guardians of the language, in favour of another Slovak equivalent.

This book has been designed for the complete beginner and it assumes no kind of specialized linguistic competence. It aims to take learners up to a level at which they can communicate usefully on a range of everyday topics and begin to tackle books and newspapers. It combines everyday dialogues and simple narrative texts with explanation of individual language points and essential structures. A recording has been produced to accompany the book, and its use is of course particularly recommended if you are working without a teacher or native speaker.

Further reading

Klaudia Holíková *et al.*, *Dobrý deň, slovenčina* [Good day, Slovak], Bratislava: Univerzita Komenského, 1991. (Good revision material, with dialogues and texts using everyday language. Entirely in Slovak, except for the vocabulary brochure.)

Tomáš Dratva and Viktoria Buznová, *Slovenčina pre cudzincov* [Slovak for Foreigners], Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1992. (All in Slovak, colour pictures, reading, exercises.)

Peter Baláž, Miloslav Darovec and Heather Trebatická, *Slovak for Slavicists*, Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2nd edn, 1985. (Strictly grammar-based, reliable within its scope.)

James Naughton, *Traveller's Literary Companion to Eastern and Central Europe*. Brighton: In Print, 1995. (Chapter on Slovak literature, bibliography of available English translations, brief literary extracts.)

The Slavonic Languages, ed. Bernard Comrie and Greville G. Corbett, London and New York: Routledge, 1993. (Chapter on Slovak, for linguists, by David Short, lecturer at the School of Slavonic and East European Studies, London.)

John King and Richard Nebeský, *Czech and Slovak Republics*, Hawthorn, Australia: Lonely Planet, 1995. (Widely available guidebook.)

Colin Saunders and Renáta Nárožná, *Walking in the High and Tatras*, Milnthorpe, Cumbria: Cicerone Press, 1994. (Detailed walking guide.)

Dictionaries

Jana Smejkalová, Dagmar Smrčinová, Katarína Herrmannová and Karel Hais, *Anglicko–slovenský a slovensko–anglický vreckový slovník*

[English–Slovak and Slovak–English Pocket Dictionary], Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 8th edn 1991.
Júlia Vilikovská and Pavel Vilikovský, *Slovensko–anglický slovník* [Slovak–English dictionary], Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 6th edn, 1991.
Ján Šimko, *Anglicko–slovenský slovník* [English–Slovak dictionary], Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1967.

Acknowledgements

I am much indebted to Marta Černotová, Heda Dučáková, Libor Janský and Oľga Willett for their kind corrections and improvements to the Slovak text at various stages in the preparation of this book. I am also grateful to Sarah Foulkes for her helpful suggestions at the editing stage, and to all the staff concerned at Routledge. Finally, I would like to thank my four speakers at the recording for their further helpful improvements and corrections.

Pronunciation guide

Slovak spelling is generally straightforward, and you will probably find the pronunciation of the language one of its less difficult features.

Vowels

Slovak **a**, **e**, **i/y**, **o**, **u** are quite close to the English vowels in p*u*ck, p*e*ck, p*i*ck, p*o*ck, p*oo*k. (There's no difference in sound between **i** and **y**, it's just a matter of spelling.)

With acute signs added (**á**, **é**, **í/ý**, **ó**, **ú**) the vowels are pronounced longer: roughly like *ah*, *eh*, *ee*, *aw*, *oo*.

Word stress is on the first vowel. Practise saying:

a, ***á***	**brat**, **mal**, **málo**, **bál sa**
e, ***é***	**ten**, **krém**, **pekné**, **mesto**
i, ***í*** and ***y***, ***ý***	**pivo**, **víno**; **syn**, **milý**
o, ***ó***	**bol**, **gól**, **ona**, **bola**
u, ***ú***	**ruka**, **ruku**, **mú**, **malú**

Ä is normally pronounced the same as *e*:

ä	**mäso**, **mäkký**

There are also several diphthongs (one vowel merging quickly into another). These also count as long vowels. Three have a brief *i* sound gliding into *a*, *e*, *u*:

ia	**piatok**, **prosia**
ie	**viem**, **spievam**
iu	**tretiu**

Another, spelt **ô**, has a brief *u* gliding into *o*:

ô	**stôl**, **skôr**

These sequences of letters are like their first vowel followed by English *w*.

ou	**rukou, malou**
au	**auto, august**
eu	**Európa**

Consonants

We needn't really discuss **b**, **d**, **f**, **g** (as in *good*), **h**, **k**, **l**, **m**, **n**, **p**, **s** (as in *sun*), **t** (as in *stop*), **x** and **z**, as they are roughly the same as in English.

K, **p**, and **t** in fact lack the English slight puff of air (except at the end of a word):

kilo, **ruka**, **pil**, **kúpil**, **talent**

Ch is like Scottish loch. **R** is trilled, also like Scottish English:

chlap, **chyba**, **ucho**
rád, **rieka**, **hora**

Both **r** and **l** can act as vowels, sometimes even lengthened to **ŕ** and **ĺ**. Try:

prvý, **plný**, **hlboký**; **hĺbka**, **vŕba**

V is mostly like English *v*, but at the end of a word it sounds like English *w*, also between a vowel and most following consonants:

víno, **Viera** – but: **domov**, **krv**, **polievka**, **pravda**

Qu and **w** only turn up in foreign words like **Quido** /kvido/ and **WC** /vétsé/.

Soft consonants

All the so-called *soft consonants* except **c**, **dz** and **j** are written with *soft signs*.

After soft consonants the **i** vowel is regularly spelt with 'soft i' (**mäkké i**), rather than 'hard y' (**tvrdé y**).

C is like *ts* in ba*ts*. **Dz** is like *ds* in ro*ds*. **J** is like *y* in *y*es:

c	**noc**, **práca**, **cena**, **Slováci**
dz	**medzi**, **cudzí**, **prichádza**
j	**ja**, **Ján**, **moje**, **ahoj**

Č, **š**, **ž** and **dž** are like *ch*in, *sh*in, vi*s*ion and *j*uice:

č	**čaká, reč, Angličan**
š	**široký, špinavý, píšeš**
ž	**žena, môžeš, žiletka**
dž	**džús, džem, hádže**

Ď/ď, **Ť/ť**, **Ň/ň** and **Ľ/ľ** are reasonably close to British English *d*uty, *t*une, *n*ew and va*l*ue (as pronounced *dyooty*, *tyoon*, *nyoo* and *valyoo*):

Ď/ď	**ďakujem, maďarský**
Ť/ť	**byť, mať, ťava, ťahať**
Ň/ň	**ňou, spálňa, kaviareň**
Ľ/ľ	**ľud, veľa, kľúč, žiaľ**

Now try pronouncing the Slovak names for the various signs:

dlžeň	long sign (as in **á**)
mäkčeň	soft sign (**č**, **Ď/ď**)
vokáň	circumflex (**ô**)
dve bodky	two dots (**ä** = **široké ä** 'wide ä')

Soft spelling rule

Before **e**, **i** and **í** you usually pronounce **d**, **t**, **n** as *ď*, *ť*, *ň*. In other words the soft sign is omitted in the spelling:

ď	**dedina** /*ď*e*ď*ina/, **sedem** /se*ď*em/, **vidím** /vi*ď*ím/
ť	**otec** /o*ť*ec/, **deti** /*ď*e*ť*i/, **tisíc** /*ť*isíc/
ň	**nemá** /*ň*emá/, **nič** /*ň*ič/

(Linguists also prescribe a 'soft l' in words like **pole** and **leto**, but the sound normally produced is much like an ordinary English *l*.)

In foreign words like **politika**, **idea** the above rule fails to apply. A few native words, and the forms of standard adjectives, are also exempt:

ten, **teraz**, **teda**, **vtedy**, **jeden**

To je krásne! That's beautiful!

Voiced and voiceless sounds

(You can skip this bit the first time round if you like. It involves some rather more subtle detail.)

In each of these pairs the first letter sound is normally *voiced* (with humming vocal chords), the second is its *voiceless* equivalent:

b–p, d–t, ď–ť, g–k, h–ch, v–f, z–s, ž–š, dz–c, dž–č

The voiced letters are pronounced *voicelessly* at the end of a word (before a pause), or just before a voiceless sound:

dub /du*p*/, **hrad** /hra*t*/, **sneh** /sňe*ch*/, **muž** /mu*š*/

včera /*f*čera/, **vták** /*f*ták/, **ľahký** /ľa*ch*ký/, **ťažký** /ťa*š*ký/

The reverse also occurs in certain words:

kde /*g*ďe/, **prosba** /pro*z*ba/, but not before **v**: **svoj** /svoj/ 'one's own'

Prepositions like **v** 'in' are pronounced as part of the next word:

v meste /vmesťe/ 'in town', **v kine** /fkiňe/ 'in the cinema'
s Petrom /spetrom/ 'with Peter', **s matkou** /zmatkou/ 'with mother'

The alphabet

Alphabetical order is much the same as in English, but note:

- **ch** comes after **h** in the dictionary
- **č**, **š**, **ž** and **ä**, **ô** also count separately (after **c**, **s**, **z**; **a**, **o**)

Other letters (**ď**, **á**, etc.) are *not* treated separately.

A spot of geography

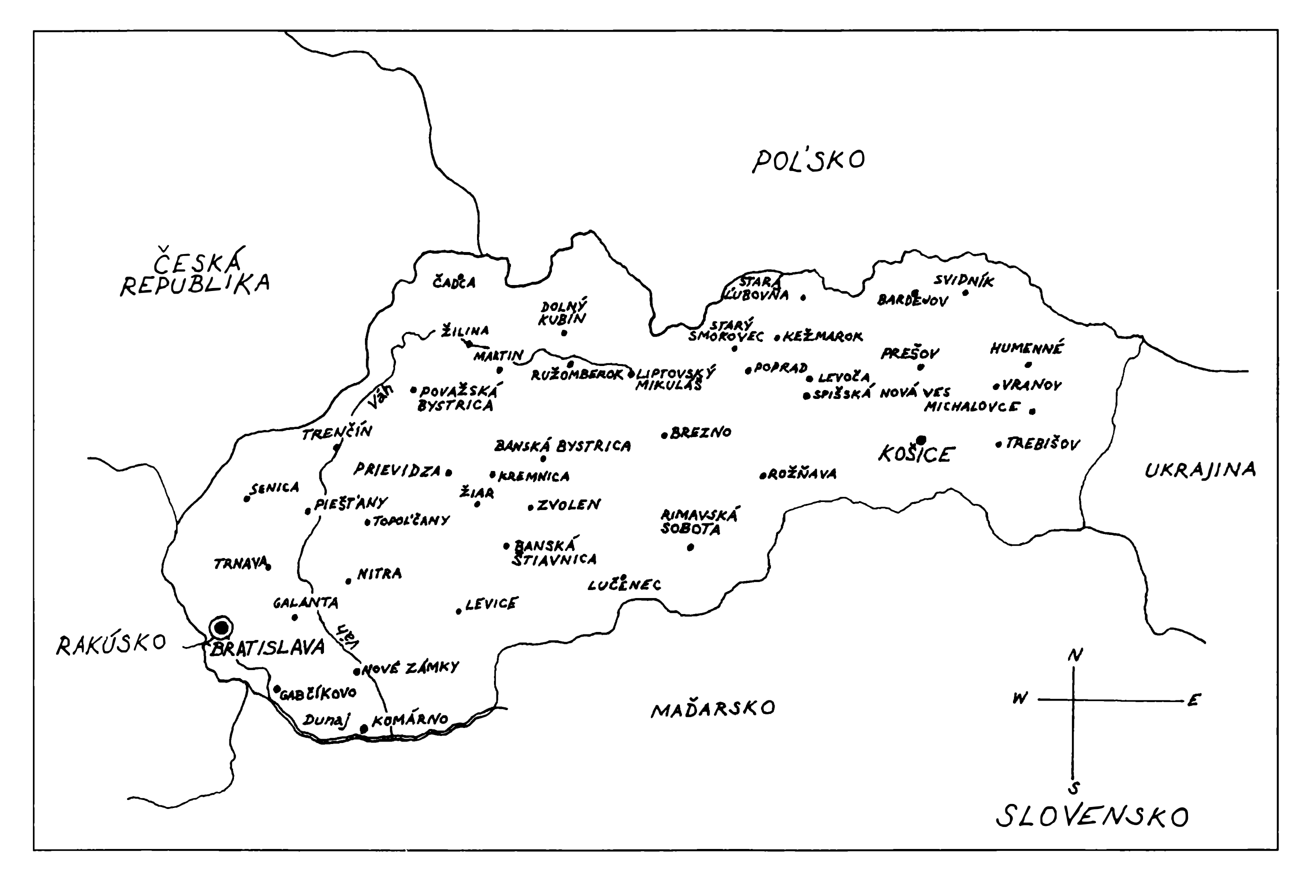
Revise your **výslovnosť** 'pronunciation' with some basic place names:

Slovensko 'Slovakia', **Slovenská republika** 'the Slovak Republic', **západné Slovensko** 'western Slovakia', **stredné Slovensko** 'central Slovakia', **východné Slovensko** 'eastern Slovakia'

Rieky 'rivers' – **Dunaj** 'the Danube', **Hron**, **Váh**, **Ipeľ**, **Hornád**, **Morava**

Hory 'mountains' – **Vysoké Tatry** 'the High Tatras', **Veľká a Malá Fatra** 'the Great and Little Fatra', **Beskydy** 'the Beskids', **Malé Karpaty** 'the Little/Lesser Carpathians', **Biele Karpaty** 'the White Carpathians'

Hlavné mesto 'capital' – **Bratislava** (population about 442 000),

POĽSKO
ČESKÁ REPUBLIKA
UKRAJINA
RAKÚSKO
MAĎARSKO
ČADCA
DOLNÝ KUBÍN
ŽILINA
MARTIN
RUŽOMBEROK
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
STARÁ ĽUBOVŇA
STARÝ SMOKOVEC
KEŽMAROK
POPRAD
LEVOČA
SPIŠSKÁ NOVÁ VES
BARDEJOV
SVIDNÍK
PREŠOV
HUMENNÉ
VRANOV
MICHALOVCE
TREBIŠOV
KOŠICE
ROŽŇAVA
POVAŽSKÁ BYSTRICA
Váh
TRENČÍN
BREZNO
BANSKÁ BYSTRICA
PRIEVIDZA
KREMNICA
SENICA
PIEŠŤANY
ŽIAR
ZVOLEN
TOPOĽČANY
RIMAVSKÁ SOBOTA
BANSKÁ ŠTIAVNICA
TRNAVA
NITRA
LUČENEC
GALANTA
LEVICE
BRATISLAVA
Váh
NOVÉ ZÁMKY
GABČÍKOVO
Dunaj
KOMÁRNO
N
W
E
S
SLOVENSKO

Petržalka (its biggest modern suburb), **Devín** (nearby ancient rock fortress)

Iné mestá 'other towns' – **Košice** (population about 235 000), **Nitra**, **Trenčín**, **Žilina**, **Martin**, **Komárno**, **Banská Bystrica**, **Prešov**, **Poprad**, **Trnava**, **Prievidza**, **Piešťany**

Basic numbers

Now say numbers one to twelve:

1 **jeden**, 2 **dva**, 3 **tri**, 4 **štyri**, 5 **päť**, 6 **šesť**, 7 **sedem**, 8 **osem**, 9 **deväť**, 10 **desať**, 11 **jedenásť**, 12 **dvanásť**

Ešte raz!	Again! Once more!
A do videnia!	And goodbye!

1 Ako sa máte?

How are you?

By the end of this lesson you should be able to:

- use greetings, and say 'please' and 'thank you'
- say 'I', 'you', 'he/she/it' etc.
- know the verbs 'to be' and 'to have'
- ask questions
- use adjectives
- form the present tense of some verbs
- say 'yes', 'no' and 'not'

Dialogue 1

Meeting up and introducing yourself: Jozef seems to be an English Slovak

JOZEF: Dobrý deň. Vy ste Viera Ondrušová?
VIERA: Áno. To som ja.
JOZEF: Teší ma. Ja som Jozef Novák.
VIERA: Ste Američan?
JOZEF: Nie! Ja som Angličan. Vy ste Slovenka?
VIERA: Áno! Samozrejme! Ja som Slovenka. Máte kufor?
JOZEF: Áno! Mám. Tu je.
VIERA: Tak dobre. Poďme. Auto čaká vonku.

JOZEF: *Hello* (lit. *Good day*). *Are you Viera Ondrušová?*
VIERA: *Yes. That's me.*
JOZEF: *Pleased to meet you. I'm Jozef Novák.*
VIERA: *Are you (an) American?*
JOZEF: *No. I am English. Are you Slovak?*
VIERA: *Yes! Of course! I'm Slovak. Do you have a case?*
JOZEF: *Yes. I have. Here it is.*
VIERA: *Right, then (so, good). Let's go. The car's waiting outside.*

Vocabulary

dobrý deň	hello (*lit.* Good day)
vy ste . . . /ste . . .	you are . . .
ja som . . . /som . . .	I am . . .
teší ma	pleased to meet you (*lit.* It pleases me)
áno	yes
nie	no
samozrejme	of course
Viera	= first name Vera
Ondrušová	= surname (*m.* **Ondruš**, without **-ová**)
Jozef	= first name Joseph
Novák	= surname (*f.* **Nováková**, adds -**ová**)
Slovák	(a) Slovak (man)
Slovenka	(a) Slovak (woman)
Američan	(an) American (man)
Američanka	(an) American (woman) (adds -***ka***)
Angličan	(an) Englishman
Angličanka	(an) Englishwoman
máte . . .?	do you have . . .? (*lit.* you have . . .?)
mám	I have
tu je	here it is
poďme	let's go
auto	car
čaká	(s/he, it) waits, is waiting
dobre	well, good, fine
tak dobre	right, OK then
kufor	suitcase
tak	so
vonku	outside

Language points

No articles

Notice how Slovak does not have any word corresponding to English 'a' or 'the':

Mám kufor.	I have a suitcase.
Tu je kufor.	Here is the suitcase.

Pronouns

The basic pronouns (words like 'I', 'you', 'she') are:

ja	I	**my**	we
ty	you	**vy**	you
on, ona, ono	he, she, it (animate)	**oni/ony**	they (male/non-male)
to	that, this, it		

Note especially the two different words for 'you'. **Ty** is used to address one person, someone you know well (also a child). **Vy** is used to address: (a) more than one person, (b) one person who is a stranger, older than you, or less familiar in general.

Dievča 'girl', **dieťa** 'child' and other words for the young of animals count as 'it', so can be called **ono**.

If 'they' is entirely non-male you should say **ony** (without a soft **ň**), but the two forms don't sound very different.

'To have'

Verbs are listed under the infinitive form, which ends in **ť**. It is the same as an English verb with 'to', e.g. **mať** 'to have'.

To say 'I have', 'you have', 'he has', etc. (i.e. to form the present tense) you replace the **-ať** ending of **mať** by personal endings:

(**ja**) **mám**	I have	(**my**) **máme**	we have
(**ty**) **máš**	you have	(**vy**) **máte**	you have
(**on, ona, to**) **má**	he, she, this/it has	(**oni**) **majú**	they have

Pronouns **ja**, **ty**, etc. are only used with verbs for emphasis or clarity (e.g. to show whether the subject is 'he' or 'she').

Mám kufor.	I have a suitcase.
Majú kufor.	They have a suitcase.
Má kufor.	S/he has a suitcase.

'To be'

The present tense of **byť** 'to be' is irregular. It goes:

(**ja**) **som**	I am	(**my**) **sme**	we are (*pronounce* /zme/)
(**ty**) **si**	you are	(**vy**) **ste**	you are
(**on**, **ona**, **to**) **je**	he, she, it is	(**oni**) **sú**	they are

Som Viera.	I am Viera.
Ty si Ján.	You are Ján.
Tu som.	Here I am.
Sme tu.	We are here.
To je kufor.	That/this is a suitcase.

Questions

Simple questions may be asked by a change of intonation:

Máš kufor?	Do you have a suitcase?
Ty si Jana?	Are you Jana? (*lit.* You are Jana?)
Si Angličanka?	Are you English (*lit.* an Englishwoman)?
Ste tam?	Are you there?
Sú doma?	Are they at home?

Sometimes the order of words (subject and verb) may be reversed, like this:

Je Viera Slovenka?	Is Viera (a) Slovak?
Je to hrad?	Is it a castle?

Exercise 1

Write or say the following in Slovak:

1 Hello. I am Jozef.

2 Pleased to meet you.
3 Are you (a) Slovak man/woman?
4 No. I am an Englishman/woman.
5 Viera is waiting outside.

Exercise 2

Work out the questions (English and Slovak) to which these are the answers:

1 Áno. Ja som Američanka.
2 Áno. Viera je Slovenka.
3 Samozrejme. Máme kufor. Tu je.
4 Áno. Som vonku.
5 Áno. Ja som Jana.

Dialogue 2

Jozef and Viera drive into Bratislava, which Jozef has never seen before. He seems to be going on some course

JOZEF: Čo je to?
VIERA: Vľavo? To je Bratislavský hrad.
JOZEF: To je pekný hrad. Je aj Bratislava pekná?
VIERA: Áno. Najmä staré mesto je veľmi pekné.
JOZEF: Kde je rieka?
VIERA: Dunaj? Dunaj je tam. Vpravo.
JOZEF: Dunaj? Nie je modrý?
VIERA: Nie. Bohužiaľ. Voda nie je čistá. Rieka je špinavá.
JOZEF: Kto je náš učiteľ? Ako sa volá?
VIERA: Volá sa Štefan Horák.

JOZEF: *What's that?*
VIERA: *On the left? That's Bratislava Castle.*
JOZEF: *That's a lovely (pretty) castle. Is Bratislava pretty, too (also lovely)?*
VIERA: *Yes. The old town especially is very pretty.*
JOZEF: *Where is the river?*
VIERA: *The Danube? The Danube's there. On the right.*
JOZEF: *The Danube? Is it not blue?*
VIERA: *No. Unfortunately. The water isn't clean. The river is dirty.*
JOZEF: *Who is our teacher? What is his name?*
VIERA: *His name is Štefan Horák.*

Vocabulary

čo je to?	what is that?
kde je . . . ?	where is . . . ?
kto je . . . ?	who is . . . ?
ako sa volá?	what's his/her name? (*lit.* how self he calls?)
volá sa . . .	his/her name is . . . (*lit.* he calls self . . .)

aj	also (= in addition)	**pekný, -á, -é**	nice, pretty, lovely
bohužiaľ	unfortunately, regrettably	**rieka**	river
		špinavý, -á, -é	dirty
Bratislavský hrad	Bratislava Castle	**starý, -á, -é**	old
čistý, -á, -é	clean, pure	**tam**	there
Dunaj	the Danube	**učiteľ**	male teacher
mesto	town	**učiteľka**	female teacher
modrý, -á, -é	blue	**veľmi**	very
najmä	especially	**vľavo**	on the left
náš	our	**voda**	water
nie je	it is not	**vpravo**	on the right

Language points

Gender

When describing a noun with an adjective (e.g. 'a lovely town') you need to know the so-called gender of the noun: *masculine, feminine* or *neuter*. This is because the ending of the adjective changes accordingly.

You will not be surprised to hear that nouns for males are normally masculine, while nouns for females are normally feminine!

A good rule of thumb for any other noun is:

Ending in a consonant – masculine:
hrad 'castle', **kufor** 'suitcase', **Dunaj** 'Danube'
Ending in ***-a*** *(or* ***-osť****)* – feminine:
rieka 'river', **voda** 'water'; **radosť** 'joy'
Ending in ***-o*** *(or* ***-e****)* – neuter:
mesto 'town', **auto** 'car'; **srdce** 'heart', **námestie** 'square'

Exceptions will be noted as they occur.

Adjectives

Adjectives (e.g. **pekný** 'nice, lovely') vary in the way they end, depending on the gender of the noun to which they refer:

pekný hrad (*masculine*)

pekná rieka (*feminine*)

pekné mesto (*neuter*)

Learn some pairs of common adjectives now:

veľký	big	**malý**	small
starý	old	**nový** **mladý**	new young
dobrý	good	**zlý**	bad
krásny	beautiful	**škaredý**, **ošklivý**	ugly

Note that **krásny** has a short **-y**, because the previous vowel **á** is long. Similarly, the feminine form is **krásna**, and the neuter is **krásne**. This tendency to avoid two long vowels in adjacent syllables is called the *rhythmic law*.

When a name like **Bratislava** describes a following noun in English, in Slovak you need to make it into an adjective, often with **-ský**: **Bratislavský hrad** Bratislava Castle.

More verbs

Most verbs ending in **-ať** have a present tense like **mať** 'to have', e.g. **čakať** 'to wait'. Note how the Slovak present can be translated in two ways:

When the previous vowel is long, the **á** is shortened to **a**. This is

čakám	I am waiting, I wait
čakáš	you are waiting, you wait
čaká	he/she/it is waiting, waits
čakáme	we are waiting, we wait
čakáte	you are waiting, you wait
čakajú	they are waiting, they wait

the *rhythmic law* working again, as seen in adjectives above.

Look at **bývať** 'to live' (= 'reside'), and interpret the forms yourself!

bývam	**bývame**
bývaš	**bývate**
býva	**bývajú**

Bývate tu?	Do you live here?
Nie. Ja tu nebývam.	No. I don't live here.

Saying 'not'

To make a verb negative (as you see from the example just above) you add **ne-** to it, e.g. **nečakám** 'I am not waiting', **nemajú** 'they don't have'.

The only exception is the present of **byť** 'to be', which uses **nie** as a separate word, e.g. **nie som** 'I am not', **nie sú** 'they are not'.

Before other parts of speech **nie** is also a separate word:

Nie dnes, ale zajtra.	Not today, but tomorrow.

My name is . . .

The verb **volať** 'to call' combines with **sa** 'self' to form the reflexive verb 'to call oneself'. This pronoun **sa** remains the same whatever the subject of the verb:

volám sa	I call myself	**voláme sa**	we call ourselves
voláš sa	you call yourself	**voláte sa**	you call yourselves
volá sa	s/he calls him/herself	**volajú sa**	they call themselves

'I call myself' amounts to English 'I am called . . .' or 'my name is . . .'

Volám sa Jana.	My name is Jana.

Similarly:

Volá sa Jozef.	His name is Jozef (Joseph).
Volajú sa Mária a Jozef.	They are called Mária and Jozef (Mary and Joseph).

How are you?

Mat' 'to have' combined with **sa** 'self' has the idiomatic sense 'to be feeling', hence the standard phrase:

Ako sa máte?	How are you? How are you feeling? How are things?

That is the **vy**, or formal mode of address, of course. With someone to whom you say **ty**, you use the expression:

Ako sa máš?	How are you?

A conventional answer would be:

Ďakujem. Mám sa dobre.	Thank you. I am (feeling) well.

Or simply:

Ďakujem, dobre.	Thank you, well.

If feeling notably unwell, you might of course wish to say:

Zle!	Badly!

Neutral, but unenthusiastic, is:

Ujde to.	Not too bad. Okay. It'll do.

Note how **sa** self is *not* always after the verb! In fact, as a rule, it comes in the second possible position in a sentence:

Ako sa máte? – Mám sa dobre.	How are you? I am well.
Ivan sa má dobre.	Ivan is well.
Ivan a Peter sa majú dobre.	Igor and Peter are well.

Please and thank you

Prosím is 'please'. For 'please may I have . . .' you can say **prosím si . . . . Si** is another form of **sa** ('self'). It means 'to/for oneself', and so **prosím si** means literally 'I ask for myself'.

Prosím si čaj.	Please may I have some tea.
Čaj, prosím!	Tea, please!

Prosím? means 'what do you want?' or 'what did you say?'

Ďakujem is 'thank you'. **Vďaka** is 'thanks'. **Ďakujem** regularly elicits the response **nech sa páči** (*lit.* 'let it please'):

Ďakujem pekne.	Thank you very much (*lit.* nicely).
– Nech sa páči.	– You're welcome.

Exercise 3

Fill in the blanks with appropriate adjectives in the right form:

1 Náš hrad je ______. (*pretty*)
2 Dunaj nie je ______. (*blue*)
3 Mám ______ auto. (*new*)
4 Voda je ______. (*clean*)
5 ______ mesto je ______. (*old – beautiful*)

Exercise 4

Revise your vocabulary and find opposites for the following:

čistý, malý, vpravo, áno, škaredý, mladý

Exercise 5

Translate these sentences, then make them negative

1 Viera je Slovenka.
2 Čakajú vonku.
3 Bývam tu.
4 Som Angličan.

Exercise 6

Answer these questions in an appropriate way:

1 Ako sa máte?
2 Ste Slovák/Slovenka?
3 Ako sa voláte?
4 Je Bratislava pekné mesto?
5 Je Dunaj čistý?
6 Kto je náš učiteľ? Ako sa volá?
7 Je Štefan starý?

Exercise 7

Fill in the blanks in this simple dialogue:

– . . .?
– Ďakujem. Dobre.
– . . .?
– Nie. Nemám auto.
– . . .?
– Áno. Samozrejme. Štefan je tu. Čaká vonku.
– Tak dobre. . . .
– Do videnia.

Dialogue 3

Someone delivers a letter by hand

PÁN A:	Dobrý deň. Ako sa máte?
PANI B-OVÁ:	Ďakujem. Dobre. Čakáte dlho?
PÁN A:	Nie. Krátko.
PANI B-OVÁ:	Tu máte list. Nech sa páči.
PÁN A:	Ďakujem. Do videnia.
PANI B-OVÁ:	Do videnia.

MR A:	*Good day. How are you?*
MRS B:	*Thank you. Well. Have you been waiting (are you waiting) long?*
MR A:	*No. For a short time.*
MRS B:	*Here is* (lit. *you have*) *a letter. Help yourself.*
MR A:	*Thank you. Goodbye.*
MRS B:	*Goodbye.*

Vocabulary

dlho	for a long time
krátko	for a short time
list	letter
nech sa páči	please, help yourself
do videnia	goodbye

Dialogue 4

Adam and Eve have a heavy case to deal with . . .

ADAM: Ahoj, Eva.
EVA: Servus, Adam.
ADAM: Čakáš dlho?
EVA: Áno. Veľmi dlho.
ADAM: Ako sa máš, Eva?
EVA: Dobre. Tu máš kufor. Kde máš auto? Ty nemáš auto?
ADAM: Nie. Nemám auto. A ty máš?
EVA: Nie. Tiež nemám. Bohužiaľ.
ADAM: Ale kufor je veľký! A aj ťažký.
EVA: Ale ty si silný chlap. Nie?
ADAM: Nie. Nie som veľmi silný. Ale máme šťastie! Vonku čaká taxík.

ADAM: *Hi, Eva.*
EVA: *Hi* (lit. *servant*), *Adam.*
ADAM: *Have you been waiting* (lit. *are you waiting*) *long?*
EVA: *Yes. Very long.*
ADAM: *How are you, Eva?*
EVA: *Fine. Here is* (lit. *you have*) *the suitcase. Where is* (*do you have*) *the car? Don't you have a car?*
ADAM: *No. I don't have a car. And you do* (lit. *you have*)*?*
EVA: *No. I don't either* (lit. *also don't have*). *Unfortunately.*
ADAM: *But the suitcase is big! And also heavy.*
Eva: *But you are a strong guy. Aren't you?* (lit. *no?*)
ADAM: *No. I am not very strong. But we are lucky* (lit. *we have luck*)*! A taxi is waiting outside.*

Vocabulary

ahoj hi, hello (informal), *also* = bye.
Servus *alternative to* **ahoj** (*lit.* servant); *also*: **čau!** hi!

ale	but	**taxík**	taxi
chlap	bloke, guy, man	**ťažký**	heavy
silný	strong	**tiež**	also (= likewise)
šťastie	luck, happiness	**tiež ne-**	also not, not . . . either

2 Čo robíte?

What are you doing?

By the end of this lesson you should be able to:

- use more verbs in the present
- say 'my', 'your', etc.
- express liking
- say must
- use the verbs 'to know' and 'to understand'
- talk about languages, countries and nationalities
- recognize some plurals

Dialogue 1

Little Evička talks to Mr Kováč

EVIČKA: Dobrý deň, pán Kováč, Ako sa máte?
KOVAČ: Ďakujem, dobre. Čo robíš, Evička?
EVIČKA: Hrám sa. A vy čo robíte, pán Kováč?
KOVAČ: Fajčím a čakám na obed. Je tu pekne, však?

EVIČKA: *Good day, Mr Kováč. How are you?*
KOVAČ: *Thank you. Fine. What are you doing, Evička?*
EVIČKA: *I'm playing. And what are you doing, Mr Kováč?*
KOVAČ: *I'm smoking and waiting for lunch. It's nice here, isn't it?*

Vocabulary

a	and	**Evička**	familiar name for Eva
čakám na	I'm waiting for	**fajčím**	I'm smoking
čakať	to wait	**fajčiť**	to smoke
čo robíš/robíte?	What are you doing?	**hrám (sa)**	I'm playing
robiť	to do/make	**hrať (sa)**	to play

je tu pekne	it is nice here	**pán Kováč**	Mr Kováč
obed	lunch (midday meal)	**však**	however; *here* = isn't it? (*invites agreement*)

Dialogue 2

They ask about their families' activities

EVIČKA: Kde je pani Kováčová?
KOVAČ: Je doma. Varí obed, vieš. A čo robí tvoja sestra?
EVIČKA: Viera? Učí sa.
KOVAČ: A čo robí brat? Ako sa volá?
EVIČKA: Igor. Neviem, čo robí. Asi sedí doma, číta alebo počúva rádio. Alebo hádam spí.

EVIČKA: *Where is Mrs Kováčová?*
KOVAČ: *She's at home. She's cooking lunch, you know. And what is your sister doing?*
EVIČKA: *Viera? She's studying.*
KOVAČ: *And what's (your) brother doing? What's his name?*
EVIČKA: *Igor. I don't know what he's doing. He's probably sitting at home, reading or listening to the radio. Or maybe sleeping.*

Vocabulary

alebo	or	**sedí**	s/he's sitting
asi	probably	**sedieť**	to sit
brat	brother	**sestra**	sister
číta	s/he's reading	**spí**	he's sleeping
čítať	to read	**spať**	to sleep
doma	at home	**tvoja**	*f. of* **tvoj**, your
hádam	probably, I guess	**učí sa**	s/he's studying
pani Kováčová	Mrs Kováčová	**učiť sa**	to study, lit. teach self
počúva	he's listening to		
počúvať	to listen to	**varí**	s/he's cooking
rádio	radio	**variť**	to cook
robí	s/he is doing, making	**vieš**	you know
		vedieť	to know
robiť	to do, make		

Language points

More verbs in the present

The dialogues used some more **á**-type verbs in **-ať**: **hrať/hrám** 'to play', **čítať/čítam** 'to read', **počúvať/počúvam** 'to listen to'.

Another common type, the **í**-type, has infinitives ending in **-iť** or sometimes **-ieť**. Compare **hrať** 'to play' with **robiť** 'to do/make', and **sedieť** 'to sit'. The vowel in the endings is **í**, instead of **á**, and the 'they' form is **-ia**, instead of -**ajú**:

hrám	**robím**	**sedím**	I play, do, sit
hráš	**robíš**	**sedíš**	you play, do, sit
hrá	**robí**	**sedí**	s/he plays, does, sits
hráme	**robíme**	**sedíme**	we play, do, sit
hráte	**robíte**	**sedíte**	you play, do, sit
hrajú	**robia**	**sedia**	they play, do, sit

Other **í**-type verbs are **variť** 'to cook', **učiť** 'to teach' and **učiť sa** 'to study' (lit. 'teach oneself'), also **fajčiť** 'to smoke', and **vidieť** 'to see'.

A few have the infinitive ending **-ať**, e.g. **spať/spím** . . . **spia** 'to sleep'.

After a long vowel **í** shortens to **i** (the rhythmic law), e.g. **krátiť/krátim** 'to shorten'.

The ending **-ia** loses its **i** after **j**, e.g. **stáť/stojím** 'to stand' – **stoja** 'they stand'.

Reflexive verbs

Sometimes a simple English verb can be reflexive in Slovak. When **hrať** 'to play' lacks an object, it adds **sa**. You say:

Hrám futbal.	I'm playing football.
but: **Hrám sa.**	I'm playing (cf. 'amusing myself').

Note also the common reflexive verbs: **učiť sa** 'to learn, study' (*lit.* 'to teach oneself') and **pýtať sa** 'to ask (a question)'.

Učím sa slovenčinu.	I'm learning/studying Slovak.
Pýtam sa, kde je Peter.	I'm asking where Peter is.

'My', 'your', etc.

Note the way **môj** 'my' and **tvoj** 'your' change for feminine and neuter nouns:

To je môj brat, moja sestra a moje auto.
That's my brother, my sister and my car.

To je tvoj otec, tvoja matka a tvoje auto.
That's your father, your mother and your car.

Tvoj means possession by someone you address as **ty**. However, if the 'you' word used is **vy** (plural, or formal) 'your' is **váš**. Compare **náš** for 'our'.

To je váš brat, vaša sestra, vaše auto.
That's your brother, your sister and your car.

To je náš brat, naša sestra, naše auto.
That's our brother, our sister and our car.

Jeho 'his/its', **jej** 'her' and **ich** 'their' never alter:

To je jej brat, jeho sestra a ich auto.
That is her brother, his sister and their car.

The possessive can often be omitted for family members, when it is clear who is meant:

To je (môj) brat.	This is (my) brother.
To je (moja) matka.	This is (my) mother.

Exercise 1

Answer these questions about Dialogues 1 and 2:

1 Čo robí Evička?
2 Čo robí pán Kováč? (*Two verbs!*)
3 Kde je pani Kováčová?
4 Čo robí pani Kováčová?
5 Čo robí Viera?
6 A čo asi robí Igor? (*Four verbs!*)

Exercise 2

Ask simple questions to which these are sensible answers:

1 Fajčím.
2 Igor je doma.
3 Nie, ja nespím.
4 Nie, nepočúvam rádio.
5 Volám sa Eva.

Exercise 3

Use the right form for 'my', 'your', 'our' with the nouns which follow:

1 môj: ______ kufor, ______ auto, ______ sestra
2 tvoj: ______ rieka, ______ obed, ______ rádio
3 náš: ______ mesto, ______ rieka, ______ hrad
4 váš: ______ matka, ______ učiteľ, ______ taxík

Dialogue 3

Mr Kováč asks more about Evička's brother

KOVAČ: Je Igor chorý?
EVIČKA: Nie. Je lenivý, viete.
KOVAČ: Má rád nejaký šport?
EVIČKA: Áno. Hrá futbal. Niekedy aj volejbal. Ale len keď musí.
KOVAČ: A aký šport máš rada ty?
EVIČKA: Ja hrám tenis. A plávam.

KOVAČ: *Is he ill?*
EVIČKA: *No. He's lazy, you know.*
KOVAČ: *Does he like any (some) sport?*
EVIČKA: *Yes. He plays football. Sometimes also volleyball. But only when he has to.*
KOVAČ: *And what sport do you like?*
EVIČKA: *I play tennis. And I swim.*

Vocabulary

aký	what kind of?	**len**	only
futbal	football	**lenivý**	lazy
chorý	ill, sick	**má rád/rada**	s/he likes
keď	when	**máš rád/rada**	you like

musí	s/he has to, must	**šport**	sport
musieť	to have to	**tenis**	tennis
nejaký	some	**viete**	you know
niekedy	sometimes	**vedieť**	to know
plávam	I swim	**volejbal**	volleyball
plávať	to swim		

Language points

'To like'

In the phrase **mať rád** 'to like' (*lit.* 'to have glad') **rád** becomes **rada** if the subject is female:

Igor má rád vodu.	Igor likes water.
Viera má rada vodu.	Viera likes water.
Viera má Igora rada.	Viera likes/loves Igor.
Negative: **Viera nemá Igora rada.**	Viera doesn't like Igor.

To say you like doing something just use **rád** alone with the activity verb:

Rád/rada plávam.	I like swimming.
Rada číta.	She likes reading.
Negative: **Nerada číta.**	She doesn't like reading.

Dievča 'girl' and **dieťa** 'child' both count as neuter! So now **rád** becomes **rado**:

Dieťa/dievča má vodu rado.	The child/girl loves water.

The plural of **rád** is **radi**, but **rady** if the persons are non-male!

Radi spia.	They like sleeping.
Rady spia.	They (women) like sleeping.

Expressing necessity or obligation

Musieť 'to have to, must' is another **í**-type verb, used to express necessity or obligation:

Musím variť obed.
I have to cook lunch. I must cook lunch.

Nemusíte hrať futbal.
You don't have to play football.

Knowing facts

The verb **vedieť** 'to know' is a little irregular, although most of the present simply has **-ie** instead of **-á** or **-í** in the endings:

viem	I know	**vieme**	we know
vieš	you know	**viete**	you know
vie	s/he knows	**vedia** [NB]	they know

Neviete, kde je pán Kováč?	Do(n't) you know where Mr Kováč is?
Nevedia, kto je pán Kováč.	They don't know who Mr Kováč is.
Vieme, čo robíme.	We know what we are doing.

Vedieť also means 'to know how to':

Pán Kováč nevie variť.	Mr Kováč doesn't know how to cook.
Viera vie hrať hokej.	Viera knows how to play hockey.

Languages

To say 'know a language' you use **vedieť** 'to know' and **po** followed by language word forms ending in **-sky** or **-cky**, e.g. **po slovensky** '(in) Slovak', **anglicky** 'English', **nemecky** 'German', **česky** 'Czech', **maďarsky** 'Hungarian', **poľsky** 'Polish', **rusky** 'Russian', **francúzsky** 'French'.

Pán Kováč vie len po slovensky.
Mr Kováč only knows Slovak.

Ale Viera vie po anglicky.
But Viera knows English.

Similarly, with **hovoriť** 'to speak' and **čítať** 'to read':

Ján hovorí a číta (po) nemecky.
Ján speaks and reads German.

Corresponding adjectives end in -**ský**, **-cký**, e.g. **slovenský list** 'a Slovak letter', **anglická kniha** 'an English book', **ruský román** 'a Russian novel'.

Nouns for languages end in **-ina**: **slovenčina** 'Slovak', **angličtina** 'English', **nemčina** 'German', **čeština** 'Czech', **maďarčina** 'Hungarian', **poľština** 'Polish', **ruština** 'Russian', **francúzština** 'French'.

Or **jazyk** 'language/tongue' may be used with the adjectives, e.g. **slovenský jazyk** 'the Slovak language'.

Countries and nationalities

Country names end typically in **-sko** or **-cko**: **Slovensko** 'Slovakia', **Anglicko** 'England', **Nemecko** 'Germany', **Rakúsko** 'Austria', **Maďarsko** 'Hungary', **Poľsko** 'Poland', **Rusko** 'Russia', **Francúzsko** 'France'. Also one-time 'Czechoslovakia', **Československo** (sometimes spelt **Česko-Slovensko**).

Add: **Veľká Británia** 'Great Britain', **Amerika** 'America', **Spojené štáty** 'the United States', **Česká republika** 'the Czech Republic'.

Nouns for members of nationalities have female forms in **-ka**: **Slovák**, **Slovenka** 'a Slovak', **Angličan**, **Angličanka** 'Englishman, -woman', **Američan**, **Američanka** 'an American', **Nemec**, **Nemka** 'a German', **Rakúšan**, **Rakúšanka** 'an Austrian', **Čech**, **Češka** 'a Czech', **Maďar**, **Maďarka** 'a Hungarian', **Poliak**, **Poľka** 'a Pole', **Rus**, **Ruska** 'a Russian', **Francúz**, **Francúzka** 'a Frenchman, -woman'.

Understanding

The present of **rozumieť** 'to understand' is like verbs in **-ať**, but with **-ie** in the ending instead of **-á**. Note the 'they' form in **-ejú**.

rozumiem, rozumieš, rozumie
rozumieme, rozumiete, rozumejú

Rozumiete (po) slovensky?	Do you understand Slovak?
Nerozumejú (po) anglicky.	They don't understand English.

Some plurals

Many nouns have plurals in **-y**. **Dva** 'two' becomes **dve** with feminine (and neuter) nouns:

hrad – dva, tri, štyri hrady	two, three, four castles
karta – dve, tri, štyri karty	two, three, four cards

Numbers **päť** 'five' and above are followed by 'of' forms – we'll come to this later!

Exercise 4

Answer 'no' to these questions, making complete sentences:

1 Máš rád/rada vodu? – Nie, . . .
2 Hráš futbal?
3 Máte rád/rada šport?
4 Plávaš?
5 Si lenivý/lenivá?
6 Ste chorý/chorá?
7 Musíte fajčiť?

Exercise 5

Answer 'yes' to these questions, in the same way:

1. Musíte sa učiť – Áno, . . .
2 Vieš po anglicky?
3 Rozumiete po nemecky?
4 Vie Evička variť?
5 Hovoríte dobre po nemecky?
6 Viete hrať tenis?
7 Musíme hrať nejaký šport?

Exercise 6

Make these nouns plural, and add the right word for 'two':

sestra, obed, auto, list, taxík, matka

Dialogue 4

Peter asks Magda about her languages and other interests

PETER: Magda, vieš po anglicky?
MAGDA: Nie. Ale hovorím trochu po nemecky a rozumiem po maďarsky.
PETER: Čo robíš, keď máš voľný čas?
MAGDA: Mám rada umenie. Rada čítam alebo pozerám televíziu.
PETER: Máš rada nejaký šport?

MAGDA: Niekedy hrám karty. Nemáš rád karty?
PETER: Nie.

PETER: *Magda, do you know English?*
MAGDA: *No. But I speak German a little and understand Hungarian.*
PETER: *What do you do when you have (some) free time?*
MAGDA: *I like art. I like reading or watching television.*
PETER: *Do you like any sport?*
MAGDA: *Sometimes I play cards. Don't you like cards?*
PETER: *No.*

Vocabulary

čas	time	**rád/rada čítam**	I like reading
hovoriť	to speak	**rozumieť**	to understand
karty	cards	**televízia, -u**	television
mám rád/rada	I like/love	**trochu**	a little
po maďarsky	(in) Hungarian	**umenie**	art
pozerať	to watch, look at	**voľný**	free
pozerám televíziu	I watch TV		

3 Si lenivá

Are you lazy?

By the end of this lesson you should be able to:

- talk about family
- talk about objects of actions
- say 'onto', 'for', 'through'
- add adjectives to object nouns
- say 'who', 'which' and 'someone'

Dialogue 1

Peter and Magda continue their conversation from the last lesson

PETER: Si lenivá?
MAGDA: Nie! Rada chodím na prechádzky. A behám. A plávam. Mám vodu rada.
PETER: Ty si teda športovkyňa!
MAGDA: Ale nie! Brat je veľký športovec. Hrá futbal, volejbal a hokej. Poznáš Igora?
PETER: Nie, nepoznám. A máš aj sestru?
MAGDA: Nie, nemám. Prečo sa pýtaš?
PETER: Pretože to chcem vedieť.
MAGDA: A ty máš brata?
PETER: Áno, mám.

PETER: *Are you lazy?*
MAGDA: *No. I like going for walks. And I run. And I swim. I love water.*
PETER: *You're a sportswoman then!*
MAGDA: *I am not! (My) brother is a great sportsman. He plays*

	football, volleyball and (ice-) hockey. Do you know Igor?
PETER:	*No, I don't* (lit. *don't know*). *Do you have a sister also?*
MAGDA:	*No, I don't* (lit. *don't have*). *Why do you ask?*
PETER:	*Because I want to know.*
MAGDA:	*And do you have a brother?*
PETER:	*Yes, I have.*

Vocabulary

behať	to run	**pretože**	because
hokej	ice-hockey	**pýtať sa**	to ask
chcem	I want	**športovec**	sportsman
chodiť na prechádzky	to go for walks	**športovkyňa**	a sportswoman
		teda	then (= in that case)
poznať	to know (e.g. person, place)	**vedieť**	to know (facts)
prečo	why?	**voda, -u**	water

Language points

Rodina **'family'**

We have begun to meet some of the commonest words for family members. Here are some very basic terms to learn now:

žena, **muž**	woman, man (+ wife, husband)
dievča, **chlapec**	girl, boy
matka, **otec**	mother, father
sestra, **brat**	sister, brother
dcéra, **syn**	daughter, son
teta, **strýko**	aunt, uncle
stará matka, **starý otec**	grandmother, grandfather
vnučka, **vnuk**	granddaughter, grandson
manželka/manžel, **manželia**	wife/husband, spouses/couple
rodič(ia), **starí rodičia**	parent(s), grandparents

dieťa, deti	child, children
príbuzný, -á	a relative

To these we may add the more intimate terms:

mama/mami, mamka	mum, mummy
otecko, ocko	dad, daddy
stará mama, babka	gran, granny
dedo, dedko	grandad, grandpa

NB **dievča** 'girl' and **dieťa** 'child' both count as neuter! Thus you say: **mal-*é* dievča/dieťa** 'a little girl/child'.

Strýko is, strictly speaking, 'father's brother'. **Ujo (ujko)** is 'mother's brother'. Children often call grown-ups **ujo** 'uncle' or **teta** 'aunty'.

Objects of verbs: the accusative

The basic, dictionary form of a Slovak noun is the subject form, called the *nominative* case. This is used for naming, and for the subject (agent, doer) of a verb:

Otec varí.	Father is cooking.
Večera je dobrá.	The supper is good.

A noun directly affected by a verb is called its object. In Slovak you often have to put such nouns into a special object form, called the *accusative*. For example **večer*a*** 'dinner' becomes **večer*u***:

Otec varí večeru.	Father is cooking supper.

The simple rule is:

• nouns in **-a**:	*acc.* ***-u***
• nouns for males:	*acc.* ***-a***
• all others:	*unchanged*

Nouns in -a

Nouns ending in **-a** have accusative **-u**. Most are feminine:

To je voda.	That is water.
Nemáme vodu.	We don't have (any) water.
Jana vidí Vieru.	Jana sees Viera.

Viera nevidí Janu.	Viera doesn't see Jana.

Nouns for male persons ending in **-a** behave the same way:

To je kolega.	That is a colleague.
Vidíme kolegu.	We see a colleague.

Nouns for males

Other nouns for males have an accusative that ends in **-a:**

Janko vidí Juraja.	Janko sees Juraj.
Juraj nevidí Janka.	Juraj doesn't see Janko.
Čo robí brat?	What is (your) brother doing?
Nemám brata.	I don't have a brother.

Some nouns drop an **-e-** or **-o-** when any endings are attached:

To je Peter a Pavol.	That's Peter and Pavol
Poznáte Petra a Pavla?	Do you know Peter and Pavol?
To je môj otec.	That is my father.
Máte otca?	Do you have a father?

Note that **byť** 'to be' is *not* followed by the accusative!!

Juraj je muž.	Juraj is a man.
Viera je žena.	Viera is a woman.

Prepositions

Prepositions are words like 'onto', 'for', or 'through', which link up with following nouns to define place, time, purpose, etc.

They are followed by nouns in particular cases. For example, **na** meaning 'onto', or 'for a purpose' is followed by the accusative:

Čakám na Vieru.	I'm waiting for Viera.

Of course, very often the noun is *unchanged* in the accusative:

Dávam obed na stôl.	I give/put lunch onto the table.

Pre 'for the benefit of' and **cez** 'through/across' also require the accusative:

To je kniha pre Vieru.	That is a book for Viera.
To je kniha pre Igora.	That is a book for Igor.
Most cez rieku.	A bridge across the river.

Pozerám cez okno.	I look through the window.
Cez deň čítam.	Through (during) the day I read.

Knowing people and places

To say you know a person or place, use **poznať**, *not* **vedieť**. (**Vedieť** is for facts, information and skills.)

Poznáte Bratislavu?	Do you know Bratislava?
Štefana nepoznáte.	You don't know Štefan.

Note the rather flexible word order of Slovak. You put the word you want to emphasize more at the end. (In the second example Štefan had clearly already been mentioned, and it was the matter of whether you knew him that was important.)

Exercise 1

Complete the following as suggested and translate:

1 Vidím ______. (*the river*)
2 Varím ______. (*lunch, supper*)
3 Nemáme ______. (*water*)
4 Nemajú ______. (*a teacher*)
5 Nepoznajú ______. (*Igor*)
6 Vidíte ______ ? (*brother*)

Exercise 2

Say or write the following in Slovak:

1 I have a brother.
2 I don't have a sister.
3 Eva doesn't have a father.
4 They don't have a mother.
5 Do you know Eva?
6 Do you know Jozef?
7 Does Eva know Pavol?

Exercise 3

Translate and answer these questions (honestly!), in complete sentences:

1 Beháte?
2 Plávate?
3 Máte rada/rád vodu?
4 Ste športovec/športovkyňa?
5 Chodíte na prechádzky?
6 Hráte futbal?
7 Ste lenivý/lenivá?
8 Poznáte dobre Bratislavu?

Dialogue 2

Andrew Brown is looking for his friend Ivan Šabík. He's unsure of the address and his Slovak. Pani Šabíková comes to the door

ANDREW: Dobrý deň. Prepáčte, hľadám tu niekoho, ale neviem, či mám správnu adresu.
ŠABÍKOVÁ: Koho hľadáte?
ANDREW: Nebýva tu Ivan Šabík?
ŠABÍKOVÁ: Áno, ja som Šabíková. Ivan je môj syn. A vy ste kto?
ANDREW: Ja som Andrew Brown, anglický študent. Neviete náhodou po anglicky?
ŠABÍKOVÁ: Nie, bohužiaľ. Hovorím len po slovensky.
ANDREW: Moja slovenčina je veľmi zlá, viete. Učím sa len krátko.
ŠABÍKOVÁ: Ale hovoríte pekne. Máte peknú výslovnosť.

ANDREW: *Hello. Excuse me, I'm looking for somebody here, but I don't know if I have the right address.*
ŠABÍKOVÁ: *Who are you looking for?*
ANDREW: *Does* (lit. *doesn't*) *Ivan Šabík live here?*
ŠABÍKOVÁ: *Yes, I'm* (*Mrs*) *Šabíková. Ivan's my son. And you are who?*
ANDREW: *I'm Andrew Brown, an English student. You don't know English by any chance?*
ŠABÍKOVÁ: *No, unfortunately. I only speak Slovak.*
ANDREW: *My Slovak is very bad, you know. I've been learning* (lit. *I'm learning) only for a short time.*
ŠABÍKOVÁ: *But you speak nicely. You have nice pronunciation.*

Vocabulary

adresa	address	**prepáčte**	excuse me
či	if, whether	**správny**	correct, right
hľadať	to look for	**študent**	student
koho	*acc.* of **kto,** who?	**syn**	son
môj, *f.* **moja**	my	**výslovnosť**	pronunciation
náhodou	by chance, maybe	**zlý**	bad
niekoho	*acc.* of **niekto,** someone		

Language points

Adjectives

Like nouns, adjectives have only two distinct accusatives. Feminine **-á** becomes accusative **-ú**:

To je dobrá voda.	That is good water.
Máme *dobrú* vodu.	We have good water.

Male animate **-ý** becomes accusative **-ého**:

To je dobrý otec.	That is a good father.
Máme *dobrého* otca.	We have a good father.

Remember, endings shorten after long vowels (the rhythmic law):

To je správna adresa.	That is the correct address.
Máme správnu adresu.	We have the right address.

Female surnames

Female surnames ending in **-ová** behave like adjectives. Surnames in **-ý** have female **-á**. **Pani** 'Mrs' is invariable with surnames:

To je pani Vilikovská.	This is Mrs Vilikovská.
Poznáte pani Vilikovskú?	Do you know Mrs Vilikovská?
Pán Kováč a pani Kováčová nie sú doma.	Mr Kováč and Mrs Kováčová aren't at home.

'Who' and 'someone'

To ask 'who?' you use **kto**:

Kto je to?	Who is it?

But if 'who?' is the object it becomes **koho**:

Koho hľadáš?	Who are you looking for?

Similarly, **niekto** 'someone' changes to **niekoho**:

Je tam niekto?	Is somebody there?
Hľadám niekoho.	I'm looking for someone.

'Who' and 'which'

If 'who' has nothing to do with a question, but refers to a preceding noun, you use **ktorý**, **-á**, **-é**. Its gender form matches the noun it refers to:

Mám brata, ktorý sa učí po slovensky.
I have a brother who is learning Slovak.

Mám sestru, ktorá sa učí po anglicky.
I have a sister who is learning English.

If the noun is a thing, **ktorý** is 'which' (often omitted in English):

Auto, ktoré má tvoj otec, je veľmi dobré.
The car (which) your father has is very good.

In a question **ktorý?** also corresponds to 'which?', while **aký?** means 'what kind of?':

Ktoré je to auto?	Which car is it?
Aké je to auto?	What kind of car is it?

Exercise 4

Complete the following as suggested and translate:

1 To je ______ voda. (*good*)
2 Ivan má ______ učiteľa. (*good*)
3 Eva nemá ______ adresu. (*correct*)
4 Poznáte pána ______ ? (*Vilikovský*)
5 Máte ______ výslovnosť. (*nice*)
6 Viera má ______ otca. (*English*)
7 Ondrej má ______ matku. (*Slovak*)
8 ______ hľadáš? (*whom*)
9 Janko hľadá ______. (*someone*)

Exercise 5

Which of these statements are true (**áno/nie**?) about Dialogue 2?

1 Andrew hľadá Ivana Šabíka.
2 Ivan hľadá matku.
3 Andrew je americký študent.
4 Pani Šabíková hľadá niekoho.
5 Pani Šabíková vie len po anglicky.

Dialogue 3

Pani Šabíková asks about Andrew's Slovak connections

ŠABÍKOVÁ: Nemáte slovenskú manželku?
ANDREW: Nie. Nie som ženatý, ale mám sestru, ktorá má slovenského manžela, a brata, ktorý sa tiež učí po slovensky. Máme dobrého priateľa, Slováka, ktorý nás učí. Je inžinier a on sa chce učiť po anglicky. Volá sa Peter Botto. Nepoznáte ho?
ŠABÍKOVÁ: Ale áno, Petra poznám dobre. Aj Ivan má angličtinu veľmi rád. Učí sa už dlho, rád číta anglickú a americkú literatúru. Poďte ďalej. Ivan je doma. Pozerá televíziu. Práve dávajú americký film.

ŠABÍKOVÁ: *Do* (lit. *don't*) *you have a Slovak wife?*
ANDREW: *No. I'm not married, but I have a sister who has a Slovak husband, and a brother who is also learning Slovak. We have a good friend, a Slovak, who's teaching us. He's an engineer and he wants to learn English. His name's Peter Botto. Don't you know him?*
ŠABÍKOVÁ: *But yes, I know Peter well. Ivan also likes English very much. He's been learning* (lit. *he is learning*) *for a long time now, he likes reading English and American literature. Come in. Ivan's at home. He's watching television. They're just showing (*lit. *giving) an American film.*

Vocabulary

americký	American
dávať	to give
chce	s/he wants
inžinier	engineer
ktorý *m.*	who, which
ktorá *f.*	who, which
literatúra	literature
manžel	husband
manželka	wife
nás	us
poďte ďalej	come in
ďalej	further
práve	just, just now
priateľ	friend
učiť	to teach
už	now, already
ženatý	married

4 Idem do mesta

I'm going to town

By the end of this lesson you should be able to:

- use more verbs
- know the present tense of 'to go'
- talk about place with basic case forms
- say 'please may I have', etc.
- use the verb 'to write' in the present
- say 'of', 'into' and 'out of', 'from'

Dialogue 1

Peter asks Jana where she's going, and what Viera and Eva are doing

PETER: Ahoj, Jana. Ako sa máš?!
JANA: Dobre. Kam ideš?
PETER: Idem do mesta. Novieš, kde je Viera?
JANA: Viera je v Bratislave. Kupuje darček. Potom ide na večeru k Zuzke.
PETER: A Eva?
JANA: Eva je v Trnave. Je na návšteve u kamaráta.
PETER: Škoda.

PETER: *Hello, Jana. How are you?!*
JANA: *Fine. Where are you going?*
PETER: *I'm going to town. Do(n't) you know where Viera is?*
JANA: *Viera is in Bratislava. She's buying a present. Then she's going for dinner/supper at* (lit. *to*) *Zuzka's.*
PETER: *And Eva?*
JANA: *Eva is in Trnava. She is visiting* (lit. *on a visit*) *at a friend's.*
PETER: *Pity.*

Vocabulary

darček	present, gift	**na (návšteve)**	on (a visit)
do (mesta)	into/to (town)	**na večeru**	for dinner
ísť/idem	to go/I go	**návšteva**	a visit
k (Zuzke)	to (Zuzka's)	**potom**	then
kam	where to?	**škoda**	a pity
kamarát	friend	**u (kamaráta)**	at (a friend's)
kupovať/kupujem	to buy/I buy	**v (Trnave)**	in (Trnava)

Dialogue 2

Then Peter asks what Jana is doing at the moment

PETER: Čo robíš? Máš chvíľu čas?
JANA: Upratujem byt, medzitým varím obed, pozerám televíziu. Potom idem do samoobsluhy. A tak ďalej.
PETER: Ty nejdeš do roboty? Pracuješ, nie?
JANA: Nie. Už mesiac nepracujem. Som ešte stále študentka. Študujem v Prahe medicínu. Teraz máme prázdniny, vieš.
PETER: Aj ja študujem. Študujem v Bratislave ekonómiu.

PETER: *What are you doing? Do you have time for a moment?*
JANA: *I'm tidying the flat, and meanwhile I'm cooking lunch, and watching television. Then I'm going to the supermarket. And so on.*
PETER: *You're not going to work? You work, don't you (*lit. *no)?*
JANA: *No. For a month already I haven't been working* (lit. *I'm not working). I'm still a student. I'm studying medicine in Prague. Now we're on holiday (*lit. *have holidays), you know.*
PETER: *I'm studying too. I'm studying economics in Bratislava.*

Vocabulary

byt	flat, apartment	**medicína**	medicine
a tak ďalej	and so on	**medzitým**	meanwhile
ekonómia	economics	**mesiac**	month, moon
ešte stále	still	**nejdeš**	you don't go
chvíľu	(for) a moment	**pracovať/pracujem**	to work/I work

Praha	Prague	**teraz**	now
prázdniny	holidays	**upratovať/ upratujem**	to tidy/I tidy
robota	work		
samoobsluha	supermarket		
študovať/ študujem	to study/I study		

Language points

Verbs

Many verbs have an **e**-type present, with endings **-em**, **-eš**, **-e,** etc. A particularly regular type has infinitives in **-ovať**, which change to **-ujem**, **-uješ**, etc., e.g. **pracovať** 'to work':

pracujem	I work	**pracujeme**	we work
pracuješ	you work	**pracujete**	you work
pracuje	(s)he works	**pracujú**	they work

Other common **-ovať** verbs include **študovať/študujem** 'to study', **kupovať/kupujem** 'to buy' and **opakovať/opakujem** 'to repeat'.

Verbs: revision

Usually the present tense form of a verb can be predicted from its infinitive. Regular patterns are:

verbs in **-ať**:	**čakám**, **čakáš**, **čaká** **čakáme**, **čakáte čakajú**
verbs in **-iť**:	**robím**, **robíš**, **robí** **robíme**, **robíte**, **robia**
verbs in **-ovať**:	**pracujem**, **pracuješ**, **pracuje** **pracujeme**, **pracujete**, **pracujú**

'To go'

Various unpredictable verbs belong to the **e**-type. One is **ísť** 'to go':

idem	I go	**ideme**	we go
ideš	you go	**idete**	you go
ide	s/he goes	**idú**	they go

The negative 'not to go' replaces **i** by **j**:

nejsť: **nejdem**, **nejdeš**, **nejde** . . .

Ide domov. He is going home.
Nejde domov. He isn't going home.

Ísť can also mean 'to come' – the movement can be in either direction:

Ide tam. He is going there.
Ide sem. He is coming here.

Talking about place

Slovak nouns have to be put into different forms or cases for various purposes, as we have already seen. Cases are vital, but hard for learners to master. We'll try to make it as simple as we can!

The *genitive* case on its own means 'of'. It also follows preposition words like **do** 'into'. The *dative* means 'to/for'. It also follows **k** 'towards'. Both cases often denote a change of place.

The *locative* follows words like **v** 'in'. The *instrumental* follows words like **za** 'behind, beyond'. Both cases often denote a location.

Case forms

There are *two* main sets of very basic case forms, one for feminine nouns (e.g. **Bratislava**, **rieka**), another for masculine/neuter nouns (e.g. **Trenčín**, **mesto**).

Here are the main basic forms (the locative ending is the same for both forms):

genitive	***-y***:	**do Bratislavy/do rieky**	into Bratislava/the river
	-a:	**do Trenčína/do mesta**	into Trenčín/the town
dative	***-e***:	**k Bratislave/k rieke**	towards Bratislava/the river
	-u:	**k Trenčínu/k mestu**	towards Trenčín/the town
locative	***-e***:	**v Bratislave/v rieke**	in Bratislava/the river
		v Trenčíne/v meste	in Trenčín/the town
instrumental			
	-ou:	**za Bratislavou/za riekou**	beyond Bratislava/the river
	-om:	**za Trenčínom/za mestom**	beyond Trenčín/the town

If you can learn this table, it will help a lot later on.

Exercise 1

True or false about Dialogue 1? (**Áno/nie?**)

1 Eva je v Bratislave.
2 Viera ide k Eve na večeru.
3 Peter kupuje darček.
4 Peter ide do mesta.
5 Viera je na návšteve u kamaráta.

Exercise 2

True or false about Dialogue 2? Correct those which are wrong:

1 Peter varí obed.
2 Jana upratuje byt.
3 Peter ide do samobsluhy.
4 Peter študuje v Bratislave medicínu.
5 Jana študuje v Trnave ekonómiu.

Exercise 3

Translate these verb forms into Slovak:

I work, you (*sg*) smoke, they search, we give, they play, you (*pl.*) swim, we cook, they sleep, I go, they tidy, we study

Dialogue 3

*Ondrej asks for some drinks and ice cream in a snack bar (**bufet**). Note the accusative forms of items requested!*

PREDAVAČKA: Čo si želáte?
ONDREJ: Prosím si pohár mlieka, zmrzlinu, šálku kávy a jednu pepsikolu. A pohárik vína.
PREDAVAČKA: Biele alebo červené víno?
ONDREJ: Červené.

PREDAVAČKA: *What do you want?*
ONDREJ: *Please may I have a glass of milk, an ice-cream, a cup of coffee and one Pepsi Cola. And a (little) glass of wine.*
PREDAVAČKA: *White or red wine?*
ONDREJ: *Red.*

Vocabulary

biely	white	**prosím si**	please may I have
červený	red	**šálka**	cup
jedna, jednu *f.*	one	**víno**	wine
káva	coffee	**zmrzlina**	ice cream
mlieko	milk	**želať**	to wish
pepsikola	Pepsi Cola	**čo si želáte?**	what do you wish?
pohár	glass		
pohárik	(small) glass		

Dialogue 4

*A young man (**mladý pán**) comes into the snack bar to look for someone:*

MLADÝ PÁN: Prepáčte, neviete, či tu nie je pani Horáková? Myslím, že tu pracuje. Mám tu odkaz od jej sestry.
PREDAVAČKA: Áno, mladý pán, pracuje tu. Aha, práve ide. Máte šťastie. Dobrý deň, pani Horáková, máte návštevu. Ja už idem domov. Do videnia.

MLADÝ PÁN:	*Excuse me, do you know* (lit. *don't you know*) *if Mrs Horáková is* (lit. *isn't*) *here? I think that she works here. I have here a message from her sister.*
PREDAVAČKA:	*Yes, young man, she works here. Ah, here she comes just now. You're lucky. Good day, Mrs Horáková, you've got a visitor* (lit. *a visit*). *I'm going home now. Goodbye.*

Vocabulary

aha	ah!	**myslieť/myslím**	to think/I think
domov	(to) home	**od**	from
jej	her	**odkaz**	message

Dialogue 5

Jana tells pán Botto about a friend she's writing to

JANA:	Kam idete, pán Botto?
BOTTO:	Idem do parku, keď je tak pekne. A vy, čo robíte? Píšete niečo? Vidím, že máte papier a pero.
JANA:	Idem do záhrady. Píšem list. Moja priateľka píše, že je smutná, súrne potrebuje odo mňa pár slov.
BOTTO:	Ako sa volá vaša priateľka?
JANA:	Volá sa Eva. Je to milé dievča. Mám ju veľmi rada.
BOTTO:	Kde býva?
JANA:	Teraz býva v Oxforde. Študuje tam ekonómiu.
BOTTO:	Vie po anglicky? Píše a hovorí dobre?
JANA:	Áno, samozrejme. Eva je totiž Angličanka.

JANA:	*Where are you going, Mr Botto?*
BOTTO:	*I'm going to the park, since it's so nice. And (what about) you, what are you doing? Are you writing something? I see you have paper and a pen.*
JANA:	*I'm going to the garden. I'm writing a letter. My (girl)friend writes that she is sad, she urgently needs a couple of words from me.*
BOTTO:	*What is your friend's name?*
JANA:	*Her name's Eva. She's a sweet girl. I like her very much.*
BOTTO:	*Where does she live?*
JANA:	*Now she lives in Oxford. She's studying economics there.*

BOTTO:	*Does she know English? Does she write and speak (it) well?*
JANA:	*Yes, of course. Eva's English, you see.*

Vocabulary

dievča	girl	**písať/píšem**	to write/I write
ju	her	**priateľka**	female friend
milý	dear	**smutný**	sad
niečo	something	**súrne**	urgently
odo mňa	from me	**totiž**	that's to say, you see
papier	paper		
pár slov	a couple of words	**váš, vaša**	your
park	park	**vidieť/vidím**	to see/I see
pero	pen	**záhrada**	garden
potrebovať/potrebujem	to need/I need	**že**	that . . .

Language points

What would you like? Please may I have?

Remember the common phrases **čo si želáte**? (*lit.* 'What do you wish?') and **prosím si** . . . 'Please may I have . . .' (*lit.* 'I ask for self . . .'). Both verbs attach the word **si**, related to **sa**, which means 'for/to oneself'. Various other verbs also commonly appear with **si**:

Kupuje si knihu.	S/he buys (for him/herself) a book.
Kupujem si sveter.	I buy (for myself) a sweater.

Try not to confuse this word with **si** meaning 'you are':

Si doma?	Are you at home?

'To write'

Another **e**-type verb is **písať** 'to write':

píšem	I write	**píšeme**	we write
píšeš	you write	**píšete**	you write
píše	s/he writes	**píšu**	they write
		(**-u**: *rhythmic law*)	

'Of'

To say 'of' you use the genitive case on its own, typically feminine **-y**, masculine/neuter **-a**. We could call it the *'of' form*:

káva – šálka kávy	coffee – a cup of coffee
voda – pohár vody	water – a glass of water
chlieb – kus chleba	bread – a piece of bread
mlieko – pohár mlieka	milk – a glass of milk

Notice the vowel shortening in **chlieb – chleba**. This happens with a few nouns before any case endings.

'Into' and 'out of'

The genitive case follows **do** 'into' and its opposite **z** 'out of':

rieka – do rieky, z rieky	into the river, out of the river
hotel – do hotela, z hotela	into the hotel, out of the hotel
auto – do auta, z auta	into the car, out of the car

Z becomes **zo** before words beginning with **z/s**, **ž/š**: **záhrada – zo záhrady** 'out of the garden', **škola – zo školy** 'out of school'.

'From'

The genitive also follows **od** 'from/away from' (a person or place):

List od učiteľky, od učiteľa.
A letter from a female/male teacher.

Idú od rieky.
They are coming from the river.

Genitive -u

Many masculine inanimate nouns (for places, things and ideas) have a genitive ending in ***-u***, the same as the dative:

dom, hrad, park, byt – Ide do domu, do hradu, do parku, do bytu.
S/he goes into the house, the castle, the park, the flat.

This is pretty unpredictable, though abstract nouns usually have the **-u** ending. (If you want to get this right, consult the Slovak–English glossary.)

Male accusative/genitive

Accusative (object) and genitive forms of male nouns are identical!

Poznáte Igora/kolegu.	You know Igor/(my) colleague.
List od Igora/kolegu.	A letter from Igor/(my) colleague.

Exercise 4

Add correct forms of the place names/nouns suggested and translate

1 **Prešov**: Jozef ide do______. Jozef je v______.
2 **Trnava**: Eva ide do______. Eva je v______.
3 **mesto**: Ivan ide do______. Ivan je v______.
4 **samoobsluha**: Viera ide do______. Viera je v______.
5 **Nitra**: Igor ide do______. Igor je v______.
6 **Martin**: Zuzana je v______. Zuzana ide do______.
7 **Komárno**: Juraj je v______. Juraj ide do______.

Exercise 5

Čo si želáte? What do you want? Reply, saying Prosím si . . .:

1 an ice cream
2 a Pepsi Cola
3 a glass of milk
4 a cup of coffee
5 a piece of bread
6 a glass of water

Exercise 6

Complete as suggested:

1 Idem do ______. (*hotel*)
2 Idú do ______. (*garden*)
3 Jana ide do ______. (*park*)
4 Eva býva v ______. (*Oxford*)
5 Pavol nemá ______. (*ice cream*)
6 Želáte si ______? (*coffee*)
7 Eva ______. (*is writing a letter*)
8 Pavol ______ ______. (*is buying himself a book*)

Dialogue 6

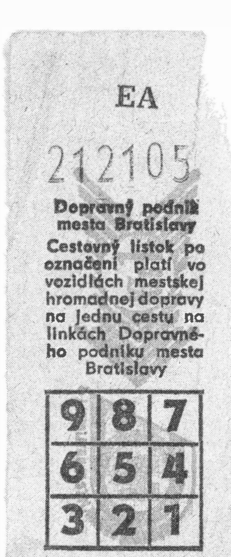
Dušan Novák meets pani Bottová at the tram stop. He's moved to Petržalka, a large suburb of Bratislava across the Danube

DUŠAN: Dobrý deň, pani Bottová. Ako sa máte?
BOTTOVÁ: Dobre. Kam idete?
DUŠAN: Idem do mesta. Práve čakám na električku. A poobede idem k tete do Trenčína. Ona má dcéru, ktorá študuje angličtinu. Práve píše diplomovú prácu a potrebuje pomoc. Nerada píše, ale teraz musí.
BOTTOVÁ: A vy, čo teraz robíte? Pracujete alebo študujete?
DUŠAN: Som študent. Študujem angličtinu a nemčinu.
BOTTOVÁ: Bývate tu niekde blízko?
DUŠAN: Nie, teraz máme nový byt. Starý je hneď za rohom. Moja sestra tam ešte stále býva. Nový byt je dosť ďaleko, za Dunajom, v Petržalke. A vy, čo robíte?
BOTTOVÁ: Som predavačka. Predávam v samoobsluhe.
DUŠAN: Kde?
BOTTOVÁ: V meste. Práve teraz tam idem. Čakám na autobus. Škoda, že nemáme spoločnú cestu.

DUŠAN: *Hello, Mrs Bottová. How are you?*
BOTTOVÁ: *Fine. Where are you going?*
DUŠAN: *I'm going to town. I'm just waiting for the tram. And in the afternoon/after lunch I'm going to my aunt's in* (lit. *to*) *Trenčín. She has a daughter who is studying English. She's just writing her thesis* (*diploma work*) *and needs help. She doesn't like writing, but now she has to.*
BOTTOVÁ: *And (what about) you, what are you doing now? Are you working or studying?*
DUŠAN: *I'm a student. I'm studying English and German.*
BOTTOVÁ: *Do you live somewhere near here?*
DUŠAN: *No, we have a new flat now. The old (one) is just around the corner. My sister still lives there. The new flat is rather far, over the Danube, in Petržalka. And* (*what about*) *you, what do you do?*
BOTTOVÁ: *I'm a shop assistant. I sell in a supermarket.*
DUŠAN: *Where?*
BOTTOVÁ: *In town. I'm just going there now. I'm waiting for the bus. Pity we aren't going the same way* (lit. *we don't have a common journey*).

Vocabulary

autobus	bus
blízko	near, nearby
cesta	road, journey
dcéra	daughter
diplomová práca	diploma work, thesis
dosť	enough, rather
ďaleko	far, far away
električka	tram
hneď	at once, immediately
nerád, nerada	(s/he) doesn't like
niekde	somewhere
nový	new
pomoc	help
poobede	in the afternoon, after lunch
predavačka	female sales assistant
predávať	to sell
roh	corner
za rohom	round the corner
spoločný	common, shared
teta	aunt

5 Chcem ísť do kina

I want to go to the cinema

By the end of this lesson you should be able to:

- Express wanting and being able to
- say 'in', 'on', 'about'
- say 'give to' or 'do for'
- distinguish 'on/onto', 'in/into'
- talk about rooms and furniture

Dialogue 1

Janko invites Viera out, but she has other ideas

JANKO: Ahoj, Viera, ako sa máš?
VIERA: Dobre, Janko. Kam ideš?
JANKO: Idem do mesta k bratovi. Varí obed. Nechceš ísť so mnou? Práve čakám na autobus. Poobede ideme do parku. Potom chceme ísť plávať.
VIERA: Ale ja chcem ísť do kina. Dávajú nový americký film, ktorý chcem vidieť. Je vraj skvelý a veľmi napínavý.
JANKO: O čom je ten film?
VIERA: O politike a o prezidentovi. Vystupuje tam môj obľúbený herec a tiež jedna veľmi krásna herečka.
JANKO: Ktorá?
VIERA: Nepamätám si jej meno. Večer idem na koncert. Hrá Slovenská filharmónia. Hrajú Beethovena a Schuberta.

JANKO: *Hello, Viera, how are you?*
VIERA: *Fine, Janko. Where are you going?*
JANKO: *I'm going to town to (my) brother's. He's cooking lunch. Don't you want to come with me? I'm just waiting for the bus. In the afternoon we're going to the park. Then we want to go swimming.*

VIERA: *But I want to go to the cinema. They are showing* (lit. *giving*) *a new American film, which I want to see. It is apparently excellent and very exciting.*
JANKO: *What is this film about?*
VIERA: *About politics and also about the president. My favourite actor is performing there and also a* (lit. *one*) *very beautiful actress.*
JANKO: *Which (one)?*
VIERA: *I don't remember her name. In the evening we're going to a concert. The Slovak Philharmonic is playing. They are playing Beethoven and Schubert.*

Vocabulary

o čom	about what?	**napínavý**	exciting
filharmónia	Philharmonic	**o**	about
herec	actor	**obľúbený**	favourite
herečka	actress	**pamätať**	to remember
chcieť/chcem	to want/I want	**politika**	politics
Janko	= Johnny	**prezident**	president
jeden, *f.* **jedna**	one	**skvelý**	splendid, excellent
jej	her	**ten**	that
kino	cinema	**večer**	(in the) evening
koncert	concert	**vraj**	apparently, they say
krásny	beautiful	**vystupovať**	to perform
meno	name		
so mnou	with me		

Dialogue 2

Pani Bottová offers Peter Novák some food. Peter turns out to have special requirements. Note they are on ***vy*** *terms*

BOTTOVÁ: Čo si prajete na večeru, rybu alebo mäso?
PETER: Prepáčte, nejem ani rybu ani mäso. Som vegetarián. Nemáte vajíčko alebo nejaký syr?
BOTTOVÁ: Isteže máme. Nie je to problém. Čo si dáte na pitie? Kávu alebo čaj?
PETER: Nemáte pivo alebo víno? Ja som totiž aj veľký alkoholik!

BOTTOVÁ: No dobre! Ḍáte si teda omeletu, syr a víno? Červené alebo biele?
PETER: Červené. Ďakujem veľmi pekne.
BOTTOVÁ: Nech sa páči. Dobrú chuť!

BOTTOVÁ: *What do you want for supper, fish or meat?*
PETER: *Sorry, I don't eat either fish or meat. I'm a vegetarian. Don't you have an egg or some cheese?*
BOTTOVÁ: *Certainly we have. It's not a problem. What will you have to drink? Coffee or tea?*
PETER: *Don't you have beer or wine? I'm also a great alcoholic you see!*
BOTTOVÁ: *Well fine! Will you have an omelette, cheese and wine then? Red or white?*
PETER: *Red. Thank you very much.*
BOTTOVÁ: *You're welcome. Enjoy your meal!* (lit. *Good appetite!*)

Vocabulary

alkoholik	an alcoholic	**omeleta**	omelette
ani . . . ani	neither . . . nor	**na pitie**	for drink/to drink
čaj	tea	**pivo**	beer
čo si dáte?	what will you have? (*lit.* give yourself?)	**čo si prajete?**	what do you want/ wish?
dobrú chuť!	enjoy your meal! (*lit.* good appetite!)	**problém**	problem
		ryba	fish
isteže	certainly	**syr**	cheese
mäso	meat	**vajíčko**	egg
no dobre!	well, fine!	**vegetarián**	a vegetarian

Language points

Wanting

Chcieť 'to want' is another **e**-type verb:

chcem	I want	**chceme**	we want
chceš	you want	**chcete**	you want
chce	he, she wants	**chcú**	they want

It is followed by verb infinitives or nouns:

Ak chceš, môžeš čítať.	If you want, you can read.
Chceme ísť do kina.	We want to go to the cinema.
Nechcú ísť domov.	They don't want to go home.
Nechcem mlieko, chcem kávu.	I don't want milk, I want coffee.
Čo chcete?	What do you want?
Chcem nový bicykel.	I want a new bike.

Often it is more polite to use **želať si** or **priať si/prajem si** 'to wish':

Čo si prajete na obed?	What would you like for lunch?
Čo si želáte na pitie?	What would you like for a drink?

Saying 'in', 'on', 'about', etc.

The locative case (basic ending *-e*) is used after several prepositions, mostly for location, but also for time or topic:

v	in
na	on
pri	beside/near
po	along *or* after
o	about (a topic)

Igor býva v Prahe.	Igor lives in Prague.
Kniha je na stole.	The book is on the table.
Anna sedí pri okne.	Anna is sitting beside/near the window.
Po obede spí.	After lunch s/he sleeps.
Hovoríme o matke.	We are talking about mother.

V becomes **vo** before **v/f**, e.g. **vo vode** 'in the water'.

'To/towards'

K, meaning 'motion to, towards' (often to a person's house) is followed by the dative. Basic endings are feminine ***-e*** (= locative), masculine/neuter ***-u***:

Ide k Viere.	S/he is going towards Viera/to Viera's.
Ide k stolu.	He goes to/towards the table.

K becomes **ku** (pronounced /gu/) before **k/g**: **ku Katke** 'to/towards Katka'.

Male dative/locative -ovi

Note that nouns for males have a special male dative ending ***-ovi***.

Ideme k Petrovi.	We are going to Peter's.
Ideme k bratovi.	We are going to (my) brother's.

This is also the locative:

Hovoríme o Petrovi.	We're talking about Peter.

Giving to, doing for

On its own the dative case means 'to/for', e.g. 'giving to' or 'doing for':

Dávam Viere knihu.	I'm giving a book to Viera.
Varím Igorovi obed.	I'm cooking lunch for Igor.

Note that in English instead of saying 'to Viera' and 'for Igor' you can say 'I give Viera the book' and 'I cook Igor lunch.'
Some Slovak verbs are followed by a dative even though 'to/for' is never used in English, e.g. **pomáhať** 'to help':

Pomáhame otcovi.	We're helping father.

Exercise 1

Čo si dáte? What will you have? Complete the following as suggested:

1 Máte . . . ? (*cheese, tea, coffee*)
2 Nemáte . . . ? (*beer, wine, an egg, fish*)
3 Prosím si. . . (*an omelette, white wine*)

Exercise 2

Correct the following statements about Dialogues 1 and 2:

1 Janko ide do záhrady.
2 Janko ide k sestre.
3 Viera nechce ísť do kina.
4 Film je o koncerte a o Beethovenovi.
5 Peter chce mäso.
6 Peter nechce červené víno.

Exercise 3

Complete as indicated and translate into English:

1 Varím ______ obed. (*mother*)
2 Pomáham ______. (*Pavol*)
3 Ideme k ______ na večeru. (*Jozef*)
4 Hovoríme o ______. (*politics*)
5 Jana hovorí o ______. (*Juraj*)

Dialogue 3

Zora Bednárová asks Peter Novák about the Rybár couple

ZORA: Kde je pán Rybár?
PETER: Je v parku.
ZORA: Poznáte ho dobre?
PETER: Áno, pracuje v múzeu. Vidím ho dosť často v meste. Niekedy sa stretávame v hoteli Carlton a obedujeme spolu. Alebo sedíme na námestí a hovoríme o politike, o literatúre, o umení. Je to veľmi múdry, zaujímavý človek.
ZORA: A pani Rybárová čo robí?
PETER: Pani Rybárová je doma. Nemôže pracovať, lebo je chorá. Je veľmi inteligentná a milá. Nemôže chodiť, ale hrá veľmi pekne na klavíri. Ak chcete, môžeme tam niekedy ísť na návštevu.
ZORA: Dnes nemôžem, ale niekedy áno, veľmi rada.
PETER: Aj vy viete hrať na klavíri?
ZORA: Nie, ale hrám na gitare a rada spievam.
PETER: Máte rada vážnu hudbu?
ZORA: Nie. Mám radšej ľudovú a rockovú hudbu.

ZORA: *Where is Mr Rybár?*
PETER: *He's in the park.*
ZORA: *Do you know him well?*
PETER: *Yes, he works in the museum. I see him quite often in town. Sometimes we meet in the Carlton Hotel, and we lunch together. Or we sit on the square and we talk about politics, about literature, about art. He is (*lit. *It is) a very wise, interesting person.*
ZORA: *And Mrs Rybárová, what is she doing?*
PETER: *Mrs Rybárová is at home. She can't work, because she is ill. She is very intelligent and sweet/nice. She can't walk, but she plays the piano* (lit. *on the piano*) *very nicely. If you want, we can go there sometime on a visit.*
ZORA: *I can't today, but sometime yes, very gladly.*
PETER: *Do you also know how to play the piano?*
ZORA: *No, but I play the guitar and I like singing.*
PETER: *Do you like classical* (lit. *serious*) *music?*
ZORA: *No. I prefer* (lit. *like better*) *folk and rock music.*

Vocabulary

ak	if
často	often
človek	person
dnes	today
gitara	guitar
hotel	hotel
hudba	music
chodiť	to walk
inteligentný	intelligent
klavír	piano
lebo	because
ľudový	folk *adj.*
môcť/môžem	to be able/I can
múdry	wise
múzeum	museum
námestie	square
obedovať	to have lunch
mám radšej	I like better, I prefer
rockový	rock (music) *adj.*
spievať	to sing
spolu	together
stretávať sa	to meet
vážny	serious
zaujímavý	interesting

Language points

Shared dative/locative -u

After consonants **k**, **h**, **ch** and **g** (habitually called *velars*) masculine/neuter nouns extend the dative ending **-u** to the locative also:

park – v parku	in the park
trh – na trhu	'on'/at the market
Nemecko – v Nemecku	in Germany
Rusko – v Rusku	in Russia

Neuters ending in **-io**, **-eum/-ium** do the same: **rádio – v rádiu** 'in/on the radio', **múzeum – v múzeu** 'in the museum'. (Note how the **-um** is dropped!)

Soft locative -i

Some nouns have a final 'soft' consonant, i.e. all those with a soft sign (**č**, **ň**, **š**, **ž**, **ď**, **ť**, **ľ**), plus **c**, **dz**, **j**. Often nouns in **-r**, **-l** also count as soft.

These so-called soft nouns have a soft locative ending in ***-i*** (except for male animate nouns which, as usual, have the ending ***-ovi***, e.g. **Ondrej – o Ondrejovi** 'about Ondrej'):

gauč – na gauči	on the couch
koberec – na koberci	on the carpet
kufor – v kufri	in the suitcase
bicykel – na bicykli	on a bicycle

Neuters ending in **-e** also count as soft: **pole – v poli** 'in the field'. Neuters ending **-ie** have a long **-í**: **námestie – na námestí** 'on the square'.

'On' and 'onto', 'in' and 'into'

Sometimes the case taken by a preposition changes its precise meaning. The most obvious example is **na** 'on' or 'onto'.

When **na** means 'on' it takes the locative, but when it means 'onto' (with motion towards) it takes the accusative:

Kniha leží na stole.	The book is lying on the table.
Dávam knihu na stôl.	I give/put the book onto the table.

However, for 'in' and 'into' you use different words. **V** + *locative* means 'in', while **do** + *genitive* means 'into':

Marta je v Prešove.	Marta is in Prešov.
Marta ide do Prešova.	Marta goes to/into Prešov.

Notice how with some places you say **na** 'on, onto':

Slovensko – Sme na Slovensku.
We are in (*lit.* on) Slovakia.

Ideme na Slovensko.
We are going to (*lit.* onto) Slovakia.

Morava – Sú na Morave.
They are in (*lit.* on) Moravia.

Idú na Moravu.
They are going to (*lit.* onto) Moravia.

pošta – Sú na pošte.	They're at the post office.
Idú na poštu.	They're going to the post office.

Can

Môcť meaning 'to be able', 'can' is an **e**-type verb:

môžem	I can	**môžeme**	we can
môžeš	you can	**môžete**	you can
môže	he, she can	**môžu**	they can
		(**-u**: *rhythmic law*)	

It is followed by infinitives:

Môžeš ísť.	You can go.
Nemôžem pracovať.	I can't work. I'm not able to work.
Môžeme čakať.	We can wait.

Distinguish 'physical ability' from 'know how':

Vieš čítať.	You can read (i.e. know how to).
Môžeš čítať.	You can read (i.e. have the possibility).

Rooms and furniture

If you're going to make real progress with Slovak I'm afraid eventually you're going to have to pick up rather a lot of common domestic vocabulary. Hard work!

You may be living in a **dom** 'house', **byt** 'flat' in a **panelák** 'prefabricated block of flats', a **hotel** 'hotel', or maybe **internát** 'hall of residence'. We hope it has **strecha** 'roof', **dvere** 'door(s)', and at least one **okno** or **oblok** 'window', and maybe **ústredné kúrenie** 'central heating'.

Common **izby** 'rooms' are: **kuchyňa** 'kitchen', **obývačka** 'living-room', **jedáleň** 'dining-room', **spálňa** 'bedroom', **kúpeľňa** 'bathroom', and **predsieň** 'hallway'. To which we may add **schody** 'stairs', and **garáž** 'garage'.

In the **kuchyňa** you might like to have a **sporák** 'cooker', **chladnička** 'fridge', and **drez** 'sink', with **voda** 'water' from the **kohútik** 'tap', and there might be a **práčka** 'washing machine' for washing your **šaty** 'clothes'.

In the **kúpeľňa** you might hope for an **umývadlo** 'washbasin', **vaňa** 'bath' and/or **sprcha** 'shower', and **záchod** 'toilet/lavatory' or **WC** /vétsé/. Over the **umývadlo** you might like a **zrkadlo** 'mirror'.

In your **obývačka**, or **jedáleň** if you have one, you might expect a **stôl** 'table', more than one **stolička** 'chair', a **kreslo** 'armchair', and a **gauč** 'couch' or 'bed-settee'. On the **podlaha** (or **dlážka**) 'floor' it could be nice to have a **koberec** 'carpet', and maybe a **pekný obraz** 'pretty picture' on the **stena** 'wall' (**múr** is a structural wall). Also a **telefón** 'telephone', **rádio** 'radio' and **televízor** 'TV'.

Very tired, **veľmi unavený**, or **unavená**, you lie in the **spálňa** on your **posteľ** 'bed', gazing up at the **strop** 'ceiling', with the **kniha** 'book' under the **lampa** 'lamp' on your **nočný stolík** 'night/bedside table'. Stick it in the **knižnica** 'bookcase', or hide it in the **skriňa** 'cupboard', 'closet', and give up **slovenčina** for good. **Dobrú noc!** Good night!

Exercise 4

Write or say the following in Slovak:

1 I don't want tea, I want coffee.
2 Evička doesn't want fish.
3 We want to go to the cinema.
4 What would you like to drink?
5 The coffee is on the table.

6 Father is talking about Igor.
7 Sometimes we help mother.
8 We are going to Katarína's.
9 Do you remember her name?

Exercise 5

Answer these questions about Dialogue 3:

1 Kde je pán Rybár?
2 Kde pracuje?
3 O čom hovoria Peter a pán Rybár?
4 Čo robí pani Rybárová?
5 Vie Zora hrať na klavíri?

Exercise 6

Complete as indicated and translate into English:

1 Zora hrá na ______. (*the guitar*)
2 Bývam v ______. (*a hotel*)
3 Eva sedí na ______. (*the couch*)
4 Múzeum je na ______. (*the square*)
5 Pavol dáva šálku na ______ (*the carpet*)
6 Šálka je na ______ (*the carpet*)
7 Ak chceš, ______ plávať. (*you can*)
8 Viem, že Viera ______ písať. (*can*)
9 ______ ísť na koncert. (*we can't*)
10 ______ ísť do kina. (*we want*)

Dialogue 4

Evička is talking to her brother Janko

EVIČKA: Kde je moja kniha?
JANKO: Na stole, nevidíš ju? Mama keď vidí niečo ležať na podlahe, vždy to dáva na stôl. Veď ju poznáš. Strašne rada upratuje.
EVIČKA: Ja tak rada čítam na podlahe alebo na koberci.
JANKO: A ja radšej čítam na gauči alebo v kresle. Keď potom hodím knihu alebo časopis na gauč alebo do kresla, tak mi ich tam mama necháva!

EVIČKA: Čo robí otec?
JANKO: Je v obývačke. Pozerá televíziu.
EVIČKA: A mama?
JANKO: Mama je v robote. To znamená, že dnes varíme my.

EVIČKA: *Where is my book?*
JANKO: *On the table, don't you see it? Mother, when she sees something lying* (lit. *to lie*) *on the floor, she always puts it on the table. I mean, you know her. She just* (lit. *terribly*) *loves tidying up.*
EVIČKA: *I so much like reading on the floor or on the carpet.*
JANKO: *And I prefer reading on the settee or in the armchair. When I then throw a book or magazine on the settee or into the armchair, mum leaves them for me there!*
EVIČKA: *What's father doing?*
JANKO: *He's in the living room. He's watching television.*
EVIČKA: *And mum?*
JANKO: *Mum's at work. That means that today we are cooking.*

Vocabulary

časopis	magazine
gauč	settee, couch
ho	him/it
hodiť	to throw
ich	them
ju	her/it
kniha	book
koberec	carpet
kreslo	armchair
ležať/ležím (!)	to lie
mama	mum
mi	to/for me
nechávať	to let, to leave
obývačka	living room
otec	father
podlaha	floor
stôl	table
strašne	terribly
veď	after all
vždy	always
znamenať	to mean

6 To je krásna dedina!

That's a lovely village!

By the end of this lesson you should be able to:

- express pleasing and liking
- say 'by', 'with' and 'without'
- say 'in front of', 'behind', etc.
- form the past tense of a verb
- talk about travel
- talk about seasons and the weather

Dialogue 1

Mária asks Jozef Bednár about his country cottage

MÁRIA: To je veľmi pekná fotografia. Ste naozaj skvelý fotograf. To je ale krásna dedina! Vy tam bývate?
JOZEF: Hej, máme tam chalupu.
MÁRIA: To je vynikajúce, to sa mi páči, bývať na vidieku.
JOZEF: Chodíme tam na víkend a cez leto tam bývame.
MÁRIA: Je váš domček na fotografii?
JOZEF: Tuná pod kopcom, medzi školou a námestím, pred kostolom. Vidíte?
MÁRIA: Je to ďaleko?
JOZEF: Nie. Tá dedina nie je ďaleko od Bratislavy. Chodíme tam autom alebo vlakom. Cesta vlakom trvá len hodinu a pol.

Vocabulary

to je ale that's truly a . . .
dedina village
dom, domček house, little house
fotograf photographer
fotografia photograph
hej yes (colloquial)

hodina	hour	**ten**, *f.* **tá**	that
chalupa	cottage	**trvať**	to last
kopec	hill	**tuná**	over here
kostol	church	**váš**	your
leto	summer	**vidiek**	the country
medzi	between, among	**víkend**	weekend
naozaj	really	**vlak**	train
pod	under, beneath	**to je vynikajúce**	that's marvellous
pol	half	**to sa mi páči**	that pleases me, I like that
pred	in front of, before		
škola	school		

Dialogue 2

Pani Miková offers pán Kráľ something to drink

MIKOVÁ: Čo si dáte na pitie, pán Kráľ? Kávu alebo čaj?
KRÁĽ: Prosím si kávu.
MIKOVÁ: S mliekom alebo bez mlieka?
KRÁĽ: S mliekom.
MIKOVÁ: Sladíte?
KRÁĽ: Nie. Kávu pijem bez cukru a s mliekom. No čaj pijem s cukrom a bez mlieka.
MIKOVÁ: A ja naopak kávu sladím a čaj pijem bez cukru!

Vocabulary

bez	without	**piť/pijem**	to drink/I drink
cukor, -kru	sugar	**s**	with
Kráľ	= King, surname	**sladiť**	to sweeten, take sugar
naopak	on the contrary		
no	(mild) but		

Dialogue 3

Pani Miková asks Peter Jones from London about his travel plans

MIKOVÁ: Ste tu na Slovensku sám alebo cestujete s kamarátom?
PETER: Cestujem s bratom a so sestrou.

MIKOVÁ:	Kde sú teraz?
PETER:	Cestujú po Slovensku. Včera boli v Žiline a dnes idú do Prešova.
MIKOVÁ:	Poznáte aj Českú republiku a Maďarsko?
PETER:	Nie. Zatiaľ sme boli len v Rakúsku, v Nemecku a teraz na Slovensku.
MIKOVÁ:	Ako sa vám tu páči?
PETER:	Veľmi sa mi tu páči.

Vocabulary

boli	they were	**Rakúsko**	Austria
sme boli	we were	**republika**	republic
cestovať	to travel	**sám**	by oneself, alone
Maďarsko	Hungary	**Slovensko**	Slovakia
Nemecko	Germany	**včera**	yesterday
páčiť sa	to please	**zatiaľ**	so far, meanwhile
Prešov	Prešov	**Žilina**	Žilina

Ako sa vám tu páči?	how do you like it here? (*lit.* how to you here does it please?)
Veľmi sa mi tu páči.	I like it here very much (*lit.* very much to me here it pleases)

Language points

Pleasing and liking

By using **páčiť sa** 'to please/be pleasing' you can express a more immediate response of liking or not liking than the more fixed, habitual quality of **mať rád** 'to like/love':

Bratislava sa mi (ne)páči.
Bratislava pleases/doesn't please me.

Mám/nemám Bratislavu rád/rada.
I like/don't like Bratislava.

Remember the common phrase we learned earlier (*lit.* 'let it please'):

Nech sa páči. Please (help yourself, come in). You're welcome.

The instrumental

On its own the instrumental case denotes the means or instrument by or with which something is done. Its usual endings are feminine ***-ou***, masculine/neuter ***-om***:

vlak, auto: **Cestujeme vlakom, autom.**	We travel by train, by car.
nôž: **Krájame chlieb nožom.**	We cut bread with a knife.
pero : **Píšeme perom.**	We write with a pen.
ceruzka : **Píšeme ceruzkou.**	We write with a pencil.
električka: **Cestujeme električkou.**	We travel by tram.

'With' and 'without'

The preposition **s** 'with' also takes the instrumental, but this 'with' refers to accompanying something or someone:

brat : **Cestujem s bratom.**	I'm travelling with (my) brother.
matka : **Cestujem s matkou.**	I'm travelling with (my) mother.

(Brother/sister is obviously not the means of travel!)

S 'with' is also the opposite of **bez** 'without' (which takes the genitive):

mlieko: **káva s mliekom – bez mlieka**
coffee with milk – without milk

cukor: **čaj s cukrom – bez cukru**
tea with sugar – without sugar

S becomes **so** (pronounced /zo/) before **s/z, š/ž**: **so sestrou** 'with sister'.

'Behind', 'in front', etc.

One pair of prepositions with the instrumental denotes location behind or in front of an object:

za	behind (or beyond)
pred	in front of (or before)
vlak: **za vlakom**	behind the train
dom: **pred domom**	in front of the house

Another pair denotes location below or above:

pod	below
nad	above
strom: **pod stromom**	below the tree
rieka: **nad riekou**	above the river

Another related preposition is **medzi** 'between' (or 'among'):

auto a vlak: **medzi autom a vlakom**
between the car and the train

Jana a Pavol: **medzi Janou a Pavlom**
between Jana and Pavol

Nouns in -ie

Neuter nouns ending in **-ie** have an instrumental ending **-ím**:

námestie: **pod námestím**	beneath the square

The seasons

Season is **ročné obdobie** (*lit.* 'year period') or **sezóna** as a time for some activity, e.g. **divadelná sezóna** 'theatrical season'.
The four seasons are:

zima, **leto**; **jar**, **jeseň**	winter, summer; spring, autumn

Notice how you say 'in . . .'

v zime, **v lete**	in winter, in spring
BUT: **na jar**, **na jeseň**	in spring, in autumn

Leto is neuter, the rest are feminine. With **od** 'from' and **do** 'to', 'till' you get:

od jari (!) **do jesene**, **od zimy do leta**
from spring to autumn, from winter to summer

Note also the adjectives:

zimný kabát	a winter coat	**letný deň**	a summer day
jarný dážď	spring rain	**jesenná hmla**	autumn mist

Buying tickets

For travel **vlakom** 'by train' or **autobusom** 'by bus' you'll need a **lístok** 'ticket', stating second or first class, **druhá alebo prvá trieda**, and often a seat reservation, **miestenka**.

You could get your **lístok** like this:

Prosím si (spiatočný/ jednosmerný) lístok ...	I'd like a (return/one-way) ticket ...
druhej/prvej triedy ...	(of) second/first class ...
s miestenkou ...	with a seat reservation
do Bratislavy, do Prešova.	to Bratislava, to Prešov.
Musím prestupovať?	Do I have to change (trains)?

At the **železničná/autobusová stanica** 'train/bus station' look out for the **cestovný poriadok** 'timetable' or **PRÍCHODY** 'arrivals', **ODCHODY** 'departures', and of course try to find the right **nástupište** 'platform'. **Úschovňa** is 'left-luggage office', **batožina** 'luggage'. **Konečná stanica/zastávka** is 'terminus/last stop'.

For travelling **lietadlom** 'by plane', **letenka** is 'air ticket', **letisko** 'airport'. To go **taxíkom** 'by taxi': **Na letisko prosím!** 'To the airport please!'

Exercise 1

Translate these questions and reply as suggested:

1 Chodíte do roboty autom? – (*No, I go by bus.*)
2 Kde je váš byt? – (*Our flat is on the square behind the church.*)
3 Kde je kostol? – (*The church is in front of the school.*)
4 A kde je škola? – (*The school is between the cinema and the river.*)
5 Ako chodíte do Prahy? – (*We go to Prague by train.*)
6 Cestujete sám/sama? – (*No, I'm travelling with my father and mother.*)
7 Ako sa vám tu páči? – (*I like it very much here.*)
8 Čo si želáte? – (*Tea with milk, please, and with sugar.*)
9 Prosím? – (*A return ticket with a seat reservation to Prešov please.*)

Exercise 2

Correct these statements about Dialogues 1 to 3:

1 Chalupa je medzi kostolom a riekou.
2 Dedina nie je ďaleko od Prešova.
3 Pán Kráľ pije kávu s cukrom a bez mlieka.
4 Peter cestuje s kamarátkou.
5 Brat a sestra boli včera v Poprade a dnes idú do Trnavy.

Dialogue 4

Zuzana has been looking for Igor

ZUZANA: Kde ste boli včera poobede? Hľadala som vás, ale nikto nebol doma. Čo ste robili?

IGOR: Išli sme všetci do mesta. Ja som sedel v bufete a učil som sa na skúšku. Pavol išiel do kina. Jana šla s Vierou na koncert. Otec so strýcom boli v krčme a mama mala stretnutie s kamarátkou zo školy. Čakala si na nás dlho?

ZUZANA: *Where were you yesterday afternoon? I looked for you, but no one was at home. What were you doing?*

IGOR: *We all went to town. I sat in the snack bar and studied for an exam. Pavol went to the cinema. Jana went with Viera to a concert. Father and* (lit. *with*) *uncle were in the pub and mum had a meeting with a friend from school. Did you wait for us long?*

Vocabulary

bol, *pl.* **boli**	was, were
bufet	snack bar, buffet
čakal(a)	waited
hľadal(a)	looked for
išiel, išla, išli	went
kamarátka	female friend
krčma	pub, bar, tavern
mal, mala	had
nás	us (*acc.*)
nikto nebol	nobody was
robil, robili	was, were doing
sedel(a)	sat
skúška	exam
na skúšku	for an exam
som/si	= I/you (+ *past form of verb*)
sme/ste	= we/you (+ *past form of verb*)
stretnutie	meeting
strýc	uncle
šiel, šla, šli	went
učil(a) sa	studied
vás	you (accusative)
všetci	all, everyone

Dialogue 5

But Zuzana didn't wait very long

ZUZANA: Nie, len krátko. Čakala som pred domom chvíľu, ale keď nikto neprišiel, odišla som domov. Pozerala som televíziu a potom som hrala so sestrou šach.

IGOR: A ako sa máš? Dobre?

ZUZANA: Dnes som trochu unavená, lebo som včera išla neskoro spať a cez týždeň musím zavčasu vstávať.

ZUZANA: *No, only a short time. I waited in front of the house for a while, but when nobody came, I went off home. I watched television and then I played chess with my sister.*

IGOR: *And how are you? Well?*

ZUZANA: *Today I'm a little tired, because yesterday I went to sleep late and through the week I have to get up early.*

Vocabulary

čakal(a)	waited	**som**	= I (+ *past form of verb*)
dom	house	**šach, šachy**	chess
hral(a)	played	**týždeň**	week
išiel, išla	went	**unavený**	tired
neskoro	late	**vstávať**	to get up
nikto neprišiel	nobody came	**zavčasu**	early
odišiel, odišla	went away		
pozeral(a)	watched		

The past tense

Slovak has only one basic way of forming the past tense of a verb. To obtain the 'he' past tense form of a verb, you replace the **-ť** of the infinitive by **-l**:

čakať	to wait	**čakal**	he waited, he was waiting, etc.
robiť	to do, work	**robil**	he did, worked, was doing, working
študovať	to study	**študoval**	he studied, was studying, etc.

This **-l** form agrees with its subject in gender as well as number. For 'she waited' you add **-a**, for 'it waited' you add **-o**, and for 'they waited' you add **-i**:

(Igor, autobus) čakal.	(Igor, the bus) he waited.
(Jana, električka) čakala.	(Jana, the tram) she waited.
(Auto) čakalo.	(The car) it waited.
(Pavol a Jana) čakali.	(Pavol and Jana) they waited.

When the infinitive is **-ieť** the past form shortens the vowel to -**e**-:

sedieť	to sit	**sedel, sedela**	he, she sat/was sitting

Som, **si** and **sme**, **ste** are added for 'I', 'you' and 'we':

Čakal(a) som.	I waited.
Čakal(a) si.	You (*familiar sg*) waited.
Čakali sme.	We waited.
Čakali ste.	You (*pl./formal sg*) waited.

Word order

When **som/si** and **sme/ste** are used in past forms they normally come in the second possible position in a sentence. So, if the subject pronoun is added for emphasis, you say:

Ja som čakal(a). I waited.

If there is a question word or phrase:

Ako dlho ste tam čakali? How long did you wait there?

If the reflexive pronoun **sa/si** 'self' is also used, it comes after **som/si** and **sme/ste**:

My sme sa učili. We studied/were studying.

'Went'

Only a few verbs have any irregularities in the past. The most glaringly irregular is **(i)šiel** 'went', the past of **ísť** 'to go':

Pavol išiel domov.	Pavol went/has gone home.
Jana (i)šla domov.	Jana went/has gone home.
(I)šli domov.	They went home.

'Didn't go' is **nešiel**:

Nešli domov.	They didn't go home.

'Was' and 'had'

The past of **byť** 'to be' is **bol**, etc.

Bol/bola doma.	She/he was at home.
Neboli doma.	They weren't at home.
Kde boli?	Where were they?

The past of **mať** 'to have' is **mal**, etc.

Mal/mala sestru.	He/she had a sister.
Mali auto.	They had a car.
Nemali čas.	They didn't have time.

The weather

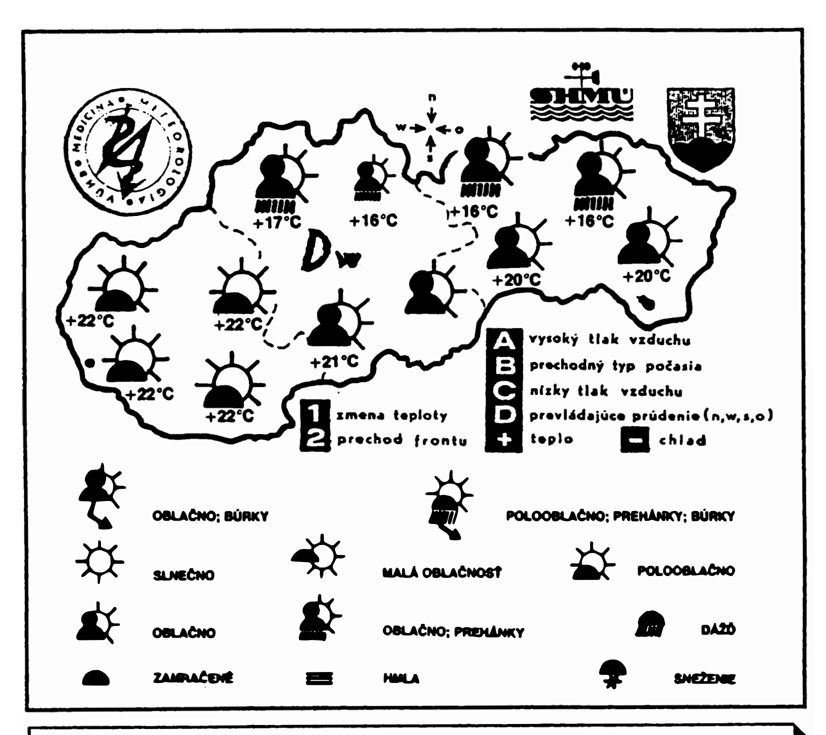
Statements about the weather, **počasie**, often begin **je/bolo ...** 'It is/it was . . .':

Je pekne. Je krásne.	It's lovely. It's beautiful.
Je ošklivo. Je pľuhavo.	It's horrible.
Je teplo, horúco.	It's warm, hot.
Bolo chladno. Bolo zima.	It was cool. It was cold.
Vonku je tma.	Outside it's dark.
Bolo svetlo.	It was light.
Dnes bolo slnečno.	Today it was sunny.
Je oblačno, zatiahnuto.	It's cloudy, overcast.
Je hmla. Je hmlisto.	There's a mist. It's misty/foggy.
Je veterno.	It's windy.
Je sucho. Je mokro.	It's dry. It's damp.
Bola búrka.	There was a thunderstorm.

Other expressions use various verbs:

Prší.	It's raining.
Sneží.	It's snowing.
Mrzne.	It's freezing.
Slnko svieti.	The sun is shining.
Vietor fúka.	A wind is blowing.

Note also: **dážď** 'rain', **mráz** 'frost', **sneh** 'snow', **predpoveď počasia** 'weather forecast' (**na dnes** 'for today', **na zajtra** 'for tomorrow').

PREDPOVEĎ POČASIA

To some phrases above with **Je . . .** you can add **mi** 'to me', etc. This produces phrases like:

Je mi pekne/krásne.	I feel fine/great (*lit.* It is to me fine/great).
Je ti (vám) teplo/zima?	Do you feel warm/cold?

Exercise 3

Put these sentences into the past tense, and translate into English:

1 Hľadám sestru.
2 V lete neštuduješ.
3 Čo robíte na jar?
4 Pavol ide do kina.
5 Otec je v krčme.
6 Pozerám televíziu.

7 V zime hrajú šach.
8 Študujem medicínu.
9 Matka nemá byt.
10 Na jeseň cestujeme.

Exercise 4

Translate these sentences, then put them into the present:

1 Pil(a) som kávu.
2 Eva čakala na vlak.
3 Pavol nebol doma.
4 Sestra bola unavená.
5 Škola bola na námestí.
6 Juraj sa učil.
7 Išli spať.
8 Otec nemal sestru.

Exercise 5

Complete to make sense, using forms of **rieka**, **škola**, **vlak**, **dom**, **sestra**, **otec**, **námestie**. Now put the sentences into the past and translate them into English:

Náš ______ je na ______ medzi ______ a ______.
Môj ______ tam chodí autom, ale ______ chodí niekedy aj ______.

Exercise 6

Talk about the weather, saying in Slovak:

1 It's raining. I feel cold.
2 It's nice. The sun's shining.
3 It's cold. It's snowing.
4 It's cloudy, but it's hot.
5 It's windy, but I feel warm.
6 It's misty and it's freezing.

Reading 1

Zuzka gets up and goes to work . . .

Každý deň Zuzka vstáva skoro ráno a ide do roboty. V zime, keď sa vracia, je už tma. Včera, keď šla do mesta, pršalo, bolo ešte takmer tma. Pred domom nebol nikto. Zastávka autobusu je dosť ďaleko, pod mostom ako v tuneli. Vietor tam strašne fúka. Na autobus čakala veľmi dlho. Niekedy pozerala, ako cez most prechádza dlhý vlak. Nudila sa. Rozprávala sa so susedou, ktorá čakala na električku. Za susedou stál ešte jeden starý pán vo svetri, bol to ďalší sused. Vyzeral celkom veselo. Zuzke sa nechcelo ísť do práce.

Every day Zuzka gets up early in the morning and goes to work. In the winter, when she returns, it is already dark. Yesterday, when she went to town, it was raining, it was still almost dark. In front of the house there was no one. The bus stop is quite far, under a bridge like in a tunnel. The wind blows dreadfully there. She waited for the bus a very long time. Sometimes she watched a long train going over the bridge (lit. *how a long train crosses over the bridge*). *She was bored. She chatted with a* (*woman*) *neighbour who was waiting for the tram. Behind the neighbour also stood an old man in a sweater, this was another neighbour. He looked quite happy* (lit. *merrily*). *Zuzka didn't feel like going to work* (lit. *to Zuzka it didn't want itself to go to work*).

Vocabulary

ako	like (as if)	**pršať, pršalo**	to rain, it was raining
celkom	quite, entirely		
ďalší	another, a further	**ráno**	morning
dlhý	long	**rozprávať sa**	to talk, chat
ešte	still	**skoro**	early
ešte jeden	still one, another	**stáť, stál**	to stand, stood
fúkať	to blow	**sused**, *f.* **suseda**	neighbour
každý	each, every		
most	bridge	**sveter, -tra**	sweater
nudiť sa	to be bored	**takmer**	almost
prechádzať	to cross, go across/ through	**tma**	darkness, dark
		tunel	tunnel

veselo	happy, merry	**vyzerať**	to look (appearance)
vietor – vetra	wind		
vo	(= v in)	**zastávka**	bus/tram stop
vracať sa/ vraciam sa	to return/I return	**zima**	winter, *also*: cold

Zuzke sa nechcelo ísť do práce
Zuzka did not feel like going to work (*lit.* to Zuzka it did not want itself to go to work).

Reading 2

It was a long wait for the bus . . .

Suseda vravela, že doma dnes neraňajkovali, cez týždeň sa rodina vždy ponáhľa do roboty, na raňajky nemajú nikdy čas. Strašne nerada takto ráno čaká, ale nemá inú možnosť. Sama nevie viesť auto a ani si ho nemôžu dovoliť, lebo vôbec nemajú peniaze. Autobus stále nešiel. O štvrťhodinu suseda nasadla na električku a odišla. Jana čakala ďalej. Už nebola tma, ale bola zima. Napokon aj autobus prišiel. Jana mala naozaj radosť, lebo sa už začínala báť, že do roboty príde neskoro.

Nasadla na autobus. Autobus sa ponáhľal do mesta. Bol preplnený ako vždy, takže Zuzka nemohla čítať noviny. Vonku bola hustá hmla.

The neighbour said that at home today they didn't have breakfast, through the week the family always hurry to work, they never have time for breakfast. She awfully dislikes waiting like this in the morning, but she hasn't (*any*) *other possibility. She herself doesn't know how to drive a car and they can't even afford one, because they don't have* (*any*) *money at all. The bus still didn't come. In a quarter of an hour the neighbour boarded the tram and left. Jana waited further. It wasn't dark now, but it was cold. Finally the bus came as well. Jana was really glad* (lit. *really had joy*), *because she was now beginning to be afraid that she would come* (lit. *will come*) *to work late.*

She got on the bus. The bus hurried into town. It was over-full as always, so Zuzka couldn't read the newspaper. Outside there was a thick fog.

Vocabulary

ani	even
báť sa/bojím sa	to be afraid/I'm afraid
dovoliť si	to afford (for oneself)
hmla	mist, fog
ho	him/it
hustý	thick
iný	other
možnosť	possibility
napokon	finally
nasadla	boarded
nemohla	(she) couldn't
nikdy	never
noviny	newspaper
peniaze	money
ponáhľať sa	to hurry
preplnený	over-full, crowded
prišiel	arrived, came
príde	(s/he) will arrive, come
raňajkovať	to breakfast
raňajky	breakfast
rodina	family
sám, *f.* **sama**	self (as subject), alone
stále nešiel	he still didn't come
o štvrťhodinu	in a quarter of an hour
takto	this way, like this
takže	so that
viesť auto	to drive (*lit.* lead) a car
vôbec	at all
vravieť	to say
začínať	to begin

7 Raňajky, obed, večera

Breakfast, lunch, supper

By the end of this lesson you should be able to:

- talk about eating and drinking
- use more soft nouns
- talk more about place and motion
- say 'take' and 'carry'
- talk about clothes, dressing, washing and the body

Dialogue 1

Eva and Juraj discuss breakfast and eating habits

EVA: Juraj, čo jedávaš na raňajky?
JURAJ: Na raňajky jem chlieb so salámou alebo so syrom. A ty?
EVA: Buď neraňajkujem vôbec, alebo si dám len rožok s maslom a s džemom. A na obed?
JURAJ: Cez týždeň obedujem v menze.

Vocabulary

buď . . . alebo	either . . . or	**jesť/jem**	to eat/I eat
dám si	I'll give myself/ have	**Juraj**	= George
		maslo	butter
džem	jam	**menza**	refectory
chlieb	bread	**rožok**	crescent-shape bread roll
jedávať	to eat (repeated action)	**saláma**	salami

Dialogue 2

What did Juraj's refectory have for lunch yesterday?

EVA: Čo si jedol včera?
JURAJ: Včera sme mali zeleninovú polievku a kurča s ryžou. Mali aj bravčový rezeň a zemiakový šalát.
EVA: To máte teda skvelú menzu! Takmer ako v reštaurácii.
JURAJ: Naša menza je naozaj dobrá, hoci je aj pomerne drahá.

Vocabulary

bravčový rezeň	pork schnitzel	**pomerne**	fairly, relatively
drahý	dear, expensive	**reštaurácia**	restaurant
hoci	although	**ryža**	rice
jedol	ate	**zemiakový šalát**	potato salad
kurča	chicken		
zeleninová polievka	vegetable soup		

Dialogue 3

And what does he do for food in the evenings?

EVA: A večeriaš doma?
JURAJ: Áno, ale len málo, fazuľku s vajíčkom, chlieb so salámou a tak. Alebo cestou domov si kupujem na ulici klobásu či párok v rožku s horčicou. Potom pozerám chvíľu televíziu a hneď idem spať. Cez týždeň vstávam skoro ráno.
EVA: Máte ťažký život! Málo jedla, veľa práce!

Vocabulary

fazuľka	beans	**párok v rožku**	hot dog
horčica	mustard	**ulica**	street
klobása	sausage	**večerať/večeriam**	to have supper
málo	little, few	**veľa**	a lot of
párok	frankfurter	**život**	life

Language points

Meals, eating and drinking

The standard words for meals are:

raňajky (*pl.*!)	breakfast
obed	lunch, midday meal
večera	supper, evening meal

Note also the meal verbs **raňajkovať/raňajkujem** 'to have breakfast', **obedovať/obedujem** 'to have lunch', and **večerať/večeriam** 'to have supper'.

Večerať has **-ia-** instead of **-á-** in the present: **večeriam**, **večeriaš** . . . **večerajú**. Compare also **vracať** (**sa**) 'to return': **vraciam** (**sa**) . . . **vracajú** (**sa**).

The verb **jesť** 'to eat' is a slightly irregular **e**-type:

jem	I eat	**jeme**	we eat
ješ	you eat	**jete**	you eat
je	s/he eats	**jedia**	they eat (!)
(*don't confuse with **je** = is*!)			

The past forms are: **jedol**, **jedla**, **jedli**.

For regular eating you can also say **jedávať/jedávam**, as in Dialogue 1.

The verb **piť** 'to drink' is a simple **e**-type:

pijem	I drink	**pijeme**	we drink
piješ	you drink	**pijete**	you drink
pije	s/he drinks	**pijú**	they drink

The past forms are: **pil**, **pila**, **pili**.

Soft feminine nouns

Soft feminine nouns, e.g. **ulica** 'street', have a soft consonant before their final **-a**. They have a special genitive ending ***-e***. Here are the various forms:

genitive ***-e***	**do ulice**	into the street
dative/locative ***-i***	**k ulici**	towards the street
	na ulici	on the street
instrumental ***-ou***	**pod ulicou**	under the street

Nouns ending **-ia** (pronounce /ija/) also count as soft, e.g. **reštaurácia** 'restaurant':

do reštaurácie /-ije/, **v reštaurácii** into, in the restaurant.

Some soft feminines end in a consonant, e.g. **posteľ** 'bed', **kaviareň** 'café', **vináreň** 'wine bar' and other such nouns ending in **-eň**:

Idem do kaviarne. I'm going to the café.
Sedím v kaviarni, pred kaviarňou. I'm sitting in, in front of the café.

Those ending in **-osť** (and a few others) have an ***-i*** ending in the genitive, as well as in the dative/locative, e.g. **radosť** 'joy, happiness':

veľa radosti lots of joy

Exercise 1

Čo ste jedli? What did you eat? Reply as suggested:

1 pork schnitzel and potato salad
2 a frankfurter in a roll with mustard
3 fish and bread with butter
4 vegetable soup, fish, and bread with cheese
5 chicken with rice and ice cream
6 beans with an egg and a roll with jam

Exercise 2

Fill in the blanks with words for *refectory*, *street*, *coffee, wine*, *mustard*, *restaurant* and *café*:

1 Cez týždeň obedujem v ______ , ktorá je veľmi dobrá, takmer ako v ______.
2 Niekedy chodím do ______ a pijem čaj, ______ alebo pohárik ______.
3 Cestou domov si kupujem na ______ klobásu či párok s ______.

Exercise 3

Translate into Slovak and then put into the past:

1 They eat in the hotel or in a restaurant.
2 We have lunch in a café.
3 Then we have supper at home.
4 For breakfast I eat bread with cheese or with jam.
5 I drink coffee and tea with sugar and with milk.
6 The restaurant is good, although it is also fairly expensive.

Dialogue 4

Pavol asks Eva about her brother Janko

PAVOL: Kde je Janko? Nevidel som ho hádam celý mesiac.
EVA: Je vonku. Včera cez deň pršalo. Janko sedel doma, čítal si noviny a počúval rádio. Dnes chcel ísť von. Teraz je v meste. Otec ho tam viezol asi pred hodinou autom. Šiel do Carltonu. Má tam v kaviarni schôdzku s kamarátkou.
PAVOL: Kto je to?
EVA: Američanka, volá sa Katka. Janko ju učí slovenčinu.

Vocabulary

celý	(a) whole	**schôdzka**	meeting
Katka	= Katy	**von**	out (motion out)
kaviareň, -rne *f.*	café	**viezol**	drove, took
pred hodinou	an hour ago (*lit.* before an hour)		

Dialogue 5

And what about Eva's sister Oľga?

PAVOL: A Oľga? Nie je chorá? Volala mi včera a povedala, že sa necíti dobre. Učila sa na skúšku a sedela v knižnici veľmi dlho.

EVA: V noci ju bolela hlava. Celú noc nespala. Teraz je zasa hore v spálni. Niekedy, keď je chorá, berie si knihu do postele, ale teraz asi nečíta. Práve počúva rádio, lebo spieva jej obľúbený spevák. Nepoznáš túto slovenskú pieseň?

Vocabulary

asi	probably, about	**pieseň**	song
brať/beriem	to take	**posteľ**	bed
bolieť	to hurt	**povedať**	to say, tell
cítiť	to feel	**spálňa**	bedroom
hlava	head	**spevák**	singer
hore	up, upstairs	**táto** *f.*, *acc.* **túto**	this
knižnica	library	**zasa**, **zase**	again
noc	night		

Dialogue 6

And Eva's mother?

PAVOL: Kde je tvoja mama? Hádam v kuchyni?

EVA: Nie. Sedí v jedálni. Pozerá televíziu, píše tete list, alebo číta časopis. Aha. Teraz ide sem do izby.

PAVOL: Idem hore, dobre? Potrebujem sa s Oľgou porozprávať. Nesiem jej darček, len takú maličkosť.

EVA: Odkiaľ vieš, že má dnes narodeniny?

PAVOL: Sama mi to povedala. Neberie ma síce vážne, ale vie, že ju mám predsa len veľmi rád.

Vocabulary

izba	room	**kuchyňa**	kitchen
jedáleň	dining room	**maličkosť**	a trifle

narodeniny	birthday	**síce ... ale ...**	(albeit) ..., however ...
niesť/nesiem	to carry, bring	**taký**	such a, this kind of
odkiaľ	where from?	**vážne**	seriously
porozprávať sa	to have a talk		
predsa len	anyway, after all		
sem	here (motion towards)		

Language points

Talking about place and motion

A distinction in meaning between *place* and *motion towards a place* is found in pairs of closely related words. Note:

Kde je Janko?	Where is Janko?
but: **Kam ide?**	Where is he going?
Je tu.	S/he is here.
but: **Ide sem.**	S/he is coming here.
Sedí doma.	S/he is sitting at home.
but: **Ide domov.**	S/he is going home.
Je vonku.	S/he is outside.
but: **Ide von.**	S/he is going out(side).

Some speakers use **kde** instead of **kam**. Other words regularly make no distinction:

Je dnu.	He is in/inside.
Ide dnu.	He goes in/inside.
Je preč.	He is away.
Ide preč.	He goes away.
Je hore.	He is upstairs/up.
Ide hore.	He goes upstairs/up.
Je dolu/dole.	He is downstairs, down below.
Ide dolu/dole.	He goes downstairs, down.
Je tam.	He is there.
Ide tam (*or:* **ta**).	He goes there.

Taking and carrying

Some verbs have **-ie-** instead of **-e-** in forms of the present. We'll call them **ie**-types. Here are two essential ones:

brať/beriem	to take
niesť/nesiem	to carry

Another two are easy to confuse, but also vital:

viezť/veziem	to convey (= take by vehicle)
viesť/vediem	to lead

Their present forms are all similar:

brať	*niesť*	*viezť*	*viesť*
beriem	nesiem	veziem	vediem
berieš	nesieš	vezieš	vedieš
berie	nesie	vezie	vedie
berieme	nesieme	vezieme	vedieme
beriete	nesiete	veziete	vediete
berú	nesú	vezú	vedú

Where infinitive **-ť** follows a consonant, as in **niesť**, **viezť** and **viesť**, the past form for 'he' has the ending **-ol**:

Niesol (viezol) kufor.	He carried (conveyed) the suitcase.
Viedol Ivana do izby.	He led Ivan into the room.

Other past forms lose the **-o-**:

Niesla kufor.	She carried the suitcase.
Viedli Ivana do izby.	They led Ivan into the room.

All of the above verbs may be translated as 'take' in English (the meaning of which is very broad!):

Beriem knihu zo stola.	I take/pick up the book from the table.
Nesiem obed do izby.	I take/carry the lunch into the room.
Veziem Ivana do mesta.	I take/convey Ivan into town.
Vediem Ivana do izby.	I take/lead Ivan into the room.

Viesť 'to lead' can also mean 'to drive (a car)':

Eva vedie auto.	Eva leads/drives the car.

Washing and getting dressed

Verbs often have **sa** 'self' added when the action is devoted to the subject/self, e.g. with **umývať** 'to wash':

Umývam sa.	I wash. I wash myself.
but: **Umývam riad.**	I wash the dishes.

When the action is devoted to the subject/self, but there is also an object, **sa** is replaced by **si** 'to/for self':

Umývam si ruky.	I wash my hands (*lit.* I wash to self the hands).

The same happens with **obliekať** 'to dress, put on', and **vyzliekať** 'to undress, take off':

Obliekam sa.	I dress myself, get dressed, put on my clothes.
Obliekam si kabát.	I put on my coat (*lit.* I put on 'to self' the coat).
Pavol sa vyzlieka.	Pavol gets undressed, takes off his clothes.
Pavol si vyzlieka sveter.	Pavol takes off his sweater.

Following the same pattern are **obúvať** 'to put on shoes', and **zobúvať** 'to take off shoes':

Obúvam sa. Obúvam si topánky.	I put on my shoes.
Zobúvam sa. Zobúvam si topánky.	I take off my shoes.

Clothes and parts of the body

The text below is partly about **šaty** 'clothes', and as you wear **oblečenie** 'clothing' over your **telo** 'body', let's put together some basic words for both topics. You may not be able to learn all this list now, but you can use it for revision later.

Out of doors, you might wear a **kabát** 'coat', **sako** 'jacket' or **bunda** 'anorak'. You might have a **dáždnik** 'umbrella' in your **ruka** 'hand', and **rukavice** 'gloves' on both **ruky**, to keep your **prsty** 'fingers' warm. On your **hlava** 'head' you might have a **klobúk** 'hat' or a **čiapka** 'cap' to cover your **vlasy** 'hair' and **uši** 'ears' (**ucho** 'ear'). You might also be wearing **okuliare** 'glasses' on your **nos** 'nose', for the sake of your **oči** 'eyes' (**oko** 'eye'). Round your **krk** 'neck' you might have a **šál** 'scarf'.

You could have **make-up** on your **tvár** 'face', and **rúž** 'lipstick' on your **pery** 'lips', around your **ústa** 'mouth', with its **biele zuby** 'white teeth' and **ružový jazyk** 'pink tongue'.

You might have an **oblek** 'suit' over your **plecia** 'shoulders' (or **ramená**, correctly 'upper arms'). Alternatively you could have a **sveter** 'sweater' or **pulóver** 'pullover' round your **chrbát** 'back' and **hruď** or **prsia** 'chest'. Below the **pás** 'waist' or 'belt' you might have **nohavice** 'trousers' on your **nohy** 'legs', or a **sukňa** 'skirt'. On your **nohy**, which have **prsty** 'toes', the same as 'fingers', you might be wearing **ponožky** 'socks' (**podkolienky** if up to your **kolená** 'knees') and **topánky** 'shoes', maybe **sandále** 'sandals' or **čižmy** 'boots'. You are perhaps also in a **košeľa** 'shirt' or **blúzka** 'blouse', unless you are wearing **šaty** 'a dress' (also 'clothes' in general). Alternatively you could be wearing some kind of **džínsy** 'jeans' and **tričko** 't-shirt'.

A woman may have a **podprsenka** 'bra' to support her **prsníky** 'breasts'. We should also mention **tielko** 'vest' or US 'undershirt', **pančuchy** 'stockings' and **pančuchové nohavice** or **pančucháče** 'tights', and **spodná bielizeň** ('underwear' in general). On their **zadok** 'backside' men wear **spodky** 'underpants' (**trenírk**y 'boxer shorts' or **slipy** 'briefs'), women **nohavičky** 'knickers'. Babies wear, amongst other things, **plienky** 'nappies', 'diapers'.

Bielizeň, incorrectly also **prádlo**, is likewise 'bedlinen', which takes us back to **posteľ** 'bed', **pyžama** 'pyjamas' and **nočná košeľa** 'night shirt'. Maybe it's time to rest your **unavené kosti** 'tired bones', restore your **krv** 'blood', and refresh your **unavený mozog** 'tired brain'. It's all too much for the poor old **srdce** 'heart'.

Exercise 4

Translate into Slovak:

Jozef is out. Yesterday it rained. He sat at home, read the paper and listened to the radio. Today he wanted to go out. Now he's in town. He went to the Carlton. He has a meeting in the café with a female friend. She's an Englishwoman. Her name's Andrea. Jozef is teaching her Slovak.

Exercise 5

Complete with the words suggested and translate into English:

1 Sedela v ______. (*the library*)

2 Je hore v ______. (*the bedroom*)
3 Janko je v ______. (*bed*)
4 Otec bol v ______. (*the kitchen*)
5 Pozeral ______. (*television*)
6 Janko si ______ sveter. (*puts on*)
7 Jozef si ______ ruky. (*washes*)
8 Eva si ______ kabát. (*takes off*)
9 Viera si ______ topánky. (*takes off*)
10 Igor si ______ topánky. (*puts on*)

Reading 1

Getting up in the morning and going to work . . .

V spálni je tma. Práve zvoní budík. Je ráno. Pavol Petrík vstáva a ide do kúpeľne. Berie mydlo a umýva sa. Potom berie žiletku (alebo holiaci strojček) a holí sa. Vracia sa do spálne, vyzlieka si pyžamu, oblieka si spodky, košeľu, nohavice a ponožky. Potom ide dolu do kuchyne. V kuchyni si pripravuje čaj (alebo kávu), berie chlieb a šunku (alebo syr) a ide do jedálne (alebo do obývačky). Je krajec chleba so šunkou (alebo so syrom, niekedy aj rožok s džemom). Upratuje v obývačke. Umýva v kuchyni riad. Napokon ide do predsiene, obúva si topánky, oblieka si pulóver, sako, kabát alebo bundu a beží von. Musí bežať, lebo je neskoro, ponáhľa sa do práce.

Vocabulary

bežať	to run
budík	alarm-clock
bunda	anorak, wind cheater
dolu	down, downstairs
holiaci strojček	shaver
holiť sa	to shave (oneself)
kabát	coat
košeľa	shirt
krajec	slice
kúpeľňa	bathroom
mydlo	soap
nohavice	trousers
obliekať	to put on (clothes)
obúvať	to put on (shoes)
ponožky	socks
predsieň	hallway
pulóver	pullover
pyžama	pyjamas
riad	dishes
sako	jacket
spodky	underpants
šunka	ham

topánky	shoes	**zvoniť**	to ring
umývať	to wash	**žiletka**	razor blade
vyzliekať	to take off (clothes)		

Reading 2

Working and coming home . . .

V práci sa veľmi nudí. Často telefonuje. Obeduje s kolegom v reštaurácii. Píše dlhú správu o ceste do Prešova.

Večer ide domov, je unavený, vyzerá zle. Otvára dvere, ide dnu, zatvára, vyzlieka si sako, kabát alebo bundu, nalieva si pohárik slivovice. Sadne si do kresla. (Niekedy, najmä keď je trocha nahnevaný, namiesto slivovice berie pivo a pije priamo z fľaše. Dnes je len unavený, preto pije slivovicu.) O chvíľu počuje tichú hudbu. Irena je hore v spálni, čaká. Nevie, čo má robiť. Ide hore. Je už takmer tma.

Vocabulary

čo má robiť	what he should do	**počuť, počuje**	to hear
dnu	inside, in	**preto**	so, therefore
dvere	door	**priamo**	straight, directly
fľaša	bottle	**sadne si**	(s/he) sits down
kolega	colleague	**slivovica**	plum brandy
nahnevaný	angry, cross	**správa**	report, news
nalievať	to pour out	**telefonovať**	to telephone
namiesto	instead of	**tichý**	quiet
otvárať	to open	**zatvárať**	to close

8 Chcela napísať list

She wanted to write a letter

By the end of this lesson you should be able to:

- understand verb pairs
- talk about the future
- learn some telephone phrases
- name the days of the week
- say 'would like' and 'could'

Dialogue 1

Elena doesn't know what to put in a letter to Martin

ŠTEFAN: Čo si dnes robila? Čítala si?
ELENA: Nie. Chcela som, ale nemala som čas.
ŠTEFAN: Veď si povedala, že si chceš čítať ten nový americký román, ktorý ti dal Martin.
ELENA: Čítala som ho včera. Už som ho aj prečítala. Písala som Martinovi list. Chcela som mu poďakovať za tú knihu.
ŠTEFAN: Ty si ten list už napísala? Chcel som s tebou ísť do kina. Dávajú výborný taliansky film.
ELENA: Neviem, čo mám Martinovi písať. Prečítam ti jeho posledný list. Asi je do mňa zaľúbený. Chcela som mu niečo písať o politike, o situácii na Slovensku, ale potom som si povedala, že Martin o politiku vôbec nemá záujem.

Vocabulary

dať *pf* of **dávať**	to give/put	**poďakovať za** + *acc.*(!) *pf*	to thank for
napísať/napíšem *pf*	to write/I'll write		

posledný	last	**s tebou**	with you
povedať/ poviem *pf*	to tell	**ti**	to you
prečítať/ prečítam *pf*	to read/I'll read	**za tú knihu**	for that book
román	novel	**výborný**	excellent
situácia	situation	**zaľúbený**	in love
taliansky	Italian	**záujem o** + *acc.* (!)	interest in

Dialogue 2

Štefan recalls a funny incident when they cooked for their friend Mišo (= Mick; ***Michal*** *= Michael)*

ŠTEFAN: Mohla by si mu napísať o Mišovi, ako sme ho nedávno pozvali na večeru. Varili sme spolu, aj sme kúpili niečo dobré, chceli sme urobiť naozaj chutnú večeru, ale napokon sme uvarili niečo, čo sa vôbec nedalo jesť.

ELENA: Urobili sme totiž jednu malú chybu.

ŠTEFAN: Áno. Dali sme do vody priveľa soli. Mišo bol síce veľmi hladný, ale zjedol iba malý kúsok a hneď musel ísť na záchod.

ELENA: Hej, bolo to veľmi smiešne! Potom sme šli do reštaurácie. Mišo zjedol strašne veľa a vypil celú fľašu vína. Bol opitý.

ŠTEFAN: Napokon všetko musel zaplatiť sám, lebo my sme nemali peniaze!

ELENA: A Mišo tak nerád platí! Štefan, to je skvelý nápad. Vďaka. List napíšem zajtra, lebo teraz radšej idem s tebou do kina.

Vocabulary

hladný	hungry	**nápad**	idea
chutný	tasty	**nedalo sa**	it wasn't possible
chyba	mistake	**nedávno**	recently
iba	only	**opitý**	drunk
kúpiť *pf*	to buy	**platiť**	to pay
kúsok	piece	**pozvať** *pf*	to invite
mohla by si	you could	**priveľa**	too much

smiešny	funny	**vypiť** *pf*	to drink
soľ – soli	salt	**zajtra**	tomorrow
urobiť *pf*	to do, make	**zaplatiť** *pf*	to pay
uvariť *pf*	to cook	**záchod**	WC, toilet
vďaka	thanks	**zjesť/zjedol** *pf*	to eat up/ate up
všetko	everything		

Language points

Verb pairs

Slovak verbs mostly come in pairs: one *imperfective*, the other *perfective*. Both verbs mean basically the same, but differ in *aspect* – whether their sense is seen as being completed or not.

An imperfective verb denotes ongoing or general activity. (The verbs in previous lessons were nearly all imperfective.)

A perfective verb denotes a complete act (or complete set of acts).

To make **písať** 'to write' perfective you add the prefix **na-** (meaning 'on, onto'). Compare:

Chcem písať list.	I want to write a letter (*activity*)
Chcem napísať list.	I want to write a letter (*complete act*).

There are two main types of pair: prefix and suffix pairs.

In prefix pairs the perfectives add a prefix to the simple imperfectives, as in **písať** – **napísať** 'to write'. The prefix used is not exactly predictable. For example, in Dialogues 1 and 2 you will find: **pre-čítať** 'to read (through)', **u-variť** 'to cook', **po-ďakovať** 'to thank', **za-platiť** 'to pay', **u-robiť** 'to do', **vy-piť** 'to drink (up)', **z-jesť** 'to eat (up)'.

In suffix pairs the two forms end differently, with different suffixes, as in **dávať** – **dať** 'to give, put', **kupovať** – **kúpiť** 'to buy', **pozývať** – **pozvať** 'to invite'. Generally, as in these examples, the imperfective is the longer form.

The past with verb pairs

Perfective and imperfective verbs form past tenses in the same way, but differ in their precise meaning.

Písal som list.	I wrote/was writing a letter (*process*).

Napísal som list.	I wrote/have written a letter (*complete act*).

English has a wide range of past forms with different distinctions. 'Was writing' can be treated as clearly imperfective, but 'wrote' can correspond to either aspect.

Včera písala list.	Yesterday she was writing/wrote a letter.
Písala ho celý deň.	She was writing/wrote it all day.
Už ho napísala.	Now she has written it.
Dnes napísala ďalší.	Today she has written/wrote another one.

Present versus future

Only imperfectives have a sense in the present of something going on now.

Píšem list.	I am writing a letter (*process*).
Kupujem knihu.	I am buying a book.

Present forms of perfectives are regularly future in meaning!

Zajtra napíšem list.	Tomorrow I will write a letter (*complete act*).
Zajtra kúpim knihu.	Tomorrow I will buy a book.

However, a present perfective can sometimes correspond to an English present, if referring to a complete action:

Niekedy prečíta celú knihu!
Sometimes s/he reads a whole book!

'Would like' and 'could'

To say a polite 'would like' (instead of just 'want') you add **by** to the past forms of **chcieť** 'to want':

Chcel by som hovoriť s pánom Kováčom.
I would like to talk to Mr Kováč.

For a polite 'could' (instead of 'can') you add **by** to the past forms of **môcť** 'to be able, can':

Mohol/Mohla by som hovoriť s pánom Kováčom?
Could I speak with Mr Kováč?

Mohli by sme hovoriť s pani Vizárovou?
Could we speak with Mrs Vizárová?

Exercise 1

Give perfective infinitives of these verbs:

varit, piť, platiť, jesť, robiť, písať

Exercise 2

Give both infinitives of the verbs suggested:

to buy, to give, to invite, to read, to thank

Exercise 3

Complete as suggested and translate:

1 Igor ______ román. (*was reading*)
2 Zuzka ______ list. (*has read*)
3 Mišo ______ strašne veľa. (*has eaten*)
4 Eva ______ fľašu vína. (*has drunk*)
5 Mišo a Eva ______ celý deň. (*were drinking*)
6 Brat ______ naozaj chutnú večeru. (*has cooked*)
7 Sestra ______ jednu veľkú chybu. (*has made*)
8 Otec mu ______ pekný list. (*will write*)
9 Zajtra mu ______ za tú knihu. (*I will thank*)
10 ______ hovoriť s pani Vilikovskou? (*could I*)
11 ______ hovoriť s pani Bednárovou. (*I would like to*)

Dialogue 3

Peter Miko speaks to pani Nováková on the phone

NOVÁKOVÁ: Haló?
PETER: Pani Nováková?
NOVÁKOVÁ: Áno, pri telefóne. Kto volá?
PETER: Miko. Peter Miko. Mohol by som hovoriť s pánom Petríkom? Napísal som mu pred viac ako týždňom. Dúfam, že dostal môj list.
NOVÁKOVÁ: Žiaľbohu, nie je doma.
PETER: A neskôr?

NOVÁKOVÁ: Nebude doma celý deň. Je na konferencii vo Viedni.
PETER: Aha, rozumiem. Kedy sa vráti, pani Nováková?
NOVÁKOVÁ: Povedal, že sa vráti v pondelok večer, myslím, že dosť neskoro v noci.
PETER: Dobre.
NOVÁKOVÁ: Mám mu niečo odkázať?
PETER: Ehm ... nie. Nie je to veľmi dôležité. Zavolám mu niekedy cez týždeň.
NOVÁKOVÁ: Určite? Poviem mu, že ste zavolali.
PETER: Veľmi pekne vám ďakujem. Prepáčte, že som vás obťažoval.
NOVÁKOVÁ: Nič sa nestalo. Do videnia.

Vocabulary

dôležitý	important	**odkázať** *pf*	to give a message
dostať *pf*	to get	**pondelok, v ...**	Monday, on Monday
dúfať	to hope	**povedať/ poviem** *pf*	to tell/I'll tell
ehm	uhm	**pri telefóne**	on (at) the phone, speaking
haló	hello (*on phone*)	**určite**	definitely
kedy	when?	**viac ako**	more than
konferencia	conference	**Viedeň**	Vienna
mu	to him	**vrátiť sa** *pf*	to return
nebude	(s/he) won't be	**zavolať** *pf*	to call, phone
neskôr	later	**žiaľbohu**	unfortunately
nič sa nestalo	nothing happened, don't mention it		
obťažovať	to bother, disturb		

Dialogue 4

Peter rings up again a few days later

PETER: Haló? Pani Nováková?
NOVÁKOVÁ: Áno, kto volá?
PETER: Peter Miko. Spomínate si, volal som vám ...
NOVÁKOVÁ: Áno, spomínam si.
PETER: Vrátil sa už pán Petrík? Chcel by som sa s ním stretnúť. Ide o dosť dôležitú vec.

NOVÁKOVÁ: Bohužiaľ už zasa niekam odišiel. Je tuším na seminári v Prahe. Povedal mi, že vám napíše.
PETER: Kedy sa vráti?
NOVÁKOVÁ: Neviem presne. Myslím, že zajtra alebo pozajtra.
PETER: Neviete, či príde veľmi neskoro?
NOVÁKOVÁ: Dúfam, že nie, ale obávam sa, že áno. Vracia sa často neskoro v noci. Má priveľa práce.
PETER: Dobre, zavolám pozajtra. Nebude vám to prekážať?
NOVÁKOVÁ: Nie, to je v poriadku. Poviem pánu Petríkovi, že ste mu opäť telefonovali.
PETER: Ďakujem vám pekne. Do videnia.
NOVÁKOVÁ: Do videnia.

Vocabulary

ide o + *acc.* (!)	it concerns	**prekážať**	to obstruct/be a nuisance
niekam	(to) somewhere	**presne**	exactly
s ním	with him	**seminár**	seminar
obávať sa	to fear	**spomínať si**	to remember
opäť	again	**stretnúť sa** *pf*	to meet up
poriadok, v poriadku	order, in order	**telefonovať**	to telephone
pozajtra	the day after tomorrow	**vám**	to you

Language points

The days of the week

Dnes je . . . 'today it is . . .'. It's time to learn the days of the week. Note that they are spelt without capitals:

Je pondelok, utorok.	It's Monday, Tuesday.
Je streda.	It's Wednesday.
Je štvrtok, piatok.	It's Thursday, Friday.
Je sobota, nedeľa.	It's Saturday, Sunday.

To say 'on' a day, use **v** 'in' with (oddly!) the accusative:

Prídem v pondelok, v utorok.	I'll come on Monday, Tuesday.
Prídu v stredu.	They'll come on Wednesday.
Odišli vo štvrtok, v piatok.	They left on Thursday, Friday.
Odišiel v sobotu, v nedeľu.	He left on Saturday, Sunday.

'From' is **od**, 'till' is **do** (both with their usual genitive):

Boli tam od pondelka do soboty.
They were there from Monday till Saturday.

Boli sme tam od stredy do nedele.
We were there from Wednesday till Sunday.

Remember also:

včera, dnes a zajtra	yesterday, today and tomorrow
predvčerom	the day before yesterday
pozajtra	the day after tomorrow

Deň 'day' is masculine, like **týždeň** 'week', while **noc** 'night' is feminine. Note the phrases **v noci** 'in the night' and **vo dne** 'in the day'.

Prídem o týždeň.	I'll come in a week('s time).

Prefix pairs

Find the prefix pairs in the dialogues. As we have said, the prefix varies from verb to verb, and just has to be learnt! The commonest are **po-**, **u-**, **z-/s-**, **za-**. The symbolic arrow > points to the perfective:

ďakovať > **poďakovať**	to thank
robiť > **urobiť**	to do, make

jesť > **zjesť** to eat
platiť > **zaplatiť** to pay
volať > **zavolať** to call

Suffix pairs

In suffix pairs the verb is typically a compound. A prefix is attached in both aspects, because it is needed as part of the general meaning.

For example, if **pod-** 'under-' is added to **písať** 'to write' you get **podpísať**, a perfective verb meaning 'to write under', i.e. to sign. This has its own imperfective **podpisovať**, formed with the suffix **-ovať**.

Compound imperfectives end in **-ať**, **-vať** or **-ovať**.

Slovak dictionaries list such pairs under their more basic, shorter forms, the perfectives. So we make the perfective arrow < point backwards:

podpísať < **podpisovať** to sign
vrátiť sa < **vracať sa** to return

Families of verbs

Note how related compound verbs form families with parallel forms. Look at the verbs for 'to open' and 'to close':

otvoriť < **otvárať** to open
zatvoriť < **zatvárať** to close

Similarly, 'put on', 'take off' – we met the imperfectives in Lesson 7:

obliecť, **oblečiem**, **obliekol** < **obliekať** to put on (clothes)
vyzliecť, **vyzlečiem**, **vyzliekol** < **vyzliekať** to take off

obuť, **obujem**, **obul** < **obúvať** to put on (shoes)
zobuť, **zobujem**, **zobul** < **zobúvať** to take off

Or 'get' and 'get up/stand up':

dostať, **dostanem**, **dostal** < **dostávať** to get
vstať, **vstanem**, **vstal** < **vstávať** to get up

Compounds of **ísť** 'to go' have imperfectives in **-chádzať**.

prísť, **prídem**, **prišiel** < **prichádzať** to come/arrive
odísť, **odíde**, **odišiel** < **odchádzať** to go away

Íst' itself has no separate perfective form:

Ide domov. Išiel domov. He goes home. He went home.

Sometimes the meanings of prefixes are similar to the corresponding prepositions, e.g. **pri** 'near', **od** 'away from'.

Verbs without pairs

Various verbs lack, or usually lack, pairs. They include imperfectives for fixed states, such as **ležat'/ležím** 'to lie', **sediet'/sedím** 'to sit'.

Other such imperfectives are **byt'** 'to be', **môct'** 'to be able', **musiet'** 'to have to, must', **chciet'** 'to want'.

'Say' and 'tell'

The perfective verb **povedat'** 'to say/tell' has a present/future form just like the present of **vediet'** 'to know':

poviem	**povieme**
povieš	**poviete**
povie	**povedia** (!)

Ja mu to poviem.	I'll tell him it, say it to him.
Povedal mi to včera.	He told me, said it to me yesterday.

For imperfective senses you use **hovorit'** or **vraviet'**.

Čo hovoríš/vravíš?	What are you saying?

Note the idiomatic:

Ako sa to povie po slovensky?
How do you say it in Slovak? (*lit.* How does it say itself . . .?)

Po anglicky sa povie . . .
In English you say 108

The future again

The verb **byt'** 'to be' has the following future:

budem	I shall/will be	**budeme**	we shall/will be
budeš	you will be	**budete**	you will be
bude	s/he, it will be	**budú**	they will be

Budeš bohatá!	You'll be rich!
Nebudú doma.	They won't be at home.

You can make an imperfective future of other verbs by adding infinitives (imperfective only!!) to **budem**, **budeš**, etc.

Budem písať list.	I'll be writing a letter (*process*).
Nebudeme otvárať okno.	We won't be opening the window (*in general*).

Exercise 4

You make a telephone call. Translate Mrs Bednárová's words for yourself and speak as suggested:

- *Hello? Mrs Bednárová?*
- *Áno, pri telefóne. Kto volá?*
- *Peter/Viera. Could I speak to Mr Bednár?*
- *Žiaľbohu, nie je doma. Je vo Viedni.*
- *Ah, I understand. When will he return, Mrs Bednárová?*
- *Vráti sa v pondelok. Mám mu niečo odkázať?*
- *Umm . . . no. It's not very important. I'd like to meet with him. I'll call him the day after tomorrow, on Monday evening. It won't be a nuisance for you?*
- *Nie, to je v poriadku. Poviem mu, že ste zavolali.*
- *Thank you very much. Excuse me for disturbing you.*
- *Nič sa nestalo. Do videnia.*
- *Goodbye.*

Exercise 5

Translate into Slovak:

1 Viera opened the window.
2 Eva closed the window.
3 Pavol put on his trousers.
4 Eva is putting on her sweater.
5 Pavol has taken off his shirt.
6 Yesterday he got a nice letter.
7 He got up early and ate a roll with butter.
8 They arrived yesterday and left today.
9 They will not be at home all day.

Reading 1

One early morning in Oľga's daily existence

Keď zazvonil budík, Oľga vstala a išla do kúpeľne. Vyzliekla si nočnú košeľu a rýchlo sa osprchovala. Potom sa vrátila do spálne. Obliekla si nohavičky, hodvábnu blúzku, pančucháče a krásnu úzku sukňu. Pred zrkadlom si učesala vlasy a urobila make-up. Potom zišla dolu do kuchyne a postavila vodu na čaj. Na stole v jedálni našla peceň chleba, kúsok masla a prázdny čajník. (Pavol je inžinier a odišiel do práce už pred hodinou. Oľga je lekárka, pracuje v nemocnici, a často má nočnú službu.)

Vocabulary

blúzka	blouse
čajník	teapot
hodvábny	silk
lekár, lekárka	doctor
make-up	make-up
nájsť/našiel, našla *pf*	to find
nemocnica	hospital
nočná služba	night-duty
nohavičky	knickers
obliecť/ obliekol *pf*	to put on (clothes)
osprchovať sa *pf*	to have a shower
pančucháče	tights
peceň	loaf
postaviť vodu *pf*	to put on water (to boil)
prázdny	empty
rýchlo	quickly
stôl – stola	table
sukňa	skirt
učesať *pf*	to comb
úzky	narrow
vlasy *pl.*	hair
vstať/vstanem *pf*	to get up
vyzliecť/ vyzliekol *pf*	to take off (clothes)
zazvoniť *pf*	to ring
zísť/zišiel, zišla *pf*	to go down
zrkadlo	mirror

Reading 2

The continuation of her day

Dnes mala voľný deň. Naraňajkovala sa, upratala byt, umyla riad, sadla si do kresla a začala čítať román, ktorý dostala minulý týždeň od kamaráta, ktorý teraz býva v Kanade. Poobede išla plávať a stretla sa v kaviarni s kolegom z Anglicka. Hovorili spolu hodinu a pol po anglicky. Rozprávali o Európe (o politike a kultúre).

Potom ju kolega odviezol autom na sídlisko, pozval ju na kávu, odišla asi o hodinu. Nakúpila v samoobsluhe (kúpila chlieb, mlieko, bravčové mäso a kurča). Pred domom uvidela Pavla. Práve otváral dvere a vyzeral veľmi unavený ako vždy. Ahoj, Oľga, povedal. Ako sa máš? Mal som naozaj strašný deň. Vošli spolu do domu, Pavol zatvoril dvere, vyzliekol si sako, išiel do obývačky, nalial si ako zvyčajne pohárik slivovice a sadol si do kresla. Oľga išla hore do spálne. Vonku bola už takmer tma.

Vocabulary

ako vždy	as always
ako zvyčajne	as usual
Anglicko	England
Európa	Europe
Kanada	Canada
kultúra	culture
minulý	last, past
nakúpiť *pf*	to do shopping
naliať/ nalejem *pf*	to pour out
naraňajkovať sa *pf*	to have breakfast
odviezť *pf*	to drive, take (away)
rozprávať	to talk, chat
sadnúť/sadol *pf*	to sit down
sídlisko	housing estate
strašný	terrible, awful
stretnúť sa/ stretol sa *pf*	to meet
upratať *pf*	to tidy up
uvidieť *pf*	to see, catch sight of
vošli	they went in
začať/začnem *pf*	to begin
zatvoriť *pf*	to close
zvyčajne	usually

9 Stratila som cestovný pas

I've lost my passport

By the end of this lesson you should be able to:

- talk some more about directions
- talk about colours
- use more adjective forms, and 'this/that'
- use forms of 'who' and 'what'
- say 'somebody', 'nobody', etc.
- make adverbs

Dialogue 1

*Anna has lost her passport and money; she approaches the waiter (**čašník,** alternatively head waiter, **pán hlavný**)*

ČAŠNÍK: Hľadáte niečo?
ANNA: Stratila som cestovný pas a peňaženku.
ČAŠNÍK: Aký pas a akú peňaženku?
ANNA: Britský pas a malú čiernu peňaženku. Boli tu v tejto taške.
ČAŠNÍK: Kde ste sedeli? V prednej miestnosti?
ANNA: Nie. Predná miestnosť bola plná. Išla som do zadnej miestnosti a sadla som si do kúta vľavo pri okne.
ČAŠNÍK: Boli ste tam sama?
ANNA: – Nie. Hovorila som s tamtým pánom v zelenom svetri. Teraz som mu povedala, čo sa mi stalo. Hľadali sme pod stolom, ale nič sme nenašli.
ČAŠNÍK: Bol tam ešte niekto?
ANNA: Keď som odchádzala, prišiel tam mladý chlapec v bielom tričku, ale teraz tu už nie je. V kúte vpravo sedela ešte jedna pani v koženej sukni.

ČAŠNÍK: Tá tiež pred chvíľou odišla. Žiaľbohu, nedá sa nič robiť. Budete to musieť ohlásiť na polícii.

Vocabulary

britský	British	**polícia**	the police
cestovný pas	passport	**na polícii**	at the police (station)
čierny	black	**predný**	front
chlapec	boy, lad	**stratiť** *pf*	to lose
kožený	leather *adj.*	**s tamtým pánom**	with that man
kút	corner	**taška**	bag
miestnosť	room	**v tejto taške**	in this bag
odchádzať	to go away	**tričko**	t-shirt
ohlásiť *pf*	to report	**zadný**	back
okno	window	**zelený**	green
peňaženka	purse		
plný	full		

Dialogue 2

Anna asks about the nearest police station

ANNA: Kde je tu policajná stanica?
ČAŠNÍK: Hneď za rohom. Nie je to ďaleko. Keď vyjdete z kaviarne, pôjdete doľava a prejdete cez hlavnú ulicu. Hneď naproti starému kostolu, za obchodným domom, pôjdete doprava. Policajná stanica je v modernej budove hneď vedľa starej pošty.
ANNA: Ďakujem vám pekne. Hneď tam idem. Do videnia.
ČAŠNÍK: Počkajte, čo to tu leží pod pultom? Čašníčka tam niekedy niečo dáva. Slečna, vy máte ale štastie! Cestovný pas – a čierna peňaženka!
ANNA: Museli mi vypadnúť z tašky, keď som platila! Veľmi pekne vám ďakujem!
ČAŠNÍK: Rado sa stalo. Vy ste Angličanka?
ANNA: Hej, Angličanka.
ČAŠNÍK: Ale viete dobre po slovensky!
ANNA: Mám matku Angličanku a otca Slováka.
ČAŠNÍK: Nemohli by sme sa niekedy stretnúť? . . .

Vocabulary

budova	building	**pošta**	post-office
čašníčka	waitress	**prejdete** *pf*	you('ll) cross
doľava	to the left	**pult**	counter, bar
doprava	to the right	**rado sa stalo**	happy to oblige (*lit.* glad it happened)
hlavný	main		
ležať	to lie		
moderný	modern	**slečna**	Miss
naproti + *dat.*	opposite	**stanica**	station
obchodný dom	department store	**vedľa + gen.**	next to
počkajte!	wait!	**vyjdete** *pf*	you('ll) go out
pôjdete	you('ll) go	**vypadnúť** *pf*	to fall out
policajná stanica	police-station		

Language points

Colours

'Colour' is **farba**. Colour adjectives are often needed for describing things.

Hľadám košeľu. – Akú chcete farbu?
I'm looking for a shirt. – What colour do you want?

Nemáte to v inej farbe?
Don't you have it in another colour?

Akú to má farbu?
What colour is it? (*lit.* What colour does it have?)

Here are some common colour adjectives:

čierny, biely	black, white
modrý/belasý	blue/light blue
červený, žltý, zelený	red, yellow, green
hnedý, sivý/šedivý	brown, grey
ružový, oranžový	(rose-)pink, orange
fialový, béžový	(violet-)purple, beige

Aké máte auto? – Malý fiat.
What kind of car do you have? – A little Fiat.

Akú má farbu? – Je červený. What colour is it? – It's red.

Akú má košeľu? – Fialovú.
What kind of shirt does he have/is he wearing? – A purple one.

Tráva je zelená.	The grass is green.
Obloha je modrá/belasá.	The sky is blue.
Kvetina je žltá.	The flower is yellow.
Majú farebný televízor.	They have a colour TV set.
Kúpil čiernobiely film.	He bought a black and white film.

'This' and 'that'

The basic shared adjective for 'that/this' is **ten, tá**, **to**. We have met the neuter form as a general word for 'that/this (thing)'. It often corresponds to English 'it':

Čo je to?	What is that/this?
To je dom.	That/This is a house. It's a house.
Je to kniha?	Is that/it a book?
Áno, to je kniha.	Yes, it is a book.

As an adjective **ten**, **tá**, **to** is an unemphatic 'that/this':

Kto je ten študent?	Who is that/this student?
Kde je tá kniha?	Where is that/this book?
Kde je to mesto?	Where is that/this town?

For an emphatic 'this (here)' you add **-to**, producing **tento**, **táto**, **toto**, etc.:

Táto kniha je veľmi dobrá.	This (this here) book is very good.

For an emphatic 'that (there)' you add **tam-** on the front instead:

Tamtá kniha nie je dobrá.	That (that there) book is not good.

The two accusatives are male **toho** and feminine **tú**. The emphatic male form **tento** takes the accusative form **tohto**:

Vidíte toho (tohto, **tamtoho) študenta?**
Do you see this/that student?

Vidíte tú (túto, **tamtú) knihu?**
Do you see this/that book?

Adjectives in different cases

Masculine and neuter adjectives mostly share endings. The box shows forms of **(to) malé mesto** '(that) little town':

genitive	**do (toho) malého mesta**	into . . .
dative	**k (tomu) malému mestu**	towards . . .
locative	**v (tom) malom meste**	in
instrumental	**za (tým) malým mestom**	beyond . . .

For males, as always, the accusative is the same as the genitive:

Poznáte toho mladého človeka?
Do you know that young person?

Feminine adjectives have fewer different endings. The example shows **(tá) malá záhrada** '(that) little garden':

genitive	**do (tej) malej záhrady**	to, into . . .
dative	**k (tej) malej záhrade**	towards . . .
locative	**v (tej) malej záhrade**	in . . .
instrumental	**za (tou) malou záhradou**	beyond . . .

The 'rhythmic law' operates as before (**é** – **e**, **ý** – **y**):

krásne mesto, do krásneho mesta, za krásnym mestom

Exercise 1

Correct these statements about Dialogues 1 and 2:

1 Anna stratila knihu.
2 Sadla si do kúta vpravo pri okne.
3 Prišiel tam starý pán v čiernom tričku.
4 Policajná stanica je v starej budove hneď vedľa kostola.
5 Anna má otca Angličana a matku Slovenku.

Exercise 2

Fill in the blanks with the right forms of adjectives and translate into English:

1 Elena má ______ tašku. (*black*)

2 Juraj má ______ tričko. (*white*)
3 Vľavo sedí pani v ______ sukni. (*red*)
4 Vpravo stojí pán v ______ svetri. (*brown*)
5 Anna čaká v ______ ______ aute. (*that blue*)
6 Jozef býva v ______ ______ dome. (*that beautiful yellow*)

Exercise 3

You are giving directions and need to say in Slovak:

1 To the left on the main street.
2 Opposite the big department store.
3 In the old building next to the post-office.
4 Just round the corner in front of the old church.
5 In the back room in the corner on the left.
6 In that little street opposite the police station.
7 You cross the street, then you go to the right.
8 The station? It's not far, you go to the left, then across the bridge.

Dialogue 3

Katka is writing to a French student, but they don't share the same interests

IVAN: Ako sa máš, Katka? Vyzeráš smutne! Píšeš list? Komu?
KATKA: Píšem Francúzovi, tomu študentovi, vieš, ktorý bol u Martina vlani.
IVAN: Myslíš Pierra?
KATKA: Áno. Neviem, čo mu mám písať. O kom a o čom. Nikoho tu vlastne nepozná. A ani nemá nejaký veľký záujem o Slovensko. Miluje šport, futbal a iné, čo ja nenávidím. Strašne rád počúva vážnu hudbu, hrá na klavíri, má rád aj súčasné maliarstvo, kým ja o modernom umení a vážnej hudbe neviem takmer nič!

Vocabulary

a iné, čo ...	and other (suchlike), which ...	**Francúz**	Frenchman
čo, o čom	what, about what	**kto, o kom**	who, about whom
		komu	to whom

kým	while	**nikto, nikoho**	nobody
maliarstvo	painting	**smutne**	sad(ly)
mám	here = I should	**súčasný**	contemporary
milovať	to love	**u** + *gen.*	at (person's house)
nenávidieť	to hate	**vlani**	last year
nejaký	some, any	**vlastne**	actually, in fact

Dialogue 4

Ivan just hates writing letters. Maybe he's a bit jealous . . .

IVAN: Osobne tiež nenávidím takéto písanie, veď vieš. Preto nikomu nikdy nič nepíšem, dokonca aj keď mám niekoho skutočne rád, alebo máme aspoň niečo spoločné. Niekam napríklad ideš: musíš tej kamarátke niečo napísať, lebo na to čaká. Hľadáš peknú pohľadnicu, s nejakou peknou krajinkou, vyberáš dlho, nemajú takmer nič, celý autobus čaká, napokon si predsa len dáku rýchlo vyberieš, kúpiš si známku a zistíš, že si jednoducho stratil adresu!

KATKA: Ty si úplne nemožný! Ale keď mu nič nenapíšem, prestane sa so mnou stýkať!

IVAN: A je ten Francúz tak mimoriadne krásny a inteligentný? Aha, už viem, jeho otec je bohatý bankár, zatiaľ čo ja som len chudobný Slovák.

Vocabulary

aspoň	at least	**nikto, nikomu**	nobody, to nobody
bankár	banker	**osobne**	personally
bohatý	rich	**písanie**	writing
dáky	some or other	**pohľadnica**	postcard
dokonca (aj)	even	**prestať/ prestane** *pf*	to stop (doing)
chudobný	poor	**preto**	for that reason, that's why
jednoducho	simply	**skutočne**	actually, really
krajinka	landscape	**so mnou**	with me
mimoriadne	extraordinarily	**stýkať sa**	to be in touch
napríklad	for example	**takýto**	this kind of, such
nemožný	impossible		
niekto, niekoho	somebody		

úplne	entirely, completely	**zatiaľ čo**	while
vyberať	to choose	**zistiť**	to find out, ascertain
vybrať/ vyberie *pf*	to choose	**známka**	stamp

Language points

'What', 'who' and 'that/this'

We have met **čo?** 'what?' and **kto?** 'who?' already. They have other case forms very much like neuter **to** 'that/this (thing)'. Compare forms of **to**, **čo** and **kto**:

genitive	**toho, čoho, koho**	of that/what/whom
dative	**tomu, čomu, komu**	to . . .
locative	**o tom, o čom, o kom**	about . . .
instrumental	**(s) tým, čím, kým**	by/with . . .

Accusative **koho** 'whom' is the same as the genitive:

Koho hľadáš? Who are you looking for?

Note how English commonly puts words like 'about' and 'for' at the end of sentences like these:

O čom hovoríš?
What are you talking about? = About what . . .?
O kom hovoríš?
Who are you talking about? = About whom . . .?
Komu varíš obed?
Who are you cooking lunch for? = For whom . . .?

'Somebody' and 'nobody'

The prefix **nie-** 'some-' (sometimes **da-**) contrasts with the negative prefix **ni-** 'no-' in words from **čo?** 'what?' and **kto?** 'who?'

niekto, dakto	somebody, somebody or other
niečo, dačo	something, something or other
nikto/nik	nobody
nič	nothing

They have other forms just like **čo** and **kto**. Verbs with **nikto**, **nič** are always negative!

Nikoho nemá rád.
He likes nobody/doesn't like anybody (*lit.* He doesn't like nobody).

Nehovorí o ničom.
He talks about nothing/doesn't talk about anything (*lit.* he doesn't talk about nothing).

'Somewhere', 'nowhere', etc.

A whole series of terms for 'some-' and 'no-' are derived from other question words. **Kde?** 'Where?' (**Kde je Janko?** 'Where is Janko?'):

niekde, **dakde**	somewhere, somewhere or other
nikde	nowhere

Kam? 'Where to?' (**Kam ide?** 'Where is he going?'):

niekam	somewhere
nikam	nowhere

Kedy? 'When?' (**Kedy máš čas?** 'When do you have time?'):

niekedy, **dakedy**	sometimes
nikdy (!)	never

Aký? 'What kind of' (**Aký máš dom?** 'What kind of a house do you have?')

nejaký (!), **dajaký/dáky**	some, some kind of
nijaký (or **žiadny**)	no, no kind of

Adverbs

Adverbs often end in **-o** and can be formed from adjectives in this way:

ľahký	light, easy	→	**ľahko**	lightly, easily
dlhý	long	→	**dlho**	for a long time

Others end in **-e**, especially if the adjective ending is **-ný** or **-itý**:

výborný	excellent	→	**výborne**	excellently
pekný	fine, nice	→	**pekne**	finely, nicely
okamžitý	immediate	→	**okamžite**	immediately

Similarly: **dobre** 'well', **zle** 'badly'.
Some have competing forms:

Idem rýchlo/rýchle. I go quickly.

Adjective types **-ský** or **-cký** have adverbs ending **-y**. We have met these for languages:

slovenský jazyk: **Nehovorí po slovensky.**
He doesn't speak (in) Slovak.

Similarly, **letecký** 'air'- gives **letecky** 'by air' (e.g. used on a letter).

Instrumental 'as'

Note a special use of the instrumental to mean something like '*as*' after the verb 'to be'. It tends to be used for someone/something *functioning as*, or being *in the role of something* (rather than *being* it in a permanent sense):

Čím je tvoj otec?	[As] what is your father?
Môj otec je učiteľom.	My father is [as] a teacher.

Exercise 4

Translate the following into Slovak:

Who was Viera talking about? She was talking about Pavol. Who was she talking with? She was talking with the teacher. He knows nothing about Pavol. Nobody knows anything about that teacher. He lives somewhere in Petržalka, but he never talks about anything. Viera talks very quickly, sometimes she talks for a very long time.
– Are you going anywhere, Viera?
– No, today I'm not going anywhere.

Exercise 5

First study Dialogue 5, then come back and translate the following into Slovak:

1 I'm sorry, I didn't recognize you at first.
2 We haven't seen each other for ages!
3 You haven't even changed much.
4 I've put on weight a bit.
5 That's not true! You look fine.
6 I know your article about the Czech Republic.
7 Just now I'm very interested in the political situation in Central Europe, especially in Slovakia.

Dialogue 5

Ms Macdonald is trying to interview her old colleague Jozef Botto

MACDONALDOVÁ: Dobrý deň. Chcela by som hovoriť s pánom Bottom. Nechala som mu ráno odkaz. Tu je moja vizitka.

BOTTO: Veď ja som Botto. Jozef Botto.

MACDONALDOVÁ: Prepáčte, ja som vás v prvej chvíli nespoznala. To sme sa dlho nevideli! Ani ste sa veľmi nezmenili.

BOTTO: Trocha som stučnel, pani Macdonaldová. Prestal som športovať. A vy ste naopak schudli.

MACDONALDOVÁ: To nie je pravda! Nie ste vôbec tučný! Vyzeráte dobre. A ja zasa nie som taká chudá!

BOTTO: Ste autorkou knihy o dnešnom Nemecku, však? Budete sa čudovať, ale ja vás čítam. Poznám váš článok o politickej situácii v Českej republike.

MACDONALDOVÁ: Vy ste dôležitým politikom a ja som obyčajnou britskou novinárkou. Teraz ma veľmi zaujíma dnešná politická situácia v strednej Európe. Najmä na Slovensku.

BOTTO: Ľutujem, pani Macdonaldová, ale nedávam interview nikomu. Ani peknej kolegyni z krásneho Škótska.

PRAVDA
NEZÁVISLÝ DENNÍK

STREDA 1. SEPTEMBRA 1993 CENA 3 Sk ROČNÍK 3 (74) ČÍSLO 203 • • •

Vocabulary

autor, autorka	author	**politik**	politician
článok	article	**pravda, to je ...**	truth, that's true
čudovať sa	to be amazed	**schudnúť/ schudol** *pf*	to get thin
dnešný	today's		
chudý	thin	**spoznať** *pf*	to recognise
interview	interview	**stredný**	central
kolega, kolegyňa	colleague	**stučnieť** *pf*	to grow fat
ľutovať	to be sorry	**Škótsko**	Scotland
nechať	to leave, let	**športovať**	to play sport
novinár, novinárka	journalist	**tučný**	fat
		vizitka	business card
obyčajný	ordinary	**zaujímať**	to interest
politický	political	**zmeniť** *pf*	to change

Dialogue 6

A bit later, things look a bit more promising

MACDONALDOVÁ: Čo nového doma? Ako sa má Mária? Už ste sa zobrali? Máte deti?

BOTTO: Už sme sa aj rozviedli. Máme syna a dcéru.

MACDONALDOVÁ: To je smutná správa. To som nevedela. Viete čo? Začína mi byť trochu chladno. Budem už musieť ísť. Čo poviete, že by sme sa mohli zajtra stretnúť v nejakej tichej reštaurácii, vy to tu poznáte lepšie, a ...

BOTTO:	Dobre, môžeme si spolu zájsť na večeru, ale, prosím vás, žiadne interview! Na námestí Slobody, na druhom brehu rieky, je taká tichá vináreň U zlatého kríža. Môžeme sa tam stretnúť, povedzme o siedmej.
MACDONALDOVÁ:	Fajn. Tak zajtra o siedmej. Do videnia, Jozef. Už sa na to teším.

Vocabulary

breh	shore, bank
čo nového?	what's new?
deti	children
fajn	fine
je mi chladno	I'm cold
kríž	cross
lepšie	better
povedzme	let's say
rozviesť sa/ rozviedol sa *pf*	to get divorced
o siedmej	at seven (o'clock)
sloboda	freedom
tešiť sa na + *acc.*	to look forward to
vináreň	winebar
zájsť	to go (call in somewhere)
zlatý	golden
zobrať/ zoberiem *pf*	to take
zobrať sa *pf*	to get married (*lit.* take each other)
žiadny	no

10 Môžem ísť ďalej?

Can I come in?

By the end of this lesson you should be able to:

- give instructions
- say 'sit/lie', 'sit down/lie down'
- form the plural of nouns and adjectives
- use numbers 1–4 with nouns

Dialogue 1

Viera drops in on Bill Sykes one evening

VIERA: Dobrý večer. Prepáčte, nevyrušujem?
BILL: Vôbec nie.
VIERA: Ja som Viera Krížová.
BILL: Teší ma. Som Bill. Bill Sykes.
VIERA: Veď ja vás už poznám. Môžem ísť ďalej?
BILL: Samozrejme. Nech sa páči. Ale mám tu trochu neporiadok. Počkajte chvíľu. Trocha to upravím.
VIERA: Dobre, ja tu chvíľu počkám. Veď viem, ako to chodí. Nemáte veľa času na upratovanie.
BILL: Poďte ďalej a sadnite si.
VIERA: Ďakujem. Máte to tu pekné. Máte krásnu veľkú izbu.
BILL: Posaďte sa, ja zatiaľ niečo pripravím.
VIERA: Ale čo? Vy tu máte aj kuchyňu?
BILL: Nie, je to len kuchynský kút. Dáte si nejaké ovocie alebo čokoládu? Vypijete si?
VIERA: Čo máte?
BILL: Koňak a víno.
VIERA: Koňak ... Fíha. Napoleon. To si nemôže každý dovoliť! Kde robíte? Tuším ste novinár, že?
BILL: Na zdravie. (Štrngnú si.) Píšem pre televíziu.

Vocabulary

čokoláda	chocolate	**štrngnúť** *pf*	to clink glasses
fíha	goodness!	**tušiť**	to guess, sense
koňak	cognac, brandy	**upratovanie**	tidying-up
kuchynský kút	kitchen corner, kitchenette	**upraviť** *pf*	to put in order
		vypiť si *pf*	to have a drink
neporiadok	disorder	**vyrušovať**	to disturb
ovocie	fruit	**zdravie**	health
posaďte sa *pf*	take a seat	**na zdravie!**	cheers!
pripraviť *pf*	to prepare	**že?**	isn't it so? (e.g. aren't you?)
sadnite si *pf*	sit down		

Dialogue 2

The evening advances, they switch their 'you' form of address from **ty** *to* **vy**, *but also become more intimate generally ...*

BILL: Máte pravdu, nie.
VIERA: Hovoríte veľmi dobre po slovensky.
BILL: Myslíte?
VIERA: Kde ste sa tak dobre naučili?
BILL: Chodil som na hodiny slovenčiny. Mám veľmi rád aj slovenskú literatúru. Vy ste študentka? Vezmite si pomaranč!
VIERA: Vďaka. Hej, študujem ekonómiu, prvý ročník. Pozrite sa, Bill, prečo si vykáme? Nemohli by sme si začať tykať, čo poviete?
BILL: Fajn. Tak ja som Bill.
VIERA: Viera. (Štrngnú si.) Ako sa ti páčim? Nebuď taký nervózny! Neboj sa! Bozkaj ma! (O chvíľu) Už by som mala ísť domov. Čoskoro bude polnoc.
BILL: Nechoď! Daj si so mnou ešte pohárik! A vezmi si jablko alebo kúsok čokolády!
VIERA: Nehnevaj sa! Nemysli si, ja nie som taká ..., veď vieš čo ...
BILL: To si rozhodne nemyslím.
VIERA: Počkaj! Zapíš si aspoň telefónne číslo! A zavolaj mi! Sľúb, že mi zajtra zavoláš! Povedzme, večer o šiestej, dobre?

Vocabulary

báť sa/bojím sa	to be afraid
neboj sa!	don't be afraid!
bozkať/bozkaj!	to kiss/kiss!
telefónne číslo	phone number
čoskoro	soon
hnevať sa	to be angry
nehnevaj sa!	don't be angry!
hodiny	hours, classes
choď!	go!
jablko	apple
mnou	me
naučiť sa *pf*	to learn
nebuď!	don't be!
nemysli si!	don't think, imagine!
nervózny	nervous, tense
o chvíľu	in a while, a while later
počkaj! *pf*	wait!
polnoc	midnight
pomaranč	an orange
pozrieť sa/ pozrite sa! *pf*	to look/look!
pravda	truth
mať pravdu	to be right, (*lit.* have the truth)
ročník	year (of studies)
rozhodne	definitely
sľúbiť/sľúb! *pf*	to promise/ promise!
o šiestej	at six (o'clock)
taký	so (*with an adjective*)
tykať si	to say **ty**
vezmi si! vezmite si! *pf*	take! have!
však	here = are you?
vykať si	to say **vy**
zapísať/zapíš! *pf*	to note down/ note down!
zavolaj mi! *pf*	call me!

Language points

Giving orders

The imperative issues commands or instructions: 'Read!' 'Work!'

The Slovak verb may be imperfective or perfective, depending on the meaning (e.g. activity or complete act).

Imperatives are basically the present form with no ending, or (more precisely) the 'they' form minus **-ú/-ia**. (Thus, **á**-type verbs take the ending **-aj!**, **-ovať** verbs take **-uj!**)

For a person or people addressed as **vy**, just add **-te** to the basic form:

Čítajú.	**Čítaj! Čítajte!**	They read.	Read!
Píšu.	**Píš! Píšte!**	They write.	Write!
Pracujú.	**Pracuj! Pracujte!**	They work.	Work!

Final **d**, **t**, **n**, **l** are always soft (**ď**, **ť**, **ň**, **ľ**). Final **j** is lost after **i**, **y**:

Chodia.	**Choď! Choďte!**	They go.	Go!
Pijú.	**Pi! Pite!**	They drink.	Drink!

To say 'let us, let's', replace **-te** by **-me**:

Čítajme! Let's read!

Note these individually:

Buď! Buďte! Be!
Povedz! Povedzte! Tell! and **Jedz! Jedzte!** Eat!
Poď! Poďte! Come! – the opposite of **Choď! Choďte** Go!

Long imperatives

Without an ending, some imperatives would end unpronounceably or awkwardly, e.g. the verbs **spať** (*present:* **spím** . . . **spia**) 'to sleep', **sadnúť si (sadnem si** . . . **sadnú si**) *pf* 'to sit down', **vziať** (**vezmem** . . . **vezmú**) *pf* 'to take'.

For these you have to form long imperatives in **-i! -ite!** (and **-ime!**):

Sadni si! Sadnite si!	Sit down!
Spi! Spite!	Sleep!
Vezmi! Vezmite si!	Take!

'Sit' and 'lie' – 'sit down' and 'lie down'

Sedieť/sedím 'to sit' and **ležať/ležím** 'to lie' refer to fixed positions:

Sedím na stoličke.	I am sitting on a chair.
Ležím na posteli.	I am lying on the bed.

Two typical (perfective) **-núť** verbs express movement into those positions: **sadnúť si/sadnem si** *pf* 'to sit down' and **ľahnúť si/ľahnem si** *pf* 'to lie down'.

For verbs where **-núť** follows a consonant, past forms regularly end in **-ol**, but the feminine ends in **-la**, neuter **-lo**, plural **-li**, dropping the **-o-**:

Sadol/Sadla si na stoličku.	He/She sat down onto the chair.
Ľahol/Ľahli si na posteľ.	He/They lay down onto the bed.

Exercise 1

Give these instructions in Slovak to a person you address as **vy**:

1 Wait a moment!
2 Come in and sit down!
3 Take a book!
4 Don't be afraid!
5 Don't be so nervous!
6 Don't go!
7 Don't be angry!
8 Note down the address!
9 Call me tomorrow!
10 Promise you'll call me!

Exercise 2

Translate the following in Slovak using the **ty** form of address:

1 Sorry, I'm not disturbing (you)? Can I come in?
2 Wait a moment!
3 Drink (it) up!
4 You ought to go home now.
5 Look, Viera, why do you call me **vy**?
6 Have another glass with me!
7 You were lying on the bed
8 You lay down on the bed.
9 Sorry!

Exercise 3

Make both **ty** and **vy** imperatives from these verbs and translate them into English:

čítať, piť, milovať, dať, nedávať, napísať, povedať, zjesť, prestať, vybrať, ľahnúť si

Dialogue 3

Igor is confused about whether Pavol and Michal are Slovaks or not

IGOR: Kde sú Pavol a Michal?
ZORA: Išli von.

IGOR: Povedzte, sú títo dvaja Slováci alebo Česi? Vyzerajú ako bratia, ale Michal hovorí skôr ako Čech.
ZORA: Vôbec nie sú bratia. Ich otcovia sú priatelia a starí kolegovia. Pavol je Slovák, narodil sa v Nitre. Hovorí dobre aj po maďarsky, lebo jeho matka je Maďarka. Michal má síce slovenských rodičov, ale narodil sa v Prahe. Bývali tam dosť dlho, a potom jeho rodičia pracovali štyri roky na veľvyslanectve v Londýne. Vtedy pracovali ako diplomati a teraz sú z nich bohatí podnikatelia.
IGOR: Preto teda Michal dobre hovorí po anglicky.
ZORA: Pravdaže. Aj učitelia a profesori angličtiny si často myslia, že je Angličan. Aj jeho sestry hovoria pekne po anglicky.

Vocabulary

brat, -ia	brothers	**má slovenských rodičov**	he has Slovak parents
Čech, Česi	Czechs	**rok**	year
diplomat, -i	diplomats	**skôr**	rather, more (like); sooner
dvaja	two	**Slovák, Slováci**	Slovaks
kolega, -ovia	colleagues	**štyri**	four
Londýn	London	**títo dvaja**	these two
Maďar, Maďarka	a Hungarian	**učiteľ, -lia**	teachers
narodiť sa *pf*	to be born	**veľvyslanectvo**	embassy
otec, otcovia	fathers	**vtedy**	then, at that time
podnikateľ, -lia	entrepreneurs	**z nich**	out of/from them
povedzte!	tell (me)!	**sú z nich**	they've become
pravdaže	of course		
priateľ, -lia	friends		
profesor, -i	professors, teachers		
rodičia	parents		

Dialogue 4

Igor helps Zora lay the table; and the talk turns to clothing

IGOR: Prinesiem ešte nože a vidličky. Sú tam lyžice?
ZORA: Áno. Už sú na stole. Buďte taký láskavý, prineste aj nejaké taniere a tie veľké poháre!
IGOR: Michal a Pavol sa tak pekne obliekajú. Kupujú si drahé

oblečenie: krásne nohavice, kravaty a saká. Asi chcú vyzerať ako praví Angličania!

ZORA: A vy?
IGOR: Radšej nosím džínsy a staré tričká alebo svetre.
ZORA: A topánky?
IGOR: V zime nejaké staré čižmy a v lete sandále.
ZORA: A čo klobúky?
IGOR: Tie vôbec nikdy nenosím! Ani čiapky, aj keď je sneh a tuhý mráz.
ZORA: Ste vy normálny? Nemrznú vám uši?
IGOR: Možno som trochu blázon, ale mám kožené rukavice a teplý šál a to mi stačí.
ZORA: No, aspoň vám ruky nemrznú!

Vocabulary

a čo? and what about?
Angličan, -ia Englishmen
blázon madman
čiapka, -y cap, caps
čižma, -y boot, boots
džínsy jeans
klobúk, -y hat, hats
kravata, -y tie, ties
buďte tak láskavý! be so kind!
lyžica, -e spoon, spoons
možno maybe
mráz frost
mrznúť to freeze
normálny normal
nosiť to carry, wear
nôž, nože knife, knives
oblečenie clothes
pohár, -e glass, glasses
pravý true
priniesť/ prinesiem *pf* to bring
ruka, -y hand, hands
rukavica, -e glove, gloves
sako, -á jacket, jackets
sandál, -e sandal, sandals
sneh snow
stačiť to be enough
sveter, -tre sweater, sweaters
šál scarf
tanier, -e plate, plates
teplý warm
tie those
tričko, -á t-shirt, t-shirts
tuhý hard
uši ears
vám to you
vidlička, -y fork, forks

Language points

Human male plurals

Nouns for human males have a basic plural ending in **-i**:

To je kamarát – To sú kamaráti.
That's a friend – Those (*lit.* that) are friends.

To je študent – To sú študenti.
That's a student – Those are students.

You have to change **k** to **c**, and **ch** to **s**:

Slovák – Slováci	Slovaks
Čech – Česi	Czechs

But some types have a plural ending **-ia** or **-ovia:**

-an:	**Američan – Američania**	Americans
-teľ:	**učiteľ – učitelia**	teachers
-a:	**kolega – kolegovia**	colleagues
-o:	**strýko – strýkovia**	uncles

Also: **bratia**, **otcovia**, **synovia** 'brothers, fathers, sons', and others.
Noun surnames have plural **-ovci**: **Novák – Novákovci** 'the Nováks'.

Neuter plurals

Neuters have the plural ending **-á** (soft **-ia**):

mesto – mestá	towns	**námestie – námestia**	squares
okno – okná	windows	**pole – polia**	fields

After a long vowel **-á** shortens (rhythmic law!): **miesto – miesta** 'places'.

Other plurals

Masculine nouns for things (and animals) and feminine nouns have plural **-y**:

dom – domy	houses
stôl – stoly	tables
žena – ženy	women

But after soft consonants **-e**:

nôž – nože	knives
ulica – ulice	streets

The feminine **-osť** type has plural **-i**:

radosť – radosti	joys
noc – noci	nights

Male object forms

Only nouns for male human beings have a separate accusative plural form. It regularly ends in **-ov**:

Učím Američanov a Slovákov.	I teach Americans and Slovaks.
Učím študentov a kolegov.	I teach students and colleagues.

A few male animal nouns can also be treated as if 'male human' in the plural:

pes – psi (or **psy**), *acc.* **psov** (or **psy**)	dogs
vták – vtáci (or **vtáky**), *acc.* **vtákov** (or **vtáky**)	birds

N.B. In the singular, male animal nouns *are* regularly treated grammatically like human males, e.g. **Vidím psa** 'I see a dog'.

Plural adjectives

Male adjectives have plural **-í**, accusative **-ých**:

Kde sú tí americkí študenti?
Where are those American students?

Vidíš tých anglických študentov?
Do you see those English students?

Otherwise the plural is **-é**. 'Those' is **tie**:

To sú tie pekné domy.	That's those nice houses.
Majú veľké autá.	They have big cars.

The rhythmic law operates, as usual:

Nie sme hlúpi.	We are not stupid.
Máme hlúpych študentov.	We have stupid students.
Deti nie sú hlúpe.	Children are not stupid.

Týždenník Matice slovenskej *Založené 1. augusta 1845*

5. 4. 1994
Ročník
5 (9)
Cena 3 Sk

SLOVENSKÉ 13/'94
NÁRODNÉ NOVINY

Numbers 'one' to 'four'

Basic numbers 'one' to 'four' are **jeden**, **dva**, **tri**, **štyri**.

Jeden has a feminine form **jedna** (accusative **jednu**) and neuter **jedno**. Other singular forms are like regular adjectives:

Mám jeden dom a jedno auto.
I have only one house and one car.

Býva tam len jedna žena.
Only one woman lives there.

Mám jednu dcéru a jedného syna.
I have one daughter and one son.

Dva has a feminine/neuter form **dve**:

Karol má dva domy.	Karol has two houses.
Karol má dve sestry.	Karol has two sisters.

Male nouns take special forms **dvaja** 'two', **traja** 'three', **štyria** 'four', with accusatives **dvoch**, **troch** and **štyroch**:

Boli tam dvaja študenti.	There were two students there.
Prišli traja, štyria učitelia.	Three, four teachers arrived.
Karol má dvoch bratov.	Karol has two brothers.

Exercise 4

Give the plurals of the following and translate into English:

1 Slovák, Čech, Maďar, Angličan, učiteľ, brat, otec, syn
2 Slovenka, Češka, Maďarka, Angličanka, učiteľka, matka, sestra, dcéra
3 stôl, nôž, vidlička, lyžica, tanier
4 pekná kravata, veľký pohár, krásne mesto, biele sako, čierny klobúk

Exercise 5

Translate these sentences into Slovak, watching out for plurals:

1 Do you buy English, Czech or Hungarian buses?
2 He chose some pretty postcards.
3 These old houses have beautiful gardens.
4 Do you like modern buildings?
5 I like old castles, churches, museums and concerts.
6 Adriana likes cafés, winebars and expensive restaurants.
7 I need three stamps for (onto) letters to England.
8 His friends read American novels.
9 They like Italian films and German cars.

Exercise 6

Fill in the blanks with the words suggested and translate:

1 Janko má ______ autá. (*two*)
2 Títo ______ študenti nie sú ______. (*three American, stupid*)
3 Mám ______ bratov a ______ syna. (*four, one*)
4 Karol má ______ ______ slovenčiny. (*two male teachers*)
5 Jozef má ______ ______ slovenčiny. (*two female teachers*)
6 To sú veľmi ______ a ______ džínsy. (*old, ugly*)
7 Karol pracoval tri ______ v Bratislave. (*years*)
8 Títo ______ bratia boli ______ priatelia. (*two, good*)
9 Tieto ______ sestry sú veľmi ______ priateľky. (*two, good*)

Reading 1

It is night and all is peaceful in the Mikos' bedroom

Je noc a v izbe je takmer tma, ale vonku za oblokom svieti mesiac a hviezdy. Domy a ulice vyzerajú smutno. Ľudia spia, aj Mikovci spia, lebo sú tri hodiny.

V izbe sú dve postele, dva nočné stolíky a stôl. Na dlážke sú dva koberce a na bielej stene visia štyri obrazy. Pod stolom ležia dve čierne mačky a biely pes. Mačky spia, ale pes stráži dom. Pod oknom sú dve kreslá a pri stole tri biele stoličky. Zo stropu visia dve lampy a sedí tam veľký čierny pavúk.

Vocabulary

dva, dve	two	**pavúk**	spider
hviezda	star	**pes**	dog
lampa	lamp	**stena**	wall
ľudia	people	**stolička**	chair
mačka	cat	**strážiť**	to guard
Miko, Mikovci	the Mikos	**strop**	ceiling
nočný stolík	night/bedside table	**svietiť**	to shine
oblok	window	**tri**	three
obraz	picture	**visieť**	to hang

Reading 2

Suddenly the alarm clock rings . . . Pavol has to catch a train

Zrazu zazvoní budík. Oľga sa zobudí hneď, ale Pavol spí ďalej. Pavol, zobuď sa! – povie Oľga. – Vstávaj! – Pavol sa obráti a otvorí modré oči. – Choď do kúpeľne, umy sa, ohoľ sa a rýchlo sa obleč! – Oľga, nekrič tak, nebuď na mňa zlá! – povie Pavol. – Nehnevaj sa, Pavol, ale vieš, že musíš chytiť vlak, tak sa ponáhľaj! Pavol vstáva a ide do kúpeľne. – Zavolaj mi a nezabudni si vo vlaku tašku! – O chvíľu si Oľga zase ľahne a čoskoro zaspí. Je spokojná. Zajtra má nočnú službu, ale dnes má voľný deň. Pavol už odišiel, hádam chytil vlak.

Ráno zazvoní telefón. – Haló, kto volá? – Tu je Dávid. Prišiel som včera z Viedne, tak volám z hotela. Ako sa máš? Príď ku mne dnes večer. Chcem ťa vidieť.

Vocabulary

chytiť	to catch	**otvoriť** *pf*	to open
kričať	to shout	**spokojný**	contented
ku mne	to me/my place	**umyť sa** *pf*	to wash
ľahnúť/ľahne si *pf*	to lie down	**vstávať/vstávaj!**	to get up/get up!
mi	to me	**zabudnúť** *pf*	to forget
mňa	me	**zaspať/zaspí** *pf*	to fall asleep
obrátiť sa *pf*	to turn	**zobudiť sa** *pf*	to wake up
oči	eyes	**zlý na** + *acc.*	nasty to
oholiť sa *pf*	to shave	**zrazu**	suddenly, all at once

11 Nakupovanie

Shopping

By the end of this lesson you should be able to:

- ask for quantities, e.g. when shopping
- use the genitive with plural nouns
- use numbers 5 and above, and cope with money
- say 'many', 'few', 'some'

Dialogue 1

Dušan goes shopping for cold meats and cheese

DUŠAN:	Dobrý deň. Prosím si pätnásť deka trvanlivej salámy.
PREDAVAČKA:	V celku alebo pokrájať?
DUŠAN:	Pokrájať. A desať deka šunky.
PREDAVAČKA:	Všetko?
DUŠAN:	Dajte mi ešte desať deka bryndze, jeden oštiepok a pätnásť deka z tohto syra.
PREDAVAČKA:	Eidam? V celku?
DUŠAN:	Áno.
PREDAVAČKA:	Zaplatíte to pri pokladnici.
DUŠAN:	Prosím vás, nemám nákupnú tašku, môžete mi dať igelitovú tašku?
PREDAVAČKA:	Dve koruny.
DUŠAN:	Ďakujem pekne.
PREDAVAČKA:	Nech sa páči.

Vocabulary

bryndza	soft sheep's milk cheese
celok	whole (piece)
deka	decagram (10 grams)

igelitová taška	plastic bag	**pokladnica**	till, cash desk
koruna	crown	**pokrájať**	to slice, i.e. sliced?
nákupná taška	shopping bag	**trvanlivý**	durable
oštiepok	a hard sheep's milk cheese		

Dialogue 2

He goes on to buy some fruit

DUŠAN: Prosím si päť pomarančov. A kilo jabĺk.
PREDAVAČKA: Červené alebo zelené?
DUŠAN: Z tých malých zelených.
PREDAVAČKA: Prajete si ešte niečo?
DUŠAN: Päť banánov – nie, tri banány, šesť broskýň a štvrť kila marhúľ. A dajte mi ešte dve kilá zemiakov.
PREDAVAČKA: Nechcete ešte jahody? Pozrite, aké sú krásne!
DUŠAN: Ďakujem, nie, to je všetko. Koľko platím?
PREDAVAČKA: Stodvadsaťsedem korún. Nemáte drobné? Ďakujem pekne, do videnia.

Vocabulary

banán	banana	**marhuľa**	apricot
broskyňa	peach	**pozrite!**	look!
drobné	change	**stodvadsaťsedem**	127
ešte niečo	any/something else	**štvrť**	quarter
jahody	strawberries	**z tých ...**	some of those ...
kilo	kilogram	**zemiaky**	potatoes
koľko	how much		

Language points

Quantities of things

When shopping for food you often need to ask for specific quantities. Quantity words are typically followed by 'of' – in Slovak by the *genitive*.

For weight you use **kilo** 'kilogram' (2.2 lbs) and **deka** 'decagram' (10 grams), an invariable form.

Štvrť kila, a quarter of a kilo, is just over half a pound. **Desať** (10) **deka** is just under a quarter of a pound:

Kúpil kilo/dve kilá cukru.
He bought a kilo/two kilos of sugar.

Kúpili sme pol/štvrť kila masla.
We bought half/quarter of a kilo of butter.

Kúpila desať/pätnásť deka syra.
She bought 10/15 decagrams of cheese.

For liquids you use **liter** 'litre' or **deci** 'decilitre', (a tenth of a litre), invariable.

Kúpil liter/dva litre mlieka.
He bought a litre/two litres of milk.

Objednala si dve deci vína.
She ordered two decilitres (a fifth of a litre) of wine.

Genitive plural in -ov

The genitive plural ('of') form of masculine nouns ends in **-ov** (like the male accusative form). This form often appears after quantity words:

Kúpil si kilo/dve kilá zemiakov.
He bought a kilo/two kilos of potatoes.

Basic number forms **päť** 'five' upwards are also followed by the genitive plural 'of' form:

Dajte mi päť pomarančov.	Give me five [of] oranges.
Dajte mi desať litrov.	Give me ten [of] litres.

The zero ending

Non-masculine nouns mostly have zero (i.e. *no* ending) for the genitive plural/'of' form. The final **-a** or **-o** is simply dropped.

However: the last vowel in the word *lengthens*. **E** becomes **ie**:

žena: **ženy** → **päť žien**	five [of] women
mesto: **mestá** → **šesť miest**	six [of] towns

O becomes **ô**. Others add the acute sign:

hora: hory → deväť hôr	nine [of] mountains
koruna: koruny → sedem korún	seven [of] crowns = Slovak money
kravata: kravaty → osem kravát	eight [of] ties
kilo: kilá → desať kíl	ten [of] kilos
jablko: jablká → kilo jabĺk	a kilo of apples

After a soft consonant **a** becomes **ia**:

fľaša: fľaše – desať fliaš	ten [of] bottles

(No lengthening after long vowels, or with the ending **-ov**: **záhrady → do záhrad** 'into the gardens', **slová → zopár slov** 'a couple of words'. Some foreign words don't bother to follow this rule either, **percento → desať percent** 'ten percent'.)

Numbers 1–20

Here again are basic numerals 1-10, with those up to **dvadsať** 20. For 11–19 you roughly just add **-násť** to numbers 1–9. (The **-ť** of **päť** becomes **-t-** in **pätnásť** 15, etc.)

1	**jeden/jedna/jedno**	11	**jedenásť**
2	**dva/dve**	12	**dvanásť**
3	**tri**	13	**trinásť**
4	**štyri**	14	**štrnásť** (!)
5	**päť**	15	**pätnásť**
6	**šesť**	16	**šestnásť**
7	**sedem**	17	**sedemnásť**
8	**osem**	18	**osemnásť**
9	**deväť**	19	**devätnásť**
10	**desať**	20	**dvadsať**

As we have already noted, forms **päť** 'five' upwards are followed by the genitive plural (!). So you say:

Mám štyri koruny.	I have four crowns.
but: **Mám päť korún.**	I have five crowns.

And, if asked **Koľko máte rokov?** 'How old are you?' (*lit.* 'How many of years do you have?') you can say:

Mám štyri roky.	I'm four years old (*lit.* I have four years.)

but: **Mám dvadsať rokov.** I am twenty.

Verbs in phrases with 'five' and upwards treat the quantity as neuter singular!

Prišlo dvadsať kamarátov. Twenty friends came.

Higher numerals

You will need numbers higher than 20 to cope with prices, etc.
Numbers 21–29 are formed by combination:

21 **dvadsaťjeden**, 22 **dvadsaťdva** ... 29 **dvadsaťdeväť**,
30 **tridsať**, 40 **štyridsať**

For 50–90 just add **-desiat** to the Slovak for 'five', etc.:

50 **päťdesiat**, 60 **šesťdesiat**, 70 **sedemdesiat**, 80 **osemdesiat**,
90 **deväťdesiat**

'A hundred' is **sto**, 200 **dvesto**, 300 **tristo**, etc. 'A thousand' is **tisíc**, 2,000 **dvetisíc**, and so on.
'Million' is **milión**, giving **dva milióny**, **päť miliónov** ... **tisíc miliónov** = **miliarda**, 'a thousand million'.
Other numbers are combinations as before:

38 **tridsaťosem**, 99 **deväťdesiatdeväť**,
753 **sedemsto päťdesiattri** (or as one word)

Exercise 1

Revise quantity words. You are shopping and want to ask for these quantities of things:

1 Four kilos of potatoes.
2 A quarter of a kilo of butter.
3 Three litres of milk.
4 One kilo of oranges.
5 Twenty decagrams of cheese.
6 Fifteen decagrams of bryndza.
7 Half a kilo of apricots.
8 One kilo of strawberries.
9 Ten decagrams of ham.
10 Two kilos of apples.

Exercise 2

Ask for these amounts of things or people, etc.

1 Six bananas, eight oranges and seven peaches.
2 Twelve bottles of beer and five bottles of white wine.
3 Five Slovaks and sixteen Englishmen.
4 Ten weeks and eleven months.
5 Fourteen words and four words.

Exercise 3

Give these prices in Slovak crowns:

1 3, 4, 2
2 5, 14, 16, 24, 40, 60, 35, 81, 99, 19
3 500, 300, 257, 982, 3000, 2146

Dialogue 3

Dušan is out shopping again

PREDAVAČKA: Čo si želáte?
DUŠAN: Prosím si desať vajíčok, pol masla, jedno mlieko a ementálsky syr.
PREDAVAČKA: Stačí takýto kus?
DUŠAN: Áno, stačí.
PREDAVAČKA: Pokrájať?
DUŠAN: Nie, v celku.
PREDAVAČKA: Ešte niečo? Dostali sme pekné paradajky.
DUŠAN: Dobre, tak pol kila paradajok. A ešte jeden biely chlieb a rožky.
PREDAVAČKA: Koľko rožkov?
DUŠAN: Osem rožkov. A päť žemieľ.
PREDAVAČKA: Všetko?
DUŠAN: Moment. Čo ešte potrebujem? Aha. Päť fľašiek piva – Zlatý bažant. A desať deka kávy – mokka.
PREDAVAČKA: Zomlieť?
DUŠAN: Áno, a ešte, prosím vás, túto bonboniéru. Môžete mi ju zabaliť? Koľko platím?
PREDAVAČKA: Dvestopäťdesiat korún a tridsať halierov. Áno. Nemáte tých tridsať halierov?

DUŠAN:	Počkajte, pozriem sa. Tu sú.
PREDAVAČKA:	Tristo. Tak to je päťdesiat korún naspäť. Ďakujem. Do videnia.

Vocabulary

bonboniéra	a box of chocolates
dvestopäťdesiat	250
ementálsky	Emmental
fľaška, päť fľašiek	bottle, 5 bottles
halier	heller (100 = 1 koruna)
kus	piece
mokka	mocca
moment	(just) a moment
naspäť	back
paradajka, paradajok	tomato, [of] tomatoes
päťdesiat	50
pol masla	half/half a kilogram of butter
prosím vás	please
stačiť	to be enough
takýto	this kind of
tridsať	30
tristo	300
vajíčko, desať vajíčok	egg, 10 eggs
zabaliť *pf*	to wrap
žemľa, žemieľ	round-shaped roll, [of] rolls
Zlatý bažant	Golden Pheasant (beer)
zomlieť/ zomeliem, zomlel *pf*	to grind

Language points

Filler vowels

If the genitive plural would otherwise end in awkward consonants, you insert a filler vowel between the final consonants, normally **-ie-**:

študentka → sedem študentiek	seven [of] female students
okno → desať okien	ten [of] windows

But: before **-k** the filler is **-o-**, following a long vowel (or **j**):

vajíčko → šesť vajíčok	six [of] eggs
paradajka → kilo paradajok	a kilo [of] tomatoes

(Other vowels – **á**, **ô**, **e** – only occur in a few words, e.g. **jedlo** 'food, meal', **päť jedál** 'five meals'.)

Soft genitive plural -í

As a rule non-masculine soft nouns ending in a consonant or **-e** have a soft genitive plural ending **-í**.

kaviareň → veľa kaviarní	lots of cafés
noc → päť nocí	five [of] nights
námestie → šesť námestí	six [of] squares
pole → sedem polí	seven [of] fields

Nouns types **-ia**, and **-ňa** (after a consonant) also take this ending:

reštaurácia → veľa reštaurácií	lots of restaurants
kúpelňa → päť kúpelní	five [of] bathrooms

Note also: **dni → dní** 'days', **ľudia → ľudí** 'people', **deti → detí** 'children'. You will come across a number of others.

Quantity again

The genitive is much in demand after general quantity words like **veľa** 'a lot, lots of, many', **priveľa** 'too much, too many' and **málo** 'little, few'.

Mám veľa času.	I have a lot of time.
Mám priveľa času.	I have too much time.
Mám málo času.	I have little time.
Janko má veľa priateľov.	Janko has lots of friends.
Janko má málo priateľov.	Janko has few friends.

As with higher numbers, for the verb these words count as neuter singular. Note also **koľko?** 'how many?':

Koľko tam bolo ľudí?	How many [of] people were there?
Bolo tam málo ľudí.	Few people were there.
Bolo tam asi šesť ľudí.	There were about six [of] people there.

Other such words are **niekoľko** 'some, several', **mnoho** 'many', **toľko** (or **tak veľa**) 'so many', **pár/zopár** 'a few, a couple'.

Poznám len niekoľko/zopár Slovákov.
I know only some/a few Slovaks.

Toľko ľudí!
So many people!

Shops and shop signs

'A shop' is **obchod**, or **predajňa**. 'To shop' is **nakupovať**. **Nákup** is 'shopping' or 'the purchase'. **Trh, na trhu** means 'market, at the market'.

SAMOOB-SLUHA	self-service (supermarket)
košík	basket
pokladnica	till (also box-office)
platíte pri pokladnici	pay at the cash desk
POTRAVINY	foodstuffs
obchod s potravinami	food shop
múka	flour
ryža	rice
cukor	sugar
olej	oil
maslo	butter
mlieko	milk
syr	cheese
káva	coffee
čaj	tea
OVOCIE–ZELENINA	fruit and vegetables
jablká	apples
pomaranče	oranges
citróny	lemons
paradajky	tomatoes
uhorky	cucumbers
zemiaky	potatoes
kapusta	cabbage
karfiol	cauliflower
mrkva	carrots
KVETINY	flowers
ruža	rose
fiala	violet
CHLIEB–PEČIVO	bread – bakery goods
pekáreň	bakery
RYBA	fish
MÄSO–ÚDENINY	meat and smoked meats
mäsiarstvo	butcher's
hovädzie	beef
bravčové	pork
teľacie	veal
hydina	poultry
kurča	chicken

Moving away from food:

DROGÉRIA	chemist's
mydlo	soap
šampón	shampoo
zubná pasta	toothpaste
LEKÁREŇ	pharmacy
lieky	medicines
lekár/lekárka	doctor
chorý/chorá	ill
ODEVY	clothes
dámske	ladies'
pánske	men's
detské	children's
oblečenie, šaty	clothes in general
šaty	ladies' dress
oblek	suit
OBUV	footwear

KNÍHKU-PECTVO	bookshop	**cigareta/-y**	cigarettes
KNIHY	books	**POŠTA**	post office
román	novel	**známky**	stamps
učebnica	textbook	**list**	letter
slovník	dictionary	**doporučený list**	registered letter
NOVINY–TABAK	newspapers and tobacco, often a kiosk	**balík**	parcel

Exercise 4

You are shopping again and ask for these items:

1 Six eggs.
2 Five litres of milk.
3 Twenty decagrams of coffee.
4 Two kilos of tomatoes.
5 Six round-shaped rolls.
6 Five pointed-shaped rolls.

Exercise 5

Fill in the blanks as suggested and translate into English:

1 Zostali tam desať ______. (nights)
2 Zostaneme tam osem ______. (days)
3 Má osem ______. (fields)
4 V Bratislave je veľa ______. (cafés)
5 Náš dom ma dve ______. (bathrooms)
6 Majú šesť ______. (children)
7 Poznám len zopár ______. (people)
8 Mám dosť málo ______. (friends)
9 Mám veľa ______. (time)

Exercise 6

Read through quickly now, but only translate into Slovak after studying Dialogues 4 and 5 below

1 We have a lot of pupils, several Americans of Slovak origin and a couple of Englishmen, altogether eighteen people.

2 Mr Švantner has a group of beginners, ten Italians, eight Hungarians and seven French.
3 Mostly they are women: four Italian, six Hungarian and six French – many beginners but few advanced.
4 What time is it? – It's exactly seven o'clock, they should have begun by now.
5 What have you got in that briefcase? – About four books, ten exercise books and a kilo of potatoes.

Dialogue 4

Pani Bednárová and pán Minárik discuss the students on their Slovak course

BEDNÁROVÁ:	Koľko študentov máte na slovenčinu, pán Minárik?
MINÁRIK:	Tento rok mám dosť veľa žiakov, ako zvyčajne niekoľko Američanov slovenského pôvodu a zopár Angličanov. Spolu osem ľudí. A vy?
BEDNÁROVÁ:	Ja mám skupinu začiatočníkov, jedenásť Talianov, deväť Maďarov a osem Francúzov.
MINÁRIK:	Tak veľa! To je krásne! Ale aj veľa roboty! Koľko je z toho žien?
BEDNÁROVÁ:	No, chlapov je málo, väčšinou sú to ženy. Päť Talianok, sedem Maďariek a päť Francúzok.
MINÁRIK:	Prirodzene mnoho začiatočníkov, ale málo pokročilých.

Vocabulary

dosť veľa	quite a lot
Francúz, Francúzka	Frenchman/ woman
chlap	man, guy
málo	few
mnoho	many
niekoľko	several
pokročilý	advanced
pôvod	origin
prirodzene	naturally
skupina	group
spolu	(al)together
tak veľa	so many
Talian, Talianka	an Italian
väčšinou	mostly
veľa	a lot
začiatočník	beginner
žiak	pupil
zopár	a couple

Dialogue 5

Jana and Peter are at a lecture which is about to begin

JANA: Kedy začína prednáška? Koľko je hodín?
PETER: Je presne päť hodín a desať minút. Už mali začať, o chvíľu asi skutočne začnú.
JANA: O čom je táto prednáška?
PETER: O ekonómii a dnešnej politickej situácii.
JANA: A kto prednáša?
PETER: Dvaja mladí profesori, jeden z Košíc a druhý z Bratislavy. Bude to asi dosť veľká nuda. Ekonómia nie je mojou obľúbenou témou!
JANA: Čo to máte v tej aktovke? Vyzerá strašne ťažká!
PETER: Asi šesť kníh a veľa zošitov. Ticho, už prichádzajú. Čoskoro začnú. Určite budú hovoriť minimálne tri hodiny.

Vocabulary

aktovka	briefcase
hodina	hour
koľko je hodín?	what time is it?
Košice *pl.*	town of Košice
z Košíc	from Košice
mali	*here* = should have
minimálne	minimally, at least
minuta	minute
moja, mojou	my
prednášať	to lecture
prednáška	a lecture
téma	theme
ticho!	quiet!
zošit	exercise book

12 Koľko je hodín?

What time is it?

By the end of this lesson you should be able to:

- tell the time
- use ordinal numbers up to 'twelfth'
- say forms for 'me', 'you' and 'us'
- say forms for 'self'

Dialogue 1

Viera wants some tennis lessons

PAVOL: Ahoj, Viera! Koľko je hodín?

VIERA: Sú presne dve. Kam sa tak náhliš? Hľadám ťa celý deň! Chcem ti niečo povedať.

PAVOL: Idem do Univerzitnej knižnice. Nechceš ísť so mnou?

VIERA: Dobre. Pôjdem teda kus cesty s tebou. Chcem ťa poprosiť o jednu vec. Počula som totiž o tebe, že hráš tenis. Nemohol by si ma to naučiť?

PAVOL: A ty už vieš trošku hrať?

VIERA: Trošku, áno. Nepoviem o sebe, že som veľký talent, ale myslím, že som na seba dosť prísna. Budem sa veľmi snažiť.

PAVOL: Prepáč, že sa ťa na to pýtam, ale o tebe viem len to, že si študentka prvého ročníka a že rada plávaš.

VIERA: O mne vieš tak málo, lebo sme sa zoznámili len pred týždňom.

PAVOL: No dobre. Čo keby sme sa stretli zajtra poobede? Príď ku mne, povedzme, o tretej.

VIERA: O tretej nemôžem, lebo mám schôdzku so sestrou. Nemohla by som prísť tak o piatej?

PAVOL: Fajn. O piatej teda. Teším sa. Čau!

Vocabulary

čau	bye!
čo keby	what if
koľko je hodín?	what time is it?
ma	me
ku/o mne	to/about me
so mnou	with me
náhliť sa	to hurry
naučiť *pf*	to teach
o tretej/piatej	at three, at five (o'clock)
pôjdem	we'll go
poprosiť o + *acc. pf*	ask for
pred týždňom	a week ago
prepáč(te)!	sorry!
prísny	strict, severe
prísť, príď! *pf*	come!
prvý	first
pýtať sa na + *gen.*	to ask ... about that
seba, sebe	self
snažiť sa	to try
študentka	female student
ťa	you
ti	to you
o tebe	about you
s tebou	with you
tak	so; about (approximately)
talent	talent
teším sa	I look forward
to, že ...	(the fact) that ...
trošku	a little, a bit
univerzitný	university *adj.*
vec -i *f.*	thing
zoznámiť sa *pf*	to get to know

Language points

What time is it?

To ask 'what time is it?' you say: **Koľko je hodín?** (*lit.* 'how many is it of hours?').

For 'one' to 'four o'clock' you say:

Je/bola jedna hodina.	It is/was one o'clock.
Sú/boli dve, tri, štyri hodiny.	It is/was (*lit.* are/were) two, three, four o'clock.

But from 'five' up you say: **je/bolo X hodín.**

Je/Bolo päť, šesť, sedem, osem (hodín).
It is/was five, six, seven... o'clock

Je deväť, desať, jedenásť, dvanásť (hodín).
It's nine, ten, eleven, twelve.

Learn also:

Je polnoc.	It's midnight.
Je poludnie.	It's midday.
ráno	in the (early) morning
doobeda/dopoludnia	in the morning
poobede/popoludní	in the afternoon
večer	in the evening

Literally, **doobeda** and **poobede** mean 'before lunch' and 'after lunch'.

'At what time?' – ordinal numbers

To ask 'at what time?' you say:

Kedy prišiel?	When did he come?
or: **O koľkej prišiel?**	At what time did he come?

For 'at one o'clock' you say:

O jednej (hodine).	At one (o'clock).

But for 'at two o'clock', etc. you say 'at the second (hour)', etc. in Slovak.

For this you need the *ordinal numbers*, which are:

prvý	first	**piaty**	fifth	**deviaty**	ninth
druhý	second	**šiesty**	sixth	**desiaty**	tenth
tretí	third	**siedmy**	seventh	**jedenásty**	eleventh
štvrtý	fourth	**ôsmy**	eighth	**dvanásty**	twelfth

The phrases are all in the form: **o -ej (hodine)**:

o druhej at two, **o tretej** at three, **o štvrtej** at four
o polnoci at midnight

Work out the others yourself!

Similar time phrases use **od** 'from', **do** 'until', and **okolo** 'around':

Bol tu od šiestej do ôsmej.	He was here from six till eight.
Odišiel okolo siedmej.	He left around seven.

'Me' and 'you'

Ja 'I' and **ty** 'you' have various other forms. You have already come across some of these earlier in the book.

Note the contrast between *weak* (shorter) forms used alone and *strong* (longer) forms used after prepositions:

accusative	**Vidia ma, ťa**	They see me, you
(+ *genitive*)	**List pre mňa, pre teba**	A letter for me, you
	List odo mňa, od teba	A letter from me, you
dative	**Pomáhajú mi, ti**	They help 'to' me, you
(+ *locative*)	**Idú ku mne, k tebe**	They go towards me, you
	Hovoria o mne, o tebe	They talk about me, you
instrumental	**Idú so mnou, s tebou**	They go with me, you

Weak forms come roughly second position in a sentence (but after **som/si/sme/ste** and **sa/si** 'self'):

Kto ma hľadal? Who was looking for me?
Kto ti to povedal? Who told 'to' you that?

Pýtal(a) som sa ťa, či si ma videl v kine.
I asked you whether you saw me in the cinema.

Strong forms can also be used for emphasis:

Teba hľadal? Was he looking for you?
Mňa nehľadal. He wasn't looking for me.

So is pronounced /so/ in the phrase **so mnou** (not, as normally, /zo/). Note the added **-o** in **cezo mňa**, **bezo mňa**, **odo mňa** ('through me', 'without me', 'from me'), and **predo mnou**, **nado mnou**, **podo mnou** ('in front of me', 'above me', 'below me').

'Each other'

Sa 'self' can also mean 'each other':

Majú sa radi. They like each other.
Nemajú sa radi. They don't like each other.

Sa has strong case forms similar to **ty** 'you': **pre seba** 'for self', **k sebe** 'to/for self', **so sebou** 'with self'

Máš pred sebou ťažkú úlohu.
You have a hard task in front of yourself.

Varím pre seba. I cook for myself.

Exercise 1

What time is it? **Koľko je hodín?** Reply in Slovak as suggested:

1 It's four o'clock.
2 It's three o'clock.
3 It's eleven o'clock.
4 It's nine o'clock.
5 It's midnight.

Exercise 2

When? **Kedy?** At what time? **O koľkej?** Translate the questions and reply in Slovak as suggested:

1 Kedy prišiel? – *He came at one o'clock.*
2 O koľkej odišiel? – *He left at two o'clock.*
3 Kedy prišli? – *They arrived at eight o'clock.*
4 Kedy odišli? – *They left at midnight.*
5 Kedy tu boli? – *They were here from three o'clock to nine o'clock.*
6 Kedy prišla? – *She arrived around four.*

Exercise 3

Complete with correct forms of **ma/ťa** and translate into English:

1 Hľadajú ______ / ______.
2 Táto kniha je pre ______ / ______.
3 Hovorili často o ______ / o ______.
4 Stoja za ______ / ______.
5 Ide ku ______ / k ______.
6 Kto ______ / ______ to povedal?
7 Chcela ______ / ______ poprosiť o jednu vec.
8 Nechcel ísť so ______ /s ______.

Dialogue 2

The scene is a hotel. Pan Kolár enters and the receptionist asks him if he has a reservation

KOLÁR: Dobrý deň.
RECEPČNÁ: Pekne vás vítam! Máte objednané izby?
KOLÁR: Nie. Prišli sme práve teraz z Košíc. Nemáte voľné izby?
RECEPČNÁ: Koľko je vás?
KOLÁR: Je nás päť. Potrebujeme tri izby, s kúpeľnou alebo so sprchou. Moja matka by chcela mať vlastnú izbu.

RECEPČNÁ: Bohužiaľ nemáme jednolôžkové izby. U nás sú len dvojlôžkové a izby pre tri osoby.
KOLÁR: Tak dobre, vezmeme dve izby. Vnučka môže spať so starou matkou a chlapec s nami.
RECEPČNÁ: Ako dlho tu zostanete?
KOLÁR: Dva dni. Koľko to bude stáť? Majú deti zľavu?
RECEPČNÁ: Áno. Moment, hneď vám poviem. Menšia izba so sprchou ... tisíc stopäťdesiat korún na deň, vrátane zľavy. Väčšia izba s kúpeľňou stojí tisíc päťstošesťdesiat. Aj raňajky sú zahrnuté v cene.
KOLÁR: Dobre, berieme to.

Vocabulary

ako dlho?	how long?
cena	price
dni *pl. of* **deň**	days
na deň	per day
dvojlôžková izba	double room
jednolôžková izba	single room
koľko je vás?	how many are there of you?
menšia izba	smaller room
nás, s nami	(of) us, with us
u nás	at us = in our hotel
objednaný	reserved, ordered
osoba	person
pre + *acc.*	for
recepčný/-á	receptionist
sprcha	shower
stará matka	grandmother
stáť	to cost
tisíc stopäťdesiat	1,150
tisíc päťstošesťdesiat	1,560
väčšia izba	bigger room
vám, vás	to you, (of) you
vziať/vezmem *pf*	to take
vítať, vítam!	welcome!
vlastný	own
vnučka	granddaughter
voľná izba	vacant room
vrátane + *gen.*	including
zahrnutý	included
zľava	reduction
zostať/zostanem < **zostávať**	to stay

Language points

'We/us' and 'you'

My 'we' and **vy** 'you' have the following set of other forms:

accusative	**Vidia nás, vás**	They see us, you
(+ *genitive*)	**List pre nás, pre vás**	A letter for us, you
	List od nás, od vás	A letter from us, you
dative	**Pomáhajú nám, vám**	They help 'to' us, you
	Idú k nám, k vám	They go towards us, you
locative	**Hovoria o nás, o vás**	They talk about us, you
instrumental	**Idú s nami, s vami**	They go with us, you

NB: Short **a** in **nami**, **vami!**

Basic word order for **nás**, **vás** is the same as for **ma**, **ťa**:

Kto vám pomáha? Who is helping you?

Pýtali sme sa vás, či ste nás videli včera v meste.
We asked you whether you saw us in town yesterday.

Je nás päť. There are five of us.
but: **Sme traja.** We are three.

More about telling the time

Learning to say the quarter and half hours is a bit tricky. For 'quarter past' in Slovak you refer *forward* to the next hour, unlike English:

Je štvrť na dve. It's a quarter *onto two* = past one.
Je štvrť na šesť. It's a quarter *onto six* = past five.
Je štvrť na jednu. It's quarter *onto one* = past twelve.

Similarly, for 'half past':

Je pol jednej. It's half *of one* = past twelve.
Je pol druhej. It's half *of the second* = past one.
Je pol tretej. It's half *of the third* = past two.

For a 'quarter to' you say '*three-quarters to*':

Je trištvrte na jednu. It's *three-quarters to* one = a quarter to one.

Je trištvrte na päť. It's *three-quarters to* five = a quarter to five.

You can also add five or ten-minute intervals like this, using **minuta** 'minute':

Je o päť minút osem.
It's *in five minutes* eight = five to eight.
Je o desať minút pol ôsmej.
It's *in ten minutes* half past seven = twenty past seven.

O is also used to say 'at':

Prišli o pol deviatej.	They arrived at half past eight.
Odišli o trištvrte na päť.	They left at a quarter to five.

Omit a second **o** 'at' if the time phrase already starts with **o**:

O päť minút sedem zastavil pred hotelom.
(At) five minutes to seven he stopped in front of the hotel.

Specific delays are stated using **meškať** 'to be delayed/late' or **mať meškanie** (*lit.* 'have a delay'):

Vlak mešká hodinu. The train is an hour late.

Máme meškanie dvadsať minút.
We are twenty minutes late.

The 24-hour clock

You may find it easier to say the time in simple numbers! This is standard with the 24-hour clock anyway:

Je sedem hodín a pätnásť minút.
It's 7.15 (7 o'clock and 15 minutes).

Je trinásť desať a desať sekúnd.
It's 13.10 and ten seconds.

Vlak odchádza osem päť.
The train leaves (at) 8.05.

Chytil rýchlik o sedemnásť trinásť.
He caught the express at 17.13.

Exercise 4

Complete with correct forms of **nás** or **vás** and translate into English:

1 Nevideli ______. (*us*)
2 Nepomáhali ______ ? (*you*)
3 Koľko je ______ ? (*you*)

4 Chlapec môže hrať s ______. (*us*)
5 Moment, hneď ______ to poviem. (*you*)
6 Tento list je pre ______ (*us*)

Exercise 5

Koľko je hodín? Kedy? What time is it? When? Reply in Slovak as suggested:

1 It's a quarter past five.
2 It's a quarter to five.
3 It's half past five.
4 They left at half past nine.
5 They came at half past two.
6 The train leaves at a quarter past eleven.
7 At half past one we stopped in front of the hotel.

Exercise 6

You enter a hotel and try to book rooms, saying:

1 Do you have any rooms free?
2 There are six of us.
3 There are two of us.
4 We need three double rooms, with a shower.
5 We need one double room, with a bathroom.
6 Is breakfast included in the price?
7 Good, we('ll) take it.

Dialogue 3

Where can they park the car? Is there a restaurant?

KOLÁR: Kde môžeme zaparkovať auto?

RECEPČNÁ: Hneď za hotelom je malé parkovisko. Tu sa zapíšte do knihy. Prineste si batožinu, dajte mi pasy a dám vám kľúče. Vpravo je výťah, hneď pôjdem s vami a ukážem vám izby. Sú naozaj pekné, na treťom poschodí, s krásnym výhľadom na rieku, zámok a les. Izby majú aj telefón, televízor a chladničku. Raňajky sa podávajú od pol siedmej do deviatej.

KOLÁR: Môžeme tu aj večerať?

RECEPČNÁ: Bohužiaľ nemáme vlastnú reštauráciu. O kus ďalej na námestí je veľmi pekná vináreň, hneď naproti obchodnému domu, v uličke za kostolom. Je to odtiaľto len pár krokov. Ukážem vám cestu, keď pôjdete von.

KOLÁR: Neviete, koľko je hodín? Zastavili sa mi hodinky.

RECEPČNÁ: O päť minút trištvrte na osem.

KOLÁR: Tak neskoro! Ďakujem vám. Rodina je asi hladná. Ale je teplo, slnko ešte svieti. Pôjdeme tam asi peši. Teraz si idem po rodinu a zaparkujem auto.

RECEPČNÁ: Poviem vrátnikovi. Ak chcete, pomôže vám s batožinou.

Vocabulary

batožina	luggage
chladnička	fridge
hodinky	watch
ísť si po + *acc.*	go for/and fetch
kľúč	key
krok	step, pace
les	forest
malý	little
o kus ďalej	a bit further
odtiaľto	from here
parkovisko	car-park, parking lot
peši, pešo	on foot
podať < **podávať sa**	to be served
pomôcť/ pomôžem < **pomáhať**	to help
poschodie	floor, storey
slnko	sun
televízor	TV set
teplo	warm(th)
ukázať/ukážem < **ukazovať**	to show
ulička	little street
vrátnik	porter
výhľad na + *acc.*	view of
výťah	lift, elevator
zámok	château, castle
zaparkovať *pf* *of* **parkovať**	to park
zastaviť < **zastavovať sa**	to stop

13 Ako mačka s myšou

Like a cat with a mouse

By the end of this lesson you should be able to:

- say him, her and it
- say them
- distinguish some basic going verbs
- understand some basic prefixes

Dialogue 1

Milan's involved with Soňa, and Zora's very interested

ZORA: Kam šiel Milan?

DUŠAN: Práve išiel do knižnice. Teraz tam stále chodí, číta si tam noviny. Chodí tam totiž aj Soňa, vieš. Rád s ňou sedí v čitárni. Potom chodia spolu do vinárne alebo do mliečneho baru, niekedy aj k nemu na kávu, alebo k nej na obed. Niekedy chodia spolu do divadla alebo na diskotéku.

ZORA: Kto je vlastne tá Soňa?

DUŠAN: Soňa je jeho spolužiačka zo strednej školy. Študuje film a televíziu na Vysokej škole múzických umení. Sú to starí kamaráti, poznajú sa tak desať rokov.

ZORA: Je to fantastická blondínka, však? Ľudia na fakulte o nej často rozprávajú.

DUŠAN: Milan na ňu stále čaká pred školou, alebo aj Soňa niekedy naňho čaká na zastávke električky. Dnes bola veľmi spokojná, dostala od neho strašne dlhý list.

ZORA: Takže Milan je do nej zaľúbený?

DUŠAN: Pravdaže! Nie je to na ňom vidieť? Ale mne sa zdá, že ona sa s ním len hrá ako mačka s myšou.

Vocabulary

blondínka	a blonde	**naňho**	onto/for him
chodiť	to go (habitually)	**neho, nemu, ňom, ním**	him
čitáreň	reading room	**nej, ňou, ňu**	her
diskotéka	disco	**poznať sa**	to know each other
divadlo	theatre	**spolužiak, -žiačka**	fellow-student
fakulta	faculty	**stredný**	middle, central
na fakulte	at the faculty	**stredná škola**	secondary school
fantastický	fantastic	**takže**	so ...
film	film	**však?**	isn't she?
je to vidieť	it is visible	**vysoký**	high
jeho	his	**vysoká škola**	= university
mliečny bar	milk-bar	**zdať sa**	to seem
múzické umenia	the performing arts		
myš -i *f.*	mouse		

Language points

'Her' and 'him'

The table gives the basic range of Slovak forms for both 'her' and 'him'. Note that forms after prepositions all have initial ***n-***.

accusative	**Vidím ju/ho**	I see her/him
	List pre ňu /pre neho	A letter for her /him
genitive	**Pýtam sa jej/ho**	I ask 'of' her/him
	List od nej/od neho	A letter from her/him
dative	**Pomáham jej/mu**	I help 'to' her/him
	Idem k nej/k nemu	I go to her/him
locative	**Hovorím o nej/o ňom**	I talk about her/him
instrumental	**Idem s ňou/s ním**	I go with her/him

There is less variation for 'her' than for 'him'. Which forms are used for more than one case?

Word order is the same as for 'me':

Viera ju hľadala. Viera was looking for her.

Ján sa ho stále pýtal, kam chce ísť.
Ján kept asking him where he wanted to go.

'Him' and 'her' come after 'me', 'you' and 'us':

Dajte mi ho! Ja vám ho nedám!
Give me him! I won't give you him!

Daj mi ju! Ja ti ju nedám!
Give me her! I won't give you her!

'Her' and 'his'

Jej is also the possessive 'her', alongside **jeho** 'his':

To je jej/jeho kniha.	That is her/his book.
Hovoríme o jej/jeho knihe.	We are talking about her/his book.

More about 'him'

Neho 'him' can shrink to **-ňho** or **-ň** after short prepositions like **pre**, **na**, **do** ending in a vowel. Preposition and 'him' become a single word:

preňho, **preň**	for him
naňho, **naň**	onto him
doňho, **doň**	into him.

There are also two emphatic forms: **jeho** instead of **ho**, and **jemu** instead of **mu**. They often come at the beginning of a sentence:

Jeho nevidím.	*lit.* 'Him I don't see.'
Jemu nepomáham.	I don't help *him*.

'It' as the subject

If you need a vague subject word for 'it', you can just use **to** 'that'. But if 'it' refers back to a particular noun, you use the matching gender of **ten**, **tá**, **to**:

Čo je to? To je kniha.	What is it? It's a book.
Tá je dobrá. Je dobrá.	That [one] is good. It's good.

Another word for 'it' is **ono**, used to refer to neuter nouns for living beings, e.g. **dievča** 'girl' and **dieťa** 'child':

Ono spí.	It's asleep.

Other case forms for 'it'

When in Slovak you want to refer to a feminine noun as 'it', you call it 'her':

To je pekná záhrada.	That's a pretty garden.
Vidíš ju? Pozri na ňu.	Do you see her/it? Look at her/it.

Masculine and neuter nouns use the 'him' case forms, with accusative **ho** and **-ň**:

To je pekný dom.	That's a nice house.
Vidíš ho? Pozri naň.	Do you see him/it? Look at it.
Okno je špinavé.	The window is dirty.
Vidíš ho? Vidíš cezeň?	Do you see it? Do you see through it?

Two 'going' verbs

You have met two basic verbs for 'to go or come': **ísť** and **chodiť**. Both are extremely common, but used somewhat differently.

The usual way to give the command 'Go!' is **Choď! Choďte!**, but to say 'Come!' (here and now) you say **Poď! Poďte!**

Otherwise, **chodiť** denotes habitual or repeated activity, or walking in general:

Chodí do školy.	S/he goes to school.
Chodíme často do divadla.	We often go to the theatre.
Obyčajne chodíme autobusom.	We usually go by bus.
Evička sa učí chodiť.	Evička is learning to walk.

Basically, **ísť** refers to single acts:

Dnes ide pešo.	Today s/he is going on foot.
Včera išla vlakom.	Yesterday she went by train.
Vlak ide pomaly.	The train is going slowly.

The future of **ísť** is special. You add **pô-**:

Zajtra pôjdem do školy.	Tomorrow I'll go to school.
Pôjdeš so mnou?	Will you come with me?

The future of **chodiť** is regular:

Budem chodiť do školy.	I'll be going to school (regularly).

Exercise 1

Replace the names by correct forms for 'her', and translate:

1 Vidím Soňu.
2 Pomáham Viere.
3 Idem s Hedou.
4 Hovorili sme o Zuzke.
5 Hľadám pani Bednárovú.

Exercise 2

Replace the names by correct forms for 'him' and translate:

1 Nemám Michala rada.
2 Telefonujem otcovi.
3 Išla s Pavlom na koncert.
4 Nerád hovoril o bratovi.
5 Stretli sme pána Kováča pred divadlom.

Exercise 3

Translate into Slovak using forms of **chodiť** or **ísť**, as appropriate:

1 She usually goes by train.
2 Yesterday she went by bus.
3 He often goes to the cinema.
4 Today he's going to the theatre.
5 On Monday he went to a concert.
6 Will you go with me to the disco?

Dialogue 2

Zora continues her interest in Soňa and Milan

ZORA: Kde sú Milan a Soňa? Nevidíte ich? Viem, že tu boli pred chvíľou. Chcela som sa s nimi rozprávať o včerajšom filme.

DUŠAN: O nich viem len to, že išli na obed. Presne o dvanástej zišli dolu schodmi, vyšli z budovy, prešli cez námestie a odišli smerom na električku. Videl som ich, lebo som práve prichádzal. Keď zasa prídu, poviem im, že si ich hľadala. Aký bol film?

ZORA: Taliansky, skvelý. Milan a Soňa na ňom tiež boli. Povedali vraj ale, že sa im vôbec nepáčil. Chcela by som od nich počuť, čo proti nemu majú, lebo ma to veľmi prekvapuje, Podľa mňa je to proste fantastická vec!
DUŠAN: Asi tam bolo málo lásky, nie?
ZORA: Práve naopak. Bolo tam tej lásky až priveľa!
DUŠAN: Preto sa im to asi nepáčilo.
ZORA: Asi máš pravdu.
DUŠAN: Nemám proti nim v podstate nič, ale sú to naozaj čudní ľudia, títo dvaja!
ZORA: No nič. Aj ja pôjdem na obed. Zatiaľ ahoj.
DUŠAN: Čau.

Vocabulary

aký bol?	what was it like?
ale	however
až priveľa	to the point of too much
cez + *acc.*	across
chvíľa, pred chvíľou	moment, a moment ago
čudný	strange, odd
ich, im	them, to them
láska	love
na ňom	at it
nich, nim, nimi	them
nie?	wasn't there?
no nič	well never mind
odísť/odišli *pf*	to go away, went away
podľa mňa	according to me, in my view
podstata	basis
v podstate	basically
prekvapiť < **prekvapovať**	to surprise
prejsť/prešli *pf*	to cross, crossed
prísť/prídem < **prichádzať**	to arrive
proste	simply
proti + *dat.*	against
schody	stairs, steps
dolu schodmi	down the stairs
smerom na + *acc.*	in the direction of
včerajší	yesterday's
vôbec ne-	not at all
vyjsť, vyšli *pf*	to go out, went out
zísť, zišli *pf*	they went down

Language points

Saying 'them'

'They' as a subject word is **oni**, with a non-male form **ony**. Different forms for 'them' are also used for things. Forms after prepositions again have initial ***n***-.

accusative	**Videl som ich**	I saw them
	List pre ne (*male*: **nich**)	A letter for them
genitive	**Pýtam sa ich**	I ask 'of' them
	List od nich	A letter from them
dative	**Pomáham im**	I help 'to' them
	Idem k nim	I go to them
locative	**Hovorím o nich**	I talk about them
instrumental	**Idem s nimi**	I go with them

Remember, **ich** is also the possessive 'their':

To je ich dom.	That is their house.

Going in, going out

English verbs are often followed by words like 'in/out': 'He went in/out'. Slovak verbs use prefixes in a similar way.

Various perfective compounds are based on **ísť** 'to go'. Their imperfective pairs are based on **-chádzať**. Here are two opposites, using **vo-/v-** 'in' and **vy-** 'out':

vojsť/vojdem, vošiel < **vchádzať**	to go/come in, enter

Vošiel dnu.	He went in.
Vošla do obchodu.	She went into the shop.
Práve vchádzali do domu.	They were just going into the house.

vyjsť/vyjdem, vyšiel < **vychádzať**	to go/come out, exit

Vyšla von.	She went out.
Vyšiel z obchodu.	He came out of the shop.

Práve vychádzali z domu. They were just coming out of the house.

Arriving and departing

Two more verbs use opposites **pri-** 'near' and **od-** 'away':

prísť/prídem, prišiel < prichádzať	to come, arrive

Autobus ešte neprišiel. The bus hasn't come/arrived yet.
Príďte zajtra! Come tomorrow!

odísť/odídem, odišiel < odchádzať	to go away, depart

Autobus už odišiel. The bus has now left, departed.
Anna odíde zajtra. Anna will leave, go away tomorrow.

The related nouns **príchod** and **odchod** appear on timetables and travel signs: **PRÍCHODY** 'arrivals' and **ODCHODY** 'departures'.

Meeting and parting

Compare similar opposites **z-/s-** 'together' and **roz-** 'apart'. Both add **sa**:

zísť sa/zídem, zišiel sa < schádzať sa	to come together, meet

Zišiel sa s kamarátom. He met with a friend.

rozísť sa/rozíde, rozišiel sa < rozchádzať sa	to part, separate

Rozišli sa po hodine. They separated after the hour/class.

Up and down

Vy- can also mean 'up', while **z-/s-** can mean 'down':

Vyšiel hore na prvé poschodie.
He went up to the first floor.

Zišli dolu schodmi. They went down (by) the stairs.

Other prefixes

Other common prefixes used to form compounds of **ísť** are:

do- finish	**dôjsť/dôjdem**, **došiel** to reach, arrive

Došiel do školy.	He reached school.

na- upon	**nájsť/nájdem**, **našiel** to come upon, find

Našiel som knihu.	I found a book.

o-/ob- round	**obísť/obídem**, **obišiel** to go round

Obišiel dom/okolo domu.	He went round the house.

pod- under, up to	**podísť/podídem**, **podišiel** to go up to

Podišla k oknu.	She went up to the window.

pre- across	**prejsť/prejdem**, **prešiel** to go across

Prejdi/prejdite cez most!	Go across the bridge!
Prejdite podchodom!	Go through the subway!

u- off, away	**ujsť/ujdem**, **ušiel** to get away

Ušiel mi autobus.	I missed the bus. (*lit.* The bus got away to me.)

za- behind, off	**zájsť/zájde**, **zašiel** to go behind, go/call into (for a purpose)

Zašiel za roh.	He went off round the corner.
Slnko už zašlo.	The sun has now set (gone behind).
Zašli si na obed/do kina.	They went in for lunch/to the cinema.

Exercise 4

Replace these pairs of names by correct pronoun forms for 'them' and translate:

1 Vidíte Milana a Soňu?
2 Hovorili sme práve o Pavlovi a Petrovi.
3 Zatelefonovala matke a sestre.
4 Išli k Viere a Zuzane na večeru.
5 Dostali sme od Jany a Jozefa pekný list.

Exercise 5

Translate into Slovak using compounds of **-ísť**:

1 They went into the house.
2 The train has now left.
3 They parted in front of the theatre.
4. Janko went into the library.
5 Viera went round the theatre and crossed the bridge.
6 We found a lovely wine bar.
7 The boy went up to the window.

Reading 1

Milan and Soňa yet again

Milan a Soňa sa zišli o pol jednej v hale univerzitnej knižnice. O trištvrte na jednu zišli dolu schodmi a vyšli z budovy. Šli asi tri minúty, prešli podchodom na druhú stranu ulice a obišli okolo obchodného domu. Už bola o päť minút jedna. Zašli do vinárne na obed a našli tam aj Vieru Kolárovú. Viera ich síce priateľsky pozdravila ale bolo jasné, že s ňou nie je niečo v poriadku. O desať minút sa jej kamarát vrátil, hádala sa s ním asi päť minút, ale nakoniec odišli spolu. Milan so Soňou sa naobedovali, dali si kávu a rozprávali sa vyše pol hodiny. O štvrť na dve vyšli z vinárne a prechádzali sa tak dvadsať minút po námestí. Rozišli se o desať minút tri.

Vocabulary

druhý	other, second	**podchod**	subway
hádať sa	to quarrel	**pozdraviť** *pf*	to greet
hala	hall	**prechádzať sa**	to walk
jasný	clear	**priateľsky**	in a friendly way
nakoniec	finally, in the end	**rozísť/rozišli sa** *pf*	they parted
naobedovať sa *pf*	have dinner	**strana**	side
obísť/obišli	went round	**vyše**	more than
okolo + *gen.*	around	**zísť/zišli sa** *pf*	they met
po + *loc.*	about, over, up and down		

14 Sveter, Tatry a Ľudovít Štúr

A sweater, the Tatras and Ľudovít Štúr

By the end of this lesson you should be able to:

- make comparisons
- use soft adjectives
- express preference
- talk about 'north', 'south', 'east', 'west'
- use other plural forms
- use more 'going' and 'taking' verbs

Dialogue 1

Peter tries to buy a sweater

PETER: Dobrý deň. Môžete mi ukázať ten žltý sveter – aj ten modrý?

PREDAVAČKA: Tu sú. Nech sa páči, vyberte si. Obidva sú vlnené. Modrý je tenší, ale drahší, z trošku mäkšej a kvalitnejšej látky. Žltý je hrubší, oveľa lacnejší, ale teplejší a tiež veľmi kvalitný.

PETER: Páčia sa mi obidva, ale žltý mi hádam lepšie pristane. Koľko stojí?

PREDAVAČKA: Rovných päťsto korún.

PETER: Zvyčajne nosím číslo štyridsaťštyri. Tento mi bude malý, potrebujem väčšie číslo. Nemáte aj svetlejšiu alebo tmavšiu farbu?

PREDAVAČKA: Áno, máme. Tu máte väčšie čísla. Pozrite si tieto hnedé alebo tieto biele. Ak chcete, môžete si ich vyskúšať. Tu vpravo je kabínka.

PETER (o chvíľu sa vráti): Tento hnedý je mi akurát. Veľmi sa mi páči.

PREDAVAČKA: Áno, svedčí vám.
PETER: Dobre, vezmem si ho.
PREDAVAČKA: Päťsto korún. Ďakujem. Hneď vám ho zabalím.

Vocabulary

akurát, je mi akurát	it's an exact fit
číslo	number, size
drahý, -ší	dear, -er
farba	colour
hnedý	brown
hrubý, -ší	thick, -er
kabínka	cabin, cubicle
kvalitný, -ejší	good, better quality
lacný, -ejší	cheap, -er
látka	material, fabric
lepšie	better
mäkký, mäkší	soft, -er
obidva	both
oveľa	much (+ -er)
pozrite si	look at
pristať/pristane *pf*	to suit, fit
rovný	straight, exact
svedčí vám	it suits you
svetlý, -ejší	light, -er-coloured
tenký, tenší	thin, -ner
teplý, -ejší	warm, -er
tmavý, -ší	dark, -er
veľký, väčší	big, -ger
vlnený	woollen
vyberte si!	choose!
vyskúšať si *pf*	to try on
žltý	yellow

Dialogue 2

Zuzana tries to buy a shirt or blouse

PREDAVAČ: Želáte si?
ZUZANA: Len sa tak pozerám. Moment – môžete mi ukázať tamtie blúzky? Tú bielu, tú zelenú a tú červenú? Ďakujem.
PREDAVAČ: Nech sa páči. Sú pekné, však?
ZUZANA: Nie sú tieto blúzky veľmi drahé?
PREDAVAČ: Táto biela je samozrejme drahšia ako tá červená, lebo je hodvábna. Tá červená je lacnejšia, ale je z čistej bavlny. Zelená blúzka má krátke rukávy, je najlacnejšia, polyesterová, ale kvalitná a hádam aj najobľúbenejšia.
ZUZANA: Tá biela sa mi vôbec nepáči.
PREDAVAČ: Skôr sa hodí pre staršiu paniu, však?
ZUZANA: Tá červená sa mi najviac páči. Má širšie rukávy a užší

golier. Gombíky má tiež lepšie ako tá zelená. Zdá sa mi celkom elegantnejšia, má najkrajší strih, ale bude mi hádam veľká. Nemáte menšie číslo?

PREDAVAČ: Žiaľ, táto je posledná, čo máme. Tieto blúzky sú veľmi obľúbené, viete. Budúci týždeň máme dostať ďalšie, ale neviem aké farby.

ZUZANA: Škoda. No nič. Mohli by ste mi ukázať, kde máte pánske košele? Môj mladší brat bude mať čoskoro narodeniny.

PREDAVAČ: Pozrite si tieto páskované a kockované košele.

ZUZANA: Tieto sú oveľa lepšie ako tie dámske! A máte aj bohatší výber! Kúpim si hádam aj jednu pre seba!

Vocabulary

ako	than
bavlna	cotton
bohatý, -ší	rich, -er
budúci	next, coming, future
dámsky	ladies'
elegantný, -nejší	elegant, more elegant
golier	collar
gombík	button
hodiť sa	to be suitable
kockovaný	checked
krásny, najkrajší	beautiful, most beautiful
krátky	short
len sa tak pozerám	I'm just looking
malý, menší	small, -er
máme	we are supposed to
mladý, -ší	young, -er
naj-	most/-est
najviac	most
pani, *acc.* **paniu**	lady
pánsky	men's
páskovaný	striped
polyesterový	polyester
predavač	sales assistant
rukáv	sleeve
široký, širší	wide, -er
starý, -ší	old, -er
strih	cut
úzky, užší	narrow, -er
výber	selection
žiaľ	unfortunately

Language points

Comparative adjectives in -ší

In English we can make comparisons by adding '-er' to adjectives (or by prefacing 'more'). In Slovak you often replace **-ý** by

-ší. These forms are called comparatives. For 'than' you use **ako** or **než**.

Pavol je starší ako ja.	Pavol is older than me.
Pavol je mladší než Peter.	Pavol is younger than Peter.

To say 'much' (e.g. small)-er you add **oveľa** (*lit.* 'by much'). Notice the feminine ending **-šia:**

Zuzana je oveľa mladšia ako Viera.
Zuzana is much younger than Viera.

Here are some common examples, grouped by meaning:

starý – starší	older
mladý – mladší	younger
nový – novší	newer

Some very common ones lose a **-k-** and alter slightly in other ways:

vysoký – vyšší	higher
hlboký – hlbší	deeper
nízky – nižší	lower
široký – širší	wider
úzky – užší	narrower
ťažký – ťažší	heavier
ľahký – ľahší	lighter
krátky – kratší	shorter
dlhý – dlhší	longer

A few are very irregular:

malý – menší	smaller
veľký – väčší	bigger, greater
dobrý – lepší	good/better
zlý – horší	bad/worse
krásny/pekný – krajší	beautiful, pretty/more beautiful, prettier

Longer comparatives in -ejší

Many adjectives have longer comparatives ending **-ejší**, especially those

- with two consonants before **-ý** (**silný**)
- or with a long vowel before **-y** (**hlúpy**)
- many less basic (derived) adjectives

Learn these common examples, again grouped by meaning:

silný – silnejší	stronger
but **slabý – slabší**	weaker
rýchly – rýchlejší	quicker
but **pomalý – pomalší**	slower
múdry – múdrejší	wiser
hlúpy – hlúpejší	sillier
chudobný – chudobnejší	poorer
but **bohatý – bohatší**	richer
zložitý – zložitejší	more complicated
but **jednoduchý – jednoduchší**	simpler

Superlatives in naj-

To say 'oldest', 'youngest', etc. you simply add **naj-** to the **-ší** form. These **naj-** forms are called superlatives: **najstarší** 'oldest', **najmladší** 'youngest', **najlepší** 'best', **najhorší** 'worst', **najsilnejší** 'strongest'.

Pavol je starší ako ja, ale Peter je najstarší z nás.	Peter is older than me, but Peter is the oldest of us.
Ivan je môj najlepší kamarát.	Ivan's my best friend.

Soft adjectives in -í

So-called soft adjectives ending in **-í/-i** have forms much like standard adjectives, but with some 'soft' vowels in their endings.

Rule: **ý (y), á, é, ú** become 'soft' **í (i), ia, ie, iu**

Comparatives ending **-ší/-ejší** follow this rule: **starší (muž)**, **staršia (žena)**, **staršie (auto)**.

Hľadám staršieho muža, staršiu ženu.
I'm looking for an older man/woman.

Bývam v staršom dome, v staršej budove.
I live in an older house/building.

Other common soft adjectives include **tretí** 'third', **cudzí** 'foreign' and **domáci** 'native/domestic', **svieži** 'fresh'.

Viera býva na treťom poschodí.
Viera lives on the third floor.

Káva je cudzie alebo domáce slovo?
Is coffee a foreign or a native word?

Všetci máme radi svieži vzduch.
We all like fresh air.

Note also the question adjective **čí?**, **čia?**, **čie?** 'whose?':

Čia je to kniha? Whose book is that?

You will find a table with all the adjective endings in the 'Grammar summary'.

More/most quickly

To say adverbs of comparison, like 'more quickly', 'most quickly', etc., you just use the neuter forms of comparatives in **-šie**, **-ejšie**:

Pavol behá rýchlejšie ako ja.
Pavol runs more quickly/quicker than me.

Ale Peter behá najrýchlejšie.
But Peter runs most quickly/quickest.

Similarly:

Viera spieva dobre, lepšie ako ja.
Viera sings well, better than me.

Viera spieva zle, horšie ako ja.
Viera sings badly, worse than me.

More and less

Viac 'more', **najviac** 'most' are steps further on from **veľa** 'a lot':

Robí veľa, má veľa peňazí.
S/he works a lot, has lots of money.

Robí viac, má najviac peňazí.
S/he works more, has most money.

Similarly, **menej** 'less', **najmenej** 'least' follow on from **málo** 'little':

Robí málo, má málo peňazí.
S/he works little, has little money.

Robí menej, má najmenej peňazí.
S/he works less, has least money.

For 'more than' with numbers you can also say **vyše** 'over':

Robí tu vyše dvadsať ľudí.
More than twenty people work here.

Expressing preference

To say that you prefer or like *doing* something better/best, use the comparative/superlative forms **radšej/najradšej**, from **rád**:

Rád/rada pozerám televíziu. I like watching TV.

Radšej čítam a najradšej spím.
I like reading better and sleeping best.

Similarly, to say you prefer *a thing*, you use **mať radšej/najradšej**:

Mám radšej/najradšej bavlnu.
I prefer cotton. I like cotton better/best.

For immediate preference when given a choice, however, use **páčiť sa viac/najviac** 'to please more/most':

Tá červená košeľa sa mi viac/najviac páči.
I like the red shirt better/best.

Exercise 1

You are talking about clothes and you say in Slovak:

1 This blouse is cheaper.
2 These buttons are better.
3 This sweater is dearer than that blue one.
4 I like the white blouse best, it has the prettiest cut.
5 These shirts are warmer, of better quality material.
6 This shirt is (too) small for me, I need a bigger number/size.
7 This shirt has shorter sleeves.

Exercise 2

Replace the regular adjectives by superlatives and translate:

1 Eva je mladá.
2 Otec je starý.
3 Zuzana je moja dobrá kamarátka
4 Igor je silný, ale Peter je rýchly.

5 Môj kufor je ťažký a tvoja aktovka je ľahká.
6 Táto ulica je krátka a úzka.
7 Tvoje auto je nové.
8 Toto mesto je staré a krásne.

Exercise 3

Complete, using comparatives, and translate:

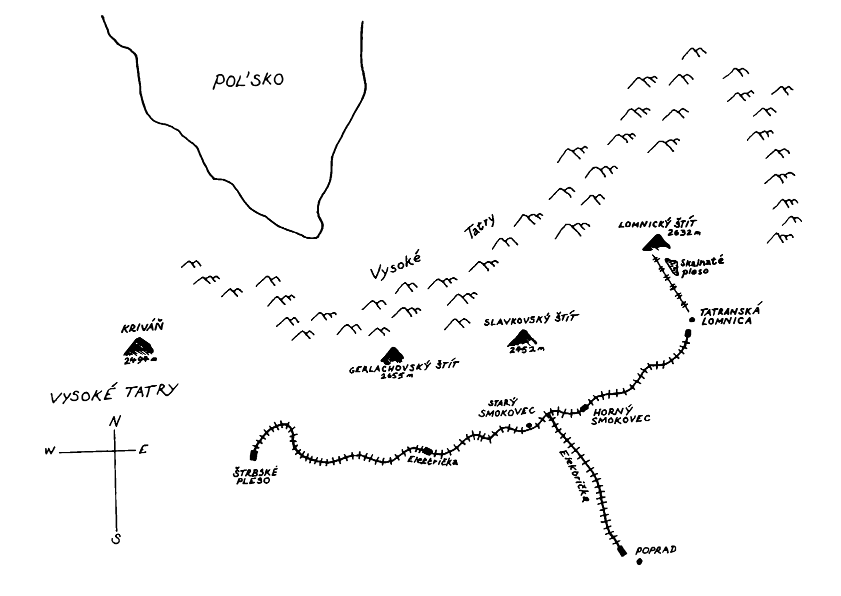
1 Ivan je – ako ja. (*more stupid*)
2 Mária je – ako Viera. (*older*)
3 Pán Rojko je – ako pán Novák. (*richer*)
4 Evička je – ako ja. (*smaller*)
5 Pavol je – ako ja. (*bigger*)

Dialogue 3

Peter wants advice about where to go in the High Tatras

PETER: Pani Bártová, mohli by ste mi láskavo poradiť? Chcel by som ísť do Vysokých Tatier. Kam by som mal vlastne ísť? Kde sú najlepšie možnosti ubytovania?

BÁRTOVÁ: No, nebola som tam osobne už dlho, ale najpopulárnejšími rekreačnými strediskami sú Starý Smokovec,

	največšie stredisko, severne od Popradu, potom na západe Štrbské Pleso a na východe Tatranská Lomnica. Idete sám alebo s nejakými kamarátmi?
PETER:	Idem s kolegami z kancelárie, ktorí v Tatrách tiež neboli. Ako sa do Tatier najlepšie dostaneme?
BÁRTOVÁ:	Aj vlakom aj autobusom sa dá ísť, do Popradu alebo tiež do Tatranskej Lomnice. Do Popradu sa tiež dá ísť lietadlom, z Prahy aj z Bratislavy.

Vocabulary

dá sa	it is possible
dostať sa	to get (to a place)
láskavo	kindly
lietadlo	plane
mal by	ought to
pleso	mountain lake
populárny	popular
poradiť *pf of* **radiť**	to advise
rekreačný	recreational
severne od	north from
stredisko	centre
Tatry	the Tatras
do Tatier	to the Tatras
ubytovanie	accommodation
východ, na východe	in the east
západ, na západe	in the west

Dialogue 4

Mrs Bártová tells him about the tram-style Tatra light railway

PETER:	A z Popradu ďalej?
BÁRTOVÁ:	Odtiaľ chodí do Vysokých Tatier električka. Je síce dosť pomalá, ale máte pekný výhľad na hory. A potom existujú rôzne lanovky a vleky pre lyžiarov a turistov, napríklad z Tatranskej Lomnice na Skalnaté pleso a Lomnický štít.
PETER:	Ktoré kopce sú najvyššie?
BÁRTOVÁ:	Medzi najvyššie patria Kriváň, Gerlachovský štít (ten je najvyšší) a Lomnický štít. Priamo na horách nájdete ubytovanie v rôznych horských hoteloch a turistických chatách. Ubytovanie sa dá samozrejme objednávať vopred v cestovných kanceláriách, v Poprade, v Hornom Smokovci a tak ďalej. Želám vám peknú dovolenku! Bohužiaľ, ja som už stará na takéto horské túry!

PETER: Ďakujem za praktickú radu! Chystám sa tam už budúci mesiac a prinesiem vám potom fotky. Len dúfam, že si nezlomím nohu!

Vocabulary

cestovná kancelária	travel office	**pomalý**	slow
chata	chalet	**poskytnúť** < **poskytovať**	to offer
chystať sa	to prepare to	**praktický**	practical
dovolenka	holiday	**rada**	advice
existovať	to exist	**rôzny**	various
fotka	photo	**skala**	rock
hora	mountain	**skalnatý**	rocky
horný	upper	**štít**	peak, shield, gable
horský hotel	mountain hotel		
lanovka	cable-car	**túra**	hike
lyžiar, -ka	skier	**turista, -tka**	tourist
noha	leg	**turistický**	tourist *adj.*
objednať < **objednávať**	to order, book	**vlek**	ski-lift
		vopred	beforehand, in advance
odtiaľ	from there		
patriť medzi + *acc.*	to belong among	**vysoký, vyšší**	high, higher
		zlomiť si *pf*	to break

Directions

The four points of the compass are:

sever, juh, východ a západ
north, south, east and west

For 'in (the north)', etc. you say **na** ('on') in Slovak. For example, using **žiť/žijem** to live:

Žijem na severe, na juhu.
I live in the north, in the south.

Žijú na východe, na západe.
They live in the east, in the west.

Note likewise how to say 'to' and 'from':

Cestujú na Západ.	They travel to the West.
Letia zo severu na juh.	They fly from the north to the south.

Adjectives are quite simple:

Severná/Južná Amerika	North/South America
východná/západná Európa	Eastern Europe, Western Europe

Východ 'east' means basically 'coming up/out', as in **východ slnka** 'sunrise' (*lit.* 'coming up of the sun'), while **západ** 'west' means 'falling, setting', as in **západ slnka** 'sunset'.

Note that **východ** is also 'exit', alongside **vchod** 'entrance', e.g. **núdzový východ** 'emergency exit'.

Plural case forms

The remaining standard plural case forms of nouns and adjectives are shown here, using the phrase **tie pekné hory** 'those high mountains'.

genitive	**do tých vysokých hôr**	into . . .
dative	**k tým vysokým horám**	towards . . .
locative	**na tých vysokých horách**	on . . .
instrumental	**za tými vysokými horami**	beyond . . .

Most nouns have the dative ending **-ám**, locative **-ách** and instrumental **-ami**, as above, but masculine nouns end in **-om**, **-och** and **-mi**:

k tým študentom, o tých študentoch, pred tými študentmi
towards, about, in front of those students

Plural variants

If the masculine instrumental ending **-mi** would be awkward, you replace it by **-ami**. This also applies to masculines ending in **-a/-o**:

pred chlapcami, domami, kolegami
in front of the boys, houses, colleagues

After long vowels, **ý** becomes **y**, **á** becomes **a** (rhythmic law):

o tých krásnych žiačkach about those beautiful schoolgirls

After soft consonants **ý** becomes **í**, **á** becomes **ia**:

na širších uliciach	on the wider streets

More verbs of going and taking

Like **ísť** + **chodiť** 'to go', a few other verbs have parallel verbs for the habitual, repeated or general activity.

Two are verbs for speedy movement, 'run' and 'fly':

bežať/bežím + **behať**	to run
letieť/letím + **lietať**	to fly

Three others are basic verbs for 'carry/take':

niesť + **nosiť**	to carry
viezť + **voziť**	to convey (by vehicle)
viesť + **vodiť**	to lead

The single-action type verbs form the future tense with the prefix **po-**

Poletím.	I'll fly.
Ponesú.	They'll carry.

Compare usage of the two types of verb in the following examples:

Vždy chodí električkou.	S/he always goes by tram.
Dnes ide peši.	Today s/he's going on foot.
Nerád/nerada behá.	S/he doesn't like running.
Dnes beží do školy.	Today s/he's running to school.
Často lieta do Paríža.	S/he often flies to Paris.
Dnes letí do Ameriky.	Today s/he's flying to America.
Vždy nosí aktovku.	S/he always carries a briefcase.
Dnes nesie tašku.	Today s/he's carrying a suitcase.

Vozí ich často do lesa.
S/he often takes them to the forest.

Dnes ich veziem na kúpalisko.
Today I'm taking them to the bathing-place.

Zvyčajne ich vodí po meste.
S/he usually takes them about town.

Dnes ich vediem do múzea.
Today I'm taking them to the museum.

Nosiť also means 'to wear (habitually)':

Zvyčajne nosí okuliare.
S/he usually wears spectacles.

Ale dnes nemá okuliare.
But today s/he doesn't have spectacles (on).

More verbs with pri-, od-

Compounds of the verbs just discussed, with **pri-**, **od-** etc., simply form standard perfective–imperfective pairs, e.g.:

pribehnúť < **pribiehať**	to run up, arrive running
odletieť < **odlietať**	to fly off, depart flying

Pri- added to **niesť**, **viezť**, **viesť** produces three verbs meaning 'bring': **priniesť** < **prinášať** 'to bring by carrying', **priviezť** < **privážať** 'to bring by vehicle', and **priviesť** < **privádzať** 'to bring by leading'. With **od-** they all mean 'take (away)':

Priniesol jej kyticu.	He brought her a bouquet.
Odviezol ju domov.	He took her home.
Priviedol ju do izby.	He brought/led her into the room.

Exercise 4

Some names for towns or villages are plural. Often they end in **-ice** (feminine) or **-any** (masculine). Complete with the names suggested and translate:

1 Býva v ______ ______. (*Trenčianske Teplice*)
2 Jej brat študuje v ______. (*Košice*)
3 Jej matka býva v ______ ______. (*Nové Zámky m*)
4 Jeho otec býva v ______. (*Topoľčany*)
5 Jeho dcéra býva v ______. (*Piešťany*)
6 Ján Hollý býval v ______. (*Madunice*)

Exercise 5

Place names ending **-ice** and **-any** both have zero genitives. Complete and translate:

1 Išli sme do ______. (*Košice*)
2 Jej otec je z ______. (*Topoľčany*)
3 Ideme do ______. (*Piešťany*)
4 Idú do ______ ______. (*Trenčianske Teplice*)
5 Jeho sestra je z ______ ______. (*Nové Zámky*)

Exercise 6

Complete as suggested and translate:

1 Hovorili sme o tých ______ ______. (*American students*)
2 Ide s ______ do divadla. (*friends*)
3 Varí ______ obed. (*the sisters*)
4 Píše ______ krátky list. (*the brothers*)
5 Ubytovanie objednáva v ______ ______. (*travel agencies*)
6 Kupuje knihy o ______ ______ a ______. (*old towns, castles*)

Exercise 7

Translate into Slovak with the correct simple verbs of motion:

1 Today I'm flying to Bratislava.
2 I don't like flying.
3 He always wears lovely shirts.
4 Today you are carrying a suitcase.
5 Usually you carry a briefcase or a bag.
6 He often runs in the park.
7 Today he's running to work.

Reading 1

O dejinách Bratislavy a začiatkoch spisovnej slovenčiny. *About the history of Bratislava and the beginnings of standard literary Slovak*

Nad sútokom Dunaja a Moravy, neďaleko Bratislavy, stojí hrad Devín. Na vysokom brale bola rímska a neskoršie aj slovanská pevnosť. Devín sa v minulom storočí stal národným symbolom: pamätná tabuľa na zrúcaninách hradu pripomína slávny výlet Ľudovíta Štúra so slovenskými študentmi na Devín v roku 1836.

Staršie historické meno Bratislavy bol Prešporok. Vysoko nad mestom, hneď vedľa širokej modernej magistrály s mostom cez Dunaj, stojí Bratislavský hrad. Cisár Jozef II, syn Márie Terézie,

tu založil seminár na vzdelávanie katolíckych kňazov. Na seminári študoval Anton Bernolák, ktorý v roku 1787 vydal prvý slávny návrh spisovnej slovenčiny.

Vocabulary

bralo	crag, rock	**slávny**	famous
cisár	emperor	**slovanský**	Slav(ic), Slavonic
dejiny *f. pl.*	history		
historický	historical	**spisovný**	standard literary
katolícky	Catholic	**storočie**	century
kňaz	priest	**sútok -u**	confluence
magistrála	major trunk road	**symbol**	symbol
		tabuľa	plaque, tablet
nad + *ins.*	above	**vydať** < **vydávať**	to publish
národný	national	**výlet**	excursion, trip
návrh	proposal	**vysoko**	high up
neďaleko + *gen.*	not far from	**vzdelávanie**	the educating, training
neskorší	later		
pamätný	commemorative	**začiatok -tku**	beginning
pevnosť	fort	**založiť** < **zakladať**	to found
pripomínať	to commemorate		
rímsky	Roman	**zrúcaniny** *f. pl.*	ruins
seminár	seminary		

Reading 2

O Bernolákovej a Štúrovej slovenčine. *About Bernolák's and Štúr's Slovak*

Bernolák umrel v Nových Zámkoch v roku 1813. Jeho pomník stojí na druhej strane magistrály, pred dómom svätého Martina, v ktorom sa často korunovali uhorskí králi. Za dómom nájdete aj pomník najslávnejšieho spisovateľa Bernolákovej slovenčiny, básnika Jána Hollého. Hollý bol asi tridsať rokov farárom v Maduniciach v údolí Váhu, medzi Trnavou a Piešťanmi.

Bernolákova slovenčina sa síce nestala dnešným spisovným jazykom, ale silne zapôsobila na viac-menej modernú podobu spisovnej reči, ktorú vytvoril Ľudovít Štúr spolu s inými spisovateľmi v štyridsiatych rokoch minulého storočia. Štúr študoval na

evanjelickom lýceu na Konventnej ulici a prednášal mladým študentom o dejinách, literatúre a jazykoch slovanských národov. Na tomto lýceu študovali aj slávni slovenskí básnici Janko Kráľ a Andrej Sládkovič. V starých budovách lýcea sú dnes vedecká knižnica a Literárnovedný ústav Slovenskej akadémie vied.

Vocabulary

akadémia	academy
básnik	poet
dóm	cathedral
evanjelický	Lutheran
farár	vicar, parish priest
jazyk	language, tongue
korunovať sa	to be crowned
kráľ	king
literárnovedný	of literary studies
lýceum	lycée, college
národ	nation
podoba	form
pomník	memorial (statue)
reč -i *f.*	language, speech
spisovateľ, -ka	writer
svätý	Saint
údolie	valley
uhorský	old Hungarian (state)
umrieť/umrie < **umierať**	to die
ústav	institute
veda	science
vedecký	scientific, scholarly
viac-menej	more or less
vytvoriť < **vytvárať**	to create
zapôsobiť < **pôsobiť**	to have an influence

15 Čo keby?

What if?

By the end of this lesson you should be able to:

- say 'would', 'if' and 'in order to', using the conditional
- use possessives
- talk about allowing and forbidding
- express hopes and fears
- use higher ordinal numbers
- say the date and year

Dialogue 1

What would you do if you suddenly became a millionaire?

HELENA: Čo by si robil, keby si zajtra vyhral hŕbu peňazí? Keby si sa stal odrazu milionárom? Prestal by si pracovať?

MILAN: Hej, hneď by som prestal pracovať. Predal by som svoj malý byt v Petržalke a kúpil by som si krásnu starú vilu s veľkou záhradou. A tiež zopár luxusných áut. A cestoval by som po svete. A ty?

HELENA: Zišli by sa mi tie peniaze, ale rozhodne by som neprestala chodiť do práce, lebo ma to miesto v knižnici veľmi baví. Asi by som sa strašne nudila, keby som nemala zamestnanie alebo nejakú stálu prácu. Ale peniaze nehrajú v mojom živote až takú veľkú rolu. Nie. Na tvojom mieste by som neodišla z roboty. Aj keby mi niekto dal milión dolárov.

Vocabulary

aj keby	even if	**peniaze**, *gen.* **peňazí**	money
až takú	quite such	**po** + *loc.*	about, over
baviť	to amuse	**predať** < **predávať**	to sell
by	would	**rola**	role
dolár	dollar	**stály**	constant, steady
hŕba	a heap, pile, load	**svet**	world
keby	if	**svoj**	one's own
luxusný	luxury	**vila**	villa
miesto	place, job	**vyhrať** < **vyhrávať**	to win
na tvojom mieste	in your place	**zamestnanie**	employment
milión	million	**zísť sa**	to come in handy
milionár	millionaire		
odrazu	suddenly		

Dialogue 2

The discussion continues, moving on to unemployment

MILAN: Poznáš môjho staršieho brata? Nemá žiadne zamestnanie a je sám so sebou celkom spokojný a šťastný!

HELENA: Pozri sa na mojich rodičov. Celý život pracovali vo fabrike alebo v kancelárii a teraz, hoci nie sú vôbec starí, sú nezamestnaní, sedia doma a nevedia, čo majú robiť. Celý deň si len čítajú noviny, pozerajú televíziu, ponosujú sa na svoju situáciu a spomínajú si na staré časy.

MILAN: Tvoji rodičia nie sú vôbec typický príklad.

HELENA: Neviem, či máš celkom pravdu. Dnes je u nás na Slovensku veľa nezamestnaných ľudí. Podľa môjho názoru by všetci mali mať právo na prácu.

MILAN: Aj na oddych! Nie je to ale trochu staromódny názor?

Vocabulary

celkom	entirely	**mali**	should, ought to
fabrika	factory	**názor**	view
majú	they should		

podľa môjho názoru	in my view	**právo na** + *acc.*	a right to
nezamestnaný	unemployed	**príklad**	example
oddych	rest, leisure	**sám so sebou**	with himself
ponosovať sa na + *acc.*	to complain about	**staromódny**	old-fashioned
		šťastný	happy
		typický	typical

Language points

'Will' and 'would' when reporting speech

Often 'would' comes out as 'will' in Slovak. This is because when reporting someone's words you don't change the tense as in English. He said:

Prídem zajtra. I will come tomorrow.

And you report this as:

Povedal, že príde zajtra.
He said that he would come tomorrow.

'If' and 'whether'

'If' when it means 'whether' (reporting or discussing a question) is **či**:

Pýtal sa, či prídem. He asked me if/whether I would come.
The question was: **Prídete?** Will you come?

Neviem, či príde. I don't know if/whether he will come.
Príde? Will he come?

'If' and 'would'

One common word for 'if' is **keby**. It consists of **ke-** with **-by** attached, which on its own has the meaning 'would'.

Keby is used if the sentence contains 'would', referring to something which is regarded as not necessarily ever going to be true. 'Would' is then expressed by the fixed word **by**.

Both **keby** and **by** are followed by past tense forms (this combination is called the *conditional*). **By** is placed in second position:

Keby som mal čas, išiel by som do kina.
If I had time, I would go to the cinema.

Keby mal peniaze, kúpil by si dom.
If he had money, he would buy a house.

Čo by ste robili, keby ste nemali peniaze?
What would you do, if you didn't have money?

By may appear in a sentence on its own, as a question or answer:

Čo by ste robili?	What would you do?
Kam by ste šli?	Where would you go?
Šli by sme domov.	We would go home.

By can also express a wish or polite request:

Preložili by ste mi toto slovo?
Would you translate this word for me?

Of course, you can also use **mohol by** 'could, would be able' for expressing such a wish:

Mohli by ste prísť zajtra? Could you come tomorrow?

'If' and 'will'

When 'would' does not feature, 'if' can be expressed by **ak**. **Ak** is often followed by the future tense in Slovak, unlike English:

Ak budeme mať čas, pôjdeme do kina.
If we have time, we'll go to the cinema.

Ak nepríde, pôjdeme domov.
If he doesn't come, we'll go home.

'My' and similar possessives

The case forms of **môj** 'my' differ a bit from regular adjectives:

Singular	
nom.	môj brat, moje auto, moja izba
acc.	môjho brata, moju izbu
gen.	od môjho brata – od mojej izby
dat.	k môjmu bratovi – k mojej izbe
loc.	o mojom bratovi – o mojej izbe
ins.	pred mojím bratom – pred mojou izbou

Plural	
nom.	moji bratia – moje autá, izby
acc.	mojich bratov (*rest* = *nom.*)
gen.	od mojich bratov
dat.	k mojim bratom
loc.	o mojich bratoch
ins.	pred mojimi bratmi

Possessive **tvoj** has the same endings, but always has a short **o. Náš** and **váš** have the same endings, with long **á** where **môj** has **ô**:

Nepozná tvojho/nášho brata.	He doesn't know your/our brother.
Hľadám vašu sestru.	I'm looking for your sister.
Pozná našich rodičov?	Does s/he know our parents?

Possessive svoj

The possessive **svoj** 'own' (related to **sa** 'self') only refers to possession by the subject of the phrase. Its forms are just like **tvoj**. It means 'my' if the subject is 'I', 'your' if it's 'you', and so on:

Stratil som svoj kľúč.	I've lost my [own] key.
Stratila si svoju knihu?	Have you lost your [own] book?
Viera stratila svoju knihu.	Viera has lost her [own] book.

Exercise 1

Complete as suggested and translate:

1 Keby . . . čas, . . . po svete. (*I had /I'd travel*)
2 Keby . . . peniaze, čo . . .? (*you didn't have/would you do*)
3 . . . toto slovo? (*would you translate*)
4 . . . prísť zajtra? (*couldn't she*)
5 Neviem, . . . (*if Viera will come*)

Exercise 2

Translate into Slovak, using the correct forms of possessives (say 'your' both ways!):

1 The cat is in my room.
2 The key is in your pocket (= ***vrecko***).
3 My coat is in your car.

4 Your magazines are on my chair.
5 Do you know our American and English colleagues?
6 She was talking about your friends.
7 She was talking about her (= *her own*) friends.
8 He is talking about her friends.
9 I left my book on your table.

Dialogue 3

Selling Grandad's house, amidst some rather complex family affairs

PETER: Chceš, aby som ti prečítal Vierin list? Dostal som ho včera. Píše o rodičoch Zuzaninho kamaráta Pavla, že idú predať dedov dom.
EDITA: Prečo ho chcú predať? Taký krásny starý dom! Spomínaš si naň, však? Boli sme tam niekoľko ráz.
PETER: Predávajú ho, aby sa mohli Pavlovi bratia presťahovať do Bratislavy a kúpiť si tam byty.
EDITA: A čo Pavlove sestry? Nepotrebujú tiež peniaze a byty?
PETER: Pravdaže, ale sú ešte mladé a aj tak im niečo najskôr ostane z predaja. A strýkov dom v Martine je tiež dosť veľký.

Vocabulary

-ov, -in	= 's	**Pavlovi, Pavlove**	Pavel's
a čo	and what about	**predaj**	sale
aby	that, to, in order to/that	**presťahovať sa** *pf*	to move house
aj tak	even so	**raz**, *gen. pl.* **ráz**	time, once,
dedo, dedov	grandfather('s)	**niekoľko ráz**	several times
idú predať	they're about to sell	**spomínať si na** + *acc.*	to remember
najskôr	most likely	**strýko, strýkov**	uncle('s)
ostať < **ostávať**	to remain, be left	**Vierin**	Viera's
		Zuzanin	Zuzana's

Dialogue 4

Whose things are whose? Janko's attitudes are a bit primitive

JANKO: Čia je to aktovka? Máš návštevu?
ZUZKA: To je Ivanova aktovka.
JANKO: A čie sú to topánky?
ZUZKA: To sú bratove nové topánky. Pekné, však?
JANKO: Hej, ale Petrove čierne topánky sú ešte krajšie. A čie je to auto pred domom?
ZUZKA: To je otcovo auto. Kúpil si ho dnes. Ako sa ti páči?
JANKO: Veľmi sa mi páči! Je ešte lepšie ako sestrino! Prečo mi otecko stále odmieta kúpiť nový bicykel?! Irenin bicykel je lepší ako môj a ona je dievča!
ZUZKA: Ale Irena je staršia ako ty – a lepšia športovkyňa.

Vocabulary

bicykel	bicycle	**otcov**	father's
čí, čia, čie	whose?	**otecko**	dad
ešte krajšie	even finer	**sestrino**	sister's
odmietnuť < odmietať	to refuse		

Dialogue 5

What's the date?

JANKO: Koľkého je dnes?
ZUZKA: Je dvadsiateho siedmeho júla. V auguste ideme do Paríža!
JANKO: Hej, prvého augusta! O necelý týždeň! Strašne sa na to teším! Vrátime sa až desiateho októbra.
ZUZKA: Kedy máš narodeniny?
JANKO: Šestnásteho októbra, budem mať pätnásť rokov!
ZUZKA: Taký starý človek! Ja mám narodeniny ôsmeho februára. Zakaždým sneží, nenávidím sneh a budem mať tridsaťpäť rokov.
JANKO: Kedy si sa narodila?
ZUZKA: V roku tisícdeväťstošesťdesiattri (1963). A ty?
JANKO: Zabudol som. Počkaj, teraz som si spomenul, v roku tisícdeväťstoosemdesiatdva (1982).

Vocabulary

august	August
až	only
dvadsiateho siedmeho júla	27 July
február	February
júl	July
koľkého je dnes?	what's today's date?
mať *X* **rokov**	to be *X* years old

Possessives from people's names

Personal nouns can form possessives that are like 's (e.g. 'Anna's') in English. Males have possessive forms ending in **-ov**, females in **-in**. They work as adjectives, with basic agreement as follows:

Petrov, **Evin dom**	Peter's, Eva's house
Petrova sestra, **Evino auto**	Peter's sister, Eva's car
Petrove sestry, **Evini bratia**	Peter's sisters, Eva's brothers

These forms are like **môj**, **tvoj**:

Videl som otcovu sestru, otcovho lekára.
I saw father's sister, doctor.

Chodí k Evinmu lekárovi.
He goes to Eva's doctor.

Other forms are like regular adjectives:

Hovorili o Zuzaninej knihe.
They talked about Zuzana's book.

Hovorili o Zuzaniných priateľoch.
They talked about Zuzana's friends.

Only a single proper noun can form a possessive. Otherwise you just use the genitive case, e.g. **kniha Zuzany Kováčovej** 'Zuzana Kováčová's book'.

Expressing purpose

Aby means something like 'that (I, you, etc.) would', expressing purpose. Like **keby**, it is followed by past tense forms. In English we often just say 'to', or 'in order to':

Potrebujem peniaze, aby som kúpil dom.
I need money to buy a house ('that I would buy a house').

But an infinitive can be used, as in English, after a verb of motion:

Prišiel som ťa navštíviť. I have come to visit you.

Telling someone to do something

Aby is also used after verbs of 'wanting' or 'telling':

Chcem, aby si prišiel.
I want you to come ('that you would come').

Chcú, aby som študoval medicínu.
They want me to study medicine.

Povedal mu, aby si kúpil dom.	He told him to buy a house.
Radila nám, aby sme si ľahli.	She advised us to lie down.
Požiadala ho, aby išiel s ňou.	She asked him to go with her.

Allowing and forbidding

'To allow' is **dovoliť** *pf*, 'to forbid' **zakázať/zakážem** *pf*:

Lekár mu zakázal fajčiť. The doctor forbade him to smoke.

Učiteľ mu tiež nedovolil fajčiť.
The teacher also didn't allow him to smoke.

Dovoliť is used with **aby** in the phrase:

Dovoľte, aby som sa predstavil.	Allow me to introduce myself.
Volám sa ...	My name is ...
– Teším sa, že vás poznávam.	– Pleased to meet you.

A related verb is **smieť/smiem** 'may, to be allowed':

Smiem (*or* **Môžem**) **vám predstaviť svoju priateľku Vieru?**
May (*or* can) I introduce to you my friend Viera?

Smiem prosiť? May I ask (for the next dance)?

This verb is commoner in the negative, meaning 'mustn't':

Tam nesmieš!	You mustn't go there!
To sa nesmie!	That is not allowed!
(*or*: **To je zakázané.**	That is forbidden.)

Note also the sign **Zákaz vstupu!** 'Entry forbidden!'.

Hopes and fears

Báť sa/bojím sa 'to fear' and **mať strach** 'to be afraid' (*lit.* 'to have fear') may be followed by either **aby** or **že**. After **aby** the verb is negative!

Bojím sa, že spadnem.	I'm afraid that I'll fall.
Bojím sa, aby som nespadol.	I'm afraid that I might fall (hope I don't).

Aby on its own can express an exclamatory hope or wish:

Aby som nespadol!	Hope I don't fall!

A weaker fear can be expressed by **obávať sa**:

Obávam sa, že príde neskoro.	I'm afraid that he'll arrive late.

For an explicit hope you can simply use **dúfať** 'to hope':

Dúfam, že nespadnem.	I hope that I won't fall.

Higher ordinal numbers

In order to give the date you need ordinal numbers up to 'thirty-first'. Higher ones turn up for various other purposes.

The '-teenths' all end in **-násty**:

trinásty	13th	**sedemnásty**	17th
štrnásty (!)	14th	**osemnásty**	18th
pätnásty	15th	**devätnásty**	19th
šestnásty	16th		

Then it's:

dvadsiaty	20th	**tridsiaty**	30th	**štyridsiaty**	40th

Followed by:

päťdesiaty	50th	**sedemdesiaty**	70th	**deväťdesiaty**	90th
šesťdesiaty	60th	**osemdesiaty**	80th		

Next:

stý	100th	**štvorstý**	400th
dvojstý	200th	**päťstý**	500th
trojstý	300th		

Tisíci 1,000th, **dvojtisíci** . . . plus **miliónty**, **miliardtý**, and **biliónty**!!

For 'twenty-first' you say **dvadsiaty prvý**, literally 'twentieth first', and so on, but for the initial parts of higher complex ordinals you use ordinary numbers: **tisíc deväťsto šesťdesiaty štvrtý** 1,964th.

Months, date and year

The names of the months are basically the same as ours (but note they are spelt without capital letters). Here they are, with the corresponding phrases for 'in . . .':

január, **február**, **marec**	**v januári**, **vo februári**, **v marci**
apríl, **máj**, **jún**	**v apríli**, **v máji**, **v júni**
júl, **august**, **september**	**v júli**, **v auguste** (!), **v septembri**
október, **november**, **december**	**v októbri**, **v novembri**, **v decembri**

To say 'from' and 'till/to' you use **od** and **do**. All have genitives ending **-a**:

od januára do apríla	from January till April
od marca do decembra	from March to December

The date is always in the genitive:

Koľkého je dnes?	What's today's date?
Je tridsiateho januára.	It's 30th January.
Prišiel prvého januára.	He arrived on 1st January.

To say the year you use the form 'one thousand nine hundred eighteen':

V roku 1918 (tisícdeväťstoosemnásť) sa skončila prvá svetová vojna.
The first world war ended in (the year) 1918.

Miesto a dátum narodenia. Place and date of birth.

To say 'in the sixties', etc. you say **v šesťdesiatych rokoch** ('in the sixtieth years').

Exercise 3

Complete with the right form of **čí?** 'whose?', then answer as suggested:

1 ______ je to kniha? (*That's Irena's book.*)
2 ______ sú to topánky? (*Those are my brother's shoes.*)
3 ______ je to bicykel? (*That's my sister's bicycle.*)
4 ______ je to auto? (*That's Igor's car.*)
5 ______ sú to perá? (*Those are uncle's pens.*)

Exercise 4

Koľkého je dnes? What's the date? Reply as suggested:

1 It's 14 January.
2 It's 5 May.
3 It's 21 October.
4 It's 8 September.
5 It's 30 March.
6 It's 29 August.

Exercise 5

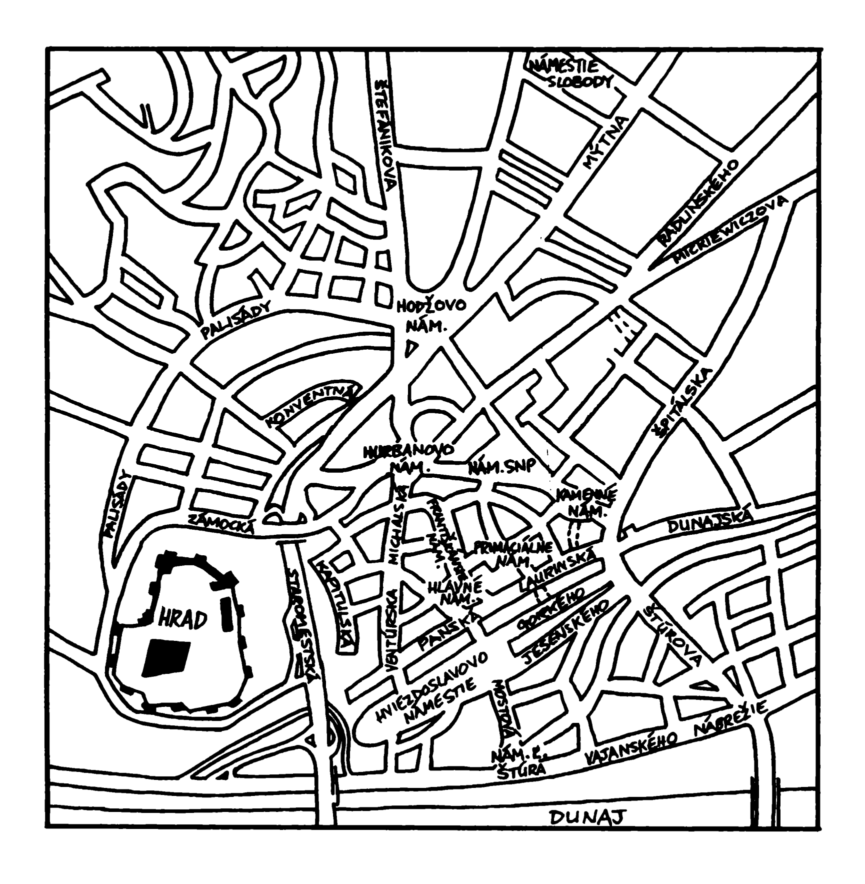
Complete as suggested, using **aby**:

1 Chcela, . . . (*me to go with her*)
2 Povedal mi, . . . (*to buy a new shirt*)
3 Radili nám, . . . (*to sell the house*)
4 Bojím sa, . . . (*I might lose my job*)
5 Chcem, . . . (*them to give me a bigger room*)
6 Potrebuje auto, . . . (*so that she can travel about Slovakia*)

Reading 1

Four Bratislava squares

Hlavné námestie je historickým srdcom Bratislavy. Nachádza sa tu Stará radnica, pôvodne gotická budova zo štrnásteho a pätnásteho storočia, ale viackrát prestavaná. Tu na námestí je tiež Maximiliánova fontána so sochou Rolanda z roku 1572 (tisícpäťstosedemdesiatdva).

Hneď vedľa na Františkánskom námestí je Mirbachov palác so zbierkou starých obrazov a zopár krokov odtiaľ, na Primaciálnom námestí, sa nachádza Primaciálny palác z druhej polovice osemnásteho storočia. Mierovú zmluvu podpísali rakúsky cisár František a Napoleón v zrkadlovej sieni paláca v roku 1805 (tisícosemstopäť).

Smerom k Dunaju na Hviezdoslavovom námestí je Národné divadlo, postavené koncom minulého storočia. Pred divadlom stojí Ganymedova fontána a na námestí, na ktorom sa tiež nachádza hotel Carlton, je socha slávneho slovenského básnika Pavla Országha Hviezdoslava. Za rohom na Mostovej ulici je Reduta, hlavná koncertná sieň a sídlo Slovenskej filharmónie.

Vocabulary

fontána	fountain	**prestavaný**	rebuilt
gotický	Gothic	**Primaciálny**	Primate's
koncertná sieň	concert hall	**radnica**	town-hall
koniec	end	**rakúsky**	Austrian
koncom + *gen.*	at the end of	**sídlo**	seat, headquarters
mierová zmluva	peace treaty		
nachádzať sa	to be found/ situated	**sieň** *f.*	hall
		socha	statue
palác	palace	**srdce**	heart
podpísať	to sign	**viackrát**	several times
< **podpisovať**		**zbierka**	collection
polovica	half	**zmluva**	treaty
postavený	built	**zrkadlová sieň**	mirror hall
pôvodne	originally		

Reading 2

And two Bratislava streets

Na Michalskej ulici stojí stará Michalská veža a hneď vedľa nej v dome U červeného raka je pekná stará lekáreň, v ktorej je dnes múzeum. Na Michalskej je tiež budova Univerzitnej knižnice, v ktorej ešte v prvej polovici minulého storočia bolo sídlo uhorského parlamentu.

Dolu na Ventúrskej ulici číslo 13 (trinásť) mal deväťročný Liszt svoj prvý koncert a v paláci, ktorý sa dnes nazýva Mozartov dom, hral šesťročný chlapec Mozart v decembri roku 1762 (tisícsedemstošesťdesiatdva). Naproti je stará budova, niekoľkokrát prestavaná, v ktorej v roku 1465 (tisícštyristošesťdesiatpäť) kráľ Matej Korvín založil prvú bratislavskú vysokú školu, ktorá sa nazývala Academia Istropolitana. Jej činnosť trvala žiaľ krátko, len dvadsaťpäť rokov. Dnes je v budove Vysoká škola múzických umení.

Vocabulary

činnosť	activity	**Matej Korvín**	Matthias Corvinus
deväťročný	9-year-old		
lekáreň *f.*	pharmacy	**nazývať sa**	to be called

niekoľkokrát	several times	**šesťročný**	6-year-old
parlament	parliament	**veža**	tower
rak	crayfish		

16 Máte voľný stôl?

Do you have a table free?

By the end of this lesson you should be able to:

- say 'all', 'the same', 'there isn't', 'it's necessary', 'would have done'
- recognise verbal adjectives and frequentatives
- recognise diminutives and other noun and number forms
- write letters

This final lesson includes some more advanced material on verbs and numerals, which you need at least for recognition and for reading.

Dialogue 1

Ondrej finds his foreign guests the only eating place in town

ONDREJ: Dobrý večer. Sme radi, že máte otvorené! Hľadali sme strašne dlho, prší a nemohli sme nič nájsť!

ČAŠNÍČKA: Môžem vám povedať, že v tomto mestečku niet lepšieho hostinca, lebo sme vlastne jediný!

ONDREJ: Máte voľný stôl pre štyri osoby? Vidieť, že v prednej miestnosti sú všetky stoly obsadené.

ČAŠNÍČKA: Áno, pane, tieto stoly sú síce tiež všetky rezervované, ale tam pri okienku máme ešte jeden voľný stôl. Sadnite si. Nech sa páči. Budete večerať?

ONDREJ: Áno.

ČAŠNÍČKA: Hneď vám prinesiem jedálny lístok. Budete niečo piť? Pivečko, víno?

ONDREJ: Pre kolegyňu pohár bieleho vína, kolegom dvakrát pohárik slivovice a pre mňa pomarančový džús, lebo šoférujem. A štyri fľašky minerálky. Sme smädní!

Vocabulary

dvakrát	twice, two times (**-krát** 'times' commonly used for ordering in a restaurant, pub, etc.)
hostinec, -nca	pub, inn
jedálny lístok	menu
jediný	the only, sole
mať otvorené	to be open
mestečko	little town
minerálka	mineral water
niet + *gen.*	there isn't
obsadený	occupied
okienko	little window
pane	sir!
pivečko	(nice) beer
pomarančový džús	orange juice
pre + *acc.*	for
rezervovaný	reserved
smädný	thirsty
šoférovať	to drive
vidieť	it's visible
všetci, všetky	all

Dialogue 2

Ondrej orders food, including fish and a typical meatless dish

ČAŠNÍČKA: Nech sa páči, dáme biele vínečko, pánom dvakrát slivovica, jeden džús a štyri minerálky. Už ste si vybrali? Prajete si nejaké predjedlo? Šunku, hlávkový šalát s oštiepkom?

ONDREJ: Nie, ďakujeme, dáme si všetci polievku.

ČAŠNÍČKA: Zeleninovú polievku, rybaciu alebo hovädzí vývar?

ONDREJ: Trikrát zeleninovú, raz rybaciu. Potom raz pečeného pstruha na masle s varenými zemiakmi – nie, s hranolkami – dvakrát kapra v paprikovej omáčke s ryžou – a raz vyprážaný syr s tatarskou omáčkou, nie, bryndzové halušky. Kolegyňa je z Anglicka, želá si nejaké typické bezmäsité jedlo.

ČAŠNÍČKA: To bude všetko?

ONDREJ: Dvakrát uhorkový šalát a raz paradajkový. A prineste nám, prosím, ešte pečivo. Možno neskôr si ešte niečo objednáme – nejaký zákusok, pohárik alebo také niečo.

Vocabulary

bezmäsitý	meatless
bryndzové halušky *f. pl.*	cheese gnocchi
dáma	lady
hlávkový šalát	lettuce salad
hovädzí vývar	beef consommé

hranolky *m. pl.*	chips	**raz**	once
jedlo	food, dish	**rybacia polievka**	fish soup
kapor – kapra	carp	**tatarská omáčka**	Tartar sauce
na masle	cooked in butter	**trikrát**	three times
papriková omáčka	paprika sauce	**uhorka**, *adj.* **uhorkový**	cucumber
paradajkový *adj.*	tomato	**varený**	boiled
pečený	roast	**vínečko**	(nice) wine
pečivo	bread/rolls	**vyprážaný**	fried
predjedlo	starter	**zákusok, -ska**	dessert, cake
pstruh	trout		

Language points

All

In general the word for 'all' is most frequent in the plural. Basic *male animate* forms are **všetci** and accusative **všetkých**:

Všetci chlapci tam boli.	All the boys were there.
Pozvali všetkých chlapcov.	They invited all the boys.

Other genders use **všetky**:

Všetky ženy tam boli.	All the women were there.
Pozvali všetky ženy.	They invited all the women.

Singular neuter **všetko** 'all, everything' is very common. Singular **všetok** *m.* and **všetka** *f.* (*acc.* **všetku**) turn up less often, with words for uncountable 'stuff':

Zjedol všetko.
He ate up everything.

Zjedol všetok šalát/všetku zeleninu.
He ate up all the salad/all the vegetables.

Other forms are like ordinary adjectives:

Hovorila o všetkom.
She spoke about everything.

Hovorila so všetkými o všetkých problémoch.
She spoke with everyone about all the problems.

'-ed' adjectives

English adjectives ending in '-ed' can be formed from verbs, e.g. 'closed' from 'to close', as in 'a closed door'. (Some are irregular, e.g. 'open' from 'to open', as in 'an open door'.)

The equivalent Slovak adjectives usually end in **-ný**, e.g. **zatvorený** 'closed', **otvorený** 'open':

Zatvorené/otvorené okno.	A closed/open window.
Okno je zatvorené/otvorené.	The window is closed/open.

They are usually predictable from verb infinitives:

-at': ***-aný***	**sklamat'**: ***sklamaný*** disappointed
-it'/-iet': ***-ený***	**prekvapit'**: ***prekvapený*** surprised, **vidiet'**: ***videný*** seen
-ovat': ***-ovaný***	**organizovat'**: ***organizovaný*** organized

Some end in **-tý**:

-núť: ***-nutý***	**zabudnúť**: ***zabudnutý*** forgotten

These adjectives may be formed either from perfective or imperfective verbs, depending on the precise meaning.

Passives

Phrases with forms of **byť** 'to be' plus **-ný/tý** verb adjectives can amount to what we call the *passive* in English. Here the subject is not the *doer*, but the thing or person (passively) *affected*:

List bol napísaný včera.	The letter was written yesterday.

But if the doer is stated ('The letter was written by Viera') you normally just say grammatically 'Viera wrote the letter', but reverse the word order. The meaning is clear from the case endings:

List (*object*) **napísala Viera** (*subject*).
The letter was written by Viera.

Túto knihu mi dal Peter.
This book was given to me by Peter.

Another way of making a kind of passive is to use a verb with **sa**:

Ako sa to píše?
How is that written? (*lit.* 'How does that write itself?')

Kde sa predávajú lístky?
Where are tickets sold? (*lit.* 'Where do tickets sell themselves?')

Rather similarly:

Obchod sa zatvára o šiestej.
The shop closes, is closed at six.

Polievka sa začína variť.
The soup is starting to boil (*lit.* 'be boiled').

'-ing' nouns

English can form '-ing' nouns from verbs, e.g. 'reading'. Their direct Slovak equivalents end in **-nie/-tie**.

Their forms match closely the '-ed' adjectives ending in **-ný/-tý** looked at above. They can be either imperfective or perfective, according to meaning. Sometimes you translate them with other English nouns:

-at': ***-anie***	**čítanie/prečítanie** reading
-it'/-iet': ***-enie***	**otvorenie** opening
	videnie seeing, vision
-ovat': ***-ovanie***	**upratovanie** tidying-up

Some end in **-tie**:

-núť: ***-nutie***	**stretnutie** a meeting, **rozhodnutie** a decision

Dictionaries only list some of these nouns separately. Usually it is easy to work out their meaning by looking up the verb.

Diminutives

Slovak has many special nouns called *diminutives* which basically express 'smallness', also 'niceness'. Their genders match the simple nouns. They are clearly marked by their final consonant **k**. 'Double' diminutives add **č** as well.

Masculine nouns end in **-ík**, **-ok**, **-ko** (people), or **-ček**: **pohár – pohárik** 'small glass', **pes – psík**, **psíček** 'little dog(gie)', **vták – vtáčik** 'little bird(ie)', **kus – kúsok**, **kúštik**, **kúštiček** 'little (tiny) piece', **dom – domček** 'little house'; **Ján – Janko**, **Janíčko** or **Janíček** '(little) Johnny', **otec – otecko**, **ocko** 'Dad'.

Feminine nouns end in **-ka** or **-(i)čka**: **kniha – knižka** 'little book', **ulica – ulička** 'little street', **ruka – ručička** 'little hand', **mama – mamička** 'Mummy'.

Neuters end in **-ko** or **-(e)čko**: **okno – okienko** 'little window', **mesto – mestečko** 'little town', **slovo – slovíčko** 'little word', **víno – vínko**, **vínečko** (**n** pronounced /n/ not /ň/) 'nice wine', **pivo – pivečko** 'nice beer'.

Some adjectives and other words also form diminutives:

malý – maličký	(nice) little, tiny
trochu – trošku, trošíčku	(just) a little bit

Often diminutives are used in special senses:

list – lístok	little leaf *or* ticket
jedálny lístok	menu
ruka – ručička	little hand *or* clock hand
roh – rožok, rožtek	little horn/corner *or* pointed roll
strom – stromček	little tree
vianočny stromček	Christmas tree

Girls, children and the young of animals

The case forms of neuter noun **dievča** 'girl' are rather odd, with **-ať-** and **-at-** added before the endings, e.g. **od dievčaťa** 'from a girl', **dievčati** 'to/for a girl', **s dievčaťom** 'with a girl', and plural **dievčatá** 'girls', or (familiarly) **dievčence**. You'll find a full table in the Grammar summary.

Neuter words for the young of animals also belong to this type, e.g. **šteňa** 'puppy', **mača** 'kitten', and **šteňatá** 'puppies', **mačatá** 'kittens'. One of the commonest words of this type is **dieťa** *n.* 'child', but its plural is **deti** 'children'.

Exercise 1

Make '-ed' adjectives from these verbs and translate them into English:

prekvapiť, kúpiť, napísať, prečítať, milovať, stratiť, variť, oholiť, zabudnúť, pozvať, baliť, zatvoriť, korunovať, zmeniť, objednať

Exercise 2

Identify and translate the simple words these diminutives come from:

okienko, domček, lístok, ručička, kúštik, slovíčko, ulička, knižka, psíček, trošíčku, rožok, pivečko

Exercise 3

Revise the relevant notes and translate into Slovak:

1 All the girls are in the library.
2 All the boys are in the bus.
3 How is that written?
4 Where are tickets to (into) the theatre sold?
5 The library closes at four.
6 We searched in all the rooms.

Dialogue 3

Ondrej finds a restaurant again for his friends

ONDREJ: Toto je tá istá reštaurácia, o ktorej som vám práve včera rozprával. Je skutočne vynikajúca. Keby som bol vedel, že dnes majú otvorené, nebol by som hľadal inú možnosť. V pondelok totiž mávali kedysi zatvorené, ale teraz sa v oknách svieti a vidno, že niektoré stoly sú už obsadené. Prekvapujúci úspech! Tentoraz niet dôvodu sa obávať, že všetky stoly budú obsadené. Bol som tu už niekoľkokrát, a zakaždým mali voľné miesta. Už ide čašníčka. Dobrý večer, máte, prosím, voľný stôl pre štyri osoby?

ČAŠNÍČKA: Áno, pane, máme ešte jeden stôl voľný. Poďte so mnou. My sa poznáme, však? Vídavám vás tu dosť často.

ONDREJ: Áno, bol som tu už niekoľko ráz. Zavše sem chodievam s kolegami zo zahraničia a zakaždým sa im táto

reštaurácia veľmi páči. Pred dvoma týždňami som tu bol so štyrmi kamarátmi zo Spojených štátov.

ČAŠNÍČKA: Pamätám sa na nich – tri dievčatá, však? A jeden starší pán. Ale, prepáčte, treba povedať, že by bolo naozaj lepšie, keby ste nám vopred zavolali a objednali si stôl, lebo teraz sem chodieva dosť veľa ľudí. Aj v pondelok tu býva často plno.

ONDREJ: Niet sa čomu čudovať, keď máte takého vynikajúceho kuchára!

ČAŠNÍČKA: No ďakujem! Som rada, že sa vám naša reštaurácia páči.

ONDREJ: Počuť, že sa tu stretávajú aj politici a slávni umelci, pravda?

ČAŠNÍČKA: Áno, sedávajú tu dlho, niekedy potom robievame do druhej alebo tretej ráno.

Vocabulary

bývať *freq.*	to be
dievčatá	girls
dôvod	reason
dvoma *ins.*	of two
chodievať *freq.*	to go
istý	certain
ten istý	the same
kedysi	once (upon a time)
kuchár, -ka	cook
mávať *freq.*	to have
niektorý	some
obávať sa	to be afraid, worry
pamätať sa na + *acc.*	to remember
plno	full
počuť	it's audible, I hear
pravda?	true?
prekvapujúci	surprising
robievať *freq.*	to work
sedávať *freq.*	to sit
Spojené štáty	United States
stretávať sa *freq.*	to meet
svieti	it's shining, lights are on
štyrmi *ins.*	of four
tentoraz	this time
treba	it's necessary
umelec, -lca	artist
úspech	success
vídavať *freq.*	to see
vidno	it's visible, you can see
zahraničie	abroad
zatvorený	closed
zavše	from time to time

keby som bol vedel	if I'd known
nebol by som hľadal	I wouldn't have looked for

mávali zatvorené	used to be closed
niet sa čomu čudovať	it's not surprising

Language points

The same

To say 'the same', meaning 'one and the same', you can use **ten istý**:

Stále robí tie isté chyby.
He keeps making the same mistakes.

Bol to ten istý človek.
It was the same person.

To je tá istá pieseň, ktorú hrali včera.
That is the same song (which) they played yesterday.

Taký istý means 'the same kind of':

On je prchký a ty si taký istý.
He is short-tempered and you are the same.

Rovnaký is another general term for 'the same':

Bolí ma to stále na rovnakom mieste.
It still hurts me in the same place.

Mám rovnaké šaty ako ty.
I have the same dress as you.

'-ing' adjectives

English '-ing' adjectives (e.g. 'a surprising success') have Slovak equivalents ending in **-úci** or **-iaci**. You form them by adding **-ci** to the 'they' present form of a verb, e.g. **bežiaci** 'running' from **bežia** 'they run', **idúci** 'going' from **idú** 'they go'. So:

bežiaci pás	a running belt
idúci vlak	a moving train
prekvapujúci úspech	a surprising success
vedúca úloha	a leading role

Some can act as nouns, e.g. **vedúci** 'a manager', **vedúca** 'a manageress', **cestujúci** 'a traveller', **cestujúca** 'a female traveller'.

Similarly:

Žena sediaca pri okne je moja sestra.
The woman sitting by the window is my sister.

Chlapec píšuci list je môj syn.
The boy writing a letter is my son.

In writing you also find short fixed forms **-úc** or **-iac**, meaning 'while doing':

Sediac v záhrade, pili čaj.
(While) sitting in the garden, they drank tea.

Pijúc čaj, počúvali rádio.
(While) drinking tea, they listened to the radio.

If perfective they mean 'after (doing)':

Vypijúc čaj, odišiel domov.
(After) drinking the tea he went off home.

The rhythmic law applies only to this short form, e.g. **píšuc** (but **píšúci**).

Frequentatives

A good number of verbs have the quite common *frequentative* forms **-ávať** and **-ievať** which refer to usual repetition:

jesť – jedávať	**Kde jedávaš?**	Where do you (usually) eat?
robiť – robievať	**Robieva chyby.**	He tends to make mistakes.

Even **chodiť** 'to go regularly' has a form **chodievať** meaning 'to go from time to time'. In the past tense these verbs mean 'used to do':

Chodieval do kostola.	He used to go to church.

'There isn't'

'There isn't' can be expressed by **niet** (= **nie je**), followed by nouns in the genitive:

Niet vody.	There's no water. (*lit.* There isn't [of] water.)
Niet nikoho doma.	There's no-one at home.

Niet väčšej rýchlosti, ako má svetlo.
There's no greater speed than light.

For past or future you substitute **nebolo** and **nebude**:

Nebolo vody.	There wasn't any water.
Nebude nikoho doma.	There won't be anyone at home.

Niet often turns up in set phrases:

Niet pravidla bez výnimky.
There's no rule without exception.

Komu niet rady, tomu niet pomoci.
For whom there's no advice, for him there's no help.

Niet sa čomu čudovať.
There isn't what (i.e. anything) to be surprised at.

'It's necessary', etc.

Certain idiomatic phrases omit an expected **je** 'is' in the present. For example, **treba** on its own means 'it is necessary'. For past and future you add **bolo** or **bude**:

Treba si dávať pozor.
It's necessary (i.e. you need) to watch out, take care.

Bude treba si dávať pozor.
It will be necessary to take care.

Má všetko, čo treba.
S/he has everything that's necessary.

Treba povedať, že . . .
It's necessary to say that . . .

The same applies to **vidieť** or **vidno** 'it's visible/evident' and **počuť** 'it's audible/one hears':

Vidieť (vidno), že máte problémy.
It's evident you've got problems.

Odtiaľ zle počuť.
From there it's poorly audible, you hear badly.

Počuť, že máte problémy.
One hears you've got problems.

'Would have done', 'had done'

To talk about what might have been in the past (but wasn't), you can add **bol** to the ordinary conditional, forming a *past conditional*:

Keby bol mal peniaze, bol by si kúpil auto.
If he had had (*lit.* 'would have had') money, he would have bought a car.

For 'would have been' you say **bol by býval**:

Keby bol býval mladší, bol by chytil vlak.
If he had been younger, he would have caught the train.

Keby bolo bývalo pekne, boli by sme sa išli kúpať.
If it had been nice, we would have gone to bathe.

Sometimes you can even say 'had done' by adding **bol** to the past, though the simple past is enough:

Obliekol si košeľu, ktorú si (bol) kúpil včera.
He put on the shirt which he had bought yesterday.

Vocative

When addressing someone, you normally use the subject form:

Viera, Peter, poďte sem! Viera, Peter, come here!

Otecko, chcem ti niečo ukázať!
Dad, I want to show you something!

However, a few male nouns have a form called the *vocative*, which can be used for this. They end in **-e** or **-u**, e.g. **pán** – **pane!** 'sir!' **boh** – **bože!** 'God!' **človek** – **človeče!** 'man!' **chlapec** – **chlapče!** 'lad!' **priateľ** – **priateľu!** 'pal!'.

Čo si želáte, pane?	What would you like, sir?
Človeče, čo to robíš?	What are you doing, man?
Pane bože!	Lord God!
Ja som sa zmenil, priateľu!	I've changed, pal!

Case forms of numbers

For number phrases which are not the subject or object of the verb (or in the accusative after a preposition) you put the number into the same case as the noun.

For this you have to know the other case forms of numbers. Forms of **päť** give the model for higher numbers below **sto**:

gen.	**do dvoch, troch, štyroch, piatich rokov**	up to 2, 3, 4, 5 years
dat.	**k dvom, trom, štyrom, piatim rokom**	to 2, 3, 4, 5 years
loc.	**po dvoch, troch, štyroch, piatich rokoch**	after 2, 3, 4, 5 years
ins.	**pred dvoma, troma/tromi, štyrmi, piatimi rokmi**	2, 3, 4, 5 years ago

Obidva (**obi-** plus **dva**) or **oba** means 'both'. Other forms are **obidve/obe**, **obidvaja/obaja**, **obidvoch/oboch**, etc.

Piatich, **šiestich**, **siedmich**, **ôsmich** and up have the same long vowels as their ordinals (**piaty**, **šiesty**, **siedmy**, **ôsmy**).

Optional male subject forms in **-i** have the same, e.g. **Prišli ôsmi kamaráti.** 'Eight friends came'. (Or: **Prišlo osem kamarátov.**)

However, numbers 'five' and up are often left unaltered, e.g. **pred dvadsať (dvadsiatimi) rokmi** 'five years ago', and always: **pred dvadsaťjeden rokmi** 'twenty-one years ago', **pred sto/päťsto rokmi** 'a hundred/five hundred years ago'.

Niekoľko and **mnoho** have adjective forms for this purpose:

pred niekoľkými dňami	several days ago
pred mnohými rokmi	many years ago

Numbered items

Numbered items have a series of nouns ending in **-ka**:

jednotka	1	**sedmička**	7	**dvadsiatka**	20
dvojka	2	**osmička**	8	**tridsiatka**	30
trojka	3	**deviatka**	9	**štyridsiatka**	40
štvorka	4	**desiatka**	10	**päťdesiatka**	50
päťka/pätorka	5	**jedenástka**	11		
šestka	6	**dvanástka**	12		

These often refer to trams, buses, or rooms in hotels:

Chodím osmičkou alebo dvadsaťtrojkou.
I take the 8 or 23.

Sadol do stoosemnástky. He boarded a 118.

Býva na štvorke.	S/he's staying in room 4.

Jedenástka is also a football 'eleven', **dvanástka** '12° beer' (according to the traditional local measure of original gravity, around 5 per cent alcohol).

Coins and banknotes

'Coin' is **minca**, **Sk** = **Slovenské koruny**:

dvojkorunák	2 Sk	**desaťkorunák**	10 Sk
päťkorunák	5 Sk	**dvadsaťkorunák**	20 Sk

'Banknote' is **bankovka** (**banka** is 'a bank'). Numbered-item nouns are used colloquially instead of the fuller names ending **-áčka**:

dvadsaťkorunáčka, dvacka	20 Sk
päťdesiatkorunáčka, päťdesiatka	50 Sk
stokorunáčka, stovka	100 Sk
päťstokorunáčka, päťstovka	500 Sk
tisíckorunáčka, tisícka, tisícovka	1000 Sk
päťtisíckorunáčka, päťtisícka	5000 Sk

Mohli by ste mi rozmeniť tisícku?
Could you change me a thousand-crown note?

Sets of items

Yet more number words denote 'x sets/pairs' of things. Only the lower ones occur frequently. They are often found with plural nouns for single items, e.g. **nohavice** 'trousers', **dvere** 'door(s)':

jedny	1	**šestoro**	6
dvoje	2	**sedmoro**	7
troje	3	**osmoro**	8
štvoro	4	**devätoro**	9
pätoro	5	**desatoro**	10

Jedny noviny	one newspaper
troje topánky/topánok	three pairs of shoes
dvoje nohavice/nohavíc	two pairs of trousers
štvoro nožníc	four pairs of scissors.

Jedni also means 'some', in contrast to 'others':

Jedni súhlasili, iní/druhí nie.	Some agreed, others didn't.

X-times, fractions and sums

To say 'x-times' you just add **-krát** to the number or use the noun **raz**, *gen. pl.* **ráz**: **jedenkrát**, **jeden raz** 'once, one time', **dvakrát**, **dva razy** 'twice, three times' . . . **päťkrát, päť ráz** 'five times', **niekoľkokrát**, **niekoľko ráz** 'several times'.

The commonest lower fractions are: **polovica/polovina** 'half', **tretina** 'a third', **štvrtina** 'a quarter', **dve tretiny** 'two thirds', **tri štvrtiny** 'three quarters'. Then (all **-ina**): **pätina**, **šestina**, **sedmina**, **osmina**, **devätina**, **desatina** . . . **stotina** 'hundredth' . . . **tisícina** 'thousandth'.

Shorter **pol** and **štvrť** are used for simple measures: **pol roka** 'half a year', **štvrť litra** 'a quarter of a litre', **tri štvrte kilometra** 'three-quarters of a kilometre', **pred pol rokom** 'half a year ago'. Percentages use the noun **percento**: **jedno percento** '1 per cenť, **dve percentá** '2 per cent', **päť percent** '5 per cent'.

Decimals are read out saying **celá** 'whole number', rather than the continental 'comma' (**čiarka**) and *not* 'point' (**bodka** = 'full stop'). Adding 'tenths' etc. is optional:

1,5 = **Jedna celá päť (desatín)**	'One whole five (tenths)'
3,1 = **Tri celé jedna (desatina)**	'Three wholes one (tenth)'
9,2 = **Deväť celých dve (desatiny)**	'Nine wholes two (tenths)'
0,05 =**Nula celá päť stotín**	'Zero whole five hundredths'
or: **Nula celá nula päť**	'Zero whole zero five'

Lastly, some arithmetical phrases:

Tri plus desať je (rovná sa) trinásť.
Three plus ten is (equals) thirteen.

Dvanásť mínus sedem je päť.
Twelve minus seven is five.

Sedem krát štyri je dvadsaťosem.
Seven times four is twenty-eight.

Osemnásť delené troma je šesť.
Eighteen divided by three is six.

Writing letters

There are various levels for 'Dear' in a Slovak letter. **Vážený** 'Respected' is formal, while **Milý** is suitable for friends and

relations. **Drahý** 'Dear' shows loving respect, perhaps for your beloved or close family. An exclamation mark habitually follows:

Vážený pán Kováč! Dear Mr Kováč, **Vážená pani Kováčová!** Dear Mrs Kováčová, **Vážená slečna Šabíková!** Dear Miss Šabíková, ...
Milá Eva! Dear Eva, **Milý Peter!** Dear Peter, **Ahoj, Eva!** Hi, Eva, ...

Place and date can be given as:

V Bratislave 10. apríla 1996 Bratislava 10.4.1996

'You' and 'your' are capitalized:

Ďakujem za Váš list.
Thank you for your letter.

Ďakujem Vám srdečne za milý list.
Thank you sincerely for your nice letter.

Odpovedám na Váš list zo dňa/z 18. júna t. r. (toho roku).
I am replying to your letter of 18th June this year.

Ďakujem Ti za pohľadnicu.
Thank you for your postcard.

Ospravedlňujem sa, že som Ti nenapísal(a), ako som sľúbil(a), ale ...
I apologize for not writing to you as I promised, but ...

Prepáč, že som Ti nenapísal(a) skôr, ale ...
Sorry I didn't write to you sooner but ...

Nehnevaj sa, že som Ti tak dlho nepísal(a).
Don't be angry that I didn't write to you for so long.

You often end with phrases such as:

Ďakujem Vám vopred.	Thank you in advance.
Očakávam Vašu skorú odpoveď.	I await your prompt reply.
Teším sa na Tvoj/Váš list.	I look forward to your letter.
S pozdravom ...	Yours sincerely/truly ..., Regards ...
So srdečným pozdravom ...	With sincere regards ...
Srdečné pozdravy ...	Sincere regards ...
Srdečne Vás (Ťa) pozdravuje ...	Warm greetings from ...
Váš/Vaša or Tvoj/Tvoja ...	Yours ... (formal/familiar)

Bozkáva ...	Kisses from ... (quite common)
Ahoj! ...	Bye! ... (casual)

Veselé Vianoce a šťastlivý Nový rok Vám/Ti želá ...
Wishing you a Merry Christmas and a Happy New Year ...

Exercise 4

Form '-ing' adjectives from these verbs and translate into English:

cestovať, organizovať, študovať, čítať, volať, spievať, robiť, chodiť, bežať, sedieť, ležať, piť, spať, viesť, niesť

Exercise 5

Identify the simple verbs these frequentatives come from:

robievať, sedávať, vídavať, bývať, jedávať, mávať, bývať

Exercise 6

Revise the notes on numbers, insert correct forms, and translate into English:

1 Pred ______ rokmi. (4)
2 Po ______ rokoch. (2)
3 Čítam ______ novín. (3)
4 Mám len ______ nohavice. (1)
5 Chodím do roboty ______. (*by/on the no. 17*)
6 Bývam na ______. (*room no. 8*)

Reading 1

Marta writes a short letter to her friend Pavol

V Košiciach dňa 23. augusta 1996

Milý Pavol!

Posielam Ti srdečné pozdravy z našej exkurzie po východnom Slovensku. Je tu krásne! Boli to veľmi pekné letné prázdniny. V horách sme boli viackrát, chodili sme po lesoch, spávali pod šírym nebom, kúpali sme sa v jazierkach, a tak ďalej. Počasie je tu ešte vynikajúce, je tridsať stupňov! Všetci sme pekne opálení. Nechce sa nám vôbec odísť, ale zajtra sa bohužiaľ musíme vrátiť domov.

'Niet takej pesničky, čo by konca nemala.' Treba sa pripraviť na skúšky a nový školský rok. Teším sa ale na Vianoce, lebo v decembri pôjdeme s oteckom do Paríža a zostaneme tam do jari!

Prepáč, že Ťa obťažujem, ale mám k Tebe veľkú prosbu. Mohol by si mi požičať Tvoj veľký anglicko-slovenský slovník? Môj maličký vreckový slovník nestačí na prekladanie odbornej literatúry. Mám strašné ťažkosti s niektorými otázkami a tiež s povinným čítaním na budúci semester. Ozvi sa! Zavolaj mi čo najskôr! Vieš predsa, aká som niekedy netrpezlivá! Teraz ale bežím na poštu kúpiť si obálky a známky! Oteckovi posielam aj balík. Ďakujem vopred!

Ahoj!

Marta

Vocabulary

anglicko-slovenský English–Slovak
balík parcel
čo najskôr as soon as possible
do + *gen.* until, till
exkurzia excursion
jar -i *f.* spring
jazero, jazierko lake, little lake
kúpať sa to bathe
letný *adj.* summer
maličký little, tiny little
na + *acc.* for (time ahead)
nebo -a, *loc.* **-i** the sky
netrpezlivý impatient
obálka envelope
odborný *adj.* specialist, technical
opálený sunburnt
otázka question
ozvať/ozvem sa < **ozývať sa** to respond, get in touch
pesnička (little/nice) song
po + *loc.* through, over
počasie the weather
poslať/pošlem < **posielať** to send
povinné čítanie compulsory/set reading
pozdrav greeting
požičať si < **požičiavať si** to borrow
požičať < **požičiavať** to lend
prekladanie translation, translating
prosba request
semester -tra, *loc.* **-i** semester
šíry wide open
školský rok school year
slovník dictionary
spávať *freq.* to sleep
srdečný cordial
stupeň -pňa degree
ťažkosť difficulty
Vianoce *f. pl.* Christmas

vrecko, *adj.* **vreckový**	pocket	**východné Slovensko**	eastern Slovakia

nechce sa nám	we don't feel like
niet takej pesničky, čo by konca nemala	there's no song without an end, all good things come to an end
pod šírym nebom	in the open air
mám k tebe prosbu	I have a request for you.

Grammar summary

This section contains reference tables for revision and further study with some additional information on nouns, adjectives, verbs and prepositions.

Nouns and adjectives

The following revises the standard case forms of the most basic *noun* types accompanied by *adjectives* (soft type in brackets).

Masculine/neuter

nom. ten *pekný* (cudzí) *chlap, stôl* (*dom*); to *pekné* (cudzie) *mesto*

acc. toho *pekného* (cudzieho) *chlapa*; *inanimate male and neuter* = nom.

gen. od toho *pekného* (cudzieho) *chlapa*, *stola* (*domu*)
dat. k tomu *peknému* (cudziemu) *chlapovi*, *stolu*
loc. o tom *peknom* (cudzom) *chlapovi*, *stole*
ins. s tým *pekným* (cudzím) *chlapom*, *stolom*

Feminine

nom. tá *pekná* (cudzia) *žena*

acc. tú *peknú* (cudziu) *ženu*

gen. od tej *peknej* (cudzej) *ženy*
dat. k tej *peknej* (cudzej) *žene*
loc. o tej *peknej* (cudzej) *žene*
ins. s tou *peknou* (cudzou) *ženou*

Plural

nom.	tí *pekní* (cudzí) *chlapi*
	tie *pekné* (cudzie) *stoly* ; *mestá*; *ženy*
acc.	tých *pekných* (cudzích) *chlapov*; *rest* = nom.
gen.	od tých *pekných* (cudzích) *chlapov*, *stolov* ; *miest*, *žien*
dat.	k tým *pekným* (cudzím) *chlapom*, *stolom*; *mestám*, *ženám*
loc.	o tých *pekných* (cudzích) *chlapoch*, *stoloch*; *mestách*, *ženách*
ins.	s tými *peknými* (cudzími) *chlapmi*, *stolmi*; *mestami*, *ženami*

Remember also to follow the rhythmic law after long vowels: ***krásny***, ***krásneho*** etc., if 'soft' then ***domáci***, ***domáceho***, ***domáca***, ***domácu*** etc.

Nouns in more detail

This section incorporates a number of other noun types into a more advanced summary for each gender.

(a) Masculine types

Singular

	Inanimate	*Human*
nom.	stôl	chlap, dedo/kolega
acc.	= *nom.*	= *gen.*
gen.	od stola/domu	od chlapa, deda/kolegu
dat.	k stolu	k chlapovi
loc.	o stole/roku/gauči	o chlapovi
ins.	so stolom	s chlapom

Plural

	Inanimate	*Human*
nom.	stoly/gauče	chlapi/dedovia, kolegovia
acc.	= *nom.*	= *gen.*
gen.	od stolov	od chlapov
dat.	k stolom	k chlapom
loc.	o stoloch	o chlapoch
ins.	so stolmi/domami	s chlapmi/dedami, kolegami

Animal nouns follow male human types in the singular but normally follow inanimate types in the plural.

Native surnames in **-o** have *acc./gen.* **-u**: **Botto** – **Bottu**. A few male human nouns have *dat./loc.* **-u**: **pán** 'Mr', **človek** 'man', **duch** 'spirit', **Boh** 'God', **čert** 'devil'.

Various male human nouns have *pl.* **-ovia: otcovia**, **synovia**. Others have *pl.* **-ia**, including types ending **-an** and **-teľ**: **Američania**, **priatelia** and **bratia**. Some masculines have *ins. pl.* **-ami** for ease of pronunciation: **domami**, **chlapcami**.

(b) Neuter types

Singular

nom.	mesto	pole, dievča	námestie
acc.	= *nom.*		
gen.	od mesta	od poľa, dievčaťa	od námestia
dat.	k mestu	k poľu, dievčaťu	k námestiu
loc.	o meste/jablku	o poli, dievčati	o námestí
ins.	s mestom	s poľom, dievčaťom	s námestím

Plural

nom.	mestá	polia/dievčatá	námestia
acc.	= *nom.*		
gen.	od miest	od polí/dievčat	od námestí
dat.	k mestám	k poliam/dievčatám	k námestiam
loc.	o mestách	o poliach/dievčatách	o námestiach
ins.	s mestami	s poľami/dievčatami	s námestiami

Types **múzeum** and **rádio** also have *loc.* **-u** (**v múzeu**, **v rádiu**).

(c) Feminine types

Singular

nom.	žena	ulica/posteľ	reštaurácia
acc.	ženu	ulicu/posteľ	reštauráciu
gen.	od ženy	od ulice, postele	od reštaurácie
dat.	k žene	k ulici	k reštaurácii
loc.	o žene	o ulici	o reštaurácii
ins.	so ženou	s ulicou	s reštauráciou

Plural

nom.	ženy	ulice, postele	reštaurácie
acc.	*= nom.*		
gen.	od žien	od ulíc/postelí	od reštaurácií
dat.	k ženám	k uliciam	k reštauráciám
loc.	o ženách	o uliciach	o reštauráciách
ins.	so ženami	s ulicami	s reštauráciami

Type **radosť** has *gen. sg* and *nom./acc. pl.* **-i** instead of **-e**. As well as nouns in **-osť** this type also includes miscellaneous nouns such as **noc -i** 'night', **vec -i** 'thing', **krv -i** 'blood'. Nouns ending in a consonant + **-ňa** have *gen. pl.* **-í** (**spálňa** – **spální**).

Verb types

Most verbs have forms which are predictable from their infinitives. Here are the main types, with present tense forms and the past form in **-l**.

(a) á-types

Volať 'to call' is a typical **-ať** verb:

volám	*voláme*	
voláš	*voláte*	
volá	*volajú*	*volal*

Bývať 'to live' shortens **á** to **a** after a long vowel (rhythmic law):

bývam	bývame	
bývaš	bývate	
býva	bývajú	býval

Vracať *impf* 'to return' has a soft consonant before **-ať**, after a short vowel. Others are **požičať** *pf* 'to lend' and **večerať** 'to have supper':

vraciam	vraciame	
vraciaš	vraciate	
vracia	vracajú	vracal

Mať 'to have' is a regular **-ať** verb:

mám	máme	
máš	máte	
má	majú	mal

(b) í-types

Robiť 'to do, work', make is a typical **-iť** verb:

robím	*robíme*	
robíš	*robíte*	
robí	*robia*	*robil*

Vrátiť *pf* 'to return' shortens **í** to **i** after a long vowel (rhythmic law):

vrátim	vrátime	
vrátiš	vrátite	
vráti	vrátia	vrátil

Vidieť 'to see' is one of various basic verbs ending in **-ieť**:

vidím	vidíme	
vidíš	vidíte	
vidí	vidia	videl

(c) e-types

Kupovať 'to buy' is a typical verb ending in **-ovať**:

kupujem	*kupujeme*	
kupuješ	*kupujete*	
kupuje	*kupujú*	*kupoval*

Zabudnúť *pf* 'to forget' is a typical verb ending in **-núť**:

zabudnem	*zabudneme*	
zabudneš	*zabudnete*	
zabudne	*zabudnú*	*zabudol, zabudla*

Vládnuť 'to rule', **vládnem** ... **vládnu** shortens **ú** to **u** (rhythmic law).

Ísť 'to go' also belongs here. Its past tense form is irregular:

idem	ideme	
ideš	idete	
ide	idú	(i)šiel, (i)šla

Môcť 'to be able, can' is another **e**-type (**-ú** to **-u**: rhythmic law):

môžem	môžeme	
môžeš	môžete	
môže	môžu	mohol, mohla

(d) ie-types

Minúť *pf* 'to spend, miss' is a typical **ie**-type verb with **-núť** after a vowel. Another verb like this is **spomenúť si**, **spomeniem si** *pf* 'to remember':

miniem	*minieme*	
minieš	*miniete*	
minie	*minú*	*minul*

Nearly all verbs ending in **-cť**, **-sť**, **-zť** are **ie**-types, e.g. **niesť** 'to carry':

nesiem	nesieme	
nesieš	nesiete	
nesie	nesú	niesol, niesla

Stučnieť *pf* 'to get fat' shows an **ie**-type with infinitive **-nieť**:

stučniem	stučnieme	
stučnieš	stučniete	
stučnie	stučnejú (!)	stučnel

A common individual verb of this type is **rozumieť** 'to understand':

rozumiem	rozumieme	
rozumieš	rozumiete	
rozumie	rozumejú (!)	rozumel

Miscellaneous verbs

Learn the following verbs individually. Most are used elsewhere in the course, but some other basic verbs have been added to this list.

(a) Miscellaneous á-types

-ať	**čakať** > **počkať**, **počkám**	to wait
	dať, **dám** < **dávať**	to give
	hrať, **hrám** (sa)	to play
	mať, **mám**	to have
	poznať, **poznám**	to know
	zdať sa, **zdám sa**	to seem

(b) Miscellaneous í-types

-ieť	**bolieť, bolí**	to hurt
	letieť, letím	to fly
	musieť, musím	to have to, must
	myslieť, myslím	to think
	sedieť, sedím	to sit
	vravieť, vravím	to say
	trpieť, trpím	to suffer
	vidieť, vidím	to see
-ať	**bežať, bežím**	to run
	držať, držím	to hold.
	ležať, ležím	to lie
	kričať, kričím	to shout
	spať, spím	to sleep
-áť	**báť sa, bojím sa, bál sa**	to fear
	stáť, stojím, stál	to stand

(c) Miscellaneous e-types

-núť	**dotknúť sa, dotknem sa, dotkol sa < dotýkať sa**	to touch
	hnúť, hne, hnul < hýbať, hýbem, hýbal (sa)	to move
	vyhnúť sa < vyhýbať sa *+dat.*	to avoid
	zapnúť, zapnem, zapol < zapínať	to fasten, switch on
	rozopnúť < rozpínať	to unfasten
	vypnúť < vypínať	to switch off
-ať	**česať, češem > učesať**	to comb
	chápať, chápem > pochopiť	to grasp, understand
	písať, píšem > napísať	to write
	plakať, plačem > zaplakať	to cry, weep
	poslať, pošlem < posielať	to send
	pozvať, pozvem < pozývať	to invite
	prijať, prijmem < prijímať	to receive
	ukázať, ukážem < ukazovať	to show
	zakázať < zakazovať	to forbid
	začať, začnem< začínať	to begin
	stať sa, stanem sa < stávať sa	to happen, become

	dostať < dostávať	to get
	(z)ostať < (z)ostávať	to stay
	prestať < prestávať	to stop, cease
	vstať < vstávať	to get up, stand up
-iať	**diať sa, deje sa**	to happen, be going on
	liať, lejem	to pour
	naliať < nalievať	to pour out
	priať, prajem	to wish
	siať, sejem	to sow
	smiať sa, smejem sa > zasmiať sa	to laugh
	vziať, vezmem, vzal (!) *pf*	to take
-ieť	**chcieť, chcem**	to want
	chvieť sa, chvejem sa	to tremble
-iť	**biť, bijem**	to hit
	piť, pijem > napiť sa, vypiť	to drink
	šiť, šijem	to sew
	žiť, žijem	to live
-uť	**počuť, počujem**	to hear
	obuť, obujem < obúvať (sa)	to put on (shoes)
	zobuť < zobúvať (sa)	to take off (shoes)
-yť	**kryť, kryjem**	to cover
	umyť, umyjem < umývať	to wash
-cť	**môcť, môžem, mohol/mohla**	to be able, can
	pomôcť < pomáhať	to help
-sť	**ísť, idem, (i)šiel/(i)šla**	to go, come

(d) Miscellaneous ie-types

-ať	**brať, beriem > zobrať**	to take
	pf also **vziať, vezmem, vzal** (!)	
	hnať, ženiem (!), **hnal**	to drive
-ieť	**pozrieť, pozriem (sa) < pozerať (sa)**	to look
	smieť, smiem	to be allowed to
	nesmieť	not to be allowed to, mustn't
	mlieť, meliem	to grind
	zomlieť < zomieľať	to grind
	umrieť, umriem < umierať	to die

	zavrieť, zavriem < zavierať	to close
	rozumieť, rozumiem . . . rozumejú > po-	to understand
-cť:	**obliecť, oblečiem, obliekol < obliekať (sa)**	to put on (clothes)
	vyzliecť < vyzliekať (sa)	to take off (clothes)
	piecť, pečiem, piekol > u-	to bake
	tiecť, tečie, tiekol	to flow
	utiecť < utekať	to run away
	vliecť, vlečiem, vliekol	to drag
-sť	**klásť, kladiem, kládol > položiť**	to put, lay
	niesť, nesiem, niesol	to carry
	pliesť, pletiem, plietol	to confuse, knit
	rásť, rastiem, rástol	to grow
	triasť, trasiem, triasol	to shake
	viesť, vediem, viedol	to lead
-zť	**liezť, leziem, liezol**	to climb, crawl
	viezť, veziem, viezol	to convey

(e) Irregular verbs

byť *to be*	**som, si, je**	I am, you are, s/he/it is
	sme, ste, sú	we are, you are, they are
	nie som	I am not
	niet *+gen.*	there isn't
	bol	was, were
	budem, budeš, bude	I, you, s/he/it shall/will be
	budeme, budete, budú	we, you, they shall/will be
jesť	**jem, ješ, je**	eat(s)
to eat	**jeme, jete, jedia**	
	jedol	ate
	zjesť, zjem, zjedol *pf*	eat up
	najesť sa *pf*	eat your fill

vedieť *to know*	**viem**, **vieš**, **vie** **vieme**, **viete**, **vedia**	know(s)
	vedel	knew
	povedať, **poviem** *pf*	to tell
	odpovedať, **odpoviem** *pf*	to reply

(*impf* of **odpovedať** is **odpovedať**, **odpovedám**!!)

Prepositions in more detail

(a) Basic prepositions

Here are some meanings of basic prepositions. Note how several taking *locative* or *instrumental* switch to *accusative* for particular meanings.

Accusative

cez	across, through	**Prešiel cez ulicu.** He crossed the street. **Prešiel cez tunel.** He went through the tunnel
pre	for (sake, benefit of)	**To je pre mňa.** This is for me.
	for, because of	**Nevidím pre tmu.** I can't see for the dark.

Genitive

bez	without	**Pijem kávu bez cukru.** I drink coffee without sugar.
do	into, to	**Idem do mesta.** I'm going into/to town.
	until, till	**Zostanem tu do januára.** I'll stay here till January.
od	away from, from	**Odišla od okna.** She went away from the window.
	from (person)	**Dostal list od Petra.** He got a letter from Peter.

u	at (house, place of)	**Bývam u tety.** I live at my aunt's.
z, zo	out of	**Vyšiel z izby.** He went out of the room.
	off, down from	**Kniha spadla zo stola.** The book fell off the table.

Dative

k, ku	towards, to	**Ideš ku kostolu.** You go towards/to the church.
	to (as far as)	**Ako sa dostanem k Dunaju?** How do I get to the Danube?
	to (house, place of)	**Idem k tete.** I'm going to my aunt's.
proti	against, opposite	**Ste proti mne.** You are against me.

Locative

na	on	**Kniha leží na stole.** The book is lying on the table.
	(+ *acc.*) onto	**Položil knihu na stôl.** He put the book on(to) the table.
	for (purpose)	**Čakám na električku.** I'm waiting for the tram.
	for (intended time)	**Som tu len na týždeň.** I'm here only for a week.
o	about (topic)	**Hovoria o politike.** They're talking about politics.
	at (hour)	**Prídem o druhej.** I'll come at two.
	(+ *acc.*) in (after time)	**Prídem o chvíľu.** I'll come in a moment.
	on, against	**Opieral sa o stôl.** He was leaning on the table.

	by (difference)	**Si o rok starší ako ja.** You're ('by') a year older than me.
po	after	**Po obede čítal noviny.** After lunch he read the paper.
	along	**Bežal po ulici.** He ran along the street.
	about, around	**Behala po záhrade.** She ran about the garden.
	(+ *acc.*) as far as, up to	 **Sneh mu bol až po kolená.** The snow was right up to his knees.
	for (to fetch)	**Idem po mlieko.** I'm going for/to get some milk.
	for, during	**Pršalo (po) celý deň.** It rained all day.
pri	near, by	**Sedím pri okne.** I'm sitting by the window.
v, *vo*	in	**Sedím v aute.** I'm sitting in the car.
	in (month, etc.)	**V januári sneží.** In January it snows.
	(+ *acc.*) on (day)	 **V pondelok.** On Monday.
	in (some verbs)	**Neveríš v Boha?** You don't believe in God?

Instrumental

medzi	between	**Medzi oknom a stolom.** Between the window and the table.
	among(st)	**Medzi kamarátmi.** Amongst friends.
nad	above, over	**Stál nad mestom.** He stood over the town.
pod	below, under	**Stál pod hradom.** He stood below the castle.
pred	in front of	**Stál pred domom.**

		He stood in front of the house.
	before	**Pred vojnou bol doma.** Before the war he was at home.
	ago	**Bol tu pred rokom.** He was here a year ago.
s, so	with	**Idem tam s Petrom.** I'm going there with Peter.
za	behind, beyond	**Stojí za stromom.** S/he is standing behind a tree.
	(+ *acc.*)	
	for (exchange)	**Kúpil to za päť korún.** He bought it for five crowns.
	in (time taken)	**Urobím to za hodinu.** I'll get it done in an hour.
	(+ *gen.*)	
	during	**Za vojny bol v Amerike.** During the war he was in America.

Note also that **medzi**, **nad**, **pod**, **pred** and **za** are followed by the *accusative* when you mean 'motion towards':

Spadol pod stôl.	He fell under the table.
Spadol medzi stoličky.	He fell between the chairs.

Po- 'along' added to **medzi**, **nad**, **pod**, **pred** and **za** + *accusative* means 'motion in the location':

Vták letel ponad dom.
The bird flew over ('along over') the house.

(b) Other prepositions

These less basic, but still common prepositions take the *genitive*:

blízko	near	**neďaleko**	not far from
ďaleko od	far from	**okolo**	around, about
mimo	outside	**okrem**	apart from

namiesto	instead of
na rozdiel od	unlike, as distinct from
počas	during
podľa	according to, along
popri	along by, alongside

pomocou	with the help of
uprostred	in the middle of
vedľa	next to

A few others take the *dative*:

kvôli	for the sake of
napriek	despite
naproti	opposite
vďaka	thanks to
voči	towards, with respect to

Key to exercises

The answers given are not of course always the only possible ones. Word order may also vary (remember, last words carry more emphasis).

Lesson 1

1

1 Dobrý deň. (Ja) som Jozef. 2 Teší ma. 3 (Vy) ste Slovák/ Slovenka? 4 Nie. (Ja) som Angličan/Angličanka. 5 Viera čaká vonku.

2

1 Ste Američanka? Are you (an) American (woman)? 2 Je Viera Slovenka? Is Viera (a) Slovak (woman)? 3 Máte kufor? Do you have a suitcase? 4 Ste/Si vonku? Are you outside? 5 (Vy) ste Jana? Are you Jana?

3

1 Náš hrad je pekný. 2 Dunaj nie je modrý. 3 Mám nové auto. 4 Voda je čistá. 5 Staré mesto je krásne/pekné.

4

špinavý, veľký, vľavo, nie, krásny/pekný, starý

5

1 Viera is Slovak. Viera nie je Slovenka. 2 They're waiting outside. Nečakajú vonku. 3 I live here. Nebývam tu. 4 I'm English. Nie som Angličan.

6

1 Dobre. Mám sa dobre. 2 Nie. Nie som Slovák/Slovenka. 3 Volám sa (John/Jane Brown). 4 Áno. Bratislava je pekné mesto. 5 Nie. Dunaj nie je čistý. 6 Volá sa (Štefan Horák). 7 Áno, je starý/Nie, nie je starý, je mladý.

7

Ako sa máte? Máte auto? Je tu Štefan? Do videnia.

Lesson 2

1

1 Hrá sa. 2 Fajčí a čaká na obed. 3 Je doma. 4 Varí obed. 5 Učí sa. 6 Sedí doma, číta, počúva rádio, alebo spí.

2

1 Fajčíš/Fajčíte? 2 Kde je Igor? 3 Spíš/Spíte? 4 Počúvaš/Počúvate rádio? 5 Ako sa voláte?

3

1 Môj kufor, moje auto, moja sestra 2 tvoja rieka, tvoj obed, tvoje rádio 3 naše mesto, naša rieka, náš hrad 4 vaša matka, váš učiteľ, váš taxík

4

1 Nie, nemám rád/rada vodu. 2 Nie, nehrám futbal. 3 Nie, nemám rád/rada šport. 4 Nie, neplávam. 5 Nie, nie som lenivý/lenivá. 6 Nie, nie som chorý/chorá. 7 Nie, nemusím fajčiť.

5

1 Áno, musím sa učiť. 2 Áno, viem po anglicky. 3 Áno, rozumiem po nemecky. 4 Áno, Evička vie variť. 5 Áno, hovorím dobre po nemecky. 6 Áno, viem hrať tenis. 7 Áno, musíme hrať nejaký šport.

6

dve sestry, dva obedy, dve autá, dva listy, dva taxíky, dve matky

Lesson 3

1

1 Vidím rieku. I see the river. 2 Varím obed/večeru. I'm cooking lunch/supper. 3 Nemáme vodu. We don't have (any) water. 4 Nemajú učiteľa. They don't have a teacher. 5 Nepoznajú Igora. They don't know Igor. 6 Vidíte brata? Do you see (my) brother?

2

1 Mám brata. 2 Nemám sestru. 3 Eva nemá otca. 4 Nemajú matku. 5 Poznáš/poznáte Evu? 6 Poznáš/poznáte Jozefa? 7 Pozná Eva Pavla?

3

1 Do you run? Áno, behám./Nie, nebehám. 2 Do you swim? Áno, plávam./Nie, neplávam. 3 Do you like water? Áno, mám vodu rád/rada./Nie, nemám vodu rád/rada. 4 Are you a sportsman/sportswoman? Áno, som športovec/športovkyňa./Nie, nie som športovec/športovkyňa. 5 Do you go for walks? Áno, chodím na prechádzky./Nie, nechodím na prechádzky. 6 Do you play football? Áno, hrám futbal./Nie, nehrám futbal. 7 Are you lazy? Áno, som lenivý/lenivá./Nie, nie som lenivý/lenivá. 8 Do you know Bratislava well? Áno, poznám Bratislavu dobre./Nie, nepoznám dobre Bratislavu.

4

1 To je dobrá voda. That is good water. 2 Ivan má dobrého učiteľa. Ivan has a good teacher. 3 Eva nemá správnu adresu. Eva doesn't

have the correct address. 4 Poznáte pána Vilikovského? Do you know Mr Vilikovský. 5 Máte peknú výslovnosť. You have nice pronunciation. 6 Viera má anglického otca. Viera has an English father. 7 Ondrej má slovenskú matku/matku Slovenku. Ondrej has a Slovak mother. 8 Koho hľadáš? Who(m) are you looking for? 9 Janko hľadá niekoho. Janko is looking for someone.

5

1 Áno. 2 Nie. 3 Nie. 4 Nie. 5 Nie.

Lesson 4

1

1 Nie. 2 Nie. 3 Nie. 4 Áno. 5 Nie.

2

1 Nie. Jana varí obed./Obed varí Jana. 2 Áno. 3 Nie. Jana ide do samoobsluhy./Do samoobsluhy ide Jana. 4 Nie. Peter študuje v Bratislave ekonómiu. 5 Nie. Jana študuje v Prahe medicínu.

3

pracujem/robím, fajčíš, hľadajú, dávame, hrajú, plávate, varíme, spia, idem, upratujú, študujeme

4

1 do Prešova, v Prešove 2 do Trnavy, v Trnave 3 do mesta, v meste 4 do samoobsluhy, v samoobsluhe 5 do Nitry, v Nitre 6 v Martine, do Martina 7 v Komárne, do Komárna

5

1 Prosím si zmrzlinu. 2 Prosím si pepsikolu. 3 Prosím si pohár mlieka. 4 Prosím si šálku kávy. 5 Prosím si kus chleba. 6 Prosím si pohár vody.

6

1 do hotela 2 do záhrady 3 do parku 4 v Oxforde 5 nemá zmrzlinu 6 kávu 7 píše list 8 si kupuje knihu

Lesson 5

1

1 Máte syr, čaj, kávu? 2 Nemáte pivo, víno, vajíčko, rybu? 3 Prosím si omeletu, biele víno.

2

1 Nie. Janko ide do mesta. 2 Nie. Janko ide k bratovi. 3 Nie. Viera chce ísť do kina. 4 Nie. Film je o politike a o prezidentovi. 5 Nie. Peter nechce mäso. Chce vajíčko alebo syr. 6 Nie. Chce červené víno./Peter červené víno chce.

3

1 Varím matke obed. I cook mother lunch. 2 Pomáham Pavlovi. I help Pavol. 3 Ideme k Jozefovi na večeru. We're going to Jozef's for supper. 4 Hovoríme o politike. We're talking about politics. 5 Jana hovorí o Jurajovi. Jana is talking about Juraj.

4

1 Nechcem čaj, chcem kávu. 2 Evička nechce rybu. 3 Chceme ísť do kina. 4 Čo si prajete/želáte/dáte na pitie? 5 Káva je na stole. 6 Otec hovorí o Igorovi. 7 Niekedy matke pomáhame. 8 Ideme ku Kataríne. 9 Pamätáš/Pamätáte si jej meno?

5

1 Je v parku. 2 Pracuje v múzeu. 3 Hovoria o politike, o literatúre, o umení. 4 Pani Rybárová je doma, nemôže pracovať, lebo je chorá, ale hrá veľmi pekne na klavíri. 5 Nie, ale hrá na gitare a rada spieva.

6

1 Zora hrá na gitare. Zora plays the guitar. 2 Bývam v hoteli. I'm living in a hotel. 3 Eva sedí na gauči. Eva is sitting on the settee. 4 Múzeum je na námestí. The museum is on the square. 5 Pavol dáva šálku na koberec. Pavol puts the cup on the carpet. 6 Šálka je na koberci. The cup is on the carpet. 7 Ak chceš, môžeš plávať. You can swim if you want. 8 Viem, že Viera vie písať. I know that Viera can write. 9 Nemôžeme ísť na koncert. We can't go to the concert. 10 Chceme ísť do kina. We want to go to the cinema.

Lesson 6

1

1 Do you go to work by car? – Nie, chodím autobusom. 2 Where is your flat? – Náš byt je na námestí za kostolom. 3 Where is the church? – Kostol je pred školou. 4 And where is the school? – Škola je medzi kinom a riekou. 5 How do you go to Prague? – Chodíme do Prahy vlakom. 6 Are you travelling alone? – Nie, cestujem s otcom a matkou. 7 How do you like it here? – Veľmi sa mi tu páči. 8 What would you like? – Čaj s mliekom, prosím, a s cukrom. 9 Yes please? – Prosím si spiatočný lístok s miestenkou do Prešova.

2

1 Chalupa je medzi školou a námestím. 2 Dedina je ďaleko od Prešova, lebo nie je ďaleko od Bratislavy. 3 Pije kávu bez cukru a s mliekom. 4 Peter cestuje s bratom a so sestrou. 5 Včera boli v Žiline a dnes idú do Prešova.

3

1 Hľadal som sestru. I was looking for my sister. 2 V lete si neštudoval(a). In the summer you didn't study. 3 Čo ste robili na jar? What did you do in spring? 4 Pavol išiel do kina. Pavol went to the cinema. 5 Otec bol v krčme. Father was in the bar/tavern. 6 Pozeral som televíziu. I was watching TV. 7 V zime hrali šach. In winter they played chess. 8 Študoval som medicínu. I studied medicine. 9 Matka nemala byt. Mother didn't have a flat. 10 Na jeseň sme cestovali. In the autumn we travelled.

4

1 I drank coffee. Pijem kávu. 2 Eva waited for the train. Eva čaká na vlak. 3 Pavol wasn't at home. Pavol nie je doma. 4 Sister was tired. Sestra je unavená. 5 The school was on the square. Škola je na námestí. 6 Juraj was studying. Juraj sa učí. 7 They went to bed/to sleep. Idú spať. 8 Father didn't have a sister. Otec nemá sestru.

5

Náš dom je/bol na námestí medzi školou a riekou. Môj otec tam chodí/chodil autom, ale sestra chodí/chodila niekedy aj vlakom. Our house is/was on the square between the school and the river. My father goes/went there by car, but my sister goes/went sometimes also by train.

6

1 Prší. Je mi zima. 2 Je pekne. Slunko svieti. 3 Je zima. Sneží. 4 Je oblačno/zatiahnuto, ale horúco. 5 Je veterno, ale je mi teplo. 6 Je hmlisto a mrzne.

Lesson 7

1

1 bravčový rezeň a zemiakový šalát 2 párok v rožku s horčicou 3 rybu a chlieb s maslom 4 zeleninovú polievku, rybu a chlieb so syrom 5 kurča s ryžou a zmrzlinu 6 fazuľku s vajíčkom a rožok s džemom

2

1 ... v menze ... ako v reštaurácii 2 ... do kaviarne ... kávu ... pohárik vína ... 3 na ulici ... s horčicou

3

1 Jedia/jedli v hoteli alebo v reštaurácii. 2 Obedujeme/obedovali sme v kaviarni. 3 Potom večeriame/sme večerali doma. 4 Na raňajky jem/som jedol chlieb so syrom alebo s džemom. 5 Pijem/pil

som kávu a čaj s cukrom a s mliekom. 6 Reštaurácia je/bola dobrá, hoci je/bola aj pomerne drahá.

4

Jozef je vonku. Včera pršalo. Sedel doma, čítal si noviny a počúval rádio. Dnes chcel ísť von. Teraz je v meste. Išiel do Carltonu. Má v kaviarni schôdzku s kamarátkou. Je to Angličanka. Volá sa Andrea. Jozef ju učí slovenčinu.

5

1 Sedela v knižnici. She was sitting in the library. 2 Je hore v spálni. She's upstairs in the bedroom. 3 Janko je v posteli. Janko's in bed. 4 Otec bol v kuchyni. Father was in the kitchen. 5 Pozeral televíziu. He was watching TV. 6 Janko si oblieka sveter. Janko puts on his sweater. 7 Jozef si umýva ruky. Jozef washes his hands. 8 Eva si vyzlieka kabát. Eva takes off her coat. 9 Viera si zobúva topánky. Viera takes off her shoes. 10 Igor si obúva topánky. Igor puts on his shoes.

Lesson 8

1

uvariť, vypiť, zaplatiť, zjesť, urobiť, napísať

2

kupovať/kúpiť, dávať/dať, pozývať/pozvať, čítať/prečítať, ďakovať/poďakovať

3

1 Igor čítal román. Igor was reading a novel. 2 Zuzka prečítala list. Zuzka has read the letter. 3 Mišo zjedol strašne veľa. Mišo has eaten an awful lot. 4 Eva vypila fľašu vína. Eva has drunk a bottle of wine. 5 Mišo a Eva pili celý deň. Mišo and Eva were drinking all day. 6 Brat uvaril naozaj chutnú večeru. My brother has cooked a really tasty supper. 7 Sestra urobila jednu veľkú chybu. My sister has made one big mistake. 8 Otec mu napíše pekný list. Father will write him a nice letter. 9 Zajtra mu

poďakujem za tú knihu. Tomorrow I'll thank him for that book. 10 Mohol/Mohla by som hovoriť s pani Vilikovskou? Could I speak to Mrs Vilikovská? 11 Chcel(a) by som hovoriť s pani Bednárovou. I would like to speak to Mrs Bednárová.

4

– Haló? Pani Bednárová? – Yes, speaking. Who's calling? – Peter/Viera. Mohol/Mohla by som hovoriť s pánom Bednárom? – Unfortunately he's not at home. He's in Vienna. – Aha, rozumiem. Kedy sa vráti, pani Bednárová? – He'll return on Monday. Should I give him a message? – Ehm . . . nie. Nie je to veľmi dôležité. Chcel(a) by som sa s ním stretnúť. Zavolám mu pozajtra, v pondelok večer. Nebude vám to prekážať? – No, that's all right. I'll tell him you called. – Ďakujem vám pekne. Prepáčte, že som vás obťažoval. – It doesn't matter/You're welcome. Goodbye. – Do videnia.

5

1 Viera otvorila okno. 2 Eva zatvorila okno. 3 Pavol si obliekol nohavice. 4 Eva si obliekla sveter. 5 Pavol si vyzliekol košeľu. 6 Včera dostal pekný list. 7 Vstal zavčasu a zjedol rožok s maslom. 8 Prišli včera a odišli dnes. 9 Nebudú doma celý deň.

Lesson 9

1

1 Anna stratila cestovný pas a peňaženku. 2 Sadla si do kúta vľavo pri okne. 3 Prišiel tam mladý chlapec v bielom tričku. 4 Policajná stanica je v modernej budove hneď vedľa starej pošty. 5 Anna má matku Angličanku a otca Slováka.

2

1 Elena má čiernu tašku. Elena has a black bag. 2 Juraj má biele tričko. Juraj has a white T-shirt. 3 Vľavo sedí pani v červenej sukni. On the left sits a lady in a red skirt. 4 Vpravo stojí pán v hnedom svetri. On the right stands a man in a brown sweater. 5 Anna čaká v tom modrom aute. Anna is waiting in that blue car. 6 Jozef býva v tom krásnom žltom dome. Jozef lives in that beautiful yellow house.

3

1 Doľava na hlavnej ulici 2 Naproti veľkému obchodnému domu. 3 V starej budove vedľa pošty. 4 Hneď za rohom pred starým kostolom. 5 V zadnej miestnosti v kúte vľavo. 6 V tej malej ulici naproti policajnej stanici 7 Prejdete ulicu, potom idete doprava. 8 Stanicu? Nie je to ďaleko, idete doľava, potom (prejdete) cez most

4

O kom hovorila Viera? Hovorila o Pavlovi. S kým hovorila? Hovorila s učiteľom. Nevie o Pavlovi nič. Nikto nevie o učiteľovi nič. Býva niekde v Petržalke, ale nikdy o ničom nehovorí. Viera hovorí veľmi rýchlo, niekedy hovorí veľmi dlho.
– Ideš niekam, Viera?
– Nie, dnes nejdem nikam.

5

1 Prepáčte, ja som vás v prvej chvíli nespoznal(a). 2 To sme sa dlho nevideli! 3 Ani ste sa veľmi nezmenili. 4 Trocha som stučnel(a). 5 To nie je pravda! Vyzeráte dobre. 6 Poznám váš článok o Českej republike. 7 Teraz ma veľmi zaujíma politická situácia v strednej Európe, najmä na Slovensku.

Lesson 10

1

1 Počkajte chvíľu! 2 Poďte ďalej a sadnite si! 3 Vezmite si knihu! 4 Nebojte sa! 5 Nebuďte tak nervózny/nervózna! 6 Nechoďte! 7 Nehnevajte sa! 8 Zapíšte si adresu! 9 Zajtra mi zavolajte! 10 Sľúbte, že mi zavoláte!

2

1 Prepáč, nevyrušujem? Môžem ísť ďalej? 2 Počkaj chvíľu! 3 Vypi to! 4 Už by si mal(a) ísť domov. 5 Pozri sa, Viera, prečo mi vykáš? 6 Daj si so mnou ešte pohárik! 7 Ležal(a) si na posteli. 8 Ľahol/Ľahla si si na posteľ. 9 Prepáč!

3

čítaj/te! read! pi/te! drink! miluj/te! love! daj/te! give! nedávaj/te! don't give! napíš/te! write! povedz/te! tell! zjedz/te! eat! prestaň/te! stop! vyber/te! choose! ľahni/te si! lie down!

4

1 Slováci, Česi, Maďari, Angličania, učitelia, bratia, otcovia, synovia – Slovaks, Czechs, Hungarians, English, teachers, brothers, fathers, sons. 2 Slovenky, Češky, Maďarky, Angličanky, učiteľky, matky, sestry, dcéry – *all female*: Slovaks, Czechs, Hungarians, English, teachers, mothers, sisters, daughters. 3 stoly, nože, vidličky, lyžice, taniere – tables, knives, forks, spoons, plates. 4 pekné kravaty, veľké poháre, krásne mestá, biele saká, čierne klobúky – nice ties, big glasses, beautiful towns, white jackets, black hats.

5

1 Kupujete anglické, české alebo maďarské autobusy? 2 Vybral nejaké pekné pohľadnice. 3 Tieto staré domy majú krásne záhrady. 4 Máte rád/rada moderné budovy? 5 Mám rád/rada staré hrady/zámky, kostoly, múzeá a koncerty. 6 Adriana má rada kaviarne, vinárne a drahé reštaurácie. 7 Potrebujem tri známky na listy do Anglicka. 8 Jeho kamaráti/priatelia čítajú americké romány. 9 Majú radi talianske filmy a nemecké autá.

6

1 Janko má dve autá. Janko has two cars. 2 Títo traja americkí študenti nie sú hlúpi. These three American students are not stupid. 3 Mám štyroch bratov a jedného syna. I have four brothers and one son. 4 Karol má dvoch učiteľov slovenčiny. Karol has two male teachers of Slovak. 5 Jozef má dve učiteľky slovenčiny. Jozef has two female teachers of Slovak. 6 To sú veľmi staré a ošklivé/škaredé džínsy. These are very old and ugly jeans. 7 Karol pracoval tri roky v Bratislave. Karol worked three years in Bratislava. 8 Títo dvaja bratia boli dobrí priatelia. These two brothers were good friends. 9 Tieto dve sestry sú veľmi dobré priateľky. These two sisters are very good friends.

Lesson 11

1

1 Štyri kilá zemiakov. 2 Štvrť kila masla. 3 Tri litre mlieka. 4 Kilo pomarančov 5 Dvadsať deka syra. 6 Pätnásť deka bryndze. 7 Pol kila marhúľ. 8 Kilo jahôd. 9 Desať deka šunky. 10 Dve kilá jabĺk.

2

1 Šesť banánov, osem pomarančov a sedem broskýň. 2 Dvanásť fľiaš (fľašiek) piva a päť fľias bieleho vína. 3 Päť Slovákov a šestnásť Angličanov. 4 Desať týždňov a jedenásť mesiacov. 5 Päť slov a štyri slová.

3

1 tri koruny, štyri koruny, dve koruny. 2 päť korún, štrnásť, šestnásť, dvadsaťštyri, štyridsať, šesťdesiat, tridsaťpäť, osemdesiatjeden, deväťdesiatdeväť, devätnásť korún. 3 päťsto korún, tristo, dvestopäťdesiatsedem, deväťstoosemdesiatdva, tritisíc, dvetisíc stoštyridsaťšesť.

4

1 Šesť vajíčok 2 Päť litrov mlieka. 3 Dvadsať deka kávy. 4 Dve kilá paradajok 5 Šesť žemieľ. 6 Päť rožkov.

5

1 Zostali tam desať nocí. They stayed there ten nights. 2 Zostaneme tam osem dní. We'll stay there eight days. 3 Má osem polí. He has eight fields. 4 V Bratislave je veľa kaviarní. In Bratislava there are lots of cafés. 5 Náš dom má dve kúpeľne. Our house has two bathrooms. 6 Majú šesť detí. They have six children. 7 Poznám len zopár ľudí. I know only a couple of people. 8 Mám dosť málo kamarátov. I have rather few friends. 9 Mám veľa času. I have lots of time.

6

1 Máme veľa žiakov, niekoľko Američanov slovenského pôvodu a zopár Angličanov, spolu osemnásť ľudí. 2 Pán Švantner má skupinu začiatočníkov, desať Talianov, osem Maďarov a sedem Francúzov. 3 Väčšinou sú to ženy: štyri Talianky, šest Maďariek a šesť Francúzok – veľa začiatočníkov ale málo pokročilých. 4 Koľko je hodín? – Je presne sedem hodín, už mali začať. 5 Čo máš/máte v tej aktovke? – Asi štyri knihy, desať zošitov a kilo zemiakov.

Lesson 12

1

1 Sú štyri hodiny. 2 Sú tri hodiny. 3 Je jedenásť hodín. 4 Je deväť hodín. 5 Je polnoc.

2

1 When did he come? – Prišiel o jednej. 2 At what time did he leave? – Odišiel o druhej. 3 When did they arrive? – Prišli o ôsmej. 4 When did they leave? – Odišli o polnoci. 5 When were they here? – Boli tu od tretej do deviatej. 6 When did she arrive? – Prišla okolo štvrtej.

3

1 Hľadajú ma/ťa. They are looking for me/you. 2 Táto kniha je pre mňa/teba. This book is for me/you. 3 Hovorili často o mne/o tebe. They often spoke about me/about you. 4 Stoja za mnou/tebou. They are standing behind me/you. 5 Idú ku mne/k tebe. They are coming towards me/you. 6 Kto mi/ti to povedal? Who told me/you that? 7 Chcela ma/ťa poprosiť o jednu vec. She wanted to ask me/you for one (particular) thing. 8 Nechcel ísť so mnou/s tebou. He didn't want to go with me/you.

4

1 Nevideli nás. They didn't see us. 2 Nepomáhali vám? Didn't they help you? 3 Koľko je vás? How many are there of you? 4 Chlapec môže hrať s nami. The boy can play with us. 5 Moment, hneď vám

to poviem. Just a moment, I'll tell you right away. 6 Tento list je pre nás. This letter is for us.

5

1 Je štvrť na šesť. 2 Je trištvrte na päť. 3 Je pol šiestej. 4 Odišli o pol desiatej. 5 Prišli o pol tretej. 6 Vlak odchádza o štvrť na dvanásť. 7 O pol druhej sme zastavili pred hotelom.

6

1 Máte/Nemáte voľné izby? 2 Je nás šesť. 3 Sme dvaja. 4 Potrebujeme tri dvojlôžkové izby, so sprchou. 5 Potrebujeme jednu dvojlôžkovú izbu, s kúpeľnou. 6 Sú raňajky zahrnuté v cene? 7 Dobre, berieme to.

Lesson 13

1

1 Vidím ju. I see her. 2 Pomáham jej. I help her. 3 Idem s ňou. I'm going with her. 4 Hovorili sme o nej. We were speaking about her. 5 Hľadám ju. I'm looking for her.

2

1 Nemám ho rada. I don't like him. 2 Telefonujem mu. I'm phoning him. 3 Išla s ním na koncert. She went with him to a concert. 4 Nerád hovoril o ňom. He didn't like talking about him. 5 Stretli sme ho pred divadlom. We met him in front of the theatre.

3

1 Zvyčajne chodí vlakom. 2 Včera išla autobusom. 3 Často chodí do kina. 4 Dnes ide do divadla. 5 V pondelok išiel na koncert. 6 Pôjdete so mnou na diskotéku?

4

1 Vidíte ich? Do you see them? 2 Hovorili sme práve o nich. We were just talking about them. 3 Zatelefonovala im. She telephoned them. 4 Išli k nim na večeru. They went to their place for

supper. 5 Dostali sme od nich pekný list. We got a nice letter from them.

5

1 Vošli do domu. 2 Vlak už odišiel. 3 Rozišli sa pred divadlom. 4 Janko vošiel do knižnice. 5 Viera obišla okolo divadla a prešla cez most. 6 Našli sme peknú vináreň. 7 Chlapec podišiel k oknu/k obloku.

Lesson 14

1

1 Táto blúzka je lacnejšia. 2 Tieto gombíky sú lepšie. 3 Tento sveter je drahší ako ten modrý. 4 Biela blúzka sa mi najviac páči, má najkrajší strih. 5 Tieto košele sú teplejšie, z kvalitnejšej látky. 6 Táto košela je mi malá, potrebujem väčšie číslo. 7 Táto košeľa má kratšie rukávy.

2

1 Eva je najmladšia. Eva is the youngest. 2 Otec je najstarší. Father is the oldest. 3 Zuzana je moja najlepšia kamarátka. Zuzana is my best friend. 4 Igor je najsilnejší, ale Peter je najrýchlejší. Igor is the strongest, but Peter is the fastest. 5 Môj kufor je najťažší a tvoja aktovka je najľahšia. My suitcase is the heaviest and your briefcase is the lightest. 6 Táto ulica je najkratšia a najužšia. This street is the shortest and narrowest. 7 Tvoje auto je najnovšie. Your car is the newest. 8 Toto mesto je najstaršie a najkrajšie. This town is the oldest and most beautiful.

3

1 Ivan je hlúpejší ako ja. Ivan is more stupid than me. 2 Mária je staršia ako Viera. Mária is older than Viera. 3 Pán Rojko je bohatší ako pán Novák. Mr Rojko is richer than Mr Novák. 4 Evička je menšia ako ja. Evička is smaller than me. 5 Pavol je väčší ako ja. Pavol is bigger than me.

4

1 Býva v Trenčianskych Tepliciach. S/he lives in Trenčianske Teplice. 2 Jej brat študuje v Košiciach. Her brother studies in Košice. 3 Jej matka býva v Nových Zámkoch. Her mother lives in Nové Zámky. 4 Jeho otec býva v Topoľčanoch. His father lives in Topoľčany. 5 Jeho dcéra býva v Piešťanoch. His daughter lives in Piešťany. 6 Ján Hollý býval v Maduniciach. Ján Hollý lived in Madunice.

5

1 Išli sme do Košíc. We went to Košice. 2 Jej otec je z Topoľčian. Her father is from Topoľčany. 3 Ideme do Piešťan. We are going to Piešťany. 4 Idú do Trenčianskych Teplíc. They are going to Trenčianske Teplice. 5 Jeho sestra je z Nových Zámkov. His sister is from Nové Zámky.

6

1 Hovorili sme o tých amerických študentoch. We were talking about those American students. 2 Ide s kamarátmi/priateľmi do divadla. S/he is going with friends to the theatre. 3 Varí sestrám obed. S/he is cooking her/his sisters lunch. 4 Píše bratom krátky list. S/he is writing her/his brothers a short letter. 5 Ubytovanie objednáva v cestovných kanceláriách. S/he books accommodation in travel agencies. 6 Kupuje knihy o starých mestách a hradoch/zámkoch. S/he buys books about old towns and castles.

7

1 Dnes letím do Bratislavy. 2 Nerád lietam. 3 Vždy nosí krásne košele. 4 Dnes nesieš/nesiete kufor. 5 Zvyčajne nosíš/nosíte aktovku alebo tašku. 6 Často behá v parku. 7 Dnes beží do práce/roboty.

Lesson 15

1

1 Keby som mal čas, cestoval by som po svete. If I had money I'd travel about/around the world. 2 Keby si nemal/ste nemali peniaze,

čo by si robil(a)/by ste robili? If you didn't have (any) money, what would you do? 3 Preložili by ste/Preložil(a) by si mi toto slovo? Would you translate this word for me? 4 Nemohla by prísť zajtra? Couldn't she come tomorrow? 5 Neviem, či Viera príde. I don't know if Viera will come.

2

1 Mačka je v mojej izbe. 2 Kľúč je v tvojom/vo vašom vrecku. 3 Môj kabát je v tvojom/vo vašom aute. 4 Tvoje/vaše časopisy sú na mojej stoličke. 5 Poznáš/Poznáte našich amerických a anglických kolegov? 6 Hovorila o tvojich/vašich priateľoch/kamarátoch. 7 Hovorila o svojich priateľoch/kamarátoch. 8 Hovorí o jej priateľoch/kamarátoch. 9 Nechal(a) som svoju knihu na tvojom/vašom stole.

3

1 Čia je to kniha? To je Irenina kniha. 2 Čie sú to topánky? To sú bratove topánky. 3 Čí je to bicykel? To je sestrin bicykel. 4 Čie je to auto? To je Igorovo auto. 5 Čie sú to perá? To sú strýkove perá.

4

1 Je štrnásteho januára. 2 Je piateho mája. 3 Je dvadsiateho prvého októbra. 4 Je ôsmeho septembra. 5 Je tridsiateho marca. 6 Je dvadsiateho deviateho augusta.

5

1 Chcela, aby som išiel/išla s ňou. 2 Povedal mi, aby som si kúpil(a) novú košeľu. 3 Radili nám, aby sme predali dom. 4 Bojím sa, aby som nestratil(a) zamestnanie. 5 Chcem, aby mi dali väčšiu izbu. 6 Potrebuje auto, aby mohla cestovať po Slovensku.

Lesson 16

1

prekvapený 'surprised', kúpený 'bought', napísaný 'written', prečítaný 'read', milovaný 'loved', stratený 'lost', varený

'boiled/cooked', oholený 'shaved', zabudnutý 'forgotten', pozvaný 'invited', balený 'wrapped', zatvorený 'closed', korunovaný 'crowned', zmenený 'changed', objednaný 'booked/ordered'.

2

okno 'window', dom 'house', list 'letter/leaf', ruka 'hand', kus 'piece', slovo 'word', ulica 'street', kniha 'book', pes 'dog', trochu 'a bit', roh 'horn/corner', pivo 'beer'.

3

1 Všetky dievčatá sú v knižnici. 2 Všetci chlapci sú v autobuse. 3 Ako sa to píše? 4 Kde sa predávajú lístky do divadla? 5 Knižnica sa zatvára o štvrtej. 6 Hľadali sme vo všetkých izbách.

4

cestujúci travelling, organizujúci organizing, študujúci studying, čítajúci reading, volajúci calling, spievajúci singing, robiaci doing/ making, chodiaci walking/going, bežiaci running, sediaci sitting, ležiaci lying, pijúci drinking, spiaci sleeping, vedúci leading/ manager, nesúci carrying

5

robiť, sedieť, vidieť, byť, jesť, mať, spať

6

1 Pred štyrmi rokmi. Four years ago. 2 Po dvoch rokoch. After two years. 3 Čítam troje novín. I read three newspapers. 4 Mám len jedny nohavice. I have only one pair of trousers. 5 Chodím do roboty sedemnástkou. I go to work on the number seventeen (tram/bus). 6 Bývam na osmičke. I'm living/staying in room eight.

Slovak–English glossary

This glossary covers the dialogues, texts and most of the language points. Noun genders are only given if unpredictable. Some genitives in **-a/-u** or *f.* **-i** are added for the same reason, or plural **-e** to indicate a soft noun. Perfective verbs are shown by > or < .

a	and
aby to	in order to/that
adresa	address
aha	ah!
ahoj	hi, hello; bye
aj	also (= in addition)
ak	if
akadémia	academy
ako	as, like (as if), than
ako?	how?
ako dlho?	how long?
aktovka	briefcase
akurát, je mi	it's an exact fit
aký? *adj.*	what? what kind of? what ... like?
ale	but, however
alebo	or
alkoholik	an alcoholic
americký	American
Američan, -ka	an American
Amerika	America
Anglicko	England
anglicko–slovenský	English–Slovak
anglický, -y	English
Angličan, -ka	Englishman, -woman
angličtina	English language
ani	even
ani ... ani	neither... nor
apríl -a	April
asi	probably, about
aspoň	at least
august -a	August
auto	car
autobus -u/-a	bus
autobusová stanica	bus station
autor, autorka	author
až	to the point of, only
áno	yes
babka	granny
balík -a	parcel
baliť > **za-**	to wrap

banán -a/-u	banana
banka	bank
bankár	banker
bankovka	banknote
bar -u	bar
básnik	poet
báť sa/bojím sa	to fear
batožina	luggage
baviť	to amuse
bavlna	cotton
bažant	pheasant
behať	to run, *see* **bežať**
belasý	(light) blue
Beskydy – Beskýd *f. pl.*	the Beskids
bez + *gen.*	without
bezmäsitý	meatless
bežať + **behať**	to run
béžový	beige
bicykel -kla, *pl.* **-e**	bicycle
Biele Karpaty – Bielych Karpát *f. pl.*	the White Carpathians
bielizeň -zne *f.*	underwear, bedlinen
biely	white
bilión -a	billion
bilionty	billionth
blázon -zna	madman
blízko	near, nearby
blondínka	a blonde
blúzka	blouse
bodka	dot, full stop
boh – boha, *dat./loc.* **-u/-ovi** *pl.* **bohovia**	God
bohatší	richer
bohatý	rich
bohužiaľ	unfortunately, regrettably
bol, boli	was, were *see* **byť**
bolieť	to hurt
bonboniéra	box of chocolates
bozkať > **po-**	to kiss
bože!	God!, *see* **boh**
bralo	crag, rock
brat, *pl.* **bratia**	brother
brať/beriem > **zobrať, vziať**	to take
Bratislava, *adj.* **-vský**	Bratislava
bravčové (mäso)	pork
bravčový *adj.*	pork
breh -u	shore, bank
Británia, Veľká	Great Britain
britský	British
broskyňa	peach
bryndza -e	soft sheep's milk cheese
bryndzové halušky *f. pl.*	cheese gnocchi
budem	I will be, *see* **byť**
budík -a	alarm-clock
budova	building
budúci	next, coming, future
buď ... alebo	either ... or
buď!	be!
bufet -u	snack-bar, buffet
bunda	anorak, wind-cheater
búrka	thunderstorm
by	would
byt -u	flat, apartment
byť	to be
bývať	to live
bývať *freq.*	to be
celkom	quite, entirely
celok -lku	whole (piece)

celý	the whole
cena	price
ceruzka	pencil
cesta	road, journey
cestovať	to travel
cestovný *adj.*	travel
-á kancelária	travel office
-ý pas	passport
-ý poriadok	timetable
cestujúci	passenger
cez + *acc.*	across, through, during
cezeň	through it
cigareta	cigarette
cisár	emperor
cítiť	to feel
citrón -a	lemon
cudzí	foreign
cukor -kru	sugar
čaj -u	tea
čajník -a	teapot
čakať > **počkať**	to wait
čas -u	time
časopis -u	magazine
často	often
čašník, čašníčka	waiter, waitress
čau	hi, bye
Čech, *pl.* **Česi**; *f.* **Češka**	a Czech
červený	red
česať/češem > **u-**	to comb
Česká republika	the Czech Republic
Česko-Slovensko/ Československo	Czechoslovakia
český, -y	Czech
Češka	a female Czech
čeština	Czech language
či	whether, if
čí, čia, čie	whose?
čiapka	cap

čiarka	comma
čiernobiely	black-and-white
čierny	black
čím	*see* **čo**
činnosť	activity
číslo	number, size
čistý	clean, pure
čítať > **pre-**	to read
čitáreň -rne *f.*	reading room
čižma	boot
článok -nku	article
človeče!	man!
človek *pl.* **ľudia**	person
čo? – čoho?	what?
čo najskôr	as soon as possible
čoho	*see* **čo**
čokoláda	chocolate
čom, čomu	*see* **čo**
čoskoro	soon
čudný	strange, odd
čudovať sa	to be amazed
dá sa	it is possible
dačo – dačoho	something
dajaký	some kind of
dakde	somewhere
dakedy	sometimes
ďakovať > **po-**	to thank
ďakujem	thank you
dakto – dakoho	someone
dáky	some or other
ďalej	further
ďaleko	far, far away
ďalší	another, a further
dáma, *adj.* **dámsky**	lady, ladies'
darček -a	present, gift
dať < **dávať**	to give, put
dátum -mu	date
dávať	to give, put, *see* **dať**

dážď – dažďa	rain
dáždnik -a	umbrella
dcéra	daughter
december -bra	December
deci	decilitre
dedina	village
dedo, dedko	grandfather
dejiny -ín *f. pl.*	history
delené + *ins.*	divided by
deka	decagram (10 grams)
deň – dňa, vo dne, *pl.* **dni – dní**	day
desať	ten
desiaty	tenth
deti -tí, -ťom, -ťoch, -ťmi *pl. of* **dieťa**	children
deväť	nine
deväťdesiat, -ty	ninety, -ieth
devätnásť, -sty	nineteen(th)
deväťročný	9-year-old
deviaty	ninth
dieťa -aťa, *pl.* **deti**	child
dievča -aťa, *pl.* **dievčatá**	girl
diplomat	diplomat
diplom -u, *adj.* **-ový**	diploma
diskotéka	disco
divadelný *adj.*	theatre
divadlo	theatre
dlážka	floor
dlho	for a long time
dlhší	longer
dlhý	long
dĺžeň -žňa	acute sign
dnes	today
dnešný	today's
dni -í *pl. of* **deň**	days
dnu	inside, in
do + *gen.*	into/to, until, till
do videnia	goodbye
dobre	well, good, fine
dobrú chuť!	good appetite!
dobrú noc!	good night!
dobrý	good
dobrý deň!	hello! (*lit.* good day!)
dokonca (aj)	even
doľava	to the left
dolár -a	dollar
dolu/dole	down, downstairs
dom -u	house
dóm -u	cathedral
doma	at home
domček -a	little house
domov	(to) home
doň, doňho	into him, it
doobeda	in the morning (*lit.* before lunch)
doprava	to the right
dosť	enough, rather, quite
dostať < **dostávať**	to get
dostať sa	to get (to a place)
došiel	*see* **dôjsť**
dovolenka	holiday
dovoliť < **dovoľovať**	to allow
dovoliť si *pf*	to afford
dôjsť/dôjdem, došiel *pf*	to reach
dôležitý	important
dôvod -u	reason
drahý/-ší	dear/er
drez -u	sink
drobné *pl.*	change

drogéria	chemist's
druhý	other, second
dub -a	oak
dúfať	to hope
Dunaj -a	river Danube
dva, *f./n.* **dve**	two
dvadsať, dvadsiaty	twenty, -ieth
dvaja	two (male)
dvakrát	twice
dvanásť, -sty	twelve, twelfth
dvere – dverí/ dvier, dver(a)mi *f. pl.*	door
dvesto, dvojstý	two hundred, -th
dvoch	two, *see* **dva, dvaja**
dvojlôžková izba	double room
dvojstý	two-hundredth
dvom, dvoma	two, *see* **dva, dvaja**
džem -u	am
džínsy – džíns/ džínsov *f./m. pl.*	jeans
džús -u	juice
ehm	uhm
ekonómia	economics
elegantný/-nejší	(more) elegant
električka	tram
ementál -u, *adj.* **-sky**	Emmental
ešte	still, even (-er)
ešte jeden	'still one', another
ešte ne-/nie	not yet
ešte niečo	something else
ešte raz	again, once more
ešte stále	still
Európa	Europe
evanjelický	Lutheran
existovať	to exist
exkurzia	excursion
fabrika	factory
fajčiť	to smoke
fajn	fine
fakulta	faculty
na fakulte	at the faculty
fantastický	fantastic
farár	vicar, parish priest
farba	colour
farebný *adj.*	colour
Fatra, Malá	the Low Fatra
Fatra, Veľká	the High Fatra
fazuľka	beans
február -a	February
fiala	violet
fialový	purple, violet
fíha	goodness!
filharmónia	Philharmonic
film -u	film
fľaša, -ka	bottle
fontána	fountain
fotka	photo
fotograf, -ka	photographer
fotografia	photograph
Francúz, -ka	Frenchman/ woman
Francúzsko	France
francúzsky	French
francúzština	French
fúkať	to blow
futbal -u	football
garáž -e *f.*	garage
gauč -a	settee, couch
gitara	guitar
gól -u	goal
golier -a, *pl.* **-e**	collar
gombík -a	button
gotický	Gothic
hádam	probably, I guess
hádať sa	to quarrel
hádzať/hádžem	*see* **hodiť**

hala	hall
halier -a, *pl.* **-e**	heller (100 = **koruna**)
haló	hello (on phone)
hej	yes (colloquial)
herec -rca herečka	actor, actress
historický	historical
hlad -u, **hladný**	hunger, hungry
hľadať	to look for
hlava	head
hlávkový šalát	lettuce salad
hlavný	main
hĺbka	depth
hlboký	deep
hlbší	deeper
hlúpy	stupid
hmla	mist, fog
hmlisto	misty
hneď	at once, immediately
hnedý	brown
hnevať sa	to be angry
ho	him/it, *see* **on**
hoci	although
hodina -y	hour, classes
hodinky -niek *f. pl.*	watch
hodiť < **hádzať/ hádžem**	to throw
hodiť sa	to be suitable
hodváb -u, *adj.* **hodvábny**	silk
hokej -a	ice-hockey
holiaci strojček	shaver
holiť (**sa**) > **o-**	to shave
hora	mountain
horčica	mustard
hore	up, upstairs
Hornád -u	river Hornád
horný	upper
horský hotel	mountain hotel
horší	worse
horúci, **-o**	hot
hosť, *pl.* **hostia**	guest
hostinec -nca	pub, inn
hotel -a, *loc.* **-i**, *pl.* **-y**	hotel
hovädzí *adj.*	beef
hovädzie (mäso)	beef
hovoriť	to speak
hrad -u	castle
hranolky -ov *m. pl.*	chips
hrať (**sa**)	to play
hŕba	heap, pile, load
Hron -a	river Hron
hrubý/-ší	thick/er
hruď -de *f.*	chest
hudba	music
hustý	thick
hviezda	star
hydina	poultry
chalupa	cottage
chata	chalet
chce sa mi	I feel like
chcel by	would like
chcieť/chcem	to want
chladnička	fridge
chladno, **-ý**	cool, cold
chlap	man, guy, bloke
chlapče!	lad! boy!
chlapec -pca	boy, lad
chlieb – chleba	bread
choď(te)!	go!
chodievať *freq.*	to go
chodiť	to walk, go, *see* **ísť**
chorý	ill, sick
chrbát – chrbta	back
chudobný	poor
chudý	thin
chuť -ti *f.*	appetite
chutný	tasty

chvíľa -le	while
chyba	mistake
chystať sa	to prepare to go
chytiť *pf.*	to catch
iba	only
idea *dat./loc.* **idei**	idea
idem	I go *see* **ísť**
ide o + *acc.*	it concerns
igelitová taška	plastic bag
ich	their; them, *see* **oni**
im	to/for them, *see* **oni**
inteligentný	intelligent
internát -u	hall of residence
interview *n.*	interview
iný	other
inžinier, -ka	engineer
Ipeľ – Ipľa	river Ipeľ
ísť/idem + chodiť	to go
isteže	certainly
istý	certain, **ten istý** the same
išiel, išla	went, *see* **ísť**
izba	room
ja	I
jablko	apple
jahoda	strawberry
január -a	January
jar -i *f.*	spring
jarný *adj.*	spring
jasný	clear
jazero, jazierko	lake, little lake
jazyk -a	language, tongue
je	is, *see* **byť**; eats, *see* **jesť**
jedáleň -lne *f.*	dining-room
jedálny lístok	menu
jedávať	to eat habitually
jeden, jedna, jedno	one
jedenásť, -sty	eleven(th)
jediný	the only, sole
jedlo *gen. pl.* **jedál**	food, dish
jednoduchý	simple
jednolôžková izba	single room
jednosmerný lístok	one-way ticket
jedol	ate *see* **jesť**
jeho	his *possessive*; him, *see* **on**
jej	her *possessive*; her, *see* **ona**
jemu	to/for him, *see* **on**
jeseň -ne *f.*	autumn
jesenný *adj.*	autumn
jesť/jem, jedol > zjesť	to eat
ju	her/it
juh -u, južný	south, southern
júl -a	July
jún -a	June
k, ku + *dat.*	to ('s house), towards
kabát -a	coat
kabínka	cabin, cubicle
kam	where to?
kamarát, -ka	friend
Kanada	Canada
Kanaďan, -ka	a Canadian
kanadský	Canadian
kancelária	office
kapor -pra	carp
kapusta	cabbage
karfiol -u	cauliflower
Karpaty – Karpát *f. pl.*	the Carpathians
karta	card
katolícky	Catholic
káva	coffee
kaviareň -rne *f.*	café

každý	each, every
kde	where
keby	if
keď	when
kedy	when?
kedysi	once (upon a time)
kilo	kilogram
kilometer -tra, *pl.* **-tre**	kilometre
kino	cinema
klavír -a, *loc.* **-i**, *pl.* **-y**	piano
klobása	sausage
klobúk -a	hat
kľúč -a	key
kňaz	priest
kniha	book
kníhkupectvo	bookshop
knižka	(little) book
knižnica	library, bookcase
koberec -rca	carpet
kockovaný	checked
koho	who(m)? *see* **kto**
kohútik -a	tap, faucet
kolega, kolegyňa	colleague
koleno	knee
koľkého je dnes?	what's the date?
koľkej? o	at what time?
koľko?	how much/many?
koľko je hodín?	what time is it?
kom	who, *see* **kto**
komu	to/for whom, *see* **kto**
koňak -u	cognac, brandy
koncert -u	concert
koncertná sieň	concert hall
koncom + *gen.*	at the end of
konečná stanica/ zastávka	terminus
konferencia	conference
koniec -nca	end
kopec -pca	hill
koruna	crown
korunovať sa	to be crowned
kosť -ti *f.*	bone
kostol -a	church
košeľa -le	shirt
Košice -íc *f. pl.*	Košice
košík -a	basket
kožený *adj.*	leather
krájať > po-	to slice
krajec -jca	slice
krajinka	landscape (picture)
krajší	more beautiful, prettier
kráľ	king
krásne, je	it's lovely
krásny, krajší	beautiful, more beautiful
krát, -krát	times
krátiť	to shorten
krátko	for a short time
krátky	short
kratší	shorter
kravata	tie
krčma	pub, tavern
krém -u	cream
kreslo	armchair
kričať	to shout
Kriváň -a	Kriváň
kríž -a	cross
krk -u	neck
bolí ma v krku	I have a sore throat
krok -a/-u	step, pace
krv -i *f.*	blood
kto? – koho?	who?
ktorý	who, which
ktorý?	which?
kufor -fra, *pl.* **-fre**	suitcase

ku = k	towards
kuchár, kuchárka	cook
kuchyňa -ne	kitchen
kuchynský kút	kitchenette
kultúra	culture
kúpalisko	bathing-place
kúpať sa/ kúpem sa	to bathe
kúpeľňa -ne	bathroom
kúpiť < **kupovať (si)**	to buy
kupovať to buy	*see* **kúpiť**
kurča -aťa, *pl.* **-atá** *n.*	chicken
kúrenie	heating
kus -a	piece
o kus	a bit (-er)
kúsok -ska	piece
kút -a	corner
kvalitný/-ejší	good/better-quality
kvetina	flower
kým	while
kým	*see* **kto**
kytica	bouquet
lacný/-ejší	cheap/er
ľahký	light, easy
ľahnúť si/ ľahne si *pf*	to lie down
ľahší	lighter, easier
lampa	lamp
lanovka	cable-car
láska	love
láskavo	kindly
láskavý	kind
látka	material, fabric
lebo	because
lekár, lekárka	doctor
lekáreň -rne *f.*	pharmacy
len	only
lenivý	lazy
lepší, lepšie	better
les -a	forest
letecky	(by) airmail
letenka	air ticket
letisko	airport
letný *adj.*	summer
letieť/letím + lietať	to fly
leto	summer
ležať/ležím	to lie
liek -u	medicine
lietadlo	plane
lietať	to fly, *see* **letieť**
list -u/-a	letter, leaf
lístok -tka	ticket
jedálny lístok	menu
liter -tra, *pl.* **-tre**	litre
literatúra	literature
literárnovedný	of literary studies
Londýn -a	London
ľud -u	the people
ľudia -dí, -ďom, -ďoch, -ďmi *m. pl.*	people, *pl. of* **človek**
ľudový *adj.*	folk
ľutovať	to be sorry
luxusný	luxury
lýceum -cea *n.*	lycée, college
lyžiar, -ka	skier
lyžica	spoon
ma	me, *see* **ja**
mača -aťa, *pl.* **-atá**	kitten
mačka	cat
Maďar, Maďarka	a Hungarian
maďarčina	Hungarian
Maďarsko	Hungary
maďarský, -y	Hungarian
magistrála	trunk road
máj -a	May
make-up	make-up

mal	had, should have, *see* **mať**
mal by	ought to, *see* **mať**
Malá Fatra	the Low Fatra
Malé Karpaty – Malých Karpát *f. pl.*	the Little Carpathians
maliarstvo	painting
maličkosť	a trifle
maličký	tiny little
málo	little, few
malý/menší	small/er
mama, mami, mamka	mum
manžel	husband, *pl.* **-ia** couple
manželka	wife
marec -rca	March
marhuľa -le	apricot
maslo	butter
mať	to have; should/ be supposed to
mať rád/rada	to like, love
mať radšej	to prefer
mať sa	to be (feeling)
Matej Korvín	Matthias Corvinus
matka	mother
mávať *freq.*	to have
mávať	to wave
mäkčeň -a	soft sign
mäkký/mäkší	soft/er
mäsiar, -ka	butcher
mäsiarstvo	butcher's
mäso	meat
medicína	medicine
medzi + *ins.*	between, among
medzitým	meanwhile
menej	less
meniť > z-	to change
meno	name
menší	smaller
menza	refectory
mesiac -a	month, moon
mestečko	little town
mesto	town
meškanie	delay
mať meškanie	to be late
meškať	to be delayed/ late
mi	to/for me, *see* **on**
mier -u, *adj.* **mierový**	peace
miestenka	seat reservation
miestnosť	room
miesto	place, space, job
miliarda	thousand million
miliardtý	thousand-millionth
milionár, -ka	millionaire
milión -a	million
miliónty	millionth
milovať	to love
milý	dear
mimoriadne	extraordinarily
minca	coin
minerálka	mineral water
minimálne	minimally, at least
minulý	last, past
mínus	minus
minúť/minie, minul < míňať	to spend, pass, miss
minuta	minute
mladý/ší	young/er
mliečny bar	milk bar
mlieko	milk
mňa, mne	me, *see* **ja**
mnoho	many, much
mnou	me, *see* **ja**
moderný	modern
modrý	blue

mohol	was able, *see* **môcť**
mohol by	could, *see* **môcť**
moja, moje	my, *see* **môj**
mokka	mocca
mokro	damp
moment	(just) a moment
Morava	Moravia
na Morave	in Moravia
Morava	river Morava
most -a	bridge
mozog -zgu	brain
možno	maybe
možnosť	possibility
môcť/môžem, mohol	to be able, can
môj, moja, moje	my
mráz – mrazu	frost
mrkva	carrot(s)
mrznúť	to freeze
mu	to him, *see* **on**
múdry	wise
múka	flour
musieť	to have to, must
múzeum -zea *n.*	museum
múzický *adj.*	performing
muž	man, husband
my – nás	we, us
mydlo	soap
myslieť/myslím (si)	to think
myš -i *f.*	mouse
na + *loc.*	on
na + *acc.*	onto, for; for (time ahead)
na masle	cooked in butter
nad + *ins.*	above
náhliť sa	to hurry
nahnevaný	angry, cross
náhodou	by chance, maybe
nachádzať	to find, *see* **nájsť**
nachádzať sa	to be found/ situated
naj-	most, -est
najmä	especially
najskôr	most likely
nájsť/nájdem, našiel < nachádzať	to find
najviac	most
nakoniec	finally, in the end
nákup -u	shopping, purchase
nakúpiť < nakupovať	to shop
nákupná taška	shopping bag
naliať/nalejem < nalievať	to pour out
nám	us, *see* **my**
námestie	square
nami	us, *see* **my**
namiesto + *gen.*	instead of
naň	onto, for him/it
naňho	onto, for him
naobedovať sa *pf*	have dinner
naopak	on the contrary
naozaj	really
nápad -u	idea
napínavý	exciting
napísať/napíšem < písať	to write
napiť/napijem sa *pf*	to have a drink
napokon	finally
napríklad	for example
naproti + *dat.*	opposite
naraňajkovať sa *pf*	to have breakfast
národ -a	nation
narodenie	birth
narodeniny -ín *f. pl.*	birthday

narodiť sa *pf*	to be born
národný	national
nás	us, *see* **my**
nasadnúť *pf*	to board, get on
naspäť	back
nástupište	station platform
náš, naša, naše	our
naučiť sa *pf*	to learn, *see* **učiť sa**
naučiť *pf*	to teach, *see* **učiť**
navečerať sa *pf*	to have supper
návrh -u	proposal
návšteva	a visit
navštíviť < **navštevovať**	to visit
názor -u, podľa môjho -u	in my view
nazvať/nazvem sa < **nazývať sa**	to be called
ne-	not
ne *acc.*	them, *see* **ony**
nebo -a, *loc.* **-i**	sky
nebude	he won't be
neďaleko + *gen.*	not far from
nedalo sa	it wasn't possible
nedávno	recently
nedeľa -le	Sunday
neho	him/it, *see* **on**
nech	let . . .
nech sa páči	please, help yourself
nechať < **nechávať**	to leave, let
nechce sa mi	I don't feel like
nej	her/it, *see* **ona**
nejaký	some, any
nejsť/nejdem	not to go, *see* **ísť**
nemčina	German language
Nemec, Nemka	a German
Nemecko	Germany
nemecký, -y	German
nemocnica	hospital
nemohol	couldn't, *see* **môcť**
nemožný	impossible
nemu	him/it *see* **on**
nenávidieť	to hate
neporiadok -dku	disorder
nerád	doesn't like
nervózny	nervous, tense
nesiem	I carry, *see* **niesť**
neskoro	late
neskorší	later
neskôr	later
nesmieť/nesmiem	not to be allowed, mustn't
nešiel, nešla	didn't go, *see* **ísť**
netrpezlivý	impatient
nezamestnaný	unemployed
než	than
nič – ničoho	nothing
nič sa nestalo	don't mention it
nie	no, not
niečo – niečoho	something
niekam	(to) somewhere
niekde	somewhere
niekedy	sometimes
niekoho	someone, *see* **niekto**
niekoľko	several
niekoľko ráz	several times
niekoľkokrát	several times
niekto – niekoho	somebody
niektorý	some
niesť/nesiem, niesol + **nosiť**	to carry
niet	there isn't
nich	them, *see* **oni**
nikam	to nowhere

nikde	nowhere
nikdy	never
nikto – nikoho, nikomu	nobody
ním	him/it, *see* **on**
nim, nimi	them, *see* **oni**
nízky	low
nižší	lower
no	well, um, (mild) but
noc -i *f.*	night
dobrú noc!	good night!
nočný *adj.*	night
nočný stolík	bedside table
noha	leg
nohavice -íc *f. pl.*	trousers
pančuchové	tights
nohavičky -čiek *f. pl.*	knickers
ňom	him/it, *see* **on**
normálny	normal
nos -a	nose
nosiť	to carry, wear, *see* **niesť**
ňou	her/it, *see* **ona**
november -bra	November
novinár, -ka	journalist
noviny -ín *f. pl.*	newspaper
novší	newer
nový	new
nožnice -íc *f. pl.*	scissors
nôž – noža	knife
ňu	her/it, *see* **ona**
nudiť sa	to be bored
núdzový východ	emergency exit
o + *loc.*	about (theme), at (o'clock)
o + *acc.*	in (a period of time)
oba, obe, obaja	both, *see* **obidva**
obálka	envelope
obávať sa	to fear

obed -a	lunch (midday meal)
obedovať > **naobedovať sa**	to have lunch
obchádzať	to go round, *see* **obísť**
obchod -u	shop, trade
obchodný dom	department store
obidva	both
obidvaja	both (male)
obísť/obídem, obišiel < **obchádzať**	to go round
objednaný	reserved, ordered
objednať < **objednávať**	to order, book
oblačno	cloudy
oblečenie	clothes
oblek -u	suit
obliecť/oblečiem, obliekol < **obliekať**	to put on (clothes)
obliekať	to put on, *see* **obliecť**
obloha	sky
oblok -a	window
obľúbený	favourite
obrátiť sa *pf*	to turn (self)
obraz -u	picture
obsadený	occupied
obťažovať	to bother, disturb
obuť/obujem < **obúvať**	to put on (shoes)
obuv -i *f.*	footwear
obúvať	to put on (shoes), *see* **obuť**
obyčajne	usually
obyčajný	ordinary
obývačka	living room

ocko	dad
očakávať	to expect, await
oči -í *pl.* of **oko**	eyes
od, odo + *gen.*	from, away from
odborný	specialist, technical
oddych -u	rest, leisure
odevy -ov *m. pl.*	clothes
odchádzať	to go away, *see* **odísť**
odchod -u	departure
odísť/odídem, odišiel < **odchádzať**	to go away
odkaz -u	message
odkázať *pf*	to give a message
odkiaľ	where from?
odletieť < **odlietať**	to fly off
odmietnuť < **odmietať**	to refuse
odpoveď -de *f.*	a reply
odpovedať/ odpoviem *pf*	to reply
odpovedať/ odpovedám	to reply
odrazu	suddenly
odtiaľ	from there
odtiaľto	from here
odviezť/ odveziem, odviezol < **odvážať**	to drive/take away
ohlásiť < **ohlasovať**	to report
oholiť (sa), *pf of* **holiť**	to shave
okamžite	immediately
okienko	little window
okno	window
oko, *pl.* **oči -í**	eye
okolo + *gen.*	around
október -bra	October
okuliare -ov *pl.*	spectacles
olej -a	oil
omáčka	sauce, gravy
omeleta	omelette
on, ona	he, she
oni	they
ono	it
ony	they (non-male)
opakovať > **z-**	to repeat
opálený	sunburnt
opäť	again
opitý	drunk
opýtať sa *pf of* **pýtať sa**	to ask
oranžový *adj.*	orange
organizovať	to organise
osem	eight
osemdesiat, -ty	eighty, -ieth
osemnásť, -sty	eighteen(th)
osoba	person
osobne	personally
osprchovať sa *pf*	to have a shower
ostať < **ostávať**	to remain, be left
ošklivý, -o	ugly, nasty
oštiepok -pka	a sheep's milk cheese
otázka	question
otec – otca, *pl.* **otcovia**	father
otecko	dad
otvárať	to open, *see* **otvoriť**
otvoriť < **otvárať**	to open
oveľa	much (+ -er)
ovocie	fruit
Oxford -u	Oxford
ozvať/ozvem sa < **ozývať sa**	to respond, get in touch

ôsmy	eighth
páčiť sa	to please
palác -a	palace
pamätať si > **za-** + *acc.*	to remember
pamätať sa na + *acc.*	to remember
pamätný	commemorative
pán	Mr, man
pančucháče -ov *m. pl.* = **pančuchové nohavice**	tights
pančuchy -úch *f. pl.*	stockings
pane	sir!
pane bože!	Lord God!
pani	Mrs
pani, *acc.* **paniu**, *gen./dat./loc.* **panej**, *ins.* **paňou**, *pl.* **panie -í**	lady
pánsky	men's
papier -a, *pl.* **-e**	paper
paprika, *adj.* **-ový**	paprika, pepper
pár	a couple
paradajka, *adj.* **-ový**	tomato
Paríž -a	Paris
park -u	park
parkovať > **za-**	to park
parkovisko	car-park, parking lot
parlament -u	parliament
párok -rka	frankfurter
pas -u	passport
pás -a/-u	belt, waist
páskovaný	striped
pasta, zubná	toothpaste
patriť	to belong
pavúk	spider
päť	five
päťdesiat, -ty	fifty, -ieth
pätnásť, -sty	fifteen(th)
päťsto, päťstý	five hundred, -th
peceň -cňa	loaf
pečený	roast
pečivo	bread/rolls
pekár, -ka	baker
pekáreň -rne *f.*	bakery
pekne	nicely
je pekne	it's nice
pekný	nice, pretty, lovely
peňaženka	purse
peniaze – peňazí *m. pl.*	money
pepsikola	Pepsi Cola
pera, *gen. pl.* **perí/pier**	lip
percento, *gen. pl.* **percent**	per cent
pero	pen
pes – psa	dog
pesnička	(little/nice) song
peši, pešo	on foot
pevnosť	fort
piatok -tka/-u	Friday
piaty	fifth
pieseň -sne *f.*	song
Piešťany -án *m. pl.*	Piešťany
písanie	writing
písať/píšem > **na-**	to write
piť/pijem > **vy-**	to drink
pitie, na	for a drink
pivečko	(nice) beer
pivo	beer
platiť > **za-**	to pay
plávať	to swim
plece, *pl.* **plecia – pliec**	shoulder

pleso	mountain lake
plienka	nappy, diaper
plno	full
plný	full
pľuhavo, je	it's nasty (weather)
plus	plus
po + *loc.*	after, along, about, over
po + *acc.*	for, to fetch
po (slovensky)	in (Slovak)
počasie	the weather
počkať *pf*	to wait, *see* **čakať**
počuť/počujem	to hear
počuť	it's audible, I hear
počúvať	to listen to
pod + *ins.*	under, beneath
poď(te)!	come!
poď(te) ďalej!	come in!
poďakovať < **ďakovať**	to thank
podať < **podávať sa**	to be served
podchod -u	subway
podísť/podídem, podišiel *pf*	to go up to
podkolienky -nok *f. pl.*	knee-length stockings, socks
podľa + *gen.*	according to
podlaha	floor
podnikateľ, -ka	businessman, entrepreneur
podoba	form
podpísať < **podpisovať**	to sign
podstata	basis
v podstate	basically
pohár -a *pl.* **-e**	glass
pohárik -a	(small) glass
pohľadnica	postcard
pokladnica	till, cash desk, box office, safe
pokrájať < **krájať**	to slice
pokročilý	advanced
pol	half
pole	field
Poliak, Poľka	a Pole
policajná stanica	police-station
polievka	soup
politický	political
politik, politička	politician
politika	politics
polícia, na -ii	police, at the police
polnoc -i *f.*	midnight
polovica	half
Poľsko	Poland
poľský, -y	Polish
poľština	Polish language
poludnie	midday
polyesterový	polyester
pomáhať	to help, *see* **pomôcť**
pomalší	slower
pomalý	slow
pomaly	slowly
pomaranč -a	an orange
pomarančový *adj.*	orange
pomerne	fairly, relatively
pomník -a	memorial (statue)
pomoc -i *f.*	help
pomôcť/pomôžem, pomohol < **pomáhať**	to help
ponáhľať sa	to hurry
pondelok -lka, v pondelok	Monday, on Monday

ponosovať sa na	complain about
ponožky -žiek *f. pl.*	socks
poobede	in the afternoon, after lunch
Poprad -u	Poprad
poprosiť o + *acc.* < **prosiť**	ask for
populárny	popular
poradiť < **radiť**	to advise
poriadok -dku	order
cestovný poriadok	timetable
porozprávať sa *pf*	to have a talk
posaď(te) sa *pf*	take a seat
poschodie	floor, storey
poskytnúť < **poskytovať**	to offer
poslať/pošlem < **posielať**	to send
posledný	last
postavený	built
postaviť vodu *pf*	to put on water
posteľ -le *f.*	bed
pošta	post office
na pošte	at the post office
potom	then
potraviny -ín *f. pl.*	food, grocer's
potrebovať/potrebujem	to need
povedať/poviem *pf*	to say, tell
povedzme	let's say
povedz(te)!	tell! say!
poviem	*see* **povedať**
povinné čítanie	compulsory/set reading

pozajtra	the day after tomorrow
pozdrav -u	greeting
pozdraviť < **pozdravovať**	to greet
pozerať	to watch, look at
poznať	to know (e.g. person, place)
poznať < **poznávať**	to get to know
pozor -u	care, attention
pozor!	watch out! attention!
dávať si pozor	to take care
pozrieť/pozriem, pozri(te)! (si) *pf* + *acc.*	to look at
(sa) na + *acc.* *pf*	to take a look at, look at
pozvať/pozvem < **pozývať**	to invite
pozývať	*see* **pozvať**
požiadať < **žiadať**	to request
požičať/požičiam < **požičiavať**	to lend
požičať/požičiam si < **požičiavať si**	to borrow
pôjdem	I will go, *see* **ísť**
pôsobiť > **za- na** + *acc.*	to influence
pôvod -u	origin
pôvodne	originally
práca -e	work
pracovať/pracujem	to work
práčka	washing machine
prádlo	underwear, bed-linen, *'correct'* = **bielizeň**

Praha	Prague
praktický	practical
pravda, pravda?	truth, true?
mať pravdu	to be right
pravdaže	of course
práve	just, just now
pravidlo	rule
právo na + *acc.*	a right to
pravý	true
prázdniny -ín *f. pl.*	holidays
prázdny	empty
pre + *acc.*	for (benefit of)
preč	away
prečítať < **čítať**	to read
prečo	why?
pred + *ins.*	in front of, before, ago
predaj -a	sale
predajňa -ne	shop
predať < **predávať**	to sell
predavač, -ka	sales assistant
predávať *impf of* **predať**	to sell
predjedlo	starter
prednášať	to lecture
prednáška	a lecture
predný	front
predpoveď -de *f.*	forecast
počasia	weather forecast
predsa len	anyway, after all
predsieň -ne *f.*	hallway
predstaviť < **predstavovať**	to introduce
predvčerom	day before yesterday
prechádzať	to go across/ through *see* **prejsť**
prechádzať sa	to walk
prechádzka	a walk
prejsť/prejdem, prešiel < **prechádzať**	to cross, go across/through
prekážať	to obstruct/be a nuisance
preklad -u	a translation
prekladanie	translating, *see* **prekladať**
prekladať	to translate, *see* **preložiť**
prekvapiť < **prekvapovať**	to surprise
prekvapujúci	surprising
preložiť < **prekladať**	to translate
preňho	for him
prepáč(te)!	sorry! excuse me!
preplnený	over-full, crowded
presne	exactly
presťahovať sa *pf*	to move house
prestať/prestane < **prestávať**	to stop (doing)
prestavaný	rebuilt
prestúpiť < **prestupovať**	to change (trains, buses etc.)
Prešov -a	Prešov
Prešporok -rka	Pressburg
preto	therefore, so, that's why
pretože	because
prezident, -ka	president
prchký	short-tempered
pri + *loc.*	beside, near
priamo	straight, directly
priať si/ prajem si	to wish

priateľ, -ka	friend
priateľsky	in a friendly way
priateľu!	pal!
pribehnúť < pribiehať	to run up
príbuzný, -á	a relative
príde	*see* **prísť**
prichádzať *impf of* **prísť**	to come, arrive
príchod -u	arrival
príklad -u	example
príliš	too
Primaciálny	Primate's
priniesť/ prinesiem < prinášať	to bring
pripomínať	to commemorate
pripraviť < pripravovať	to prepare
prirodzene	naturally
prísny	strict, severe
prísť/prídem, prišiel < prichádzať	to come, arrive
pristať/pristane *pf*	to suit, fit
prišiel	*see* **prísť**
priveľa	too much
priviesť < privádzať	to bring (leading)
priviezť < privážať	to bring (by vehicle)
problém -u	problem
profesor	professor, teacher
prosba	request
prosím (ťa, vás)	please
prosím?	can I help? pardon?
prosím si	please may I have
prosiť > po- o + *acc.*	to ask for

proste	simply
proti + *dat.*	against
prsia – prs *n.pl.*	chest
prsník -a	breast (woman's)
prst -a	finger, toe
pršať/prší	to rain
prvý	first
psi/psy	dogs, *see* **pes**
pstruh	trout
pulóver -vra, *pl.* **-vre**	pullover
pult -u	counter, bar
pyžama	pyjamas
pýtať sa > o-/z- + *gen.*	to ask someone
na + *acc.*	about
rád, rada	glad, + *verb*: like -ing
mať rád	to like
rado sa stalo	glad to oblige
rada	advice
rádio	radio
radiť > po-	to advise
radnica	town-hall
radosť	joy
radšej	better, preferably
mať radšej	to prefer
rak	crayfish
Rakúsko	Austria
rakúsky	Austrian
Rakúšan, -ka	an Austrian
rameno	*correct* upper arm; *incorrect* shoulder = **plece**
raňajkovať > naraňajkovať sa	to breakfast
raňajky -jok *f. pl.*	breakfast
ráno	morning

raz *gen. pl.* **ráz**	time, once,
niekoľko ráz	several times
recepčný/-á	receptionist
reč -i *f.*	speech, language
rekreačný	recreational
republika	republic
reštaurácia	restaurant
rezeň -zňa	schnitzel
rezervovaný	reserved
riad -u	the dishes
rieka	river
rímsky	Roman
robievať *freq.*	to do, make, work
robiť	to do, make, work
robota	work
rock -u, *adj.* **-ový**	rock music
ročné obdobie	season
ročník -a	year (of studies)
rodičia -ov	parents
starí	grandparents
rodina	family
roh -u, **za -om**	corner, round the corner
rok -a/-u	year
rola	role
román -u	novel
rovnaký	the same
rovný	straight, exact
rozhodne	definitely
rozhodnutie	decision
rozhodnúť < **rozhodovať** (sa)	to decide
rozísť sa, **rozišli sa** *pf*	they parted
rozmeniť < **rozmieňať**	to give change for
rozprávať (sa)	to talk, chat
rozumieť/-iem ... -ejú	to understand

rozviesť/ rozviedol sa *pf*	to get divorced
rožok -žka *or* **rožtek -a**	crescent-shape/ pointed roll
rôzny	various
ruka	hand
rukavica	glove
rukáv -a	sleeve
Rus, **Ruska**	a Russian
Rusko	Russia
ruský, **-y**	Russian
ruština	Russian
rúž -u	lipstick
ruža	rose
ružový	pink
ryba, *adj.* **rybací**	fish
rýchlo	quickly
ryža	rice
s, **so** + *ins.*	with
sa – seba	self
sadnúť/sadol, **sadni(te)! si** *pf*	to sit down, get on (bus)
sako	jacket
saláma	salami
samoobsluha	self-service, supermarket
samozrejme	of course
sandál -a, *pl.* **-e**	sandal
sám, **sama**	alone, self
seba, **sebe**, **sebou**	self, *see* **sa**
sedávať *freq.*	to sit
sedem	seven
sedemdesiat, **-ty**	seventy, -ieth
sedemnásť, **-sty**	seventeen(th)
sedieť	to sit
sekunda	a second
sem	here (motion towards)
semester -tra, *pl.* **-e**	semester

seminár -a, *pl.* **-e**	seminar, seminary
september -bra	September
servus	'servant', hi/ hello, bye
sestra	sister
sever -u, severný	north, northern
severne od + *gen.*	north from
sezóna	season
schody -ov *m. pl.*	stairs, steps
dolu schodmi	down the stairs
schôdzka	meeting
schudnúť/ schudol *pf*	to get thin
si	to/for self
si	you are, *see* **byť**
síce ... ale	albeit ... however
sídlisko	housing estate
sídlo	seat, headquarters
siedmy	seventh
sieň -ne *f.*	hall
silný	strong
situácia	situation
sivý	grey
skala, *adj.* **skalnatý**	rock, rocky
sklamaný	disappointed
skoro, skorý	early
skôr	rather, more (like); sooner
skriňa -ne	closet, cupboard
skupina	group
skutočne	actually, really
skúška	exam
skvelý	splendid, excellent
slabý, slabší	weak, weaker
sladiť > o-	to sweeten
slávny	famous
slečna	Miss
slipy -ov *m. pl.*	briefs
slivovica	plum brandy
slnečno	sunny
slnko	the sun
sloboda	freedom
slovanský	Slav, Slavonic
Slovák, *pl.* **-ci**	a Slovak
slovenčina	Slovak language
Slovenka	Slovak woman
Slovensko	Slovakia
na Slovensku	in Slovakia
slovenský, -y	Slovak
slovník -a	dictionary
slovo	word
služba	service, duty
sľúbiť < **sľubovať**	to promise
smäd -u, smädný	thirst, thirsty
sme	we are, *see* **byť**
smerom na + *acc.*	in the direction of
smiešny	funny
smieť/smiem	to be allowed, may
Smokovec -vca	Starý Smokovec
smutne	sad(ly)
smutný	sad
snažiť sa	to try
sneh -u	snow
snežiť	to snow
so = s	with
sobota	Saturday
socha	statue
soľ – soli *f.*	salt
som	I am, *see* **byť**
spadnúť *pf*	to fall down
spať/spím	to sleep
spálňa -ne	bedroom

spávať *freq.*	to sleep
spevák, spevačka	singer
spi(te)!	sleep! *see* **spať**
spiatočný lístok	return ticket
spievať > za-	to sing
spisovateľ, -ka	writer
spisovný	standard literary
spodky -ov *m. pl.*	underpants
spodná bielizeň	underwear
Spojené štáty *m. pl.*	United States
spokojný	contented
spoločný	common, shared
spolu	together, altogether
spolužiak/-žiačka	fellow-student
spomenúť/ spomeniem < spomínať si	to remember
sporák -a	cooker
spoznať < spoznávať	to recognise
správa	report, news
správny	correct, right
sprcha	shower
spýtať sa < pýtať sa	to ask
srdce	heart
srdečný	cordial
stačiť	to be enough
stále	still, constantly, keep
stály	constant, steady
stanica	station
policajná	police station
železničná	railway station
stará mama	granny
stará matka	grandmother
staromódny	old-fashioned
starý/-ší	old/er
starý otec	grandfather

stať sa/stane sa < stávať sa	to happen, become
stáť/stojím	to stand, to cost
ste	you are, *see* **byť**
stena	wall
sto, stý	hundred, -th
stolička	chair
stolík -a	little table
storočie	century
stôl – stola	table
strácať	*see* **stratiť**
strana	side
strašne	terribly
strašný	terrible, awful
stratiť < strácať	to lose
strážiť	to guard
stred -u	the middle, centre
streda	Wednesday
stredisko	centre
stredná škola	secondary school
stredný	central, middle
strecha	roof
stretať sa	to meet, *see* **stretnúť sa**
stretávať sa *freq.*	to meet
stretnúť/stretol sa < stretať sa	to meet
stretnutie	meeting
strih -u	cut
stroj -a	machine
strojček -a	appliance
holiaci strojček	shaver
strom -u	tree
stromček -a	(little) tree
strop -u	ceiling
strýko, strýc	uncle
stučnieť *pf*	to grow fat
stupeň -pňa	degree
stý	hundredth
stýkať sa	to be in touch
sú	they are, *see* **byť**

súhlasiť	to agree
sucho	dry
sukňa -ne	skirt
sused, suseda	neighbour
súčasný	contemporary
súrne	urgently
sútok -u	confluence
svätý	Saint
svedčí vám	it suits you
svet -a	world
sveter -tra, *pl.* **-tre**	sweater
svetlo	light
svetlý/-ejší	light/er-coloured
svietiť	to shine
svieži	fresh
svoj	one's own
symbol -u	symbol
syn, *pl.* **synovia**	son
syr -a	cheese
šach -u/šachy *pl.*	chess
šalát -u	salad
šál -u	scarf
šálka	cup
šampón -u	shampoo
šaty – šiat *f. pl.*	clothes, woman's dress
šedivý	grey
šesť	six
šesťdesiat, -ty	sixty, -ieth
šestnásť, -sty	sixteen(th)
šesťročný	6-year-old
šiel	went, *see* **ísť**
šiesty	sixth
široký/širší	wide/r
šíry	wide open
škaredý	ugly
škoda	a pity
škola	school
školský rok	school year
Škótsko	Scotland
šla, šli	went, *see* **ísť**
šoférovať	to drive
špinavý	dirty
šport -u	sport
športovať	to play sport
športovec -vca	sportsman
športovkyňa	sportswoman
šťastie	luck, happiness
mať šťastie	to be lucky
šťastný	happy
šteňa -aťa, *pl.* **-atá**	puppy
štít -u/-a	peak, shield, gable
štrnásť, -sty	fourteen(th)
štrngnúť *pf*	to clink glasses
študent, -ka	student
študovať/ študujem	to study
štvorstý	four-hundredth
štvrť	quarter
štvrťhodina	quarter of an hour
štvrtok -tka	Thursday
štvrtý	fourth
štyri – štyroch	four
štyridsať, štyridsiaty	forty, -ieth
štyristo, štvorstý	four hundred, -th
šunka	ham
ta	to there, *see* **tam**
ťa	you, *see* **ty**
tá	that, *see* **ten**
tabak -u	tobacco
tabuľa -le	plaque, tablet
ťahať	to pull, tug
tak	so, about
tak ďalej	so on
tak veľa	so many
takmer	almost
takto	this way, like this

taký	so + *adj.*, such, this kind of
taký istý	the same (kind of)
takýto	this kind of, such
takže	so that, so . . .
talent -u	talent
Talian, Talianka	an Italian
taliančina	Italian language
Taliansko	Italy
taliansky, -y	Italian
tam	there
tamten, tamtá, tamto	that
tanier -a	plate
taška	bag
tatarská omáčka	Tartar sauce
táto	this, *see* **tento**
tatranský *adj.*	Tatra
Tatry -tier *f. pl.*	the Tatras
ťava	camel
taxík -a	taxi
ťažkosť	difficulty
ťažký	heavy, difficult
ťažší	heavier, more difficult
teba, tebe, tebou	you, *see* **ty**
teda	then (= in that case)
tej(to)	*see* **ten(to)**
teľa -aťa, *pl.* **-atá**	calf
teľací *adj.*	veal
teľacie (mäso)	veal
telefonovať > za-	to telephone
telefón -u	telephone
pri -e	speaking
telefónne číslo	phone number
televízia	television
televízor -a	TV set
telo	body
temer	almost
ten, tá, to	that
tenis -u	tennis
tenký/tenší	thin/ner
tento, táto, toto	this
tentoraz	this time
Teplice -íc *f. pl.*	Trenčianske Teplice
teplo	warm(th)
teplý/-ejší	warm/er
teraz	now
teší ma	pleased to meet you
tešiť > po-	to please
tešiť sa na + *acc.*	to look forward to
téma	theme
teta	aunt
ti	to/for you, *see* **ty**
tí, tie	those, *see* **ten**
tielko	(under)vest
tiež	also (= likewise)
tiež ne-	also not, not . . . either
ticho!	quiet!
tichý	quiet
tisíc, -i	thousand, -th
tma	darkness, dark
tmavý/-ší	dark/er
to	that, *see* **ten**
to, že	the fact that
toho/tohto, tomu(to), tom(to)	*see* **ten(to)**
toľko!	so much/many!
topánky -nok *f. pl.*	shoes
Topoľčany -ian *m. pl.*	Topoľčany
totiž	that's to say, you see

tou	that, *see* **ten**
traja	three (male)
tráva	grass
treba	it's necessary
Trenčín -a	Trenčín
trenírky -rok *f. pl.*	boxer shorts
tretí	third
trh -u	market
na trhu	at the market
tri	three
tričko	T-shirt
tridsať, tridsiaty	thirty, -ieth
trieda	class
trikrát	three times
trinásť, -sty	thirteen(th)
tristo, trojstý	three hundred, -th
trištvrte na	a quarter to
troch	*see* **tri**
trochu/trocha	a little
trojstý	three-hundredth
trom, troma/i	*see* **tri**
trošku/troška	a little
trpieť	to suffer
trvanlivý	durable
trvať	to last
tu	here
tú(to)	*see* **ten(to)**
tučný	fat
tuhý	hard
tuná	over here
tunel -a, *loc.* **-i,** *pl.* **-y**	tunnel
turista, -ka	tourist
turistický *adj.*	tourist
tušiť	to guess, sense
túra	hike
tvár -e/-i *f.*	face
tvoj	your
ty – ťa/teba	you *sg*
tých(to) tým(to), tými(to)	*see* **ten(to)**
tykať si	to say **'ty'**
typický	typical
týždeň -dňa	week
u + *gen.*	at ('s house)
ubytovanie	accommodation
učebnica	textbook
učesať *pf*	to comb, *see* **česať**
učiť > na-	to teach
učiť sa	to study
učiť sa > na-	to learn
učiteľ, -ka	teacher
údeniny -ín *f. pl.*	smoked meats
údolie	valley
uhorka, *adj.* **uhorkový**	cucumber
Uhorsko	(old) Hungary
uhorský *adj.*	(old) Hungarian
ucho, *pl.* **uši – uší**	ear
ujde to	it's OK, not bad
ujsť/ujde, ušiel	to get away,
ušiel mi ...	I missed ...
ujo, ujko	maternal uncle
ukázať/ukážem < ukazovať	to show
ulica	street
ulička	little street
úloha	task, role
umelec -lca, umelkyňa	artist
umenie	art
umrieť/umrie < umierať	to die
umyť/umyjem < umývať (sa)	to wash
umývadlo	washbasin, sink
umývať	to wash, *see* **umyť**

unavený	tired
univerzita	university
na univerzite	at university
univerzitný *adj.*	university
úplne	entirely, completely
upratať/upracem < upratovať	to tidy
upratovanie	tidying-up
upratovať	to tidy, *see* **upratať**
upraviť < upravovať	to put in order
určite	definitely
urobiť *pf of* **robiť**	to do, make
úschovňa	left-luggage office
úspech -u	success
ústa – úst *n. pl.*	mouth
ústav -u	institute
ústredné kúrenie	central heating
uši -í *pl. of* **ucho**	ears
utorok -rka	Tuesday
uvariť < variť	to cook
uvidieť *pf*	to see/catch sight of
úzky	narrow
už	now, already
užší	narrower
v, vo + *loc.*	in
v, vo + *acc.*	on (day of week), into
Váh -u	river Váh
vajíčko	egg
vám	to/for you, *see* **vy**
vami	(by) you, *see* **vy**
varený	boiled
variť > u-	to cook
vás	you, of you, *see* **vy**

váš, vaša, vaše	your
vážený	respected, dear
vážne	seriously
vážny	serious
väčší	bigger
väčšinou	mostly
väčšmi	more
včera	yesterday
včerajší	yesterday's
vďaka	thanks
vec -i *f.*	thing
večer -a	evening
večera -e	dinner, supper
večerať/večeriam > navečerať sa	to have supper
veda	science
vedecký	scientific, scholarly
vedia	they know, *see* **vedieť**
vediem	I lead, *see* **viesť**
vedieť/viem ... vedia	to know, to know how
vedľa + *gen.*	next to
vedúci, -a	manager(ess)
veď	after all
vegetarián, -ka	a vegetarian
veľa	a lot
Veľká Británia	Great Britain
Veľká Fatra	the High Fatra
veľký, väčší	big, bigger
veľmi	very
veľvyslanectvo	embassy
veselý	happy, merry
veterno	windy
vetra	*see* **vietor**
veziem	I convey, *see* **viezť**
vezmem	I'll take *see* **vziať**
vezmi(te) si!	take!, *see* **vziať**

veža, *gen. pl.* **veží**	tower
vchádzať	to enter, *see* **vojsť**
vchod -u	entrance
viac, viacej	more
viac-menej	more or less
viackrát	several times
Vianoce -noc *f. pl.*	Christmas
vianočný *adj.*	Christmas
vídavať *freq.*	to see
vidiek -a	the country
vidieť/vidím	to see
vidieť	it's visible, you can see
vidlička	fork
vidno	it's visible, you can see
Viedeň -dne *f.*	Vienna
viedol	led, *see* **viesť**
viem	I know, *see* **vedieť**
viesť/vediem, viedol + vodiť	to lead
viesť auto	to drive a car
vieš	you know, *see* **vedieť**
vietor – vetra	wind
viezol	drove, took, *see* **viezť**
viezť/veziem, viezol + voziť	to convey, take
víkend -u	weekend
vila	villa
vináreň -rne *f.*	winebar
vínečko	(nice) wine
víno	wine
visieť	to hang
vítam!	welcome!
vítať > pri-/u-	to welcome
vizitka	business card
vlak -u	train
vlani	last year
vlastne	actually, in fact
vlastný	own
vlasy -ov *m. pl.*	hair
vľavo	on the left
vlek -u	ski-lift
vlnený	woollen
vnučka	granddaughter
vnuk	grandson
vo = v	in
voda	water
vodiť	to lead, *see* **viesť**
vojna	war
vojsť/vojdem, vošiel < vchádzať	to enter
vokáň -a	circumflex
volať > za-	to call, phone
volať sa	to be called
volejbal -u	volleyball
voľný	free, vacant
von	out (motion out)
vonku	outside
vopred	in advance
voziť	to convey, *see* **viezť**
vôbec	at all
vôbec ne-	not at all
vpravo	on the right
vracať (sa)	to return, *see* **vrátiť**
vraj	apparently, they say
vrátane + *gen.*	including
vrátiť < vracať/ vraciam	to return, give back
vrátiť sa < vracať sa	to return, go/ come back
vrátnik	porter
vravieť	to say

vŕba	willow
vrecko, *adj.* **vreckový**	pocket
vstať/vstanem < **vstávať**	to get up
vstávať	to get up, *see* **vstať**
vstup -u	entry
však	however; isn't it? agree?
všetci, **všetky**, *sg* **všetok**	all
všetko	everything
vták	bird
vtedy	then, at that time
vy – vás	you *pl./sg formal*
výber -u	selection
vyberať	to choose, *see* **vybrať**
vyberte si!	choose!, *see* **vybrať**
výborný	excellent
vybrať/vyberie < **vyberať**	to choose
vydať < **vydávať**	to publish
výhľad na + *acc.*	view of
vyhrať < **vyhrávať**	to win
východ -u, **na -e**	exit; east, in the east
východný	eastern
vyjsť/vyjdem, **vyšiel** < **vychádzať**	to go out
vykať si	to say '**vy**'
výlet -u	excursion, trip
vynikajúci	marvellous
výnimka	exception
vypadnúť *pf*	to fall out
vypiť/vypijem	to drink, *pf of* **piť**
vypiť si *pf*	to have a drink
vyprážaný	fried
vyrušovať	to disturb
vyskúšať si *pf*	to try on/out
výslovnosť	pronunciation
vysoká škola	= university
vysoko	high up
Vysoké Tatry – **Vysokých Tatier** *f. pl.*	the High Tatras
vysoký/vyšší	high/er
vystúpiť < **vystupovať**	to perform, to step out
vyše	more than
vyšší	higher, *see* **vysoký**
výťah -u	lift, elevator
vytvoriť < **vytvárať**	to create
vývar -u	consommé
vyzerať	to look (appearance)
vyzliecť/vyzliekol < **vyzliekať**	to take off (clothes)
vyzliekať	to take off, *see* **vyzliecť**
vzdelávanie	educating, training
vzduch -u	air
vziať/vezmem, **vzal** < **brať**	to take
vždy, **vždycky**	always
WC /vétsé/	WC, see also **záchod**
z, **zo** + *gen.*	out of, from
za + *ins.*	behind, beyond
za + *acc.*	for (e.g. payment)
zabaliť < **baliť**	to wrap

zabudnúť < zabúdať	to forget
zabudnutý	forgotten
začať/začnem < začínať	to begin
začiatočník, -níčka	beginner
začiatok -tku	beginning
začínať	to begin, *see* **začať**
zadný	back
zadok -dku	backside
záhrada	garden
zahraničie	abroad
zahrnutý	included
záchod -a/-u	toilet, WC
zájsť/zájdem, zašiel *pf*	to go (call in somewhere), set (of sun etc.)
zajtra	tomorrow
zajtrajší *adj.*	tomorrow's
zákaz -u	prohibition
zakázaný	forbidden
zakázať/zakáže < zakazovať	to forbid
zakaždým	each/every time
zákusok -ska	desert, cake
založiť < zakladať	to found
zaľúbený	in love
zamestnanie	employment
zámok -mku	chateau, castle
západ -u	west, setting (of sun)
na západe	in the west
západný	western
zaparkovať < parkovať	to park
zapísať/zapíšem < zapisovať	to note down
zaplatiť < platiť	to pay
zapôsobiť < pôsobiť	to influence
zasa, zase	again
zaspať/zaspí *pf*	to fall asleep
zastaviť < zastavovať (sa)	to stop
zastávka	bus/tram stop
zatiahnuto	overcast
zatiaľ	so far, meanwhile
zatiaľ čo	while
zatvárať	to close, *see* **zatvoriť**
zatvorený	closed
zatvoriť < zatvárať	to close, shut
záujem -jmu o + *acc.* (!)	interest in
zaujímať	to interest
zaujímavý	interesting
zavčasu	early
zavolať *pf of* **volať**	to call, phone
zavše	from time to time
zazvoniť < zvoniť	to ring
zbierka	collection
zdať sa	to seem
zdravie	health
na zdravie	cheers!
zelenina, *adj.* **-ový**	vegetable
zelený	green
zemiak -a, *adj.* **-ový**	potato
zima	winter, cold
zimný *adj.*	winter
zísť/zídem, zišiel < schádzať	to go down
zísť sa < schádzať sa	to meet

zísť sa *pf*	to come in handy
zistiť < zisťovať	to find out, ascertain
zjesť/zjem, zjedol < jesť	to eat up
zlatý	golden
zľava	reduction
zlomiť *pf*	to break
zle	badly
zložitý	complicated
zlý	bad
zmeniť < meniť	to change
zmluva	treaty
zmrzlina	ice-cream
znamenať	to mean
známka	stamp
zo = z	out of
zo	approximately
zobrať/zoberiem < brať	to take
zobrať sa *pf*	to get married
zobudiť sa < zobúdzať sa	to wake up
zobuť/zobujem < zobúvať si	to take off (shoes)
zobúvať	to take off, *see* **zobuť**
zomlieť/ zomeliem, zomlel < zomieľať	to grind
zopár	a couple
zostať/zostanem < zostávať	to stay
zošit -a/-u	exercise book
zoznámiť sa *pf*	to get to know
zrazu	suddenly, all at once
zrkadlo, *adj.* **-ový**	mirror
zrúcaniny -ín *f. pl.*	ruins
zub -a	tooth
zubná pasta	toothpaste
zvoniť > za-	to ring
zvyčajne	usually
že	that
že?	isn't it so? (aren't you?)
želať (si)	to wish
železničná stanica	railway station
žemľa, *gen.pl.* **žemieľ**	round roll
žena	woman, wife
ženatý	married
žiadať > po-	to request
žiadny *adj.*	no
žiak, žiačka	pupil
žiaľ	unfortunately
žiaľbohu	unfortunately
žiletka	razor-blade
život -a	life
žiť/žijem	to live
žltý	yellow

English–Slovak glossary

This glossary is for use with the exercises.

about (theme)	**o** + *loc.*
about (over, through)	**po** + *loc.*
about (approx.)	**asi**
across	**cez** + *acc.*
address	**adresa**
advanced	**pokročilý**
afraid, be	**báť sa, mať strach**
agency, travel	**cestovná kancelária**
ages, for ages	**dlho**
ah	**aha**
all (plural)	**všetci, všetky**
all (everything)	**všetko**
all (whole)	**celý**
all day	**celý deň**
also	**tiež, aj**
although	**hoci**
altogether	**spolu**
always	**vždy, vždycky**
am	**som**, *see* **byť**
American	**Američan, -ka**
American (*adj.*)	**americký**
and	**a**
angry, be	**hnevať sa**
another (one more)	**ešte, ešte jeden**
another (other)	**iný**
anything (something)	**niečo**, (not) **nič**
anywhere (somewhere)	**niekde**, (not) **nikde**
anywhere, to (somewhere)	**niekam**, (not) **nikam**
apple	**jablko**
are, you are	**si/ste**
are, we are	**sme**
are, they are	**sú**
around	**okolo** + *gen.*
arrive	**prísť** < **prichádzať**
article	**článok**
at (person's house)	**u** + *gen.*
at (o'clock)	**o** + *loc.*
August	**august**
back (*adj.*)	**zadný**
bad	**zlý**
bag	**taška**
banana	**banán**
bathroom	**kúpeľňa**
be	**byť/som, si, je** etc.
be!	**buď(te)!**
beans	**fazuľka**
beautiful	**krásny**
bed	**posteľ**

bedroom	**spálňa**
beer	**pivo**
begin	**začať < začínať**
beginner	**začiatočník, -íčka**
behind	**za** + *ins.*
better	**lepší**
better-quality	**kvalitnejší**
between	**medzi** + *ins.*
big	**veľký**
bigger	**väčší**
bit, a	**trochu/trocha**
black	**čierny**
blouse	**blúzka**
blue	**modrý, belasý**
book	**kniha**
bottle	**fľaška, fľaša**
boy	**chlapec**
bread	**chlieb**
breakfast	**raňajky**
bridge	**most**
briefcase	**aktovka**
brother	**brat**
brown	**hnedý**
building	**budova**
bus	**autobus**
but	**ale**
butter	**maslo**
button	**gombík**
buy	**kúpiť < kupovať**
by	= *ins. case*
by now	**už**
café	**kaviareň**
call	**volať > zavolať**
call 'vy'	**vykať**
can (possible)	**môcť**
can (know how)	**vedieť**
car	**auto**
carpet	**koberec**
carry	**niesť, nosiť**
castle	**hrad, zámok**
cat	**mačka**
central	**stredný**
chair	**stolička**
change	**meniť > zmeniť (sa)**
cheap	**lacný**
cheaper	**lacnejší**
cheese	**syr**
chicken	**kurča**
child	**dieťa**
children	**deti**
choose	**vybrať < vyberať**
church	**kostol**
cinema	**kino**
clean	**čistý**
close	**zatvoriť < zatvárať**
cloudy	**oblačno, zatiahnuto**
coat	**kabát**
coffee	**káva**
cold	**chladno, chladný, studený**
colleague	**kolega, kolegyňa**
come	**prísť < prichádzať**
come in	**ísť ďalej**
come in!	**poď(te) ďalej!**
concert	**koncert**
cook	**variť > uvariť**
corner (nook)	**roh, kút**
correct	**správny**
couch	**gauč**
could	**mohol by**
couple of	**zopár, pár**
cross	**prejsť < prechádzať**
crown	**koruna**
cup	**šálka**
cut	**strih**

Czech	**český**
day	**deň**
day after tomorrow	**pozajtra**
dear	**drahý**
dearer	**drahší**
decagram	**deka**
department store	**obchodný dom**
dinner (lunch)	**obed**
dinner (supper)	**večera**
dirty	**špinavý**
disco	**diskotéka**
disturb	**vyrušovať**
disturb (bother)	**obťažovať**
do	**robiť** > **urobiť**
double room	**dvojlôžková izba**
drink	**piť** > **vypiť**, (noun) **pitie**
drink up	**vypiť**
each other	**sa, sám seba**
eat	**jesť** > **zjesť**, **jedávať**
egg	**vajíčko**
eight	**osem**
eleven	**jedenásť**
England	**Anglicko**
English (*adj.*)	**anglický**
English, in	**po anglicky**
Englishman	**Angličan**
Englishwoman	**Angličanka**
especially	**najmä**
Europe	**Európa**
even	**aj**
even, not	**ani . . . ne-**
evening	**večer**
exactly	**presne**
excuse me	**prepáč(te)**
exercise book	**zošit**
expensive	**drahý**
fairly	**dosť**
far	**ďaleko**
father	**otec**
feel, I feel	**je mi**
few	**málo**
field	**pole**
film	**film**
find	**nájsť** < **nachádzať**
fine	**dobre**
first	**prvý**
first, at	**v prvej chvíli**
fish	**ryba**
five	**päť**
flat	**byt**
fly	**letieť**, **lietať**
for (purpose)	**na** + *acc.*
for (time ahead)	**na** + *acc.*
for (benefit of)	**pre** + *acc.*
for (payment)	**za** + *acc.*
four	**štyri, štyria**
fourteen	**štrnásť**
frankfurter	**párok**
free	**voľný**
freeze	**mrznúť**
it's freezing	**mrzne**
Frenchman/woman	**Francúz, -ka**
French (*adj.*)	**francúzsky**
friend	**kamarát, -ka, priateľ, -ka**
from (away from)	**od** + *gen.*
from (person)	**od** + *gen.*
from (out of)	**z, zo** + *gen.*
front, in front of	**pred** + *ins.*
garden	**záhrada**
German, a	**Nemec, Nemka**
German (*adj.*)	**nemecký**
get	**dostať** < **dostávať**
get up	**vstať** < **vstávať**
girl	**dievča**
give	**dať** < **dávať**
glass	**pohár, pohárik**

go	**ísť, chodiť**
go!	**choď(te)!**
go into	**vojsť < vchádzať**
go round	**obísť < obchádzať**
go up to	**podísť k**
good	**dobrý, dobre**
goodbye	**do videnia**
group	**skupina**
guitar	**gitara**
half	**pol**
ham	**šunka**
have	**mať**
have!	**daj(te) si!**
have got (= have)	**mať**
heller	**halier**
hello	**dobrý deň, ahoj**
help	**pomôcť < pomáhať**
her	**ju, jej**
her (possessive)	**jej**
here	**tu**
his	**jeho**
home	**domov**
home, at	**doma**
hot	**teplo, horúco**
hot (*adj.*)	**teplý, horúci**
hotel	**hotel**
hour	**hodina**
house	**dom**
how	**ako?**
how are you?	**ako sa máš/máte?**
how many/much?	**koľko?**
hundred	**sto**
Hungarian	**Maďar, -ka**
Hungarian (*adj.*)	**maďarský**
I	**ja**
ice cream	**zmrzlina**
if	**keby, ak**
if (whether)	**či**
important	**dôležitý**
in	**v, vo** + *loc.*
in front of	**pred** + *ins.*
included	**zahrnutý**
interest (verb)	**zaujímať**
interest (noun)	**záujem**
interested in, be	**záujímať sa o**
into	**do** + *gen.*
invite	**pozvať < pozývať**
is	**je**, *see* **byť**
Italian	**Talian, -ka**
Italian (*adj.*)	**taliansky**
jam	**džem**
January	**január**
job	**miesto, zamestnanie**
just	**práve, hneď**
key	**kľúč**
kilogram	**kilo**
kitchen	**kuchyňa**
know (person)	**poznať**
know (fact)	**vedieť**
leave (go)	**odísť < odchádzať**
leave (behind)	**nechať < nechávať**
left (*adj.*)	**ľavý**
left, on the left	**vľavo**
left, to the left	**doľava**
letter	**list**
library	**knižnica**
lie down	**ľahnúť**
lie	**ležať**
like (as)	**ako**
like	**mať rád/rada**
like – to please	**páčiť sa**
listen	**počúvať (si)**
litre	**liter**
little	**malý**
live (reside)	**bývať**

live (be alive)	**žiť**
long (*adj.*)	**dlhý**
long, for a long time	**dlho**
look (appearance)	**vyzerať**
look!	**pozri(te) sa**
lose	**stratiť < strácať**
lot of	**veľa**
lovely	**krásny, pekný**
lunch	**obed**
lunch, have	**obedovať**
magazine	**časopis**
main	**hlavný**
make	**robiť > urobiť**
man	**muž, chlap**
many	**veľa, mnoho**
March	**marec**
material	**látka**
May	**máj**
me	**ma**
me (to/for)	**mi, mne**
me (with)	**mnou**
meet	**stretnúť sa < stretať sa**
meeting	**schôdzka**
midnight	**polnoc**
milk	**mlieko**
mist	**hmla**
misty	**hmlisto**
modern	**moderný**
moment	**chvíľa**
Monday	**pondelok**
mostly	**väčšinou**
mother	**matka**
much (very much)	**veľmi**
much (lot of)	**veľa, mnoho**
museum	**múzeum**
mustard	**horčica**
my	**môj**
name	**meno**
name, my name's	**volám sa**
name	**meno**
need	**potrebovať**
nervous	**nervózny**
never	**nikdy**
new	**nový**
newspaper	**noviny**
next to	**vedľa** + *gen.*
nice (*adj.*)	**pekný**
nice, it's	**je pekne**
night	**noc**
nine	**deväť**
no	**nie**
nobody	**nikto**
not	**ne-, nie**
note down	**zapísať < zapisovať (si)**
nothing	**nič**
novel	**román**
now	**teraz, už**
nowhere	**nikde**
nowhere, to	**nikam**
nuisance, be a	**prekážať**
number	**číslo**
o'clock	**hodina/hodiny/ hodín**
October	**október**
often	**často**
old	**starý**
older	**starší**
omelette	**omeleta**
on	**na** + *loc.*
one	**jeden, jedna, jedno**
onto	**na** + *acc.*
open	**otvoriť < otvárať**
opposite	**naproti** + *dat.*
or	**alebo**
orange	**pomaranč**
origin	**pôvod**

other	**iný**	promise	**sľúbiť < sľubovať**
ought	**mal by**	pupil	**žiak, žiačka**
our	**náš**	put on (clothes)	**obliecť < obliekať (si)**
out (place)	**vonku**	put on (shoes)	**obuť < obúvať (si)**
out (motion)	**von**	put on weight	**stučnieť** *pf*
out of	**z, zo** + *gen.*	quarter	**štvrť**
outside	**vonku**	quarter to	**trištvrte na** + *acc.*
own	**svoj, vlastný**	quickly	**rýchlo, rýchle**
paper (newspaper)	**noviny**	radio	**rádio**
park	**park**	rain (verb)	**pršať**
part	**rozísť sa < rozchádzať sa**	rain (noun)	**dážď**
past, half past	**pol** + *gen.*	read, to	**čítať > prečítať**
past, quarter past	**štvrť na** + *acc.*	recognise	**spoznať < spoznávať**
peach	**broskyňa**	red	**červený**
people	**ľudia**	refectory	**menza**
Pepsi cola	**pepsikola**	remember	**pamätať si** + *acc.*
person	**človek, osoba**	remember (about)	**pamätať sa na** + *acc.*
piece	**kus**	republic	**republika**
play, to	**hrať (sa)**	restaurant	**reštaurácia**
please	**prosím**	return (give back)	**vrátiť < vracať**
please may I have	**prosím si**	return (go back)	**vrátiť sa < vracať sa**
pleased to meet you	**teší ma**	return ticket	**spiatočný lístok**
pocket	**vrecko**	rice	**ryža**
police	**polícia**	richer	**bohatší**
police station	**policajná stanica**	right (*adj.*)	**pravý**
political	**politický**	right, on the right	**vpravo**
politics	**politika**	right, to the right	**doprava**
pork (*adj.*)	**bravčový**	river	**rieka**
pork	**bravčové mäso**	roll	**rožok, žemľa**
post office	**pošta**	room	**izba, miestnosť**
postcard	**pohľadnica**	round	**okolo** + *gen.*
potato (*adj.*)	**zemiakový**		
potatoes	**zemiaky**		
Prague	**Praha**		
prettiest	**najkrajší**		
pretty	**pekný**		
price	**cena**		

round the corner	**za rohom**
run	**bežať, behať**
schnitzel	**rezeň**
school	**škola**
search	**hľadať**
seat reservation	**miestenka**
see	**vidieť**
'self' (object)	**sa**
'self' (to/for)	**si**
sell	**predať** < **predávať**
September	**september**
seven	**sedem**
several	**niekoľko**
she	**ona**
shine	**svietiť**
shirt	**košeľa**
short	**krátky**
shorter	**kratší**
should have	**mal**
shower	**sprcha**
single room	**jednolôžková izba**
single ticket	**jednosmerný lístok**
sister	**sestra**
sit	**sedieť**
sit down	**sadnúť si**
situation	**situácia**
six	**šesť**
sixteen	**šestnásť**
size (number)	**číslo**
sleep	**spať**
sleeve	**rukáv**
Slovak	**Slovák, Slovenka**
Slovak (*adj.*)	**slovenský**
Slovak, in	**po slovensky**
Slovak (language)	**slovenčina**
Slovakia	**Slovensko**
small	**malý**

smaller	**menší**
smoke	**fajčiť**
snow (noun)	**sneh**
snow (verb)	**snežiť**
so	**tak**
so that	**aby**
some	**nejaký**
someone	**niekto**
someone (object)	**niekoho**
sometimes	**niekedy**
somewhere	**niekde**
sorry!	**prepáč(te)!**
sorry, be (apology)	**prepáč(te)**
sorry, be (sorrow)	**ľutovať**
soup	**polievka**
speak to	**hovoriť s**
square	**námestie**
stamp	**známka**
station	**stanica**
stop (halt)	**zastaviť** < **zastavovať (sa)**
stop (cease)	**prestať** < **prestávať**
strawberry	**jahoda**
street	**ulica**
student	**študent, -ka**
study	**učiť sa, študovať**
stupid	**hlúpy**
more stupid	**hlúpejší**
sugar	**cukor**
suitcase	**kufor**
sun	**slnko**
supper	**večera**
supper, have	**večerať**
sweater	**sveter**
swim	**plávať**
table	**stôl**

take	**brať > vziať, zobrať (si)**
take off (clothes)	**vyzliecť < vyzliekať (si)**
take off (shoes)	**zobuť < zobúvať (si)**
talk	**hovoriť, rozprávať**
tea	**čaj**
teach	**učiť**
teacher	**učiteľ, -ka**
television	**televízia**
ten	**desať**
than	**ako, než**
thank	**ďakovať > poďakovať**
thank you	**ďakujem (vám)**
thank you very much	**ďakujem pekne**
that	**ten, tá, to**
theatre	**divadlo**
their	**ich**
them (object)	**ich**
them (to/for)	**im**
then (next)	**potom**
then (at that time)	**vtedy**
these	**títo, tieto**
they	**oni, ony**
thousand	**tisíc**
three	**tri, traja**
ticket	**lístok**
tidy up	**upratovať**
time	**čas**
time, for a long time	**dlho**
to (towards)	**k, ku** + *dat.*
to (person's house)	**k, ku** + *dat.*
to (into)	**do** + *gen.*
to (until)	**do** + *gen.*
to (in order to)	**aby**; *or inf.*
today	**dnes**
together	**spolu**
tomato	**paradajka**
tomorrow	**zajtra**
too	**priveľmi, príliš, pri-**
town	**mesto**
train	**vlak**
translate	**preložiť < prekladať**
travel (verb)	**cestovať**
travel agency	**cestovná kancelária**
trousers	**nohavice**
true, it is	**je pravda**
twelve	**dvanásť**
twenty	**dvadsať**
two	**dva, dve, dvaja**
ugly	**škaredý, ošklivý**
umm	**ehm**
uncle	**strýko, strýc, ujko**
understand	**rozumieť**
us	**nás**
us (to/for)	**nám**
usually	**zvyčajne**
vegetable (*adj.*)	**zeleninový**
vegetable(s)	**zelenina**
very	**veľmi**
very much	**veľmi**
wait	**čakať > počkať**
want	**chcieť/chcem**
warm	**teplo**
warm (*adj.*)	**teplý**
warmer	**teplejší**
wash	**umývať (si)**
water	**voda**
we	**my**
wear (have on)	**mať**
wear (habitually)	**nosiť**
week	**týždeň**
weight, put on	**stučnieť** *pf*

well	**dobre**
well, I'm	**mám sa dobre**
went	**(i)šiel**
what	**čo**
what time is it?	**koľko je hodín?**
when?	**kedy?**
white	**biely**
who?	**kto?**
whom? (object)	**koho?**
why	**prečo**
will be	**bude**
wind	**vietor**
window	**okno**
windy	**veterno**
wine	**víno**
winebar	**vináreň**
with	**s, so** + *ins.*; *ins.*
woman	**žena**
word	**slovo**
work (verb)	**robiť, pracovať**
work (noun)	**robota, práca**
would	**by**
would like	**želať, priať, chcel by**
write	**písať** > **napísať**
year	**rok**
yellow	**žltý**
yes	**áno, hej**
yesterday	**včera**
you	**ty, vy**
you (object)	**ťa, vás**
you (to/for)	**tebe, vám**
young	**mladý**
your	**tvoj, váš**

Index of language points

References are to lesson numbers. P = Pronunciation guide. G = Grammar summary.